

Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027- 2028

Kokkolan kaupunki

lokakuu 2025

Kaupunginhallitus 21.10.2025

Sisällysluettelo

1 Kaupunginjohtajan katsaus vuoteen 2026	5
2 Kokkolan kaupungin strategia	7
3 Kokkolan kaupungin vuoden 2026 talousarvion lähtökohdat	9
4 Arvio kaupunkitasoisista merkittävimmistä riskeistä ja niiden hallinnasta	16
5 Talousarvion tiivistelmä.....	20
6 Kokkolan kaupungin talousarvio 2026 lautakunnittain ja vastuualueittain.....	30
6.1 Tarkastuslautakunta	30
6.2 Keskusvaalilautakunta	32
6.3 Kaupunginhallitus.....	33
6.4 Kaupunginhallitus - Kaupungin johtaminen	35
6.5 Kaupunginhallitus - Kaupunginkanslia	38
6.6 Kaupunginhallitus - Talous- ja tietohallintopalvelut	40
6.7 Kaupunginhallitus - Elinkeinot ja kaupunkikehitys	43
6.8 Kaupunginhallitus - Käyttövaraus	46
6.9 Kaupunginhallitus - Henkilöstöpalvelut	47
6.10 Ympäristöterveyslautakunta - Ympäristöterveydenhuolto.....	50
6.11 Työllisyyslautakunta	53
6.12 Opetus- ja kasvatuslautakunta.....	57
6.13 Opetus- ja kasvatuslautakunta - Opetus- ja kasvatustoimen hallinto	59
6.14 Opetus- ja kasvatuslautakunta - Varhaiskasvatuspalvelut.....	62
6.15 Opetus- ja kasvatuslautakunta - Perusopetus	66
6.16 Opetus- ja kasvatuslautakunta - Lukiokoulutus	69
6.17 Opetus- ja kasvatuslautakunta - Kokkolan seudun opisto	72
6.18 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta.....	74
6.19 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta - Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinto	76
6.20 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta - Kulttuuripalvelut.....	78
6.21 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta - Kirjastopalvelut.....	81
6.22 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta - Museopalvelut	83
6.23 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta - Nuorisopalvelut	86
6.24 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta - Liikuntapalvelut	89
6.25 Kaupunkirakennelautakunta	92
6.26 Kaupunkirakennelautakunta - Kaupunkialueet	96
6.27 Kaupunkirakennelautakunta - Kaupunkisuunnittelu.....	99
6.28 Kaupunkirakennelautakunta - Kaupunkirakentaminen	103
6.29 Kaupunkirakennelautakunta - Kaupunki-infra	108
6.30 Kaupunkirakennelautakunta - Kaupunkitoimitilat.....	113
6.31 Rakennus- ja ympäristölautakunta - Kaupunkiluvitus	119
6.32 Liikelaitos - Kokkola vesi.....	124
7 Käyttötaloussyhdistelmä ja sitovuustasot.....	132
8 Investoinnit ja investointiperustelut.....	135
9 Konsernin tytäryhteisöjen tavoitteet.....	141

1 Kaupunginjohtajan katsaus vuoteen 2026

Laajemman horisontin Kokkola. Strategiakausien taitteessa

Geopoliittinen tilanne maailmalla ja Euroopassa on jännittynyt. Venäjä käy edelleen hyökkäyssotaa Ukrainaa vastaan ja Eurooppa ja Nato ovat aloittaneet puolustusmenojen kasvattamisen Yhdysvaltojen toiveiden mukaisesti. Suomen puolustus on aina ollut vahva, mutta tämä linjaus edellyttää Suomeltakin mittavia investointeja. Tämän päivän sanoja ovat mm. huoltovarmuus ja kaksoiskäyttöisyys.

Uusi valtuusto aloitti työnsä kesäkuussa ja uuden valtuustokauden strategiatyö käynnistettiin välittömästi. Tavoitteena on uuden strategian saattaminen päätöksentekoon heti alkuvuodesta 2026. Talousarvion laadinta tehdään vielä vanhan strategian pohjalta ja nähtäväksi jää, miten ja milloin uusi strategia otetaan käyttöön. Voimassa oleva strategia on ollut erinomainen ja se on kestänyt monet haasteet. Voimassa olevassa strategiassa on pientä päivittämisen tarvetta ja prosessi on työn alla. Pitkäjänteisen ja kestäväen kaupunkikehittämisen näkökulmasta on erittäin tärkeää, että osaamme katsoa useamman valtuustokauden yli.

Toimialat ovat laatineet omat talousarvioesityksensä vastuullisesti, talousohjelman ja kaupunginhallituksen raamin pohjalta. Yhdessä viranhaltijoiden kanssa haluan esittää kaupunginhallitukselle vastuullisen talousarvion. Talousarvioesitykseni ei sisällä veronkorotuksia ja tältä osin se vastaa raamin tavoitteita. Raamin mukaisia ovat myös talousarviossa esitetyt investoinnit. Tulostavoitteen osalta emme valitettavasti pysyneet raamissa. Kaiken kaikkiaan vuoden 2026 talousarvioesitys on lievästi positiivinen.

Esitykseni on realistinen, mutta samalla voin todeta, että liikkumavaraa ei ole. Vuoden 2025 aikana tehdyt talousohjelman mukaiset päätökset ja toimenpiteet ovat luonnollisesti huomioitu esityksessä. Lähtökohtaisesti talousohjelmaa on jatkettava, jotta talous saadaan parannettua tulevina vuosina. Talousarvioesitys ei sisällä laajempia henkilöstöön vaikuttavia toimenpiteitä, mutta toimien ja virkojen täyttämistä tulee edelleen arvioida kriittisesti. Henkilöstön hyvinvointiin tulee panostaa haastavinakin aikoina.

Realistinen talousarvioesitys sisältää myös riskejä. Vuoden 2025 alussa käynnistynyt Keski-Pohjanmaan työllisyysalue ja sen vaikutukset talousarvioon haastavat meitä erityisesti kohonneen työttömyyden ja nousevien sakkomaksujen myötä. Opetus- ja kasvatustoimi on joka vuosi esittänyt lisätalousarvion. Tällä kertaa haasteeseen on osittain pystytty vaikuttamaan. Huoli määrärahojen riittävyydestä on edelleen olemassa. Henkilöstömenot kasvavat tulevina vuosina merkittävästi, mikä osaltaan haastaa vuoden 2026 talousarvion pitävyyttä.

Kaupunkia on kehitettävä rohkeasti ja tulevaisuuteen luottaen. Vain siten pystymme vastaamaan kaikkiin kasvavan ja kehittyvän kaupungin haasteisiin.

Väestö vanhenee ja lasten lukumäärä vähenee - luonnollinen väestönkehitys on negatiivista. Kokolan väkiluku on jo useampana vuonna kasvanut maahanmuuton avulla. Myös ensi vuonna Kokolan väestönkasvun ennakoidaan olevan maltillista.

Kaupunki investoi edelleen resurssiviisaasti. Halkokarin koulun hanke käynnistyy talousarvion suurimpana investointina. Kiviniityn päiväkodin rakentaminen jatkuu ja Kokolan suomalaisen lukion ja pääkirjaston remontit saatetaan loppuun ensi vuoden aikana. Talousarviossa esitetään museotilalle uudet varastotilat ns. Lataamon alueelta. Mäntykankaan koulun lisäosan rakentaminen on jälleen talousarviossa. Kokolan Urheilupuiston KokkolaAreena valmistuu syksyllä 2026. Valitettavasti kaikkia hyviä investointihankkeita ei voida toteuttaa tänäkään vuonna korkean velkataakan vuoksi.

Edunvalvontatyö vaatii meiltä kaikilta turnauskestävyyttä ja kovaa työtä. Kaupungin kärkihankkeet ovat edelleen rautatieaseman seudun kehittäminen ja teollisen infran vahvistaminen. Suurteollisuusalueen ja Kruunuportin alueen investointinäkyvät näyttävät edelleen positiivilta. Yritysten investointien myötä kasvaa myös osaavan työvoiman tarve. Suunniteltujen investointien vaikutus konkretisoi- tuu vasta tulevaisuudessa – silti kaupungin on varauduttava niihin hyvissä ajoin. Olemme asettaneet

tavoitteet ja tehneet määrätietoisesti töitä niiden saavuttamiseksi, pienistä vastoinkäymisistä lannistumatta. Kehitystyö Kokkolan eteen jatkuu, ajoittaisista taloushaasteista huolimatta

Strategiakausien taitteessa vanhassa sanonnassa piilee yhä paljon viisautta: meidän on asetettava selkeät tavoitteet, tehtävä päätöksiä tietoon perustuen ja edettävä määrätietoisesti kohti päämääriämme. Emme lannistu haasteiden edessä. Meillä on laajempi horisontti.

Stina Mattila
kaupunginjohtaja

2 Kokkolan kaupungin strategia

Kaupunkistrategia 2022 – 2025, Kokkola – meillä on laajempi horisontti

Kaupunkistrategia on valtuustokauden keskeisin asiakirja kaupungin pitkäjänteisessä toiminnan ohjauksessa. Se kertoo mihin suuntaan kaupunkia halutaan kehittää ja mitkä teemat ovat tärkeimpiä meneillään olevalla valtuustokaudella.

Vuoden 2026 talousarvio on laadittu Kokkola – meillä on laajempi horisontti 2022 - 2025 kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti, sillä uuden valtuustokauden strategian päivittämistyö vuosille 2026 – 2029 on aloitettu syksyn 2025 aikana. Tavoitteena on, että kaupunkistrategian päivitys on valmis vuoden 2026 alussa. Uuden kaupunkistrategian valmistuttua asetetut talousarviotavoitteet päivitetään.

Talousarviolaadinnassa hyödynnetyn strategian keskeiset painopisteet ovat yrittäjyystävällisyys, elämyksellisyys ja lapsiystävällisyys. Nämä kolme painopistettä edistävät kukin osaltaan kaupungin elinvoimaisuutta sekä lisäävät kuntalaisten hyvinvointia ja yhteenkuuluvuutta. Lisäksi toiminnan kivijalassa on määriteltä tavoitteet kestävän kuntatalouden ja hyvinvoivan henkilöstön osalta. Strategiaan on kirjattu myös kaupungin hiilineutraalisuustavoite vuoteen 2035. Toimivat työmarkkinat -painopiste on ohjannut kaupungin työllisyyden hoidon kehittämistä ja valmistautumista TE2025 -uudistukseen. Kaupunkistrategiassa linjataan myös valtuustokauden mittarit, joiden avulla strategian toteutumista seurataan vuosittain tilinpäätösten yhteydessä.

Hyvinvointityö kaupunkiorganisaatiossa

Kunnan tehtävä hyvinvoinnin edistämisessä on laaja ja se vaatii monialaista yhteistyötä eri toimialojen välillä, sekä tavoitteellista suunnittelua. Hyvinvointia ja terveyttä edistetään kaikilla kunnan toimialoilla. Tavoitteena on lisätä kuntalaisten hyvinvointia ja toimintakykyä, ehkäistä sairauksia ja syrjäytymistä sekä vahvistaa osallisuutta.

Hyvinvointityön perinteisten sisältöjen lisäksi korostuvat tulevaisuudessa erityisesti myös työllisyys ja toimeentulo sekä elinoloihin liittyvä elinympäristönäkökulma. Näiden lisäksi katsotaan kuntien hyvinvointitehtävään kuuluvaksi myös yhteisöllisyyden vahvistaminen.

Kaupungin hyvinvointityötä koordinoi poikkihallinnollinen hyvinvointityöryhmä, jonka tehtävänä on tukea toimialojen työtä kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi sekä tehdä valtuustokauden mittainen hyvinvointisuunnitelma. Hyvinvointisuunnitelma on yksi kaupunkistrategiaa toteuttava ja tarkentava kehittämisohjelma. Valtuustokauden aikainen hyvinvointisuunnitelma määrittelee painopisteet hyvinvointityölle. Hyvinvointisuunnitelma on työväline hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulman kytkemiseksi osaksi kaupungin toiminnan ja talouden suunnittelua, johtamista sekä päätöksentekoa. Tavoitteena on, että kaupungin hyvinvointityö nivoutuu kiinteäksi osaksi kaupungin strategista johtamista.

Vuonna 2025 laadittiin hyvinvointikertomuksen vuosittainen raportti, jossa käsiteltiin muun muassa hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden edistymistä. Alkuvuodesta 2026 valmistuu laaja hyvinvointikertomus, jossa tarkastellaan mennyttä neljää vuotta 2022-2025 ja kaupunkilaisten hyvinvoinnin tilannetta tutkimustietoon perustuen. Laajan hyvinvointikertomuksen pohjalta laaditaan kevään 2026 aikana uusi hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026-2029.

3 Kokkolan kaupungin vuoden 2026 talousarvion lähtökohdat

Yleinen taloudellinen tilanne ja julkisen talouden ennuste

Suomen talous

Valtionvarainministeriö julkaisi syksyn kuntatalousohjelmansa vuodelle 2026 maanantaina 22.9.2024. Sen mukaan Suomen talouden toipuminen viime vuosien vaikeuksista on ollut hidasta, mutta taloudessa on nähtävissä merkkejä piristymisestä. Inflaation selkeä hidastuminen ja korkotason lasku ovat parantaneet kotitalouksien ostovoimaa, mikä vahvistaa myös vientimarkkinoiden kysyntää. Toistaiseksi epävarmuus on kuitenkin hillinnyt kulutusta ja ohjannut kotitaloudet säästämään.

Kasvun veturina nähdään tulevina vuosina erityisesti investoinnit. Energiasiirtymä, vihreän teknologian käyttöönotto ja puolustukseen liittyvät suuret hankkeet vauhdittavat investointien kasvua. Tämä näkyi jo vuoden 2024 tilastoissa, joissa talous kasvoi 0,4 %, vaikka ennakkotietojen perusteella odotettiin supistumista. Ennusteiden mukaan bruttokansantuote kasvaa 2025 noin 1,0 %, vuonna 2026 1,4 % ja vuonna 2027 1,7 %. Vuosina 2028–2029 kasvun odotetaan asettuvan 1,6 %:iin vuodessa. Kasvun taustalla vaikuttavat myös kansainväliset tekijät. Yhdysvaltojen tullipolitiikka tuo riskejä, mutta EU:n maltilliset vastatoimet ja uudet tullisopimukset vähentävät epävarmuutta. Toisaalta geopolitiittinen tilanne pysyy jännittyneenä, mikä voi heikentää luottamusta ja kaupan edellytyksiä. Positiivista on, että EU-maiden panostukset infrastruktuuriin ja puolustukseen tukevat Suomen vientiä.

Julkisen talouden näkymät ovat kaksijakoiset. Vuonna 2024 alijäämä oli 4,5 % ja velkasuhde nousi 82 prosenttiin. Vuonna 2025 alijäämän ennakkoidaan olevan -4,3 %. Vaikka verotulot kasvavat hitaasti, sopeutustoimet ja talouden vähittäinen toipuminen alkavat parantaa tilannetta. Vuonna 2026 alijäämän arvioidaan pienenevän 3,6 prosenttiin ja vuoteen 2028 mennessä 3,1 prosenttiin. Velkasuhde vakiintuisi hetkellisesti 2027, mutta kääntyisi uudelleen kasvuun vuoden 2028 jälkeen.

Suurin haaste liittyy puolustusmenoihin. Hallitus on linjannut puolustusmenojen nostamisen 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuoteen 2029 mennessä. Tämä tarkoittaa merkittäviä lisämenoja erityisesti vuosina 2028–2029, jolloin esimerkiksi F-35 -hävittäjien toimitukset ja muut varustehankinnat lisäävät alijäämää. Tämän seurauksena velkasuhteen arvioidaan nousevan yli 90 prosenttiin vuoteen 2029 mennessä.

Kokonaisuudessaan Suomen talous kehittyy lähivuosina maltillisesti. Investoinnit vihreään siirtymään ja puolustukseen luovat kasvupotentiaalia, mutta samalla korkea velkataso ja geopolitiittinen epävarmuus muodostavat merkittäviä riskejä julkisen talouden kestävyyskannalta. (Kuntatalousohjelma vuodelle 2026, Valtionvarainministeriön julkaisuja, syksy 2025:53).

Kuntien taloudellinen kehitys

Ministeriön syksyn kuntatalousohjelman mukaan, kuntien taloustilanne heikkeni vuonna 2024 edellisvuoteen verrattuna, sillä vuoden 2023 vahva tulos perustui paljolti sote-uudistuksen kertaluonteisiin erisiin. Vaikka tilanne oli odotetusti aiempaa heikompi, se osoittautui silti paremmaksi kuin vuoden 2023 kuntatalousohjelmassa ennakoitiin. Kuntien yhteenlaskettu vuosikate laski lähes miljardilla eurolla 3,26 miljardiin euroon ja toiminnan sekä investointien rahavirta painui ensimmäistä kertaa 2020-luvulla negatiiviseksi, mikä johti lainakannan selvään kasvuun. Myös kuntakonsernien tilanne heikkeni: vuosikate laski yli 800 miljoonaa euroa 5,86 miljardiin euroon, mikä ei riittänyt kattamaan kasvaneita nettoinvestointeja. Yhteenlaskettu tulos heikkeni 735 miljoonaa euroa 1,37 miljardiin euroon ja alijäämäisten konsernien määrä nousi 22:een. Lainakanta kasvoi 1,83 miljardia euroa ja oli vuoden lopussa 40,66 miljardia euroa, ja investointeja rahoitettiin lainojen ja rahavarojen turvin.

Valtion päätöksillä on lähivuosina huomattava vaikutus kuntatalouteen. Vuonna 2026 valtion sopeutustoimien arvioidaan heikentävän kuntataloutta noin 170 miljoonalla eurolla vuoteen 2025 verrattuna, mutta koko vaalikauden vaikutus jää nettomääräisesti noin 200 miljoonaa euroa positiiviseksi. Valtionosuudet nousevat vuonna 2026 noin 5,9 miljardiin euroon, mutta niiden kasvua leikkaavat pysyvät vähennykset ja indeksijarrut, jotka kohdistuvat erityisesti peruspalvelujen rahoitukseen.

Kuntien näkymät vuosina 2025–2027 ovat heikot. Vuonna 2025 verotulojen kehitys jää vaimeaksi ja työllisyystilanne pysyy vaisuna, mikä painaa taloutta. Tilikauden tulos säilyy niukasti positiivisena lähinnä satunnaisen kertatuoton ansiosta, mutta toiminnan ja investointien rahavirta painuu 1,1 miljardia euroa negatiiviseksi. Myös seuraavina vuosina epätasapaino jatkuu: rahavirran arvioidaan olevan vuonna 2026 noin 1,4 miljardia ja vuonna 2027 jopa 1,5 miljardia euroa negatiivinen. Tilannetta vaikeuttaa erityisesti kuntien palkkakustannusten nopea kasvu, sillä uudet työehtosopimukset nostavat menoja selvästi enemmän kuin yleinen palkkalinja. Kustannuspaineet kohdistuvat voimakkaasti henkilöstövaltaiselle kuntasektorille, jossa työvoimamenojen osuus menoista on suuri.

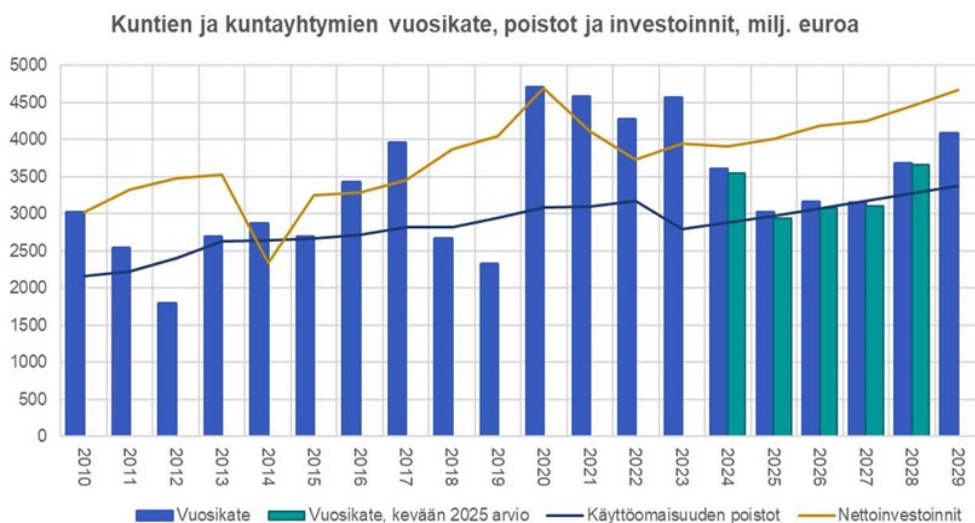
Vuonna 2026 kuntien verotulojen odotetaan kuitenkin kasvavan yli viisi prosenttia. Kunnallisveron tuotto nousee arviolta 10,7 miljardiin euroon, yhteisöveron tuotto 1,7 miljardiin ja kiinteistöveron tuotto 2,38 miljardiin euroon. Lisäksi kaivosmineraalivero tuo uusia tuloja etenkin kaivosten sijaintikunnille. Tämä tulojen kasvu helpottaa tilannetta, mutta ei poista epätasapainoa, sillä menojen nousu jatkuu nopeana.

Pidemmällä aikavälillä eli vuosina 2028–2029 kuntatalous pysyy edelleen haastavana. Rahavirta pysyy negatiivisena, vaikka osa valtionosuuksia heikentäneistä indeksijarruista poistuu. Lainakan-
nan ennustetaan kasvavan tasaisesti ja uhkaavan nousta 26,5 miljardiin euroon vuoteen 2029 mennessä. Erityisesti suurilla kaupungeilla on suurimmat investointipaineet ja asukaskohtaiset lainamäärät, kun taas pienet, väestöään menettävät kunnat kärsivät rapautuvasta veropohjasta. Veroasteiden korotuspaine kasvaa laajasti, mutta on voimakkainta vuosina 2026 ja 2027 sekä niissä kunnissa, joissa väestön ikääntyminen ja muuttotappiot vaikeuttavat rahoitus pohjaa entisestään.

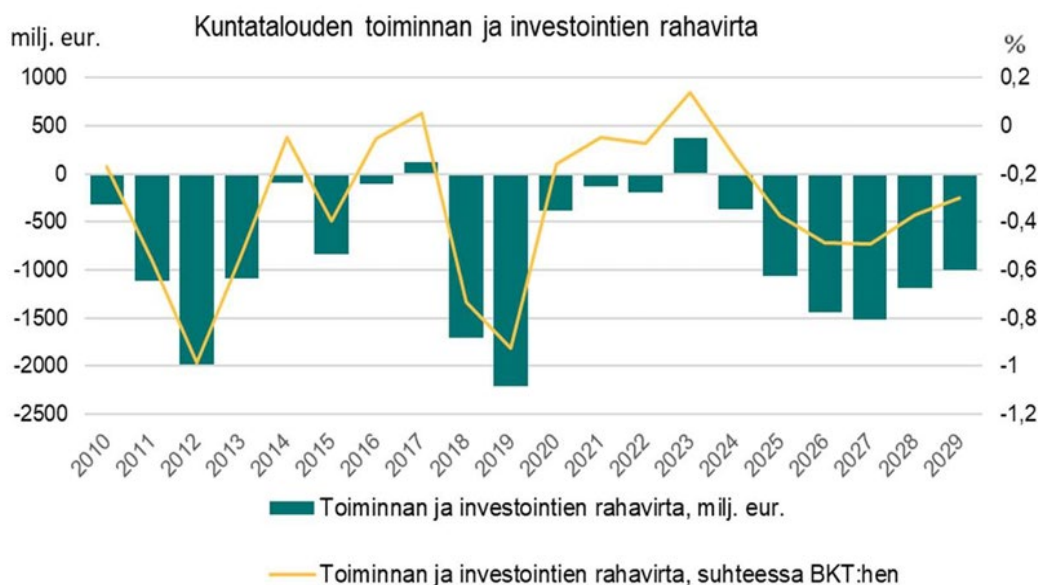
Kokonaisuutena kuntien talouden näkymät säilyvät heikkoina koko tarkastelujaksolla. Tulojen ja menojen välinen epätasapaino jatkuu, vuosikatteet eivät riitä investointien kattamiseen ja velkaantumisen syvenee. Vaikka verotulojen kasvu ja valtionosuuksien nousu tuovat osittaista helpotusta, kustannuspaineet ja rakenteelliset ongelmat pitävät kuntatalouden kireänä koko 2020-luvun loppuun asti. (Kuntatalousohjelma vuodelle 2026, Valtionvarainministeriön julkaisuja, syksy 2025:53).

Kuntaliiton mukaan, kunnille kertyvät työttömyyden kustannukset ovat nousseet ennakoitua huomattavasti korkeammiksi. Tammi–elokuun aikana kunnille on kertynyt työttömyysetuuksien rahoitusvastuuta jo noin 500 miljoonaa euroa, mikä ennustaa koko vuoden kustannukseksi 750–800 miljoonaa euroa – jopa 50–100 miljoonaa yli arvioitun ja kompensoidun tason.

Rakenteessa näkyy huolestuttava suunta: pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut korkeaksi ja yli 400 päivää työttömänä olleet vastaavat jo peräti 80 % kuntien etuuskuluista. Myös perustoimeentuluen menot ovat kasvaneet voimakkaasti ja voivat nousta vuoden loppuun mennessä jopa yli miljardiin euroon (aiempina vuosina 700–800 milj. euroa).

Lähde: TK, VK, VM

Lähde: TK, VK, VM

Kaupungin talouskehitys

Kaupungin taloudellisessa tilanteessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden takaiseen verrattuna ja kokonaiskuva noudattelee hyvinkin Valtionvarainministeriön viimeisimmän kuntatalousohjelman tilannekuvaa. Kokkolan tulevien vuosien käyttötalousennusteet ovat edelleen heikonlaiset. Tähän on vaikuttanut erityisesti rahoituspohjan kaventuminen verotulojen sekä valtionosuuksien laskun myötä, korkojen nousu ja voimakkaasti nousseet toimintakustannukset.

Vuoden 2023 kevään palkkaratkaisut nostivat henkilöstökuluja huomattavasti eikä vuoden 2025 palkkaneuvottelut parantanut tilannetta. Viimeisimmät korotukset nostavat kaupungin henkilöstömenoja sopimuskaudella yhteensä noin 12 %. Vaikka inflaation ollaan saatu ohjattua tavoitetasoonsa, inflaation suorat ja epäsuorat vaikutukset näkyvät edelleen myös kaupungin toimintakustannusten nousuna hintojen nousun myötä. Talouden tasapainon saavuttamista vaikeuttaa myös kaupungin ja liikelaitoksen suuret investointitarpeet, vaikka investointeja ollaan tarkasteltu ja karsittu kriittisesti. Lisäksi, sijoittumisiin liittyvät mahdolliset investointitarpeet koskettavat koko kaupunkikonsernia ja sen keskeisimpiä tytäryhtiöitä, ja nostavat konsernininvestointipainetta merkittävästi. Vuodesta 2025 kunnille siirtyneet työllisyydet tehtävät ovat pahasti valtionrahoituksen osalta alirahoitettuja, eikä tämän hetken heikentynyt työllisyyden tilanne sitä paranna.

Kaupungin ja liikelaitosten vuosikate ei riittänyt kattamaan vuonna 2024 poistoja ja arvonalentumisia, ja arvioiden mukaan näin tulee olemaan myös ensi vuonna. Jotta kaupungin talous saataisiin tasapainoon pitkällä välillä, edellyttää se, että kaupunki kykenee kohentamaan merkittävästi vuosikatetta sopeuttamalla toimintaansa ja hillitsemällä investointimenojaan, jotta velkaantuminen saataisiin tulevinä vuosina taitettua. Kokkolan kaupungin tulevien vuosien haasteet kulminoituu rahoituslaskelmiin, jossa kaupunki velkaantuu voimakkaasti, ellei taloutta kokonaisuudessaan saada oikaistua. Kaupungin kuluvan vuoden tilinpäätös vuoden toisen osavuosikatsauksen perusteella on talousarvion mukaisesti negatiivinen. Osavuosikatsauksen ennusteen perusteella kaupungin käyttötalouden tilinpäätöksen alijäämä olisi noin -1,9 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallitus käynnisti kokouksessaan 19.2.2025 § 75 talousohjelman vuosille 2024-2026. Talousohjelma koskee kaikkia kaupungintoimintoja ja toimialoja, sekä liikelaitosta. Talousohjelmalla tuetaan kaupungin resurssien oikein kohdistamisesta palveluihin ja hankkeisiin julkisen sektorin haastavassa taloudellisessa tilanteessa. Sillä pyritään varmistamaan talouden vakaus ja kestävyys pitkällä aikavälillä. Vuosi 2024 toteutui talousohjelman osalta tavoitteiden mukaisesti, vaikkakin talousohjelman toimenpiteet kohdistuvat pääosin taloussuunnitelma vuosiin 2025 ja 2026. Kaupungin

talouden tasapainon kannalta keskeistä on, että talousohjelman toimenpiteet saadaan vietyä läpi suunnitellusti. Vaikka talousohjelman tavoitteissa onnistuttaisiin, kaupungin taloudellinen tila on tulevina vuosina edelleen vaikea.

Kaupungin menestyksen kannalta edelleen keskiössä on positiivinen väestönkehitys ja ennen kaikkea alueen työllisyys. Kaupungin kasvun ja kehityksen näkökulmasta, vihreän siirtymän investoinnit ovat myös kaupungille tärkeitä. Näiden onnistuessa, niillä on myös positiivisia vaikutuksia kunnan talouteen. Ulkopuolisista haasteista huolimatta, taloutta tarkastellaan jatkuvasti kriittisesti toiminnan ja palveluiden näkökulmasta. On löydettävä tehokkuutta ja uusia tapoja tuottaa palveluita kasvua pysäyttämättä. Nämä asiat ovat aikaisempien vuosien tapaan edelleen keskiössä.

Kaupungin väestönkehitys

Kokkolan väestökehitys alkuvuonna 2025 on ollut hienoisesti laskeva. Tammi–heinäkuun ennakkotietojen perusteella kaupungin väkiluku on pienentynyt 32 henkilöllä, kun vuoden alun 48 367 asukkaasta on päädytty heinäkuun lopun 48 335 asukkaaseen. Väestömuutosten taustalla näkyy erityisesti negatiivinen luonnollinen väestönkehitys: syntyneitä on ollut vain 241, kun taas kuolleita on 305, mikä merkitsee luonnollisen väestönkasvun osalta 64 henkilön nettovähennystä. Tämä kehitys kuvastaa valtakunnallista trendiä, jossa syntyvyys ei riitä korvaamaan kuolleisuutta.

Kuntien välinen muuttoliike on alkuvuonna ollut Kokkolalle tappiollinen. Muista kunnista Kokkolaan on muuttanut 657 henkeä, mutta lähtömuutto on ollut suurempaa, 823 henkilöä, jolloin nettotappio on 166 asukasta. Tämä viittaa siihen, että erityisesti nuoret ja opiskelijat hakeutuvat muihin kaupunkeihin opintojen tai työn perässä, ja Kokkola joutuu kilpailemaan voimakkaammin pitovoimasta ja houkuttelevuudesta.

Sen sijaan maahanmuutto on selkeästi positiivinen tekijä Kokkolan väestökehityksessä. Ulkomailta Kokkolaan on muuttanut tammi–heinäkuun aikana 231 henkilöä, ja nettovaikutus maahanmuutosta on ollut 206 henkeä. Tämä on merkittävä luku, sillä se yksinään kompensoi suuren osan luonnollisen väestötappion ja kotimaan muuttotappion vaikutuksista.

Tilastokeskuksen alueellisten ennusteiden perusteella Kokkolan ja Keski-Pohjanmaan väestökehitys on pitkällä aikavälillä laskusuuntainen, mikäli nykytrendi jatkuu. Luonnollisen väestökehityksen odotetaan pysyvän negatiivisena, ja ilman maahanmuuttoa väkiluku voisi pienentyä jopa 200–300 hengellä vuodessa. Mikäli kuitenkin onnistutaan ylläpitämään nykyinen maahanmuuton taso ja hillitsemään kuntien välistä muuttotappiota, väestö voisi pysyä suhteellisen vakaana noin 48 000–49 000 asukkaan tasolla myös seuraavina vuosina.

Kaupungin elinvoima ja työllisyys

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) kevään 2025 alueellisen kehitysnäkymien -julkaisun mukaan Keski-Pohjanmaan elinvoima rakentuu monipuoliselle elinkeinorakenteelle, jossa vahva vientiteollisuus, monipuolinen alkutuotanto sekä kaupan ja palveluiden toimialat muodostavat perustan alueen kehitykselle. Viime vuosina alueelle on sijoittunut ja suunnitteilla on edelleen mittava määrä puhtaan siirtymän investointeja, erityisesti akkuteollisuuden, vetytalouden ja uusiutuvan energian aloilla. Kokkolan suurteollisuusalueella toimivat kemianteollisuuden klusterit ja uudet hankkeet, kuten Keliberin litiumkaivos ja useat vetylaitosprojektit, vahvistavat alueen roolia sekä kansallisessa että eurooppalaisessa energiakäänneessä. Lisäksi Kruunuportin teollisuusalueelle suunnitellaan massiivista alumiinintuotantolaitosta, joka tulisi merkittävästi parantamaan vähähiilisen eurooppalaisen alumiinin saatavuutta ja työllistämään noin 1 500 henkilöä. Investointipäätöstä odotetaan vuosien 2026–2027 aikana ja tehdas tulisi olemaan toiminnassa vuonna 2029. Tehdashanketta valmistelee projektiyhtiö Arctial jonka takana ovat maailman toiseksi suurin kaivosyhtiö Rio Tinto, teknologiyhtiö Mitsubishi Corporation, sijoitusyhtiö Vargas ja Suomen valtion omistama pääomasijoitusyhtiö Tesi. Hankkeeseen ovat ilmoittaneet liittyvänsä myös suuryhtiöt ABB, Fortum ja Siemens Financial Services. Näillä investoinneilla on laajat positiiviset kerrannaisvaikutukset muun muassa palveluihin, rakentamiseen ja asumiseen, ja ne luovat perustan alueen elinvoiman kasvulle vuosikymmenen loppuun saakka.

Samalla toimintaympäristössä on epävarmuuksia. Kansainvälisen talouden ailahtelevuus, korkojen nousu ja geopoliittiset jännitteet ovat vaikeuttaneet yritystoimintaa, ja esimerkiksi Yhdysvaltain asettamat tullit voivat heikentää erityisesti kemianteollisuuden näkymiä. Myös rahoituksen saatavuus on kiristynyt. Näistä haasteista huolimatta elinkeinoelämässä vallitsee odotus paremmista ajoista ja investointihankkeet pitävät yllä optimismia.

Työllisyyden näkökulmasta Keski-Pohjanmaa on edelleen maan kärkimaakuntia. Elokuun loppuun 2025 mennessä työllisyysaste kohosi 75,1 prosenttiin, mikä on kolmanneksi korkein Manner-Suomessa, ja alueen työttömyysaste pysyi selvästi valtakunnan keskiarvoa alhaisempana. Työnvälitystilaston mukainen työttömyysaste oli vuoden 2025 elokuun loppuun mennessä keskimäärin 9,3 prosenttia Keski-Pohjanmaalla, kun koko maan keskiarvo oli 11,9 prosenttia. Elokuun loppuun 2025 mennessä työttömien työnhakijoiden määrä oli keskimäärin 2848 hlö, mikä on n. 200 henkilöä enemmän kuin vuotta aiemmin samaan aikaan. Keski-Pohjanmaalla työttömyyden kasvu jäi muuta maata maltillisemmaksi. Myös pitkäaikaistyöttömyyden lisääntyminen on ollut muuta maata hitaampaa, ja nuorten työttömyys on pysynyt hallinnassa, vaikka alle 25-vuotiaiden työttömien määrä on noussut n. 60 henkilöä vuoden takaisesta. Ongelmaksi on kuitenkin muodostunut osaavan työvoiman saatavuus, joka rajoittaa monien yritysten kasvua myös kohonneen työttömyyden aikana. Suuret investoinnit lisäävät työvoiman kysyntää lähivuosina entisestään, ja väestön ikääntyminen yhdessä muutotappion kanssa luo kasvavan haasteen työvoiman riittävyydelle. Tämä tekee vetovoiman ja pitovoiman vahvistamisesta, sekä kansainvälisen työvoiman houkuttelemisesta, keskeisen osan alueen elinvoimapolitiikkaa.

TEM:in julkaisun mukaan kaupungin ja koko maakunnan näkymät ovat siis kaksijakoiset. Lyhyellä aikavälillä elinkeinoelämää varjostaa epävarma suhdannetilanne, mutta pidemmällä aikavälillä massiiviset investoinnit tarjoavat poikkeuksellisia kasvun ja työllisyyden mahdollisuuksia. Elinvoiman turvaamiseksi ratkaisevaa on kyky vastata työvoimatarpeisiin, tukea yritysten uudistumista ja hyödyntää täysimääräisesti puhtaan siirtymän avaamat mahdollisuudet.

Kaupungin verotulot

Kokkolan kaupungin syyskuun veroennuste vuodelle 2025 on kunnallisveron, yhteisöveron sekä kiinteistöveron osalta yhteensä noin 125,8 miljoonaa euroa. Kuntaliiton yhteistyössä Valtionvarainministeriön ja Verohallinnon kanssa laatima syyskuun 2025 kuntakohtaisen veroennusteen mukaan, verotulojen odotetaan ensi vuonna nousevan kokonaisuudessaan noin 7,3 % vuoden 2025 ennusteeseen verrattuna. Kehikon mukaan, vuoden 2026 ennuste on 135,0 miljoonaa euroa. Vuoteen 2025 verrattuna kunnallisveron tuotto paranee kuluvaan vuoteen verrattuna 8,4 %, yhteisöverotuotot 8,9 % ja kiinteistöverotuotot 0,2 %.

Syyskuun veroennusteen mukaan, valtakunnallisesti kunnallisveron ennustejakson 2026–2029 veropohja arvioidaan myös heikkenevän elokuun arvioista. Työllisyysasteen ja siten palkkatulojen arvoitu kehitys kohenee verrattain verkaisemmin. Työttömyysvakuutusmaksun arvioitua pienempi korotus vuodesta 2026 eteenpäin vastaavasti hieman parantaa kunnallisveron tuottoa elokuusta. Kunnallisveron tulevien vuosien kertymääräarviot ovat vuositasolla keskimäärin noin -40 miljoonaa elokuun veroennustekehikon arviota heikompi.

Yhteisöverokannan muutos vuodelle 2027 ja yhteisöveron kaikki muut veroperustemuutokset huomioitiin jo elokuussa veroennusteessa. Hallitusohjelman mukaisesti yhteisöveron veroperusteisiin tehtävät muutosten vaikutukset kompensoidaan nettomääräisesti kunnille. Yhteisöveron muutokset kompensoidaan ryhmäosuuksia muuttamalla ja näin ollen niiden vaikutus on kuntien rahoitusaseman näkökulmasta neutraali. Yhteisöveron kehitykseen liittyy valitettavan paljon epävarmuutta. Talouskasvua ja erityisesti vientimarkkinoita hidastavat muun muassa Yhdysvaltojen asettamat tullit. Kunnille maksettava yhteisövero odotetaan kuitenkin kasvavan verovuodesta 2025 alkaen. Orastava positiivinen kehitys näkyy kehikon verokertymissä vasta ensi vuonna, korkeimpien lisäennakoiden muodossa. On mahdollista, että positiivinen kehitys voi näkyä parempina ennakkoeroina jo tulevina kuukausina kuluvana vuonna. Ennustettu yhteisöverokertymä pienenee elokuun arvioista keskimäärin kuitenkin reilulla -10 miljoonalla eurolla per vuosi.

Kiinteistöverojen osalta muutos kuluvaan vuoteen on vähäinen, ja ennuste pysyy kuluvan vuoden tavoitteiden mukaisena.

TILIVUOSI	2023	2024	2025**	2026**	2027**	2028**
Verolaji						
Kunnallisvero	91 338	92 103	93 429	101 320	103 872	108 463
<i>Muutos %</i>	-49,1	0,8	1,4	8,4	2,5	4,4
Yhteisövero	17 132	13 781	14 490	15 778	16 716	17 547
<i>Muutos %</i>	-34,0	-19,6	5,1	8,9	5,9	5,0
Kiinteistövero	16 322	16 801	17 840	17 880	17 880	17 880
<i>Muutos %</i>	1,8	2,9	6,2	0,2	0,0	0,0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	124 792	122 685	125 759	134 978	138 468	143 891
<i>Muutos %</i>	-43,6	-1,7	2,5	7,3	2,6	3,9

Lähde: Kuntaliiton Kokkolan kaupungin veroennuste, syyskuu 2025.

Kaupungin valtionosuudet

Valtionvarainministeriö julkaisi 22.9. syksyn kuntatalousohjelman, siihen liittyvän kuntatalouden painelaskelman ja tuoreimman ennakkollisen vuoden 2026 valtionosuuslaskelman. Syksyn kuntatalousohjelman mukaan kuntatalouden tilanne heikkenee edelleen vuonna 2025. Toimintakuluja kasvattavat mm. kunta-alalle sovitut palkankorotukset, jotka nostavat työvoimakustannuksia yhteensä 2,8 prosentilla vuonna 2025, ja vuoden alusta voimaan tullut TE-palvelu-uudistus. Uudistuksessa kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille siirtyi vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä, ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennettiin. Uudistuksen seurauksena kuntahallinto on aiempaa suhdanneherkempi, sillä nyt tulojen lisäksi myös menot reagoivat suoraan työllisyyskehitykseen. Pitkään jatkuvat työttömyysjaksot nostavat kuntien osuutta työttömyysetuuksien rahoituksesta. Avustusmenoja onkin nostettu ennusteessa vuoden alkupuoliskon työttömyysmenojen kertymien perusteella. Lisäksi uudistus voi kasvattaa kuntien välisiä eroja entisestään, sillä työllisyyden vaihtelu poikkeaa kuntien välillä.

Ministeriön mukaan TE-palvelu-uudistuksesta huolimatta kuntien peruspalvelutuotannon painopiste säilyy koulutus- ja sivistyssektorilla, jonka kokonaispalvelutarve on laskeva syntyvyyden laskun vuoksi. Oppilaiden määrän väheneminen ei kuitenkaan tarkoita sitä, että opetuksen järjestämisen kustannukset laskisivat samassa tahdissa, varsinkin kun erityisen tuen tarve on kasvanut. Lisäksi varhaiskasvatuksen osallistumisaste on kasvanut viime vuosina. Palvelutarpeen laskua on siksi totuttuun tapaan hieman loivennettu painelaskelmassa. Kuntien valtionosuudet kasvavat kuluvana vuonna TE-palvelu-uudistuksen myötä kuntien tehtävien ja rahoitusvastuun laajentuessa. Kuntien saamien valtionosuuksien kasvua kuitenkin hidastavat muun muassa sote-siirtoon liittyvät tarkistukset, hallitusohjelman mukainen valtionosuuksiin tehtävä indeksisäästö sekä asukasluvun ja laskentatekijöiden muutokset, erityisesti lapsi-ikäluokkien pieneneminen. Lisäksi verotulomenetysten korvausten vähennys pienentää valtionosuuksia vuonna 2025 tuntuvasti, tosin verotulot kasvavat vastaavasti.

Hallituksen budjettiriihessä kuntiin kohdistuvat lisäleikkaukset enimmäkseen karsittiin pois säästölistoilta, joka oli kunnille helpotus. Kehysriihessä linjattu 75 miljoonan euron leikkaus valtionosuuksiin on kuitenkin toteutumassa ja se syö pois ne valtionosuuslisäykset, jotka uusien tehtävien perusteella tulevat. Valtionosuuksien ennustettavuuteen sisältyy siis paljon epävarmuutta, ja eikä vuodesta 2026 eteenpäin valtionosuuksien kehityksestä ole saatavilla juurikaan luotettavia tietoja ja lisäksi vuodelle 2026 kaavailtu valtionrahoitusjärjestelmän uusistus on siirtynyt vuodelle eteenpäin vuoteen 2027. Valtionosuuksien kehityssuunta tulevina vuosina on kuitenkin enemmän laskusuuntainen kuin noususuuntainen.

Kokkolan kaupungin vuoden 2026 valtionosuusennuste on yhteensä 35,5 miljoonaa euroa sisältäen OKM:n osuuden 0,5 miljoonaa euroa. Vuodesta 2025 lähtien, valtionosuudet pitää sisällään TE-palveluiden rahoituksen, eikä sitä enää jatkossa valtionosuuslaskelmissa eritellä.

4 Arvio kaupunkitasoisista merkittävimmistä riskeistä ja niiden hallinnasta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kokkolan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet kokouksessa 15.6.2020 § 46 ja kaupunginhallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet kokouksessa 22.6.2020 § 313. Perusteissa on määritelty Kokkolan kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet, tarkoitus, tehtävät ja vastuut. Ohjeessa on määritelty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan välineet ja keinot, kohteet ja osa-alueet sekä toteuttaminen ja raportointi.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kaupungille ja kaupunkikonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja sen toiminta on tuloksellista. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kaupunkiorganisaation johtamis- ja hallintojärjestelmää, päätöksentekoa sekä strategista ja operatiivista toiminnan ja talouden suunnittelua ja seuranta, poikkeamiin reagoitua ja suoriutumisen arviointia.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä kunnan ja kuntakonsernin toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset ja muut esihenkilöt pyrkivät varmistamaan, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja resurssit turvataan.

Operatiivinen vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä on kaupunginhallituksella ja kaupunginjohtajalla, jotka valvovat ja arvioivat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaista järjestämistä, riittävyyttä ja tehokkuutta. Lauta- ja johtokunnat vastaavat omalla tehtävä- ja toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä merkittävimpien riskien raportoinnista kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Johtavien viranhaltijoiden ja esihenkilöiden tehtävänä on toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan ja raportoida niistä hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti tuloksellisuudesta valvonnasta vastuussa olevalle toimielimelle. Henkilöstön velvollisuutena on toimia tavoitteiden ja annettujen ohjeiden mukaisesti ja kehittää ammatillista osaamistaan sekä raportoida havaitsemiaan epäkohdista esihenkilölleen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuutta seurataan talousarviovuoden aikana osavuosikatsauksissa. Hallitus antaa tilinpäätöksen toimintakertomuksessa arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Lisäksi annetaan arvio konsernivalvonnasta.

Palvelukokonaisuudet, liikelaitokset ja tytäryhteisöt raportoivat merkittävistä riskeistään ja riskienhallinnan kehittämisestä osana talouden ja toiminnan raportointia. Palvelukokonaisuuksien, liikelaitosten ja tytäryhteisöjen toiminnasta tuotettu raportointi palvelee siten sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa.

Kaupunginjohtajan nimeämä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjausryhmä arvioi ja kehittää kaupunkikonsernin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjausryhmä kokoaa palvelukokonaisuuksien, liikelaitosten ja tytäryhteisöiden raportoimista riskiteidoista yhteenvetoja, joiden avulla kaupunkikonsernin johto saa tietoa eri palvelukokonaisuuksien, liikelaitosten ja tytäryhteisöjen merkittävimmistä riskeistä ja riskienhallinnan tasosta.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaan ja sen tarkoituksena on tunnistaa, arvioida sekä hallita tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Kaupunkikonsernin riskit jaotellaan neljään pääryhmään: strategiaan, taloudellisiin, toiminnallisiin ja vahinkoriskeihin. Kokkolan kaupungin riskienhallintaprosessi muodostuu toimintaympäristön määrittelystä, riskien arvioinnista, riskien käsittelystä, riskien seurannasta ja katselmoinnista sekä viestinnästä ja tiedonvaihdesta.

Talousarviossa esitettävä arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä perustuu riskienhallintaprosessin mukaiseen riskianalyysiin. Kaupunkitasoiset riskit on määritelty ja arvioitu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjausryhmän toimesta. Kaupungin toimintaympäristöön liittyy useita riskejä, jotka voivat vaikuttaa merkittävästi talouden tasapainoon, palvelutuotantoon ja pitkän aikavälin elinvoimaan. Riskit voidaan jäsentää strategiaan, taloudellisiin, toiminnallisiin ja vahinkoriskeihin. Niiden hallinta edellyttää sekä ennakointia että jatkuvaa varautumista.

Riskien määrä alueittain

Riskien määrä alueittain kuvaa riskien lukumäärää alueittain sekä sitä kuinka vakavia alueiden riskit ovat.

Taulukko osoittaa riskien lukumäärät riskialueittain.

Riskialue							Yhteensä
2.1 Strategiset riskit	0	0	0	3	3	1	7
2.2 Taloudelliset riskit	0	0	0	1	5	0	6
2.3 Operatiiviset riskit	0	0	1	1	2	0	4
2.4 Vahinkoriskit	0	0	0	4	1	1	6
Yhteensä	0	0	1	9	11	2	23

Strategiset riskit

Strategiset riskit liittyvät kaupungin pitkän aikavälin kehitykseen ja kilpailukykyyn. Väestön negatiivinen kehitys ja huoltosuhteen heikkeneminen muodostavat suurimman uhan, sillä ne vähentävät työikäisen väestön määrää ja kasvattavat palvelutarpeita. Osaavan työvoiman saatavuus on ratkaisevaa niin kaupungin palvelutuotannon kuin yritysten kasvun turvaamiseksi. Myös teollisuustonttien saatavuus, kaavoituksen ajantasaisuus ja investointeja tukevien olosuhteiden varmistaminen korostuvat elinkeinoelämän ja asuntotuotannon näkökulmasta. Lisäksi ilmastonmuutokseen ja energia-kriiseihin reagoiminen sekä hiilineutraaliustavoitteiden saavuttaminen ovat strategisia kysymyksiä, joiden laiminlyönti heikentäisi kaupungin vetovoimaa ja vastuullisuutta. Strategisena riskinä on myös päättäjien ja organisaation sitoutuminen yhteisiin tavoitteisiin – jos sitoutuminen jää vajaaksi, vaarantuvat niin strategian toteutus kuin talouden hallinta.

Taloudelliset riskit

Taloudelliset riskit painottuvat kaupungin rahoituspohjan turvaamiseen ja investointikyvyn säilyttämiseen. Verotulojen ja valtionosuuksien kehitys on epävarmaa, ja hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset ovat muuttaneet kuntien taloudellisia edellytyksiä pysyvästi. Jos rahoituspohja heikkenee eikä tuloja tai säästöjä kyetä lisäämään riittävästi, voi talouden tasapainottaminen epäonnistua ja velkaantuneisuus kasvaa hallitsemattomasti. Tämä vaarantaa investointien toteuttamisen ja johtaa kriisikuntamittareiden heikkenemiseen. Lisäksi korkotason nousu lisää velanhoidon kustannuksia, ja konserniyhtiöiden taloudellinen menestys tai sen puute vaikuttaa suoraan kaupungin talouteen. Eri-tyisenä riskinä on maksuvalmiuden heikkeneminen, joka voisi rajoittaa kaupungin kykyä selviytyä velvoitteistaan ja ylläpitää normaalia toimintaa.

Toiminnalliset riskit

Toiminnalliset riskit koskevat kaupungin kykyä tuottaa palveluja tehokkaasti ja laadukkaasti. Henkilöstön jaksaminen, hyvinvointi ja osaamisen turvaaminen ovat keskeisiä tekijöitä, sillä työkuorman kasvu ja rekrytointihaasteet voivat heikentää palveluiden saatavuutta ja laatua. Kaupungin on kilpailtava osaavasta työvoimasta sekä työnantajamielikuvan että palkitsemisen keinoin. Lisäksi tietosuoja- ja tietoturvariskit muodostavat merkittävän uhan, sillä tietojärjestelmiin kohdistuvat loukkaukset voivat aiheuttaa vakavia kustannuksia ja mainehaittoja.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskit liittyvät odottamattomiin tapahtumiin, jotka voivat nopeasti lamaannuttaa toimintaa ja aiheuttaa merkittäviä lisäkustannuksia. Epidemiat, kulkutaudit ja valtakunnalliset häiriötilanteet voivat kohdistua laajasti kaupungin palveluihin ja talouteen. Samoin poikkeukselliset sää- ja luonnonolosuhteet, kuten myrskyt, tulvat tai pitkät sähkökatkokset, voivat aiheuttaa vahinkoja ja keskeytyksiä toimintaan. Kiinteistökannan ikääntyminen ja korjausvelan kasvu lisäävät riskiä sisäilmaongelmista ja muista vaurioista, jotka voivat heikentää tilojen käytettävyyttä ja aiheuttaa suuria kustannuksia. Lisäksi työtapaturmat ja muut henkilöturvallisuuteen liittyvät vahingot voivat lisätä sairauspoissaoloja ja korvausvastuita. Vakuutuksista ja valmiussuunnitelmista huolimatta vahinkoriskit voivat toteutuessaan vaikuttaa merkittävästi kaupungin toimintakykyyn.

Konserniyhteisöjen keskeisimmät riskit

Kiinteistöyhteisöt

Keskeisimmät riskit liittyvät vuokraustoiminnan vakauteen ja rakennusten kuntoon. Alhainen vuokrausaste ja vuokralaisten poistuminen muodostavat merkittävän taloudellisen uhan, jota korostavat myös rahoituskulujen kasvu. Lisäksi korjausvelan kasvu ja kiinteistöjen tekniset viat tai sisäilmaongelmat voivat heikentää sekä kiinteistöjen käyttöastetta että taloudellista tulosta. Operatiivisesti riskinä on myös se, että palvelujen tai järjestelmien puutteet estävät kiinteistöjen täysimääräisen käytön. Vahinkoriskit voivat toteutuessaan aiheuttaa suuria kustannuksia ja käyttökatkoja. Vaikka vakuutusturva ja ennakoiva kiinteistön kunnossapito lieventävät näitä riskejä, niiden vaikutukset voivat olla mittavia. Kokonaisuutena riskikuva korostaa erityisesti vuokrausasteen ylläpitämistä, korjausvelan hallintaa ja rahoituskustannusten sopeuttamista.

Liiketoimintayhteisöt

Liiketoimintayhtiöiden keskeisimmät riskit liittyvät toimintaympäristön epävarmuuteen, talouden vaihteluihin ja asiakaskunnan muutoksiin. Maailmantilanne ja transitoliikenteen mahdollinen väheneminen nähdään suurena uhkana, johon pyritään vastaamaan satamatoimintojen monipuolistamisella ja logistiikkapalvelujen kehittämisellä. Samalla investointien, erityisesti puhtaan siirtymän hankkeiden, toteutumatta jääminen voi hidastaa kasvua. Taloudellisia riskejä lisäävät maksuvalmiuden heikkeneminen, rahoituksen saannin vaikeutuminen sekä korkojen ja energian hinnan vaihtelut. Myös sääolosuhteet, kuten äärisäät ja merimatkailun kausivaihtelut, vaikuttavat liiketoimintaan ja tuloksenteokkykyyn. Operatiivisella tasolla suurimmat riskit liittyvät avainhenkilöiden menettämiseen, henkilöstön kuormittumiseen ja sairastumisiin sekä kyberuhkiin, joiden merkitys kasvaa digitalisoituvassa toimintaympäristössä. Lisäksi sopimusvelvoitteiden hallinta, viranomaismääräysten muutokset ja hankintalainsäädännön uudistuminen tuovat epävarmuutta, joka voi heikentää kannattavuutta tai aiheuttaa sopeutustarpeita. Strategisesti suuria haasteita ovat asiakkuuksien päättymisen ja pitkäaikainen vuokrausasteen lasku, jotka voivat johtaa tuottojen pienenemiseen. Kokonaisuutena riskienhallinta edellyttää aktiivista varautumista, toiminnan sopeuttamista ja jatkuvaa kykyä reagoida nopeasti muuttuviin olosuhteisiin.

Palvelut ja neuvonta -yhteisöt

Palvelu- ja neuvontayritysten riskikentässä korostuvat erityisesti toimitilojen kuntoon sekä rahoitusvarmuuteen liittyvät tekijät. Toimitilojen huono kunto on arvioitu kaikkein merkittävimmäksi riskiksi,

sillä sen todennäköisyys ja seuraukset ovat suuria, ja se voi heikentää merkittävästi toiminnan jatkuvuutta. Myös rahoituksen saatavuus ja taloudellinen vakaus nähdään keskeisinä riskeinä, joiden hallinta edellyttää tiivistä seurantaa ja toiminnan vaikuttavuuden osoittamista. Sopimusriskit muodostavat toisen kriittisen kokonaisuuden, sillä palvelujen ja vastuiden hallinta edellyttää riittävää osaamista ja tarvittaessa ulkoisen asiantuntemuksen hyödyntämistä.

Muita merkittäviä riskejä ovat henkilöstöön ja osaamiseen liittyvät haasteet. Osaavan työvoiman saatavuus, onnistuneet rekrytoinnit ja työhyvinvointi ovat ratkaisevassa asemassa, jotta palvelujen laatu ja jatkuvuus voidaan turvata. Myös pandemiat ja kiinteistöjen kuntoon liittyvät ennakoimattomat ongelmat voivat aiheuttaa häiriöitä toimintaan, joskin niiden vaikutuksia voidaan lieventää ennakoivilla toimenpiteillä ja ohjeistuksia noudattamalla. Kokonaisuutena riskit painottuvat toimitilojen ja talouden vakauden varmistamiseen sekä henkilöstön osaamisen ja hyvinvoinnin turvaamiseen, jotka ovat keskeisiä tekijöitä palvelu- ja neuvontayritysten toimintakyvyn säilyttämisessä.

5 Talousarvion tiivistelmä

Toimintatuotot

Vuodelle 2026 kaupungin ja liikelaitoksen (ulkoiset) toimintatuottoihin on budjetoitu yhteensä 39,5 miljoonaa euroa. Toimintatuotot kasvavat ensi vuonna kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna noin 5,8 %, eli noin 2,2 miljoonaa euroa.

Myyntituotot kasvavat yhteensä 11,3 %, jossa näkyvät erityisesti vesi- ja jätevesimaksujen hintojen nosto ja kotouttamisen toimeentulokorvausten kasvu. Maksutuotot laskevat kokonaisuutena -0,11 % kuluvaan vuoteen verrattuna. Toimintatuottojen tuet ja avustukset kasvavat vastaavasti arviolta 3,5 %.

Toimintakulut

Ensi vuoden talousarvioon toimintakuluihin on varattu yhteensä 192,4 miljoonaa euroa. Toimintakulut kasvavat kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna noin 10,9 miljoonaa euroa, eli noin 6,0 %. Toimintakulut kasvavat kaikissa tiliryhmissä, lukuunottamatta aineita, tarvikkeita ja tavaroita.

Toimintakuluissa henkilöstökulut kasvavat 4,8 %, mikä johtuu käytännössä kevään 2023 ja 2025 palkkaratkaisujen palkankorotuksista. Henkilöstömäärässä määrä kuitenkin laskee vuoteen 2025 verrattuna, erityisesti varhaiskasvatuksen ja kaupunkitoimitilojen osalta. Edellä mainitut palkkaratkaisut ovat yksi keskeisimmistä kaupungin talouden kustannusten nousuun liittyvistä tekijöistä, ja palkankorotuksen vaikuttavat kaupungin palkkarakenteella hyvinkin voimakkaasti. Kevään 2025 neuvotteluiden lopputulos tulee nostamaan henkilöstömenoja sopimuskaudella yhteensä noin 12 %. Henkilöstökuluihin varattu määräraha ensi vuodelle on yhteensä 115,3 miljoonaa euroa.

Palveluiden ostot kasvavat vastaavasti 6,6 %, vuodelle 2026 varattu määräraha on yhteensä 30,9 miljoonaa euroa. Keskeiset muutokset kuluvaan vuoteen verrattuna koskevat palveluseteli-päiväkodin toimintaa, jossa kustannukset palveluiden ostoissa ensi vuonna näkyvät täysimääräisesti. Myös koulukuljetukset nousevat kuluvaan vuoteen verrattuna. Palveluiden ostoissa näkyy myös läpi toimialojen yleinen hintojen nousu, ulkoisten palveluiden hintojen nousuna, mm. tietohallintopalveluiden kustannuksissa.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat laskivat -4,0 %, ja talousarviossa varatut määrärahat ensi vuodelle ovat yhteensä 15,1 miljoonaa euroa. Kuluvaan vuoteen verrattuna laskua on useissa eri tiliryhmissä kautta linjan.

Ensi vuonna avustukset ovat yhteensä 14,0 miljoonaa euroa, missä kasvua kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna on 0,4 %. Kasvu muodostuu käytännössä pääosin työttömyysturvan kuntaosuuksien kasvusta. Kuntien valtionosuusrahoitukseen sisältyy työttömyysetuuksien kompensatio 1.1.2025 eteenpäin, mutta ne eivät riitä täysimääräisesti kattamaan arvioituja kustannuksia. Sakkomaksut kasvavat arviolta 5,1 miljoonaan euroon vuonna 2025. Vaikka yhteisöjen avustukset kuluvaan vuoteen verrattuna kasvava 7,2 %, avustukset kotitalouksille laskevat vastaavasti 13,5 %.

Muut toimintakulut kasvavat yhteensä 32,4 % ja talousarviossa niihin on varattu yhteensä 17,2 miljoonaa euroa. Kasvu muodostuu pääosin Kokkolan Urheilupuisto Oy:n palveluostojen vuokrameinoista. Liikuntapalveluiden Urheilupuiston määrärahoihin on varattu yhteensä 2,9 miljoonaa euroa. Rakennusten ja huoneistojen vuokrat kuitenkin hieman laskivat kuluvaan vuoteen verrattuna, mutta koneiden ja laitteiden vuokrat vastaavasti nousevat.

Toimintakate

Toimintakate on vuoden 2026 talousarviossa -152,9 miljoonaa euroa, joka jäi talousarviotaamin tavoitteesta osalta noin 3,9 miljoonaa euroa. Kasvu kuluvan vuoden talousarvioon nähden on noin 6,0 % ja talousarviotaamin tavoite oli 5,2 %. Ensi vuodelle toimintakatteeseen sisältyy kokonaisuudessaan talousohjelman ja muita toimialoja koskevia sopeuttamistoimenpiteitä yhteensä noin 5,1 miljoonaa euroa.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotulot

Ensi vuoden kokonaisveroennuste talousarviossa 2026 on yhteensä 135,0 miljoonaa euroa, josta tuloverojen osuus on 101,3 miljoonaa euroa, kiinteistöverot 17,9 miljoonaa euroa ja yhteisöverot 15,8 miljoonaa euroa. Talousarvioesitys ei pidä sisällään veronkorotuksia.

Kaupungin tuloverot kasvavat kuluvaan vuoteen verrattuna 3,8 miljoonaa euroa, eli 3,9 %. Kiinteistöverot pysyvät nykyisellä tasollaan ja laskevat noin -0,9 %. Yhteisöverotuottojen arvioidaan nousevat 18,3 %. Tuloverojen nousu selittyy sillä, että työllisyysasteen ja siten palkkatulojen arvoitu kehitys kohenee. Työllisyyden positiivisen kehityksen vaikutukset ja yleisen taloustilanteen paraneminen näkyy yhteisöveroennusteen kasvussa. Kuten on todettu, yhteisöveron kehitykseen liittyy valitettavan paljon epävarmuutta. Talouskasvua ja erityisesti vientimarkkinoita hidastavat muun muassa Yhdysvaltojen asettamat tullit. Kunnille maksettava yhteisövero odotetaan kuitenkin kasvavan verovuodesta 2025 alkaen, ja tämä näkyy myös kaupungin veroennusteissa.

Kokkolan kaupungin tuloveroprosenttiin eikä kiinteistöveroprosentteihin ei esitetä talousarviossa esitetä muutoksia vuodelle 2026.

Kiinteistöveron kohde	2025	2026	2027	2028
vakituiset asuinrakennukset	0,60	0,60	0,60	0,60
muut kuin vakituiset asuinrakennukset	1,10	1,10	1,10	1,10
yleinen kiinteistövero, rakennukset	1,30	1,30	1,30	1,30
yleinen kiinteistövero, maapohja	1,30	1,30	1,30	1,30
yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00	0,00	0,00
rakentamattomat tontit	6,00	6,00	6,00	6,00
voimalaitokset	3,10	3,10	3,10	3,10

Kiinteistöverolain mukaiset ala- ja ylärajat vuonna 2025 ovat:

- vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 0,41-1,00 %
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93-2,00 %
- rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93-2,00 %
- maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti 1,30-2,00 %
- yleishyödylliset yhteisöt 0,00-2,00 %
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 2,00-6,00 %
- voimalaitosten veroprosentti 0,93-3,10 %

Valtionosuudet

Kokkolan kaupungin ensi vuoden valtionosuudet ovat yhteensä 35,5 miljoonaa euroa, jossa yleinen valtionosuus on 31,1 miljoonaa euroa, muut valtionosuudet 3,8 miljoonaa euroa ja OKM:n valtionosuudet 0,5 miljoonaa euroa. Valtionosuudet kokonaisuudessaan nousevat kuluvaan vuoteen verrattuna 4,9 miljoonaa euroa, jossa erityisesti yleinen valtionosuus kasvaa vuoteen 2025 verrattuna. Ennakollisen valtionosuuslaskelman vuosimuutosvertailujen mukaan, keskeiset muutokset koskevat peruspalvelujen valtionosuuden kasvua, verotuloihin perustuva valtionosuuden tasausta ja veromenetysten korvauksia. Opetus- ja kulttuuriministeriön osuus kuitenkin arvioidaan laskevan vuodesta 2025 noin 0,2 miljoonaa euroa.

Pidemmällä aikavälillä valtionosuuksien kehitys on kuitenkin ollut viime vuodet erittäin heikkoa, eikä tulevien vuosien lapsimääräennusteet lupaa hyvää. Toisin sanoen, valtionosuuksien odotetaan laskevan jatkossakin, mikäli syntyvyys ja kouluikäisten määrä on laskusuuntainen. Valtionosuuksien

vertailua myös vaikeuttaa jatkossa se, että työllisyyden valtionosuusrahoitusta ei laskelmissa enää eritellä.

Sote-uudistuksen muutosrajoitin ja järjestelmämuutoksen taseaus ovat kuntakohtaisesti yksilöllisiä ja tasaavat sote-uudistuksen vaikutusta kunnan taloudelliseen asemaan. Ne sisältyvät peruspalvelujen valtionosuuteen ja yksityiskohtaisessa valtionosuuslaskelmassa valtionosuuksien lisäyksiin ja vähennyksiin. Valtionosuuteen tehtävät vähennykset vuonna 2026 ovat; muutosrajoitin joka on pysyvä noin -9,7 miljoonaa euroa, järjestelmämuutoksen taseaus -3,3 miljoonaa euroa, jälkikäteistarkastuksesta johtuva valtionosuuden takaisinperintä (501 miljoonaa euroa) lisäsiirto -1,4 miljoonaa euroa vuodelta 2023 sekä määräaikaisen vuodelle 2024 tehdyn 192 miljoonan euron lisäyksen takaisin perintä yhteensä -0,6 miljoonaa euroa. Yhteensä sote-uudistusta koskevat erät ovat yhteensä -17,0 miljoonaa euroa, jotka heikentävät kaupungin valtionosuutta vuonna 2026.

Vuonna 2026 kunnan oma valtionosuusprosentti on 31,9 %, eli mikä on valtion rahoitusosuus kunnan laskennallisista kustannuksista kunnan omarahoitusosuuden jälkeen.

Nähtäväksi jää miten valtion rahoitusjärjestelmän uudistus tuo mukanaan, ja uudistus siirtyi vuodelta 2026 vuoteen 2027. Lähtökohtaisesti muutos on valtion näkökulmasta kustannusneutraali – eli lisää rahaa ei ole jaossa. Näin ollen ainakaan valtionosuuksista ei ole lähiaikoina kaupungin talouden tasapainon työkaluksi. Lisäksi verotulojen ja valtionosuuksien kehitystä on tarkasteltava kokonaisuutena, ei toisistaan erillisinä erinä.

Rahoitustuotot ja -kulut

Kaupungin ja liikelaitoksen ensi vuoden talousarviossa rahoitustuotot ja -kulut ovat nettona yhteensä -0,2 miljoonaa euroa. Tässä korkotuottojen osuus pääosin konsernin antolainoihin liittyen on 0,4 miljoonaa euroa, osingot ja muut rahoitustuotot 4,2 miljoonaa euroa, korkokulut 4,8 miljoonaa euroa. Muiden rahoituskulujen osuus hyvin marginaalista.

Euroalueen korkonäkymät tuntuvat taantuneen EKP:n lopetettua koronlaskut kahden prosentin talletuskorkotasolle. Markkinahinnoittelunkin on kääntynyt vahvemmin siihen suuntaan, ettei korkomuutoksia ole tulossa vähän aikaan. Kaupungin osalta korkea suojausaste on ainakin toistaiseksi lieventänyt korkokulujen kasvua suhteellisen hyvin, mutta uusi korkotaso tulee väistämättä näkymään kaupungin taloudessa lainakannan kasvaessa ja ellei velkaantumista pitkällä aikavälillä saada taittumaan. Kaupungin ennusteiden mukaan, tämän hetkiselä korkotasolla, lainakannalla ja tulevien vuosien investointisuunnitelmalla kaupungin korkomenot olisivat vuonna 2030 noin 8,6 miljoonaa euroa vuodessa. Tasapainottamista on siis löydettävä muualta käyttötaloudesta.

Talousarviossa osinkotuottojen arvioidaan olevan ensi vuonna hieman kuluva vuotta korkeammalla tasolla. Osinkotuotot perustuvat kuluvan vuoden 2025 yhtiöiden maksamiin osinkoihin ja arvioihin keskeisten yhtiöiden kuluvan vuoden tilinpäätösennusteista. Yhtiöiden tulosenusteissa vuodelle 2025 ei ole odotettavissa merkittävää muutosta, eikä ensi vuonna ole odotettavissa näin ollen korkeampaa osingonmaksua.

Vuosikate

Vuosikate vuoden 2026 talousarviossa on 17,4 miljoonaa euroa, ja paranee kuluvan vuoden ennusteesta noin 2,5 miljoonalla eurolla. Tähän vaikuttavat erityisesti käyttötalouteen ja investointeihin tehtävät talousohjelman sopeuttamistoimet sekä rahoituserien positiiviset muutokset verotulo- ja valtionosuusennusteiden johdosta.

Tästä huolimatta ensi vuoden talousarviossa vuosikate ei riitä talousarvioraamin mukaiseen tavoitteeseen, jossa vuosikate riittäisi kattamaan poistot 120 prosenttisesti. Vuoden 2026 talousarviossa vuosikate riittää kattamaan poistot vain 96,8 prosenttisesti. Tämä tarkoittaisi käytännössä sitä, että vuokatetta ei riitä investointeihin ja investoinnit rahoitettaisiin täysimääräisesti velkarahalla.

Vuonna 2024 vuosikate riitti kattamaan poistot 89,3 prosenttisesti, ja vuoden 2025 tilinpäätösennusteessa elokuun perusteella vain 86,5 prosenttisesti.

Poistot

Poistot ja arvonalentumiset ensi vuoden talousarviossa ovat yhteensä 18,0 miljoonaa euroa. Investointien myötä, poistot ja arvonalentumiset kasvavat hieman vuoden 2025 tasosta. Kertaluontoisiin poistoihin ja arvonalenemisiin on varattu yhteensä noin 0,2 miljoonaa euroa.

Tilikauden ylijäämä

Kaupungin ja liikelaitoksen tilikauden ylijäämäksi muodostuu esityksen mukaisesti 0,1 miljoonaa euroa. Talousarviossa kaupungin tilikauden alijäämä -0,7 miljoonaa euroa ja liikelaitoksen ylijäämä 0,8 miljoonaa euroa.

Tämä ei ole kaupunginhallituksessa hyväksytyn raamin mukainen, toiminta- ja vuosikatteen jäädessä kaupunginhallituksen esitetyistä asetetuista tavoitteista. Esitettyyn talousarviotavoitteeseen päästään tässäkin tapauksessa vain, että sopeuttamistoimet saadaan toteutettua suunnitelmien mukaisesti ja tarvittavat päätökset niistä saadaan päätöksenteossa, vastuualueilla, lautakunnissa, kaupunginhallituksessa että kaupunginvaltuustossa. Mikäli sopeuttamistoimia ei saada eri toimieliimien päätöksenteossa hyväksyttyä, painuu kaupungin talous voimakkaammin alijäämäiseksi. Vaikka kaupungin tulos liikelaitoksen kanssa on lievästi ylijäämäinen, on huomioitava, että kaupungin osalta tulos on selkeästi alijäämäinen.

Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027-2028 on laadittu vastuullisesti ja realistisesti, perustuen tämän hetken näkemyksiin talouden tilasta ja todennäköisistä kehityksen suunnista. Haasteet jatkuvat myös tulevana vuosina, ja tulevat vuoden pitävät sisällään paljon toimintaympäristöön liittyvää epävarmuutta. Talouden realiteetit kuitenkin huomioiden, kaupunkia kehitetään määrätietoisesti.

Investoinnit

Kaupungin ja liikelaitoksen vuoden 2026 nettoinvestointeihin on varattu noin 42,9 miljoonaa euroa, ja vastaavasti vuodelle 2027 on varattu 53,3 miljoonaa euroa ja vuodelle 2028 on varattu 47,2 miljoonaa euroa. Tästä liikelaitos Kokkolan veden osuus vuonna 2026 on 2,8 miljoonaa euroa, 4,2 miljoonaa euroa vuonna 2027 ja 2,9 miljoonaa euroa vuonna 2028. Kokonaisuudessaan kaupungin ja liikelaitoksen nettoinvestointimenot vuosina 2026-2028 ovat yhteensä noin 143,4 miljoonaa euroa. Kaupunginhallituksen asettama talousarvioraamin mukainen investointikatto on 120 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 nettoinvestoinnit ovat kaupunginhallituksen talousarvioraamin mukaiset.

Vuoden 2026 keskeisimmät investoinnit pitävät sisällään mm. Kokkolan Urheilupuisto Oy:n pääomittamisen, Halkokarin koulun ja päiväkodin hankkeen, liikenneväylät ja muut infra investoinnit, Kokkolan suomalaisen lukion remontin, Lataamon vanhanosan saneerauksen ja uudisosan, Urheilupuiston ulkoalueet, asemaseudun alikulku ja pysäköintijärjestelyt, Mäntykankaan tekniset tilat, kaupungin kirjaston muutostyöt ja Marinkaisten päiväkotit. Talonrakentamisen ja korjausmäärärahoihin panostetaan vuosittaisen tapaan.

Investointisuunnitelma sekä leasinghankinnat esitellään tarkemmin talousarvion investointiosioissa.

TULOSLASKELMA, TASE JA RAHOITUSLASKELMA

Kaupungin ja liikelaitoksen ylijäämä talousarviossa on noin 0,1 miljoonaa euroa ja ensi vuoden kaupungin nettoinvestoinnit 42,9 miljoonaa euroa.

Ensi vuoden kaupungin ja liikelaitoksen vuosikate on noin 17,4 miljoonaa euroa. Rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirta on -27,5 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisten lainojen lisäys on 60,0 miljoonaa euroa. Vastaavasti pitkäaikaisten lainojen vähennykset ensi vuonna ovat -34,0 miljoonaa euroa.

euroa. Tämä tarkoittaa sitä, että kaupungin lainasaldoennuste kasvaa 291,4 miljoonaan euroon vuoden 2026 lopussa.

Rahoituslaskelman rahoituksen rahavirta vuonna 2026 liikelaitos huomioiden on 26,0 miljoonaa euroa ja rahavarojen muutos vastaavasti -1,5 miljoonaa euroa.

Kaupungin ja liikelaitoksen vuoden 2024 tilinpäätöksen taseen edellisten tilikausien ylijäämä tappio huomioiden oli yhteensä noin 47,3 miljoonaa euroa positiivinen. Vuoden 2025 tilinpäätösennusteen mukaan kaupungin ja liikelaitoksen tuloksesta on tulossa myös alijäämäinen. Ja mikäli vuoden 2026 talousarvio toteutuu esityksen mukaisena, on kaupungin tilikausien ylijäämä taseessa vuoden päättyessä arviolta noin 45,5 miljoonaa euroa.

Tuloslaskelma TA 2026	Kaupunki ilman liikelaitoksia	Liikelaitos Kokkolan Vesi	Yhteensä, sisäiset erät mukana	Yhteensä, sisäiset erät vähennetty
Myyntitulot	40 577 337	9 562 100	50 139 437	19 370 055
Maksutulot	4 279 650	5 000	4 284 650	4 284 650
Tuet ja avustukset	1 386 530	0	1 386 530	1 386 530
Vuokratulot	42 012 189	0	42 012 189	10 368 199
Muut tulot	2 763 670	0	2 763 670	2 056 300
Valmistus omaan käyttöön	1 999 000	55 000	2 054 000	2 054 000
TOIMINTATULOT	93 018 376	9 622 100	102 640 476	39 519 734
Palkat ja palkkiot	-92 310 615	-1 895 700	-94 206 315	-94 206 315
Eläkemenot	-18 033 645	-358 037	-18 391 682	-18 391 682
Muut henkilösivumenot	-2 599 907	-71 711	-2 671 618	-2 671 618
Henkilöstömenot	-112 944 167	-2 325 448	-115 269 615	-115 269 615
Palvelujen ostot	-60 341 348	-1 639 812	-61 981 160	-30 947 828
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 295 433	-1 214 000	-15 509 433	-15 066 013
Avustukset	-13 953 400	-1 200	-13 954 600	-13 954 600
Vuokramenot	-46 915 127	-145 640	-47 060 767	-15 416 777
Muut toimintamenot	-1 730 145	-7 000	-1 737 145	-1 737 145
TOIMINTAMENOT	-250 179 619	-5 333 100	-255 512 719	-192 391 978
TOIMINTAKATE	-157 161 244	4 289 000	-152 872 244	-152 872 244
Verotulot	134 978 000	0	134 978 000	134 978 000
Valtionosuudet	35 484 500	0	35 484 500	35 484 500
Korkotulot	377 000	40 000	417 000	377 000
Korvaus peruspääomasta	500 000	-500 000	0	0
Muut rahoitustulot	4 200 000	18 000	4 218 000	4 218 000
Korkomenot	-4 740 000	-90 000	-4 830 000	-4 790 000
Muut rahoitusmenot	-10 100	0	-10 100	-10 100
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	326 900	-532 000	-205 100	-205 100
VUOSIKATE	13 628 156	3 757 000	17 385 156	17 385 156
Poistot	-14 852 633	-3 113 000	-17 965 633	-17 965 633
TULOS	-1 224 477	644 000	-580 477	-580 477
Poistoeron muutos	474 813	189 500	664 313	664 313
Varausten muutos	0	0	0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ	-749 664	833 500	83 836	83 836

KOKKOLAN KAUPUNKI *	TP 2024 1000 €	TA 2025 1000	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatulot	82 685	88 164	91 019 375,55	88 850 445	90 218 222
Valmistus omaan käyttöön	1 742	1 884	1 999 000,00	2 036 000	2 077 000
Toimintamenot	-220 302	-238 306	-250 179 619,16	-250 778 482	-256 379 124
TOIMINTAKATE	-135 876	-148 258	-157 161 243,61	-159 892 037	-164 083 902
Verotulot	122 685	128 867	134 978 000,00	139 702 000	144 918 000
Valtionosuudet	26 308	30 577	35 484 500,00	35 171 000	35 171 000
Korkotulot	289	128	377 000,00	118 000	118 000
Peruspääoman tuotto	500	500	500 000,00	500 000	500 000
Muut rahoitustulot	5 170	4 300	4 200 000,00	4 782 000	4 782 000
Korkomenot	-3 947	-4 881	-4 740 000,00	-4 738 000	-5 838 100
Muut rahoitusmenot	-158	-11	-10 100,00	-50 000	-50 000
Rahoitustulot- ja menot	1 854	36	326 900,00	612 000	-489 100
VUOSIKATE	14 970	11 223	13 628 156,39	15 592 963	15 516 998
Poistot ja arvonalentumiset	-17 551	-14 304	-14 852 633,00	-15 132 000	-16 069 000
Satunnaiset tuotot	0	0	0,00	0	0
Satunnaiset kulut					
Satunnaiset erät	0	0	0,00	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-2 581	-3 081	-1 224 476,61	460 963	-553 002
Poistoeron muutos	-8 170	191	474 813,00	210 500	210 500
Varausten muutos	8 690	0	0,00		
Rahastojen muutos	71			0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 991	-2 890	-749 664	671 463	-342 502

Tavoitteet ja tunnusluvut					
Toimintatulot/Toimintamenot	37,8 %	37,3 %	36,7 %	35,7 %	35,5 %
Vuosikate / Poistot, %	85,3 %	78,5 %	91,8 %	103,0 %	96,6 %
Vuosikate, euro/ asukas	309,5	232	280,99	320,5	318,0
Kertynyt yli-/alijäämä	22 104	19 214	18 464 715	19 136 178	18 793 676
Asukasmäärä vuoden lopussa	48 367	48 401	48 500	48 650	48 800

KOKKOLAN KAUPUNKI *	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
RAHOITUSLASKELMA	1000 €	1000 €		1000 €	1000 €
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	14 970	11 223	13 628 156	15 460	15 384
Satunnaiset erät	0	0	0		
Tulorahoituksen korjauserät	-1 293	-1 500	-2 000 000	-2 000	-2 000
	13 677	9 723	11 628 156	13 460	13 384
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-30 384	-37 300	-41 629 000	-50 744	-45 825
Rahoitusosuudet investointimenoihin	728	0	15 000	53	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 611	1 500	1 500 000	1 500	1 500
	-28 046	-35 800	-40 114 000	-49 191	-44 325
Toiminnan ja investointien rahavirta	-14 369	-26 077	-28 485 844	-35 731	-30 941
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	761	45	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	-500				
	261	45	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	80 000	75 000	60 000 000	67 000	65 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-33 868	-35 503	-34 007 000	-35 306	-36 057
Lyhytaik. lainojen lisäykset/vähennykset	-29 460	0			
	16 672	39 497	25 993 000	31 694	28 943
Oman pääoman muutokset	0				
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	125	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutokset	109	0	0		
Pitkäaikaisten saamisten muutos				0	
Saamisten muutos	-560	0	0		
Korottomien velkojen muutos	-5 699	0			
	-6 025	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	10 908	39 542	25 993 000	31 694	28 943
Rahavarojen muutos	-3 460	13 464	-2 492 844	-4 037	-1 998
Investointien tulorahoitus-%	49,27 %	30,09 %	32,74 %	30,47 %	33,57 %

KOKKOLAN KAUPUNKI JA KOKKOLAN VESI RAHOITUSLASKELMA	Kaupunki ilman liikelaitoksia	Liikelaitos Kokkolan Vesi	Yhteensä sis erät mukana	Yhteensä, sisäiset erät vähennetty	TS 2027	TS 2028
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Vuosikate	13 628 156	3 757 000	17 385 156	17 385 156	19 723	20 006
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-2 000 000	0	-2 000 000	-2 000 000	-2 000	-2 000
	11 628 156	3 757 000	15 385 156	15 385 156	17 723	18 006
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-41 629 000	-2 750 000	-44 379 000	-44 379 000	-54 894	-48 735
Rahoitusosuudet investointimenoihin	15 000	0	15 000	15 000	53	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 500 000	0	1 500 000	1 500 000	1 500	1 500
	-40 114 000	-2 750 000	-42 864 000	-42 864 000	-53 341	-47 235
Toiminnan ja investointien rahavirta	-28 485 844	1 007 000	-27 478 844	-27 478 844	-35 618	-29 229
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0					0
	0	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	60 000 000	0	60 000 000	60 000 000	70 000	65 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-34 007 000	0	-34 007 000	-34 007 000	-35 606	-36 357
Lyhytaik. lainojen lisäykset/vähennykset						
	25 993 000	0	25 993 000	25 993 000	34 394	28 643
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutokset						
Pitkäaikaisten saamisten muutos						
Saamisten muutos						
Korottomien velkojen muutos						
	0	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	25 993 000	0	25 993 000	25 993 000	34 394	28 643
Rahavarojen muutos	-2 492 844	1 007 000	-1 485 844	-1 485 844	-1 224	-586
Investointien tulorahoitus-%	32,74 %	136,62 %	39,17 %	39,17 %	35,93 %	41,05 %

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26	
KOKKOLAN KAUPUNKI					
Myyntituotot	30 710 807	38 829 544	40 577 337	4,5 %	
Maksutuotot	4 590 479	4 307 950	4 279 650	-0,7 %	
Tuet ja avustukset	3 811 985	1 340 342	1 386 530	3,4 %	
Vuokratuotot	41 164 295	40 950 871	42 012 189	2,6 %	
Muut toimintatuotot	2 407 012	2 735 548	2 763 670	1,0 %	
Valmistus omaan käyttöön	1 741 590	1 884 000	1 999 000	6,1 %	
Toimintatuotot yhteensä	84 426 167	90 048 255	93 018 376	3,3 %	
Palkat ja palkkiot	-85 875 335	-88 756 220	-93 511 705	5,4 %	
Henkilöstökorvaukset	1 435 682	1 141 000	1 201 090	5,3 %	
Henkilösivukulut	-19 413 623	-20 101 018	-20 633 552	2,6 %	
Eläkekulut	-17 088 509	-17 621 085	-18 033 645	2,3 %	
Muut henkilösivukulut	-2 325 113	-2 479 934	-2 599 907	4,8 %	
Henkilöstökulut	-103 853 276	-107 716 238	-112 944 167	4,9 %	
Palvelujen ostot	-50 115 646	-58 381 240	-60 341 348	3,4 %	
Aineet, tarvikkeet ja t	-14 545 725	-14 944 196	-14 295 433	-4,3 %	
Avustukset	-11 175 710	-13 895 450	-13 953 400	0,4 %	
Vuokratulut	-39 176 259	-41 513 476	-46 915 127	13,0 %	
Muut toimintakulut	-1 435 418	-1 855 430	-1 730 145	-6,8 %	
Toimintakulut yhteensä	-220 302 034	-238 306 030	-250 179 619	5,0 %	
Toimintakate	-135 875 867	-148 257 775	-157 161 244	6,0 %	
Poistot käyttöomaisuudesta	-17 551 497	-14 303 914	-14 852 633	3,8 %	
Tilikauden tulos	-153 427 364	-162 561 689	-172 013 877	5,8 %	
Poistoeron muutos	-8 170 154	191 479	474 813	148,0 %	
Varausten muutos	8 689 589				
Rahastojen muutos	71 380				
	-152 836 548	-162 370 210	-171 539 064		
	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027 TS 2028
Menot	-251 034	-220 302	-238 306 030	-250 179 619	-250 778 -256 379
Tulot	93 368	84 426	90 048 255	93 018 376	90 886 92 295
Netto	-157 666	-135 876	-148 257 775	-157 161 244	-159 892 -164 084
Toimintatuotot ja valmistus omaan käyttöön					
Tarkastuslautakunta	0	0	0		
Keskusvaalilautakunta	261 883	61 600	0	-100,0 %	
Kaupunginhallitus	7 441 604	6 361 010	6 519 723	2,5 %	
Ympäristöterveyslautakunta	1 671 914	2 060 532	2 075 933	0,7 %	
Työllisyyslautakunta, TE-Palvelut	0	6 832 578	6 979 888	2,2 %	
Työllisyyslautakunta, Kotoutumispalvelut		315 817	1 800 000	470,0 %	
Opetus- ja kasvatuslautakunta	5 931 131	4 907 654	5 010 545	2,1 %	
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	2 657 782	2 501 470	2 165 870	-13,4 %	
Kaupunkirakennelautakunta	65 064 035	65 923 594	67 331 417	2,1 %	
Rakennus- ja ympäristölautakunta	1 397 817	1 084 000	1 135 000	4,7 %	
Yhteensä	84 426 167	90 048 255	93 018 376	3,3 %	
	0	0	0		
Toimintakulut					
Tarkastuslautakunta	-151 077	-173 194	-178 298	2,9 %	
Keskusvaalilautakunta	-368 573	-229 529	0	-100,0 %	
Kaupunginhallitus	-22 995 356	-27 638 059	-29 193 636	5,6 %	
Ympäristöterveyslautakunta	-2 966 434	-3 259 279	-3 492 230	7,1 %	
Työllisyyslautakunta, TE-Palvelut	0	-6 832 578	-6 979 888	2,2 %	
Työllisyyslautakunta, Kotoutumispalvelut		-281 674	-489 105	73,6 %	
Opetus- ja kasvatuslautakunta	-113 470 702	-114 624 760	-121 713 686	6,2 %	
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	-17 917 540	-18 912 125	-21 101 927	11,6 %	
Kaupunkirakennelautakunta	-60 375 137	-64 166 235	-64 786 241	1,0 %	
Rakennus- ja ympäristölautakunta	-2 057 215	-2 188 597	-2 244 608	2,6 %	
Yhteensä	-220 302 034	-238 306 030	-250 179 619	5,0 %	
	0	0	0		
Netto					
Tarkastuslautakunta	-151 077	-173 194	-178 298	2,9 %	
Keskusvaalilautakunta	-106 690	-167 929	0	-100,0 %	
Kaupunginhallitus	-15 553 752	-21 277 049	-22 673 913	6,6 %	
Ympäristöterveyslautakunta	-1 294 519	-1 198 747	-1 416 297	18,1 %	
Työllisyyslautakunta, TE-Palvelut	0	0	0		
Työllisyyslautakunta, Kotoutumispalvelut		34 143	1 310 895	3739,4 %	
Opetus- ja kasvatuslautakunta	-107 539 572	-109 717 106	-116 703 141	6,4 %	
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	-15 259 758	-16 410 655	-18 936 057	15,4 %	
Kaupunkirakennelautakunta	4 688 898	1 757 359	2 545 175	44,8 %	
Rakennus- ja ympäristölautakunta	-659 398	-1 104 597	-1 109 608	0,5 %	
Yhteensä	-135 875 867	-148 257 775	-157 161 244	6,0 %	

6 Kokkolan kaupungin talousarvio 2026 lautakunnittain ja vastuualueittain

6.1 Tarkastuslautakunta

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilö-työvuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset	1	1	1
työsuhteiset			
muut			
yhteensä	1	1	1

Toiminnan yleisperustelut

Tarkastuslautakunnan tehtävät määritellään Kuntalaissa ja kaupungin hallintosäännössä.

Tarkastuslautakunta huolehtii kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä kuntalain ja julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti riittävien resurssien ja kustannustehokkaasti. Lautakunta arvioi valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista sekä sitä, onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Tarkastuslautakunnan arviointitoiminnan tavoitteena on tuottaa kaupungin ja sen strategisen johtamisen ja toiminnan kehittämisen tueksi arviointitietoa valtuustolle ja muille päätöksentekijöille sekä kuntalaisille ja kaupungin henkilöstölle. Arviointitoiminnan tulisi tukea valtuuston päättämien strategisten tavoitteiden toteutumista tarkastelemalla asetettujen tavoitteiden toimeenpanoa, toteutumista ja vaikutuksia eri toiminnoissa. Arviointitoiminnalla pyritään kattamaan toimialojen keskeiset tehtäväalueet ja olennaisimmat tehtävä- ja asiakokonaisuudet valtuustokauden aikana.

Lautakunnan laaja-alainen tehtäväalue edellyttää lautakunnan jäsenten ja tarkastustoimen henkilökunnan riittävää koulutautumista, jotta käytössä on riittävä asiantuntemus suoritua tehtävistään.

Yhteenveto talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Määrärahavaraus kattaa tarkastuslautakunnan, tilintarkastuspalveluiden ja tarkastustoimen kustannukset. KPMG Oy on valittu hallinnon ja talouden tarkastuspalveluiden tuottajaksi tilikausille 2021 - 2024. Syksyllä 2024 tarkastuslautakunta päätti ottaa optiovuoden käyttöön vuodelle 2025. Syksyllä 2025 tarkastuslautakunta päättää mahdollisen toisen optiovuoden käytöstä vuodelle 2026.

Tarkastuslautakunnan arviointitoimintaan vaikuttavat toimintaympäristössä ja kaupungin toiminnassa tapahtuvat muutokset. Toimintaan vaikuttavat myös muutokset kuntakonsernin toiminnan ja palvelutuotannon organisoinnissa sekä muutokset lainsäädännössä.

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26	
TARKASTUSLAUTAKUNTA					
Tarkastustoimi					
Myyntituotot	0	0	0		
Maksutuotot	0	0	0		
Tuet ja avustukset	0	0	0		
Vuokratuotot	0	0	0		
Muut toimintatuotot	0	0	0		
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0		
Toimintatuotot yhteensä	0	0	0		
Palkat ja palkkiot	-83 999	-87 700	-90 200	2,9 %	
Henkilöstökorvaukset	0	0	0		
Henkilösivukulut	-14 987	-20 268	-20 439	0,8 %	
Eläkekulut	-13 475	-17 813	-17 913	0,6 %	
Muut henkilösivukulut	-1 512	-2 456	-2 526	2,9 %	
Henkilöstökulut	-98 986	-107 968	-110 639	2,5 %	
Palvelujen ostot	-45 292	-58 296	-60 729	4,2 %	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-265	-600	-500	-16,7 %	
Avustukset	0	0	0		
Vuokrakulut	-5 928	-5 630	-5 730	1,8 %	
Muut toimintakulut	-605	-700	-700	0,0 %	
Toimintakulut yhteensä	-151 077	-173 194	-178 298	2,9 %	
Toimintakate	-151 077	-173 194	-178 298	2,9 %	
Poistot käyttöomaisuudesta	0	0	0		
Tilikauden tulos	-151 077	-173 194	-178 298	2,9 %	
	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027
Menot	-178	-151	-173 194	-178 298	-179
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-178	-151	-173 194	-178 298	-179

6.2 Keskusvaalilautakunta

Yleiset tavoitteet

Toiminnan yleisperustelut

Suomessa järjestettäviä vaaleja ovat kansanedustajien vaali, tasavallan presidentin vaali, aluevaalit, kuntavaalit sekä Suomesta valittavien Euroopan parlamentin jäsenten vaalit. Vaaleista säädetään vaalilaissa, perustuslaissa, hyvinvointialueesta annetussa laissa ja kuntalaissa.

Perustuslain 14 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa siten häntä itseään koskevaan päätöksen tekoon. Tämän nojalla kunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakoäänestyksessä että vaalipäivänä.

Vaalit toimitetaan järjestämällä ennakoäänestys, kirjeäänestys ja vaalipäivän äänestys. Ennakoäänestyksen ja vaalipäivän äänestyksen järjestämisestä kotimaassa vastaa kunta.

Valtuuston on asetettava kuntaan toimikaudekseen kunnan keskusvaalilautakunta.

Yhteenveto talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Vuonna 2026 ei järjestetä säännönmukaisia vaaleja.

Eduskuntavaali ovat vuorossa 18.4.2027. Vuonna 2028 ei myöskään järjestetä säännönmukaisia vaaleja.

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26		
KESKUSVAALILAUTAKUNTA						
Keskusvaalilautakunta						
Myyntituotot	0,00	61 600	0	-100,0 %		
Maksutuotot	0	0	0			
Tuet ja avustukset	261 883	0	0			
Vuokratuotot	0	0	0			
Muut toimintatuotot	0	0	0			
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0			
Toimintatuotot yhteensä	261 883	61 600	0	-100,0 %		
Palkat ja palkkiot	-267 907	-123 200	0	-100,0 %		
Henkilöstökorvaukset	0	0	0			
Henkilösivukulut	-38 884	-27 145	0	-100,0 %		
Eläkekulut	-35 185	-23 695	0	-100,0 %		
Muut henkilösivukulut	-3 699	-3 450	0	-100,0 %		
Henkilöstökulut	-306 791	-150 345	0	-100,0 %		
Palvelujen ostot	-36 897	-66 684	0	-100,0 %		
Aineet, tarvikkeet ja t	-14 700	-8 000	0	-100,0 %		
Avustukset	0	0	0			
Vuokratulot	-391	0	0			
Muut toimintakulut	-9 795	-4 500	0	-100,0 %		
Toimintakulut yhteensä	-368 573	-229 529	0	-100,0 %		
Toimintakate	-106 690	-167 929	0	-100,0 %		
Poistot käyttöomaisuudesta	0	0	0			
Tilikauden tulos	-106 690	-167 929	0	-100,0 %		
	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	0	-369	-229 529	0	0	0
Tulot	0	262	61 600	0	0	0
Netto	0	-107	-167 929	0	0	0

6.3 Kaupunginhallitus

Riskienhallinta

Riskien määrä alueittain

Riskien määrä alueittain kuvaa riskien lukumäärää alueittain sekä sitä kuinka vakavia alueiden riskit ovat.

Taulukko osoittaa riskien lukumäärät riskialueittain.

Riskialue							Yhteensä
2.1 Strategiset riskit	0	0	0	2	3	0	5
2.2 Taloudelliset riskit	0	0	1	0	0	0	1
2.3 Operatiiviset riskit	0	0	0	7	3	0	10
2.4 Vahinkoriskit	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	0	0	1	9	6	0	16

Kaupunginhallituksen alaisten vastuualueiden riskikenttä on laaja ja liittyy sekä ulkoisiin että sisäisiin tekijöihin. Suurimpina riskeinä nähdään valtakunnallisiin linjauksiin sidoksissa oleva hallitusohjelman inhouse-omistussuuden rajaaminen sekä aluekehittämisen ja suunniteltujen investointien toteutumatta jääminen. Nämä voisivat heikentää kaupungin mahdollisuuksia vaikuttaa alueen elinvoimaan ja talouskasvuun. Myös kaupungin imagon heikkeneminen kriisien tai häiriöiden seurauksena muodostaa merkittävän uhan, samoin kuin tietoturva- ja tietosuojaloukkaukset, joiden toteutuminen voisi vaarantaa sekä organisaation toiminnan että luottamuksen.

Sisäisistä riskeistä korostuvat talousraportoinnin virheellisyys, päätöksenteon toimivuus sekä avainhenkilöiden äkilliset poissaolot, jotka voivat heikentää johtamisen ja hallinnon jatkuvuutta. Lisäksi osaavan henkilöstön saatavuus nousee keskeiseksi huoleksi pitkällä aikavälillä. Henkilötietoihin liittyvät tietoturvariskit ovat tunnistettu useassa yhteydessä, mikä kertoo niiden painoarvosta ja toistuvasta ajankohtaisuudesta. Teknisen toimintaympäristön osalta sähkönjakelun keskeytyminen voi muodostaa häiriötilanteita, joiden hallinta on kaupungin toiminnan jatkuvuuden kannalta välttämätöntä.

Matalamman riskitason, mutta edelleen merkittävien asioiden joukkoon kuuluvat esimerkiksi järjestelmäkohtaiset väärinkäytösriskit, sopimuksiin liittyvät epävarmuudet ja muut hallinnolliset haavoittuvuudet. Kokonaisuutena riskit kattavat niin strategisen ohjauksen, talouden seurannan kuin henkilöstöön, tietoturvaan ja toimintavarmuuteen liittyvät osa-alueet, ja ne vaativat systemaattista seurantaa sekä hallintakeinojen vahvistamista.

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26
KAUPUNGINHALLITUS				
Myyntituotot	4 771 812	3 971 374	4 265 723	7,4 %
Maksutuotot	605	41 000	0	-100,0 %
Tuet ja avustukset	1 370 544	698 236	660 000	-5,5 %
Vuokratuotot	136 418	124 000	94 000	-24,2 %
Muut toimintatuotot	1 162 224	1 526 400	1 500 000	-1,7 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	
Toimintatuotot yhteensä	7 441 604	6 361 010	6 519 723	2,5 %
Palkat ja palkkiot	-5 048 828	-4 937 826	-5 213 470	5,6 %
Henkilöstökorvaukset	23 475	0	0	
Henkilösivukulut	-1 044 450	-931 062	-905 438	-2,8 %
Eläkekulut	-911 138	-808 219	-783 837	-3,0 %
Muut henkilösivukulut	-133 312	-122 842	-121 600	-1,0 %
Henkilöstökulut	-6 069 803	-5 868 887	-6 118 907	4,3 %
Palvelujen ostot	-10 181 395	-14 661 202	-15 375 717	4,9 %
Aineet, tarvikkeet ja t	-248 155	-208 950	-189 251	-9,4 %
Avustukset	-4 546 224	-5 581 500	-6 176 500	10,7 %
Vuokratulot	-1 416 234	-1 151 510	-1 184 711	2,9 %
Muut toimintakulut	-533 545	-166 010	-148 550	-10,5 %
Toimintakulut yhteensä	-22 995 356	-27 638 059	-29 193 636	5,6 %
Toimintakate	-15 553 752	-21 277 049	-22 673 913	6,6 %
Poistot käyttöomaisuudesta	-567 583	-419 500	-486 400	15,9 %
Tilikauden tulos	-16 121 335	-21 696 549	-23 160 313	6,7 %

	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-29 379	-22 995	-27 638 059	-29 193 636	-29 263	-29 917
Tulot	6 520	7 442	6 361 010	6 519 723	6 098	6 287
Netto	-22 859	-15 554	-21 277 049	-22 673 913	-23 165	-23 630

Toimintatuotot ja valmistus omaan käyttöön

Kaupungin johtaminen	1 047 432	1 501 500	1 501 500	0,0 %
Kaupungin kanslia	349 737	438 216	482 280	10,1 %
Talous- ja tietohallintopalvelut	3 561 247	3 570 858	3 777 643	5,8 %
Elinkeinot ja kaupunkikehitys	1 790 453	129 636	35 000	-73,0 %
Käyttövaraus	0	0	0	
Pelastustoimi	0	0	0	
Henkilöstöpalvelut	692 735	720 800	723 300	0,3 %
yhteensä	7 441 604	6 361 010	6 519 723	2,5 %

Toimintakulut

Kaupungin johtaminen	-4 471 938	-3 801 624	-3 749 983	-1,4 %
Kaupungin kanslia	-1 324 653	-1 415 416	-1 395 636	-1,4 %
Talous- ja hallintopalvelut	-4 123 123	-4 151 127	-4 395 421	5,9 %
Elinkeinot ja kaupunkikehitys	-8 732 002	-13 601 023	-14 415 882	6,0 %
Käyttövaraus	-20 151	-595 977	-848 487	42,4 %
Pelastustoimi	-10 500	0	0	
Henkilöstöpalvelut	-4 312 989	-4 072 893	-4 388 228	7,7 %
yhteensä	-22 995 356	-27 638 059	-29 193 636	5,6 %

Netto

Kaupungin johtaminen	-3 424 506	-2 300 124	-2 248 483	-2,2 %
Kaupungin kanslia	-974 916	-977 200	-913 356	-6,5 %
Talous- ja tietohallintopalvelut	-561 877	-580 269	-617 778	6,5 %
Elinkeinot ja kaupunkikehitys	-6 941 549	-13 471 387	-14 380 882	6,8 %
Käyttövaraus	-20 151	-595 977	-848 487	42,4 %
Pelastustoimi	-10 500	0	0	
Henkilöstöpalvelut	-3 620 254	-3 352 093	-3 664 928	9,3 %
yhteensä	-15 553 752	-21 277 049	-22 673 913	6,6 %

6.4 Kaupunginhallitus - Kaupungin johtaminen

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilö-työvuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset	1	1	1
työsuhteiset			
muut			
yhteensä	1	1	1

Toiminnan yleisperustelut

Kaupunginvaltuusto ja -hallitus johtavat kaupungin toimintaa tavoitteena kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen ja kestävä kehitys.

Yhteenvedo talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Kaupungin johtamisen toimintatuotot talousarviossa ovat yhteensä 1 501 500 euroa ja toimintakulut 3 749 983 euroa. Edellisen vuoden talousarvioon verrattuna kaupungin johtamisen toimintakate paranee noin 50 tuhannella eurolla.

Kaupungin johtamisen talousarviossa käyttöomaisuuden myyntivoittoa näkyvät muun muassa kiinteistö- ja tonttikaupat. Vuoden käyttöomaisuuden myyntivoittojen on arvioitu olevan 1 500 000 toteutuma.

Suurin yksittäinen kuluerä kaupungin johtamisen talousarviossa on jäsenmaksut, joihin on varattu vuodelle 2026 yhteensä 1 440 000 euroa. Myös korkeakouluopetukseen ja tutkimukseen on varattu toiminta-avustuksina yhteensä 1 005 000 euroa. Toiminta-avustus muodostuu Keski-Pohjanmaan kesäyliopiston avustuksesta 60 000 euroa ja Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen avustuksesta 945 000 euroa.

Vuoden 2026 talousarviossa Kruunupyyn lentokentän tukemiseen on varattu 44 000 euron kehittämis- ja markkinointituki. Muihin avustuksiin on puolestaan varattu yhteensä 63 000 euroa. Talousarviokäsittelyssä ei tehdä päätöksiä muista yksittäisistä avustuksista, vaan avustuspäätökset tehdään kaupungin avustussäännön ja sitä tarkentavan avustusohjeen mukaisesti.

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26
KAUPUNGINHALLITUS				
Kaupungin johtaminen				
Myyntituotot	0	0	0	
Maksutuotot	0	0	0	
Tuet ja avustukset	0	0	0	
Vuokratuotot	4 513	1 500	1 500	0,0 %
Muut toimintatuotot	1 042 919	1 500 000	1 500 000	0,0 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	
Toimintatuotot yhteensä	1 047 432	1 501 500	1 501 500	0,0 %
Palkat ja palkkiot	-556 645	-526 486	-538 600	2,3 %
Henkilöstökorvaukset	0	0	0	
Henkilösivukulut	-86 610	-123 085	-118 778	-3,5 %
Eläkekulut	-79 002	-108 344	-103 697	-4,3 %
Muut henkilösivukulut	-7 607	-14 742	-15 081	2,3 %
Henkilöstökulut	-643 255	-649 571	-657 378	1,2 %
Palvelujen ostot	-1 822 177	-1 787 790	-1 758 687	-1,6 %
Aineet, tarvikkeet ja t	-29 568	-4 800	-4 800	0,0 %
Avustukset	-1 289 741	-1 073 000	-1 068 000	-0,5 %
Vuokratulot	-196 170	-197 263	-171 918	-12,8 %
Muut toimintakulut	-491 027	-89 200	-89 200	0,0 %
Toimintakulut yhteensä	-4 471 938	-3 801 624	-3 749 983	-1,4 %
Toimintakate	-3 424 506	-2 300 124	-2 248 483	-2,2 %
Poistot käyttöomaisuudesta	-65 218	-34 500	-30 100	-12,8 %
Tilikauden tulos	-3 489 724	-2 334 624	-2 278 583	-2,4 %

	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-3 750	-4 472	-3 801 624	-3 749 983	-3 759	-3 843
Tulot	1 502	1 047	1 501 500	1 501 500	1 404	1 448
Netto	-2 248	-3 425	-2 300 124	-2 248 483	-2 355	-2 395

Kaupunginvaltuusto ja hallitus

Menot	-1 590 297	-1 103 584	-1 051 631
Tulot	1 047 432	1 501 500	1 501 500
Toimintakate	-542 865	397 916	449 869

Avustukset

Menot	-92 161	-66 800	-67 630
Tulot	0	0	0
Toimintakate	-92 161	-66 800	-67 630

Jäsenmaksut

Menot	-1 407 045	-1 440 000	-1 440 000
Tulot	0	0	0
Toimintakate	-1 407 045	-1 440 000	-1 440 000

Koulutuskuntayhtymät

Menot		0	0
Tulot	4 790	0	0
Toimintakate	4 790	0	0

Korkeakouluopetus ja tutkimus

Menot	-1 176 040	-1 005 000	-1 005 000
Tulot	0	0	0
Toimintakate	-1 176 040	-1 005 000	-1 005 000

Suhdetoiminta

Menot	-37 672	-55 000	-55 000
Tulot	0	0	0
Toimintakate	-37 672	-55 000	-55 000

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26
<u>Kansainvälinen toiminta</u>				
Menot	-7 677	-20 000	-20 000	
Tulot		0	0	
Toimintakate	-7 677	-20 000	-20 000	
<u>Kehittäminen</u>				
Menot	0	0	0	
Tulot	0	0	0	
Toimintakate	0	0	0	
<u>Maaseututoimi</u>				
Menot	-165 836	-111 239	-110 722	
Tulot	0	0	0	
Toimintakate	-165 836	-111 239	-110 722	

6.5 Kaupunginhallitus - Kaupunginkanslia

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilötyövuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset	3	3	3
työsuhteiset	9,8	11	10
muut			
yhteensä	12,8	14	13

Toiminnan yleisperustelut

Kaupunginkanslia vastaa päätettäväksi tulevien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kaupunginkanslia koordinoi sähköisen asiakirjahallinnan ja kokoushallinnan käyttöä.

Käännöspalvelut, arkistotoimi ja varautumisasiat ovat osa kaupunginkanslian toimintaa.

Kaupunginkanslia vastaa kaupunkioorganisaation sisäisten palveluiden järjestämisestä.

Vanhus- ja vammaisneuvoston sekä monikulttuurisuusneuvoston toimintaa koordinoidaan kaupunginkansliasta.

Yhteenvedo talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Talousarviovuonna 2026 Dynasty asiahallinnan ja kokoushallinnan uudet versiopäivitykset otetaan käyttöön täydessä laajuudessaan.

Vaalien järjestämisen henkilöresurssoinnin arviointia jatketaan ja tiimin työskentelyä vakiinnutetaan.

Yleinen turvallisuustilanne huomioiden on tarkoituksenmukaista varata kohdentamaton määräraha muun muassa hybridiuhkien torjuntaan sekä resilienssin vahvistamiseen.

Strategian toimeenpano

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Yrittäjäturvallisuus: Logistisesti loistava, yrittäjälle ystävällinen – Kokkola on paras yrittäjyyden ympäristö		
Huoltovarmuuden ylläpitäminen ja lähiuotannon tukeminen	Lisätään huoltovarmuus osaksi kaupungin varautumissuunnitelmaa.	Varautumissuunnitelman päivitys (K/E).
Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö		
Työhyvinvointia, turvallista ja terveellistä työtä sekä työkykyä edistävät työyhteisöt	Jatketaan työtoimintaa ja aloitettua osastopalaveri käytäntöä sekä osallistetaan henkilöstö työhyvinvointisuunnitelman laadintaan.	Työhyvinvointisuunnitelma tehty / päivitetty (K/E)
Monimuotoisuuden johtaminen		
Vastuullinen, uudistuva ja kokeileva toimintakulttuuri	Tarjotaan harjoittelupaikkoja monikulttuurisille opiskelijoille mahdollisuuksien mukaan	Harjoittelussa olleiden lukumäärä lisääntynyt (K/E)
Positiivinen työyhteisö ja merkityksellinen työntekijäkokemus. Nämä heijastuvat myös asiakaspalveluun.	Parannetaan asiakaspalvelukokemusta digipalveluita lisäämällä (chat, digipinnat ym.)	Otettu käyttöön (K/E)

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26		
KAUPUNGINHALLITUS						
Kaupungin kanslia						
Myyntituotot	347 932	397 216	482 280	21,4 %		
Maksutuotot	455	41 000	0	-100,0 %		
Tuet ja avustukset	0	0	0			
Vuokratuotot	0	0	0			
Muut toimintatuotot	1 350	0	0			
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0			
Toimintatuotot yhteensä	349 737	438 216	482 280	10,1 %		
Palkat ja palkkiot	-688 588	-692 714	-696 100	0,5 %		
Henkilöstökorvaukset	459	0	0			
Henkilösivukulut	-153 037	-155 527	-152 656	-1,8 %		
Eläkekulut	-133 727	-136 131	-133 165	-2,2 %		
Muut henkilösivumenot	-19 310	-19 396	-19 491	0,5 %		
Henkilöstökulut	-841 166	-848 241	-848 756	0,1 %		
Palvelujen ostot	-364 451	-376 675	-350 148	-7,0 %		
Aineet, tarvikkeet ja t	28 873	-44 750	-48 651	8,7 %		
Avustukset	0	0	0			
Vuokrakulut	-146 970	-141 890	-144 282	1,7 %		
Muut toimintakulut	-939	-3 860	-3 800	-1,6 %		
Toimintakulut yhteensä	-1 324 653	-1 415 416	-1 395 636	-1,4 %		
Toimintakate	-974 916	-977 200	-913 356	-6,5 %		
Poistot käyttöomaisuudesta	0	0	0			
Tilikauden tulos	-974 916	-977 200	-913 356	-6,5 %		
	<i>LTK ES 26</i>	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-1 296	-1 325	-1 415 416	-1 395 636	-1 399	-1 430
Tulot	482	350	438 216	482 280	451	465
Netto	-813	-975	-977 200	-913 356	-948	-965

Hallintoyksikkö

Menot	-860 630	-929 889	-913 356
Tulot	391	0	0
Toimintakate	-860 239	-929 889	-913 356

Sisäiset palvelut

Menot	-464 023	-485 527	-482 280
Tulot	349 346	438 216	482 280
Toimintakate	-114 677	-47 311	0

Velkaneuvonta, sos.asiamies

Menot	0	0	0
Tulot	0	0	0
Toimintakate	0	0	0

6.6 Kaupunginhallitus - Talous- ja tietohallintopalvelut

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilötyövuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset	6	7	7
työsuhteiset	16	16	17
muut			
yhteensä	22	23	24

Toiminnan yleisperustelut

Talous- ja tietohallintopalveluiden tehtävänä on johtaa ja valvoa kaupungin taloushallintoa, suunnitella ja ohjata kaupungin taloutta. Vastuualueen tehtävänä on huolehtia talousarvion, taloussuunnitelman ja tilinpäätöksen valmistelusta ja laadinnasta. Lisäksi vastuualue huolehtii kaupungin maksuvalmiudesta, rahoituksesta ja konsernirahoituksesta ja viranomaisraportoinnista. Näiden ohella vastuualueen tehtävänä on tuottaa ja kehittää kaupungin tietohallinto- ja tietoliikennepalvelut. Näiden tehtävien lisäksi vastuualue huolehtii kaupungin hankintojen strategisesta ohjauksesta.

Yhteenveto talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Julkisen talouden tilanne Suomessa on edelleen vaikea, ja kunnat elävät taloudellisesti haasteellisia aikoja. Talous- ja tietohallinnon vastuualueen rooli korostuu uuden kuntatalouden tasapainotilan löytämisessä. On varmistettava riittävät resurssit, työkalut sekä menetelmät epävarmuudessa navigointiin. Tämä on vastuualueen ja toimialojen tukipalveluiden tuottamisen näkökulmasta kriittisessä roolissa.

Taloushallintopalveluiden visiona on luoda älykäs, läpinäkyvä ja tehokas taloushallintojärjestelmä, joka tukee kuntalaisten tarpeita, edistää kestävästä taloudellisesta kasvusta ja mahdollistaa datan hyödyntämisen päätöksenteossa. Panostamme digitaalisiin ratkaisuihin, automaatioon ja koulutukseen varmistaaksemme, että kunnan resurssit käytetään tehokkaasti ja että taloushallinto palvelee kuntalaisia, henkilöstöä ja sidosryhmiä parhaalla mahdollisella tavalla. Tämä ei kuitenkaan ole itsestään selvyyttä nykyisessä kaupungin taloudellisessa tilanteessa. Taloushallintopalvelut on vuoden 2024 aikana valmistellut kehittämissuunnitelman, jossa on tunnistettu palveluita koskevat keskeiset kehittämiskohteet. Oman toiminnan kehittämistoimenpiteitä jatketaan edelleen resurssien ja mahdollisuuksien mukaan.

Tietohallintopalveluiden osalta kaupungin tulevaisuuden menestyksen rakentaminen vaatii vahvaa teknologista osaamista ja strategista näkemystä. Tässä tietohallintopalveluilla on keskeinen rooli. Sen tehtävä on varmistaa palveluiden sujuva toiminta, varmistaa tietojärjestelmien yhteensopivuus ja tehokkuus, tehdä strategia hankintoja ja hallita toimittajasuhteita, pysyä ajan tasalla uusimmista teknologioista ja trendeistä sekä niiden soveltamisesta toimintaympäristössämme, kehittää ICT-portfolion hallintaa sekä sisäisiä ja ulkoisia palveluita ja ennen kaikkea varmistaa, että kaupungin tietoturva ja -suoja sekä varautumisen ajantasaisuus. Tietohallintopalveluiden organisaatiouudistus saatiin toteutettua vuoden 2025 aikana ja toiminnan kehittämistä jatketaan panostaen erityisesti tietoturvaan ja tietosuojaan, järjestelmäarkkitehtuuriin ja portfoliohallintaan.

Julkiset hankinnat ovat kaupungin strateginen työkalu, jonka avulla asetettuja elinkeino-, työllisyys- ja ympäristötavoitteita voidaan edistää konkreettisesti ja vaikuttavasti. Hankintojen osalta julkisten varojen käytön tehostaminen on tärkeää haastavassa taloustilanteessa. Hankintojen strategiaohjauksen kehittämistä jatketaan edelleen määrätietoisesti organisaatiossa. Hankintalain uudistus etenee mahdollisesti vuonna 2025 eduskuntaan ja toteutuessaan sellaisenaan, sillä on vaikutuksia laajamittaisesti kaupunkiorganisaation toimintaan ja palveluiden järjestämiseen. Vastuualueen palveluiden näkökulmasta tulevana vuonna keskeistä onkin, millä tavoin jatkossa varmistetaan palveluiden tuottaminen hankintalain uudistuksen toteutuessa.

Strategian toimeenpano

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Yrittäjyystavallisuus: Logistisesti loistava, yrittäjälle ystävällinen – Kokkola on paras yrittäjyyden ympäristö		
Kilpailukyvyyn varmistaminen	Pyritään luomaan yrittäjyystavallisia kilpailutuksia, joihin saadaan paljon tarjouksia.	Tarjousten määrän keskiarvon kehitys tarjouspyyntöä kohden. Verrataan edellisen vuoden keskiarvoon. (Tarjousten määrän keskiarvo vuonna 2024 = 3,98)

Kestävästi kehittyvä – hiilineutraali Kokkola 2035		
Kestävän kehityksen ja ilmastovaikutusten huomioiminen päätöksenteossa ja resursseissa	Pyritään käyttämään ympäristökriteereitä kilpailutuksissa.	Ympäristökriteereitä sisältäneiden Hilma -kilpailutusten määrän kehitys. Verrataan edelliseen vuoteen.
Kukoistava kaupunki – kestävä ja tasapainoinen kuntatalous		
Velat ja vastuut €/as	Talousohjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden koordinointi, seuranta ja raportointi suunnitelman mukaisesti.	Talousohjelman toteutus on edennyt suunnitelman mukaisesti. (Kyllä / Ei)
Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö		
Vastuullinen, uudistuva ja kokeileva toimintakulttuuri	Hankintaosaamisen kasvattaminen kaupunkiorganisaatiossa	Hankintapäällikön järjestämiä koulutuksia henkilöstölle vähintään kaksi kertaa vuodessa. (Kyllä/Ei)
Vastuullinen, uudistuva ja kokeileva toimintakulttuuri	Taloushallintopalveluiden kehittämistä jatketaan kehittämissuunnitelman mukaisesti.	Henkilöstöraportoinnin kehittäminen yhdessä henkilöstöpalveluiden kanssa. CGI People Analytic -laajenuksen käyttöönotto toteutettu onnistuneesti ja pilotoitu yhdessä henkilöstöpalveluiden kanssa. (Kyllä / Ei) Organisaation ja yksiköiden talousraporttien selkeyttäminen, yhteneväistämisen ja siivoaminen järjestelmässä (mm. yleiset raportit ja raporttinäkymät järjestelmissä). Toteutettu. (Kyllä / Ei)
Vastuullinen, uudistuva ja kokeileva toimintakulttuuri	Tiedonluokittelun kehittäminen, tiedonluokittelua ollaan vahvistamassa tukemaan tietoturvaa, tiedon käytettävyyttä ja säilytyksen hallintaa.	Luokittelun avulla varmistetaan, että tietoa käsitellään sen kriittisyyden ja arkaluonteisuuden mukaisesti, mikä edistää turvallista ja tarkoituksenmukaista tiedonhallintaa koko organisaatiossa. Tietoaineistojen luokitteluperusteiden määrittely (esim. julkinen, sisäinen, salainen). (Kyllä / Ei) Luokittelun huomioiminen järjestelmien käyttöoikeuksissa ja säilytyksessä. (Kyllä / Ei)
Vastuullinen, uudistuva ja kokeileva toimintakulttuuri	Arkkitehtuurin ja portfolionhallinnan vahvistaminen	Rakennamme selkeän ja hallitun kehitysympäristön vahvistamalla arkkitehtuuria ja projektisalkun hallintaa. Tavoitteena on varmistaa, että järjestelmät toimivat yhteen ja hankkeet tukevat kaupungin tavoitteita. Kokonaisarkkitehtuurin mallinnus ja arkkitehtuuriperiaatteiden jalkautus. (Kyllä / Ei)

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26	
KAUPUNGINHALLITUS					
Talous- ja tietohallintopalvelut					
Myyntituotot	3 425 176	3 520 858	3 727 643	5,9 %	
Maksutuotot	0	0	0		
Tuet ja avustukset	0	0	0		
Vuokratuotot	117 725	50 000	50 000	0,0 %	
Muut toimintatuotot	18 346	0	0		
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0		
Toimintatuotot yhteensä	3 561 247	3 570 858	3 777 643	5,8 %	
Palkat ja palkkiot	-1 188 665	-1 180 722	-1 230 700	4,2 %	
Henkilöstökorvaukset	2 800	0	0		
Henkilösivukulut	-230 694	-230 241	-239 987	4,2 %	
Eläkekulut	-197 824	-197 181	-205 527	4,2 %	
Muut henkilösivukulut	-32 870	-33 060	-34 460	4,2 %	
Henkilöstökulut	-1 416 559	-1 410 963	-1 470 687	4,2 %	
Palvelujen ostot	-2 151 904	-2 192 126	-2 349 390	7,2 %	
Aineet, tarvikkeet ja t	-99 109	-120 900	-102 350	-15,3 %	
Avustukset	0	0	0		
Vuokrakulut	-440 946	-413 488	-457 044	10,5 %	
Muut toimintakulut	-14 606	-13 650	-15 950	16,8 %	
Toimintakulut yhteensä	-4 123 123	-4 151 127	-4 395 421	5,9 %	
Toimintakate	-561 877	-580 269	-617 778	6,5 %	
Poistot käyttöomaisuudesta	-480 197	-364 100	-441 400	21,2 %	
Tilikauden tulos	-1 042 074	-944 369	-1 059 178	12,2 %	
	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027
Menot	-4 395	-4 123	-4 151 127	-4 395 421	-4 406
Tulot	3 778	3 561	3 570 858	3 777 643	3 533
Netto	-618	-562	-580 269	-617 778	-873

Taloushallintopalvelut

Menot	-1 546 069	-1 507 129	-1 614 373
Tulot	1 560 870	1 519 988	1 614 373
Toimintakate	14 801	12 859	0
Verotus			
Menot	-552 251	-525 000	-550 000
Tulot	0	0	0
Toimintakate	-552 251	-525 000	-550 000
Rahastojen asunto-osakkeet			
Menot	0	0	0
Tulot	0	0	0
Toimintakate	0	0	0
Tietohallintopalvelut			
Menot	-2 024 803	-2 118 997	-2 231 048
Tulot	2 000 377	2 050 870	2 163 270
Toimintakate	-24 426	-68 127	-67 778

6.7 Kaupunginhallitus - Elinkeinot ja kaupunkikehitys

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilö-työvuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset	14	3	3
työsuhteiset	9	7	7
muut	2 projektipääällikkö + työllistetyt	1 projektityöntekijä	
yhteensä	28+työllistetyt	11	10

Toiminnan yleisperustelut

Elinkeinot ja kaupunkikehitys -vastuualueen toiminta pohjautuu kasvuohjelman tavoitteisiin. Tavoitteellisella elinkeino- ja kaupunkikehityksellä sekä yritysäläheisellä toimintatavalla pyritään turvaamaan kaupungin ja elinkeinoelämän kehittymisen.

Vastuualueen keskeisenä tehtävänä on osaltaan edistää kaupungin veto- ja pitovoimaa. Tämän lisäksi vastuualue huolehtii kaupungin t kaupunkimarkkinoinnin ja viestinnän suunnittelusta ja toteutuksesta sekä kaupunkistrategian valmistelusta ja seurannasta.

Yhteenvedo talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Kokkolanseudun Kehitys Oy KOSEK vastaa elinkeinotoiminnan kehitystyöstä ja yritysneuvontapalveluista erityisesti mikro ja pienyrityksille. Tarkoitukseen on varattu 16,76 €/as. Elinkeinot ja kaupunkikehitys koordinoi matkailuneuvonnan kehittämistä ja toimintaan on varattu Kokkolan Matkailu Oy:lle 9,63 €/as.

Kaupungin elinvoiman kehittämiseen sekä kaupunkiorganisaation johtamis- ja ohjausjärjestelmien kehittämiseen on varattu yhteensä 130 000 €. Summaa voidaan käyttää mm. erilaisiin selvitystöihin, kansallisiin ja kansainvälisiin yhteistoimintahankkeisiin sekä toimintaa tukevien työkalujen kehittämiseen. Tämän lisäksi kaupungin elinvoimaa edistävien tutkimus- ja kehittämishankkeiden sekä elinkeinoelämää kehittävien hankkeiden kuntavastinrahoitusosuuksiin on varattu 550 000 €. Lisäksi ekosysteemisopimuksen toteuttamiseen on varattu 200 000 €.

Yliopistokeskus Chydeniuksen professuurien ja maisteriohjelmien rahoitukseen on varattu rahoitussopimusten mukaisesti 140 000 €. Urheiluseurayhteistyöhön on varattu 120 500 € ja muihin yhteistyösopimuksiin 164 000 €. Nämä pitävät sisälleen mm. leader -ohjelmien kuntarahoituksen, kaupallisen keskustan kehittämisen, osallistumisen alueelliseen ja valtakunnalliseen verkostoyhteistyöhön sekä Osuuskunta Viexpon rahoituksen. Tapahtumayhteistyöhön on varattu 50 000 €.

Kaupunkimarkkinointiin ja viestintään on varattu 211 000 €.

Lisäksi elinkeinot ja kaupunkikehitys -vastuualueella on työllisyystoimi -kustannuspaikka, johon budjetoidaan Kokkolan kaupungin osuudet työmarkkinatuen kuntaosuuksista, työllisyysalueen Kokkolan kustannuksista sekä työllisyysalueen tuottamista työllisyyden palveluostoista.

Strategian toimeenpano

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Yrittäjyystävällisyys: Logistisesti loistava, yrittäjälle ystävällinen – Kokkola on paras yrittäjyyden ympäristö		
Kilpailukyvyyn varmistaminen	Elinvoimaekosysteemin selvityksen toimeenpano.	Selvityksen mukaiset elinvoima-ekosysteemin toimenpiteet on viety käytäntöön. (K/E)
Tavoitteellinen investointien houkuttelu	Sijoittumispalveluiden jälkimarkkinointi toimintojen luominen.	Toimintaprosessit on kuvattu. (K/E)
Kilpailukyvyyn varmistaminen	Yritysvaikutusten arviointi osaksi pää- töksenteon valmisteluprosessia kaupunkiorganisaatiossa.	Yritysvaikutusten arviointi on käytössä koko kaupunkiorganisaatiossa K/E

Elämyksellisyys: Ilmapiiriltään innostava, yhteisöllisyyteen kannustava		
Monipuolinen ja omaleimainen kulttuuri-, liikunta- ja tapahtumatarjonta	Toimivan tapahtumakoordinaation periaatteet on luotu yhteistyömallit sekä organisointi on viety käytäntöön palvelemaan tapahtumajärjestäjiä.	Mallit ovat käytössä. (K/E)
Kukoistava kaupunki – kestävä ja tasapainoinen kuntatalous		
Taseen hallinta ja tuottava konsernirakenne	Konserniohjeen ja omistajapolitiittisten linjausten sekä omistajakorttien päivittäminen vastaamaan uutta kaupunki-strategiaa.	Päivitys on tehty. (K/E)

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26	
KAUPUNGINHALLITUS					
Elinkeinot ja kaupunkikehitys					
Myyntituotot	943 180	0	0		
Maksutuotot	150	0	0		
Tuet ja avustukset	740 174	38 236	0	-100,0 %	
Vuokratuotot	7 340	65 000	35 000	-46,2 %	
Muut toimintatuotot	99 609	26 400	0	-100,0 %	
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0		
Toimintatuotot yhteensä	1 790 453	129 636	35 000	-73,0 %	
Palkat ja palkkiot	-1 566 626	-610 148	-612 300	0,4 %	
Henkilöstökorvaukset	7 963	0	0		
Henkilösivukulut	-361 452	-145 568	-136 255	-6,4 %	
Eläkekulut	-317 880	-128 484	-119 670	-6,9 %	
Muut henkilösivukulut	-43 572	-17 084	-16 584	-2,9 %	
Henkilöstökulut	-1 920 116	-755 716	-748 555	-0,9 %	
Palvelujen ostot	-3 085 553	-8 108 789	-8 325 967	2,7 %	
Aineet, tarvikkeet ja t	-126 940	-9 500	-11 000	15,8 %	
Avustukset	-3 238 053	-4 500 000	-5 100 000	13,3 %	
Vuokrakulut	-353 780	-224 418	-227 760	1,5 %	
Muut toimintakulut	-7 560	-2 600	-2 600	0,0 %	
Toimintakulut yhteensä	-8 732 002	-13 601 023	-14 415 882	6,0 %	
Toimintakate	-6 941 549	-13 471 387	-14 380 882	6,8 %	
Poistot käyttöomaisuudesta	0	0	0		
Tilikauden tulos	-6 941 549	-13 471 387	-14 380 882	6,8 %	
	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027
Menot	-15 101	-8 732	-13 601 023	-14 415 882	-14 450
Tulot	35	1 790	129 636	35 000	33
Netto	-15 066	-6 942	-13 471 387	-14 380 882	-14 418
Hallinto					
Menot	-3 624 181	-3 723 584	-3 795 788		
Tulot	858 987	86 400	30 000		
Toimintakate	-2 765 193	-3 637 184	-3 765 788		
Projektit					
Menot	-77 929	-49 587	-21 524		
Tulot	81 746	38 236	0		
Toimintakate	3 818	-11 351	-21 524		
Viestintä					
Menot	-353 728	-211 000	-211 000		
Tulot	136 150	0	0		
Toimintakate	-217 578	-211 000	-211 000		
Leirintäalue ja Tankar					
Menot	-54 949	-46 100	-49 440		
Tulot	4 500	5 000	5 000		
Toimintakate	-50 449	-41 100	-44 440		
Työllisyyspalvelut					
Menot	-4 621 216	0	0		
Tulot	709 070	0	0		
Toimintakate	-3 912 146	0	0		
Työllisyystoimi					
Menot	0	-9 570 751	-10 338 130		
Tulot	0	0	0		
Toimintakate	0	-9 570 751	-10 338 130		

6.8 Kaupunginhallitus - Käyttövaraus

Yleiset tavoitteet

Toiminnan yleisperustelut

Käyttövaraukseen varataan määrärahat henkilöstön uudelleen sijoitustoimintaan ja lomapalkkavaraukseen.

Yhteenvedo talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Käyttövarauksen vuoden 2026 talousarviossa uudelleensijoitustoimintaan on varattu 40 000 euroa ja lomapalkkavaraukseen 400 000 euroa sekä eläkemaksujen nousua varten 400 000 euroa.

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26		
KAUPUNGINHALLITUS						
Käyttövaraus						
Myyntituotot	0	0	0			
Maksutuotot	0	0	0			
Tuet ja avustukset	0	0	0			
Vuokratuotot	0	0	0			
Muut toimintatuotot	0	0	0			
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0			
Toimintatuotot yhteensä	0,00	0	0			
Palkat ja palkkiot	-24 494	-580 000	-840 000	44,8 %		
Henkilöstökorvaukset	11 961	0	0			
Henkilösivukulut	-5 403	-15 977	-8 487	-46,9 %		
Eläkekulut	-5 911	-13 737	-7 367	-46,4 %		
Muut henkilösivumenot	508	-2 240	-1 120	-50,0 %		
Henkilöstökulut	-17 936	-595 977	-848 487	42,4 %		
Palvelujen ostot	-2 212	0	0			
Aineet, tarvikkeet ja t	0	0	0			
Avustukset	0	0	0			
Vuokrakulut	-3	0	0			
Muut toimintakulut	0	0	0			
Toimintakulut yhteensä	-20 151	-595 977	-848 487	42,4 %		
Toimintakate	-20 151	-595 977	-848 487	42,4 %		
Poistot käyttöomaisuudesta	0	0	0			
Tilikauden tulos	-20 151	-595 977	-848 487	42,4 %		
	<i>LTK ES 26</i>	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-448	-20	-595 977	-848 487	-851	-870
Tulot	0	0	0	0	0	0
Netto	-448	-20	-595 977	-848 487	-851	-870
Palkkavaraus						
Menot	0	-500 000	-800 000			
Tulot	0	0	0			
Toimintakate	0	-500 000	-800 000			
Uudelleensijoitustoiminta						
Menot	-20 151	-95 977	-48 487			
Tulot	0	0	0			
Toimintakate	-20 151	-95 977	-48 487			
Muut varausmäärärahat						
Menot	0	0	0			
Tulot	0	0	0			
Toimintakate	0	0	0			

6.9 Kaupunginhallitus - Henkilöstöpalvelut

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilötyövuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset	4	4	4
työsuhteiset	11	11	11
muut	henkilöstön edustajat 9	henkilöstön edustajat 9	henkilöstön edustajat 9
yhteensä	24	24	24

Toiminnan yleisperustelut

Henkilöstöpalvelujen vastuualueen tehtävänä on johtaa ja kehittää henkilöstöhallintoa ja -palveluja sekä edustaa Kokkolan kaupunkia työnantajana. Henkilöstöpalvelut kehittää, koordinoi ja ohjaa kaupungin työnantajapolitiikkaa ja henkilöstöstrategiaa sekä henkilöstöresurssin johtamista ja käyttöä kaupunkistrategian mukaisesti. Vastuualue hoitaa omalta osaltaan lainsäädännön työnantajalle asettamia velvoitteita sekä toimii näissä kaupungin asiantuntijatahona, huolehtien työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta. Henkilöstöpalvelut vastaa palvelussuhdeasioista, kehittää henkilöstöhallinnon menetelmiä, auttaa toimialoja henkilöstön uudelleensijoittamisessa sekä huolehtii kaupungin palkkahallinnosta. Henkilöstön työhyvinvointia henkilöstöpalvelut edistää koordinoimalla työsuojelua sekä koko kaupunkia koskevia johtamisen, henkilöstön- ja työyhteisötaitojen sekä osaamisen kehittämisen palveluita, henkilöstöetuksia ja työterveyshuollon palveluita. Henkilöstöpalvelut valmistelee vastuualueensa asiat kaupunginhallitukselle.

Yhteenvedo talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Henkilöstöpalveluissa tavoitteena on muokata henkilöstön tehtäväkuvia joustavampaan suuntaan ja lisätä moniosaamista ja asiantuntijuutta vastuualueen sisällä.

Positiivisen työntekijäkokemuksen vahvistaminen on yksi tärkeimmistä tavoitteistamme.

Toiminnan muita painopistealueita ovat koko henkilöstön osaamisen kehittäminen, esihenkilötyön vahvistaminen ja laadukkaiden hr-prosessien edelleen kehittäminen. Tavoitteena on olemassa olevien työkalujen ja järjestelmien täysimääräinen hyödyntäminen ja kehittäminen sekä yhteensovittaminen kaupungin prosessien kanssa. Tarkoituksena on myös lisätä verkostoitumista ja yhteistyötä lähikaupunkien hr-kollegojen kanssa.

Kehitämme edelleen yhteisöllisiä ratkaisuja vuorovaikutukseen sekä tiedon ja osaamisen jakamiseen sekä parannamme sisäistä tiedon kulkua.

Kasvatamme tiedolla johtamista uuden työkykyjohtamisjärjestelmän myötä. Tarkastelemme työterveyshuollon palvelukokonaisuutta. Selvitämme digitaalisten ratkaisujen mahdollisuuksia myös kehityskeskustelujen ja työhyvinvointikyselyn ketterämmässä toteuttamisessa.

Edistämme työnantajamielikuvaa osaavan työvoiman saatavuuden sekä työntekijöiden sitoutumisen vahvistamiseksi. Kehitämme edelleen rekrytointi- ja perehdytys prosesseja, tehostamme anonyymien rekrytoinnin käyttöä ja monimuotoisuuden johtamista. Lisäämme työsuojelutietoisuutta sekä ohjaamme vastuulliseen työkäyttäytymiseen erilaisten koulutusten ja tiedon avulla.

Strategian toimeenpano

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö		
Työhyvinvointia, turvallista ja terveellistä työtä sekä työkykyä edistävät työyhteisöt	Työhyvinvointikyselyn uudistaminen ja Pulssikyselyn jalkauttaminen työyksiköihin. Uudistetaan työhyvinvointikysely vastaamaan paremmin kaupungin tarpeita ja tukemaan henkilöstön hyvinvointia entistä vaikuttavammin.	Työhyvinvointikyselyn vastausprosentti on yli 60. Kyselyn tulosten pohjalta käynnistetään konkreettisia kehittämistoimia, toimenpiteiden määrä ja niiden vaikutusten arviointi. Kevan Pulssikyselyt käytössä 10:ssä työyksikössä.
Monimuotoisuuden johtaminen	Esihenkilöosaamisen kehittäminen. Edistetään esihenkilötyön yhteisöllisyyttä säännöllisillä tapaamisilla. Kehitetään esihenkilötyön tukemisen välineitä ja menetelmiä. Vahvistetaan kehityskeskustelukulttuuria.	Kehityskeskusteluiden toteutumisaste on 100 prosenttia vuodessa. Esihenkilöiden vertaisryhmätapaamisten koontumisia neljä kertaa vuodessa. Esihenkilöinfoja järjestetään kerran kuukaudessa pl. kesäkuukaudet.

		Esihenkilökoulutukseen osallistuu 20 esihenkilöä per koulutus. Henkilöstöpalvelut osallistuu toimialojen esihenkilökokouksiin säännöllisemmin. Pilotoidaan one-to-one-keskusteluja esihenkilöiden ja työntekijöiden välillä.
Vastuullinen, uudistuva ja kokeileva toimintakulttuuri	Kehitetään ennakoitua henkilöstösuunnittelua entistä tiiviimmäksi osaksi talouden suunnittelua. Vakanssityökalu otetaan käyttöön ja henkilöstöraportoinnin työkalu uudistetaan. Uudistetaan työajanseuranta- ja työvuorosuunnittelujärjestelmä.	Vakanssityökalu on käytössä seuraavan talousarvio- ja henkilöstösuunnitelman laadinnan yhteydessä. Henkilöstöraportoinnin ohjelma People Analytics on käytössä vuoden vaihteen jälkeen. Työajanseuranta- ja työvuorosuunnittelujärjestelmä on käytössä ke- sään mennessä.
Positiivinen työyhteisö ja merkityksellinen työntekijäkokemus. Nämä heijastuvat myös asiakaspalveluun.	Työsuojelu- ja työturvallisuustietoisuuden lisääminen ja laadukkaiden työsuojeluperehdytyskäytänteiden kehittäminen.	Defusingkoulutuksiin osallistuu 15 työntekijää per koulutus. Toteutuneet uusien/vakinaistettujen työntekijöiden työsuojelun perehdytystilaisuudet ja näiden tilaisuuksien osallistujamäärät vähintään vuoden 2025 tasolla. Turvallisuusilmoitusten lukumäärät vuoteen 2025 verrattuna.

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26
KAUPUNGINHALLITUS				
Henkilöstöpalvelut				
Myyntituotot	55 525	53 300	55 800	4,7 %
Maksutuotot	0	0	0	
Tuet ja avustukset	630 370	660 000	660 000	0,0 %
Vuokratuotot	6 840	7 500	7 500	0,0 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	
Toimintatuotot yhteensä	692 735	720 800	723 300	0,3 %
Palkat ja palkkiot	-1 023 809	-1 347 756	-1 295 770	-3,9 %
Henkilöstökorvaukset	292	0	0	
Henkilösivukulut	-207 253	-260 664	-249 276	-4,4 %
Eläkekulut	-176 792	-224 344	-214 411	-4,4 %
Muut henkilösivukulut	-30 461	-36 320	-34 865	-4,0 %
Henkilöstökulut	-1 230 770	-1 608 420	-1 545 046	-3,9 %
Palvelujen ostot	-2 755 099	-2 195 822	-2 591 525	18,0 %
Aineet, tarvikkeet ja t	-10 911	-29 000	-22 450	-22,6 %
Avustukset	-18 431	-8 500	-8 500	0,0 %
Vuokratulot	-278 365	-174 452	-183 707	5,3 %
Muut toimintakulut	-19 414	-56 700	-37 000	-34,7 %
Toimintakulut yhteensä	-4 312 989	-4 072 893	-4 388 228	7,7 %
Toimintakate	-3 620 254	-3 352 093	-3 664 928	9,3 %
Poistot käyttöomaisuudesta	-22 168	-20 900	-14 900	-28,7 %
Tilikauden tulos	-3 642 422	-3 372 993	-3 679 828	9,1 %

	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-4 388	-4 313	-4 072 893	-4 388 228	-4 399	-4 497
Tulot	723	693	720 800	723 300	677	697
Netto	-3 665	-3 620	-3 352 093	-3 664 928	-3 722	-3 799

Henkilöstöhallinto

Menot	-1 619 083	-1 749 891	-1 736 649
Tulot	55 525	53 300	55 800
Toimintakate	-1 563 558	-1 696 591	-1 680 849

Työterveys

Menot	-2 084 241	-1 535 000	-1 900 000
Tulot	630 370	660 000	660 000
Toimintakate	-1 453 871	-875 000	-1 240 000

Koulutus

Menot	-8 963	-50 462	-50 462
Tulot	0	0	0
Toimintakate	-8 963	-50 462	-50 462

Muut palvelut

Menot	-578 895	-533 117	-545 754
Tulot	6 840	7 500	7 500
Toimintakate	-572 055	-525 617	-538 254

Nuorten kesätyöllistäminen

Menot	-21 807	-204 424	-155 363
Tulot	0	0	0
Toimintakate	-21 807	-204 424	-155 363

6.10 Ympäristöterveyslautakunta - Ympäristöterveydenhuolto

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilötyövuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset	26,75	26,75	26,75
työsuhteiset	2	2	3
muut			
yhteensä	28,75	28,75	29,75

Toiminnan yleisperustelut

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueena on Kokkola, Kannus, Halsua, Kaustinen, Kruunupy, Lestijärvi, Perho, Toholampi ja Veteli. Toiminnan tavoitteena on tunnistaa, ehkäistä ja poistaa elinympäristössä olevia terveyshaittoja ja sitä kautta ylläpitää ja edistää väestön, yksilön ja eläinten terveyttä. Eläinlääkintähuolto turvaa lakisääteiset ympärivuorokautiset eläinlääkäripalvelut eläinten omistajille ja hoitaa kunnalle määrätty eläinsuojelulain, sivutuotelain ja eläintautilain tehtävät. Ympäristöterveydenhuolto käsittää terveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon.

Yhteenvedo talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Eläinlääkäripalvelujen helppo saavutettavuus koko yhteistoiminta-alueella turvataan parantamalla eläinlääkäreiden olosuhteita ja työnantajan vetovoimaisuutta. Kokkolan eläinlääkärivastaanotto siirtyy uusiin yhteisiin toimintatiloihin syyskuussa 2024. Perhonjokilaakson eläinlääkäriasema valmistuu kesän 2025 aikana. Eläinlääkäriasema on yhteisvastaanotto neljälle kunnaneläinlääkärille. Uusien tilojen käyttöönotto antaa hyvät edellytykset toiminnan kehittämiseen. Asianmukaisilla toimitiloilla arvioidaan oleva positiivinen vaikutus sijaisten rekrytoinnissa.

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma toteutetaan riskiperusteisesti.

Strategian toimeenpano

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Yrittäjyystävällisyys: Logistisesti loistava, yrittäjälle ystävällinen – Kokkola on paras yrittäjyyden ympäristö		
Kokkola edesauttaa maa- ja metsätaloutta ja edistää kotimaisen ruoan käyttöä	Eläinlääkäripalvelujen helppo saavutettavuus koko yhteistoiminta-alueella turvataan parantamalla eläinlääkäreiden olosuhteita ja työnantajan vetovoimaisuutta. Terveystuotokäynnit suoritetaan sopimuksen mukaan.	Eläinlääkäripalvelujen kaikkiin sijaisuuksiin saadaan sijaisia, poikkeama < 0,4 htv Tavoitettavuutta koskevien asiakasvalituksien määrä alle 10.
Huoltovarmuuden ylläpitäminen ja lähituotannon tukeminen	Valvontasuunnitelman päivittäminen ja toteutuminen riskiperusteisesti. Häiriötilannesuunnitelman päivittäminen. Ympäristöterveydenhuolto osallistuu aktiivisesti valmiusharjoituksiin ja -koulutuksiin.	Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman päivitys ennen 31.12.2025 ja toteutus vuoden 2026 aikana. Valvontasuunnitelman toteutumisaste > 70 %. Häiriötilannesuunnitelma päivitetään vuoden 2026 aikana. Valmiusharjoituksiin ja -koulutuksiin käytetään > 15 htpv.
Huoltovarmuuden ylläpitäminen ja lähituotannon tukeminen	Viennin edellytyksien tarkistaminen ja vientitodistuksien joustava käsittely.	Todistuksien antaminen kolmen työpäivän sisällä, mikäli edellytykset ovat olemassa. Poikkeama 0.
Elämyksellisyys: Ilmapiiriltään innostava, yhteisöllisyyteen kannustava		
Monipuoliset asumisen vaihtoehdot, turvalliset ja viihtyisät elinympäristöt sekä elävä kaupunkikeskusta ja aktiiviset kylät	Osallistuminen aluekäytön suunnitteluun turvallisten ja viihtyisien elinympäristöjen suunnittelemiseksi	Lausuntojen määrä > 70

	antamalla lausuntoja ja osallistumalla työryhmiin.	
--	--	--

Riskienhallinta

Riskien määrä alueittain

Riskien määrä alueittain kuvaa riskien lukumäärää alueittain sekä sitä kuinka vakavia alueiden riskit ovat.

Taulukko osoittaa riskien lukumäärät riskialueittain.

Riskialue							Yhteensä
2.1 Strategiset riskit	0	0	0	2	1	0	3
2.2 Taloudelliset riskit	0	0	1	1	1	0	3
2.3 Operatiiviset riskit	0	0	2	4	0	0	6
2.4 Vahinkoriskit	0	0	0	1	0	0	1
Yhteensä	0	0	3	8	2	0	13

Ympäristöterveydenhuollon toimintaan liittyy useita riskejä, jotka koskettavat sekä henkilöstöä, palvelujen järjestämistä, että valvonnan toteutumista. Merkittävimpiä ovat kunnaneläinlääkärien palkka- ja työaikamuutoksiin liittyvät epävarmuudet, jotka voivat heijastua palvelujen saatavuuteen ja työvoiman pysyvyyteen. Myös valvontatehtävien toteuttaminen lainsäädännön ja keskusviranomaisten ohjeiden mukaisesti on riskialtista, jos resurssit eivät riitä tai työvoiman saanti epäonnistuu. Eläinlääkintähuollon palvelujen tasapuolinen ja riittävä tarjoaminen voi vaarantua, samoin lääkkeiden ja tarvikkeiden saatavuuden häiriöt voivat vaikeuttaa toimintaa.

Hallinnollisella puolella riskejä liittyy asiakirjojen kulkuun ja lausuntopyyntöjen oikeaan kohdentumiseen, vaikka tähän liittyvät hallintakeinot onkin jo otettu käyttöön. Lisäksi ympäristöterveydenhuollon valtakunnallisen valvontajärjestelmän (Vati) toimintahäiriöt laskutuksessa sekä talous- ja uimavesinäytteiden ottamatta jääminen voivat vaikuttaa valvonnan laatuun ja luotettavuuteen. Valvonnan laatuun liittyy myös riski, ettei se ole riittävän riskiperusteista tai tasapuolista, mikä voi heikentää luottamusta toimintaan.

Henkilöstön työturvallisuus on omalta osaltaan keskeinen teema, sillä tapaturmat voivat heikentää työn tuloksia ja lisätä kustannuksia, vaikka tähän liittyviä hallintakeinoja onkin jo toteutettu. Lisäksi tulevaisuudessa epävarmuutta aiheuttaa valtion eläinlääkintähuollon valvontatehtävien mahdollinen siirtäminen kunnille, mikä voi kasvattaa paikallisen organisaation tehtäväkenttää ja lisätä kuormitusta.

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26		
YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKUNTA Ympäristöterveydenhuolto						
Myyntituotot	1 328 621	1 642 082	1 732 483	5,5 %		
Maksutuotot	342 963	418 450	343 450	-17,9 %		
Tuet ja avustukset	331	0	0			
Vuokratuotot	0	0	0			
Muut toimintatuotot	0	0	0			
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0			
Toimintatuotot yhteensä	1 671 914	2 060 532	2 075 933	0,7 %		
Palkat ja palkkiot	-1 740 873	-1 750 600	-1 845 610	5,4 %		
Henkilöstökorvaukset	46 619	0	0			
Henkilösivukulut	-528 952	-530 600	-546 700	3,0 %		
Eläkekulut	-490 058	-471 800	-487 102	3,2 %		
Muut henkilösivukulut	-38 894	-58 800	-59 598	1,4 %		
Henkilöstökulut	-2 223 207	-2 281 200	-2 392 310	4,9 %		
Palvelujen ostot	-257 147	-292 980	-265 820	-9,3 %		
Aineet, tarvikkeet ja t	-120 993	-162 380	-153 350	-5,6 %		
Avustukset	-77 007	-71 400	-81 300	13,9 %		
Vuokrakulut	-248 180	-410 419	-558 300	36,0 %		
Muut toimintakulut	-39 899	-40 900	-41 150	0,6 %		
Toimintakulut yhteensä	-2 966 434	-3 259 279	-3 492 230	7,1 %		
Toimintakate	-1 294 519	-1 198 747	-1 416 297	18,1 %		
Poistot käyttöomaisuudesta	0	0	0			
Tilikauden tulos	-1 294 519	-1 198 747	-1 416 297	18,1 %		
	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-3 492	-2 966	-3 259 279	-3 492 230	-3 501	-3 579
Tulot	2 076	1 672	2 060 532	2 075 933	1 942	2 002
Netto	-1 416	-1 295	-1 198 747	-1 416 297	-1 559	-1 577

6.11 Työllisyyslautakunta

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilö-työvuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset		62 + 3 (kotouttaminen)	60 työllisyyspalvelut + 2 koto-palvelut
työsuhteiset		0,5	1 työllisyyspalvelut + 3 koto-palvelut
muut		työllistetyt	työllistetyt
yhteensä		65,5	66

Toiminnan yleisperustelut

Keski-Pohjanmaan työllisyysalue vastaa lakisääteisten työvoimapalvelujen tuottamisesta Keski-Pohjanmaan alueella. Kokkolan kaupunki toimii vastuukuntana työvoimapalvelujen järjestämiseksi muiden Keski-Pohjanmaan kuntien puolesta. Kokkolan kaupunki järjestää työllisyysalueen lisäksi lisäresurssia henkilöstöön ja palveluihin Kokkolan alueella. Lisäksi työllisyyslautakunta osallistuu kotoutumisen edistämiseen lakisääteisiin palveluihin Keski-Pohjanmaalla.

Yhteenvedo talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027-2028

Työllisyyspalvelujen ensimmäinen toimintavuosi 2025 on osoittanut palvelujen järjestämisen todelliset kustannukset, joita oli puutteellisten tietojen perusteella vaikea arvioida vuoden 2025 talousarviota laadittaessa. Henkilöstökustannukset ovat suurin yksittäinen menoerä työllisyyspalveluissa ja lakisääteisistä tehtävistä suoriutuminen vaatii panostamista erityisesti alkupalveluihin. Muita kustannuksia pyritään hillitsemään mm. asiakkaiden sähköisellä palvelulla ja mahdolliset lakimuutokset voivat keventää jonkin verran asiakasprosessia, mutta lainsäädäntöön ei ole tulossa suuria muutoksia vuosille 2027-2028 lukuun ottamatta mahdollista uutta kuntouttavan työtoiminnan palvelua, josta on lakimuutosprosessi eduskunnassa. Sen mahdollisia talousvaikutuksia on vielä vaikea arvioida.

Strategian toimeenpano

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Yrittäjyystyöllisyys: Logistisesti loistava, yrittäjälle ystävällinen – Kokkola on paras yrittäjyyden ympäristö		
Osaavan työvoiman saatavuus ja toimivat työmarkkinat	Työvoima- ja rekrytointipalvelujen järjestäminen: markkinoinnin kehittäminen, koulutusten sisältöjen päivittäminen, asiakasohjausta kehittämällä kurssien täyttöasteen parantaminen. Koto-koulutusten volyymin lisääminen.	Työvoimakoulutuksiin käytettävä rahamäärä yli 1 miljoona € Rekry-koulutuksiin käytetty rahamäärä 100 000 € Työvoimakoulutuksena järjestettävien kotoutumiskoulutusten lukumäärä enemmän kuin 1/vuosi.
Työllisyys: Toimivat työmarkkinat		
Työllisyyden hoidon asiakastyön painopiste nuorissa ja nopeasti työhön siirtyvissä	Nuorten tuloksellinen työllistyminen: nuorten rekrytointituen tehokas markkinointi yrityksille, rekrytointituen hallinnointiprosessin järjestäminen tehokkaasti. Työnhakijoiden alkuhaastattelujen järjestämiseen kuluneen ajan vuosikeskiarvon lyhentäminen	Alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta vuosikeskiarvo < 12 % Virtaama yli kolmen kuukauden työttömyyteen < 40 % Virtaama yli kuuden kuukauden työttömyyteen < 15 %
Tuemme työelämään siirtymistä myös osittain sekä luomme konkreettiset toimintatavat heille, joiden työkyky ei riitä työmarkkinoille	Alentuneesti työkykyisten sekä pidempään työttömänä olleiden työllistämisen tukeminen mm. palkkatuen avulla. Työnantajakontaktien määrän lisääminen.	Palkkatuella työllistämisen tukeminen: Myönnetty palkkatukijaksot > 120 kpl Myönnetty palkkatuki > 800 000 €

Asiakkaalle selkeä digitaalinen palvelualusta ja asiointipiste	Yhteydenottojen mahdollistaminen asiakkaille. Hallinnollisen prosessin keventäminen ja asiakastyön osuuden kasvattaminen päivittäisessä tekemisessä.	Yhteydenottoja palveluorganisaatiossa > 100 000 kpl vuodessa
--	--	--

Riskienhallinta

Riskien määrä alueittain

Riskien määrä alueittain kuvaa riskien lukumäärää alueittain sekä sitä kuinka vakavia alueiden riskit ovat.

Taulukko osoittaa riskien lukumäärät riskialueittain.

Riskialue							Yhteensä
2.1 Strategiset riskit	0	0	0	0	1	1	2
2.2 Taloudelliset riskit	0	0	0	0	0	0	0
2.3 Operatiiviset riskit	0	0	0	0	1	1	2
2.4 Vahinkoriskit	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	0	0	0	0	2	2	4

Työllisyyslautakunnan riskit liittyvät erityisesti laajoihin yhteiskunnallisiin muutoksiin sekä uuden tehtäväkentän haltuunottoon. Suurimpana riskinä on maahanmuuttajien kotoutumisen pitkittyminen, joka voi heikentää sekä yksilöiden että yhteisöjen hyvinvointia ja aiheuttaa paineita palvelujärjestelmälle. Merkittävä riskitekijä on myös lakisääteisistä tehtävistä suoriutuminen, koska asiakasmäärät työllisyyspalveluissa ovat olleet työllisyystilanteen heikkenemisestä johtuen kasvussa.

Henkilöstön osaamiseen kohdistuu myös riski, sillä uusien tehtävien edellyttämät valmiudet eivät välttämättä kehity riittävän nopeasti. Lopuksi toiminnan käynnistämiseen liittyi operatiivisia riskejä, mutta näihin varauduttiin ja hallintakeinot on pääosin saatettu valmiiksi. Kokonaisuutena riskikenttä korostaa rahoituksen riittävyyden, henkilöstön osaamisen ja kotoutumisen onnistumisen kriittistä merkitystä lautakunnan toiminnassa.

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26		
TYÖLLISYYSLAUTAKUNTA TE-Palvelut						
Myyntituotot	0	6 771 589	6 958 658	2,8 %		
Maksutuotot	0	0	0			
Tuet ja avustukset	0	60 989	21 230	-65,2 %		
Vuokratuotot	0	0	0			
Muut toimintatuotot	0	0	0			
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0			
Toimintatuotot yhteensä	0	6 832 578	6 979 888	2,2 %		
Palkat ja palkkiot	0	-2 715 722	-2 820 845	3,9 %		
Henkilöstökorvaukset	0	0	0			
Henkilösivukulut	0	-645 389	-639 646	-0,9 %		
Eläkekulut	0	-569 568	-561 141	-1,5 %		
Muut henkilösivumenot	0	-75 822	-78 505	3,5 %		
Henkilöstökulut	0	-3 361 111	-3 460 491	3,0 %		
Palvelujen ostot	0	-1 549 567	-1 815 329	17,2 %		
Aineet, tarvikkeet ja t	0	-42 300	-15 400	-63,6 %		
Avustukset	0	-1 637 000	-1 423 300	-13,1 %		
Vuokrakulut	0	-213 100	-243 868	14,4 %		
Muut toimintakulut	0	-29 500	-21 500	-27,1 %		
Toimintakulut yhteensä	0	-6 832 578	-6 979 888	2,2 %		
Toimintakate	0	0	0			
Poistot käyttöomaisuudesta	0	0	0			
Tilikauden tulos	0	0	0			
	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-7 329	0	-6 832 578	-6 979 888	-6 997	-7 153
Tulot	7 329	0	6 832 578	6 979 888	6 528	6 731
Netto	0	0	0	0	-468	-422

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26		
TYÖLLISYYSLAUTAKUNTA Kotoutumispalvelut						
Myyntituotot	0	300 000	1 800 000	500,0 %		
Maksutuotot	0	0	0			
Tuet ja avustukset	0	15 817	0	-100,0 %		
Vuokratuotot	0	0	0			
Muut toimintatuotot	0	0	0			
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0			
Toimintatuotot yhteensä	0	315 817	1 800 000	470,0 %		
Palkat ja palkkiot	0	-138 427	-258 000	86,4 %		
Henkilöstökorvaukset	0	0	0			
Henkilösivukulut	0	-27 747	-56 725	104,4 %		
Eläkekulut	0	-23 871	-49 501	107,4 %		
Muut henkilösivukulut	0	-3 876	-7 224	86,4 %		
Henkilöstökulut	0	-166 174	-314 725	89,4 %		
Palvelujen ostot	0	-108 500	-139 780	28,8 %		
Aineet, tarvikkeet ja t	0	-5 000	-21 200	324,0 %		
Avustukset	0	0	0			
Vuokratulut	0	0	-8 400			
Muut toimintakulut	0	-2 000	-5 000	150,0 %		
Toimintakulut yhteensä	0	-281 674	-489 105	73,6 %		
Toimintakate	0	34 143	1 310 895	3739,4 %		
Poistot käyttöomaisuudesta	0	0	0			
Tilikauden tulos	0	34 143	1 310 895	3739,4 %		
	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-609	0	-281 674	-489 105	-490	-501
Tulot	1 800	0	315 817	1 800 000	1 684	1 736
Netto	1 191	0	34 143	1 310 895	1 193	1 235

6.12 Opetus- ja kasvatustalautakunta

Riskienhallinta

Riskien määrä alueittain

Riskien määrä alueittain kuvaa riskien lukumäärää alueittain sekä sitä kuinka vakavia alueiden riskit ovat.

Taulukko osoittaa riskien lukumäärät riskialueittain.

Riskialue							Yhteensä
2.1 Strategiset riskit	0	0	0	1	1	0	2
2.2 Taloudelliset riskit	0	0	0	4	1	0	5
2.3 Operatiiviset riskit	0	0	2	7	3	0	12
2.4 Vahinkoriskit	0	0	0	6	0	0	6
Yhteensä	0	0	2	18	5	0	25

Opetus- ja kasvatustalautakunnan vastualueiden riskit liittyvät ennen kaikkea henkilöstön saatavuuteen, ikärakenteeseen ja palvelutarpeiden ennakoimiseen. Henkilöstön eläköityminen ja kelpoisten työntekijöiden rekrytoinnin vaikeus muodostavat merkittävän uhan palvelujen jatkuvuudelle. Erityisesti opettajien ja varhaiskasvatuksen ammattilaisten riittävyys korostuu, sillä toiminnan laatu ja laajuus on suoraan riippuvainen osaavasta henkilöstöstä. Henkilöstön poistumaa lisää se, että lähivuosina useita tehtäviä hoitavia työntekijöitä jää eläkkeelle, ja korvaavan työvoiman saanti voi olla haastavaa.

Toinen keskeinen riskiryhmä liittyy kiinteistöihin. Koulujen ja oppilaitosten käytön estyminen, rakennusten kunnon heikkeneminen sekä investointien lykkäytyminen voivat johtaa tilanteisiin, joissa opetusta ja varhaiskasvatusta ei voida järjestää suunnitellusti. Erityisen haavoittuvia ovat vanhat kiinteistöt, joissa riskinä on myös vakavia vahinkoja, kuten tulipaloja. Kiinteistöihin liittyvät riskit vaikuttavat suoraan palvelujen jatkuvuuteen ja turvallisuuteen.

Taloudelliset ja toiminnalliset riskit ovat niin ikään merkittäviä. Hankerahoituksen päättymisen voi supistaa opetuksen järjestämismahdollisuuksia, ja valtionosuuksiin liittyvät epävarmuudet voivat horjuttaa taloudellista pohjaa. Lisäksi toiminnan sopeuttaminen oppilasmäärien muutoksiin on vaikeaa, mikä voi johtaa tehottomuuteen ja kustannuspaineisiin. Varhaiskasvatuspalvelujen kysynnän ennustettavuus on haastavaa, ja väärät ennakkoinnit voivat aiheuttaa sekä resurssivaiteita että ylimitoitettuja järjestelyjä.

Tietosuoja ja tietoturva muodostavat oman kokonaisuutensa. Luvaton pääsy henkilötietoihin tai salassa pidettäviin tietoihin olisi vakava riski, ja vaikka hallintakeinoja on otettu käyttöön, vaatii asia jatkuvaa seurantaa. Lisäksi paikalliset epidemiat tai muut terveydelliset riskit voivat keskeyttää opetusta ja varhaiskasvatuksen palveluja, mikä korostaa varautumisen tärkeyttä.

Kokonaisuutena lautakunnan vastualueiden riskeissä korostuvat henkilöstön riittävyys ja poistuma, kiinteistöjen kuntoon ja käyttöön liittyvät uhat sekä talouden ja toiminnan joustamattomuus. Näiden rinnalla myös tietosuoja- ja terveysturvallisuuden liittyvät riskit edellyttävät jatkuvaa seurantaa ja hallintakeinojen kehittämistä.

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26	
OPETUS- JA KASVATUSLAUTAKUNTA					
Myyntituotot	1 868 535	2 234 644	2 252 335	0,8 %	
Maksutuotot	2 276 687	2 154 600	2 219 500	3,0 %	
Tuet ja avustukset	1 501 995	255 300	254 300	-0,4 %	
Vuokratuotot	195 400	199 510	204 910	2,7 %	
Muut toimintatuotot	68 534	63 600	79 500	25,0 %	
Valmistus omaan käyttöön	19 978	0	0		
Toimintatuotot yhteensä	5 931 131	4 907 654	5 010 545	2,1 %	
Palkat ja palkkiot	-57 565 425	-57 053 120	-60 853 267	6,7 %	
Henkilöstökorvaukset	1 024 540	941 380	1 005 800	6,8 %	
Henkilösivukulut	-13 376 620	-13 228 644	-13 713 646	3,7 %	
Eläkekulut	-11 802 106	-11 630 545	-12 011 131	3,3 %	
Muut henkilösivukulut	-1 574 515	-1 598 099	-1 702 515	6,5 %	
Henkilöstökulut	-69 917 504	-69 340 385	-73 561 113	6,1 %	
Palvelujen ostot	-15 631 831	-16 352 354	-18 358 055	12,3 %	
Aineet, tarvikkeet ja t	-2 052 485	-2 620 600	-2 414 532	-7,9 %	
Avustukset	-3 027 024	-2 742 000	-2 325 900	-15,2 %	
Vuokrakulut	-22 699 360	-23 393 521	-24 877 886	6,3 %	
Muut toimintakulut	-142 499	-175 900	-176 200	0,2 %	
Toimintakulut yhteensä	-113 470 702	-114 624 760	-121 713 686	6,2 %	
Toimintakate	-107 539 572	-109 717 106	-116 703 141	6,4 %	
Poistot käyttöomaisuudesta	-582 054	-549 434	-812 400	47,9 %	
Tilikauden tulos	-108 121 626	-110 266 540	-117 515 541	6,6 %	
	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027
Menot	-121 914	-113 471	-114 624 760	-121 713 686	-122 005
Tulot	5 011	5 931	4 907 654	5 010 545	4 686
Netto	-116 903	-107 540	-109 717 106	-116 703 141	-117 318

Toimintatuotot ja valmistus omaan käyttöön

Opetus- ja kasvatustoimen hallinto	6	300	300	0,0 %
Varhaiskasvatuspalvelut	2 089 692	1 880 900	1 915 700	1,9 %
Perusopetus	2 467 945	1 922 212	1 940 715	1,0 %
Lukiokoulutus	940 865	679 842	705 730	3,8 %
Kokkolan seudun opisto	432 623	424 400	448 100	5,6 %
yhteensä	5 931 131	4 907 654	5 010 545	2,1 %

Toimintakulut

Opetus- ja kasvatustoimen hallinto	-1 153 745	-1 169 128	-1 164 786	-0,4 %
Varhaiskasvatuspalvelut	-41 722 025	-41 860 777	-44 159 618	5,5 %
Perusopetus	-59 990 420	-60 572 446	-64 813 818	7,0 %
Lukiokoulutus	-8 434 170	-8 695 513	-9 116 227	4,8 %
Kokkolan seudun opisto	-2 170 342	-2 326 895	-2 459 236	5,7 %
yhteensä	-113 470 702	-114 624 760	-121 713 686	6,2 %

Netto

Opetus- ja kasvatustoimen hallinto	-1 153 739	-1 168 828	-1 164 486	-0,4 %
Varhaiskasvatuspalvelut	-39 632 333	-39 979 877	-42 243 918	5,7 %
Perusopetus	-57 522 475	-58 650 234	-62 873 103	7,2 %
Lukiokoulutus	-7 493 305	-8 015 671	-8 410 497	4,9 %
Kokkolan seudun opisto	-1 737 720	-1 902 495	-2 011 136	5,7 %
yhteensä	-107 539 572	-109 717 106	-116 703 141	6,4 %

6.13 Opetus- ja kasvatustaloutta - Opetus- ja kasvatustoimen hallinto

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilötyövuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset	7	7	7
työsuhteiset	4,5	4,5	4,5
muut			
yhteensä	11,5	11,5	11,5

Toiminnan yleisperustelut

Opetus- ja kasvatustoimen hallinto tuottaa opetus- ja kasvatustaloutta ja sen jaostojen tarvitsemat hallinto- ja toimituspalvelut, kehittämis-, hanke- ja koulutuspalvelut, sekä taloushallintopalveluiden tuottamana toimialan taloushallintopalvelut. Opetus- ja kasvatustoimen hallinto tuottaa asiantuntija- ja kehittämispalveluja yhdessä vastuualueiden kanssa. Opetus- ja kasvatustoimen hallinto arvioi ja seuraa taloutta alustien palveluiden laatua, vaikuttavuutta ja toiminnan tulokkuutta sekä vastaa yhteistyöstä eri tahojen ja sidosryhmien kanssa.

Yhteenveto talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Sivistyskeskuksen hallinto- ja asiakaspalveluja toteutetaan ja kehitetään kaupungin strategian sekä opetus- ja kasvatustaloutta kehittämissuunnitelman pohjalta. Nykyiselle valtuustokaudelle laadittava uusi kaupunkistrategia ja sen mukainen opetus- ja varhaiskasvatustaloutta kehittämissuunnitelma valmistellaan ja hyväksytään vuonna 2026. Sivistustoimen johtamista kaikilla tasoilla vahvistetaan esihenkilö- ja henkilöstökoulutuksella sekä muilla osaamista ja työhyvinvointia edistävillä toimilla kuten työhajautuksella ja valmennuksella. Koulutuskuntayhtymien Kvarnenin ja Optiman maksusuudet sisältyvät opetus- ja kasvatustoimen hallinnon talousarvioon.

Strategian toimeenpano

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Yrittäjyystaloutta: Logistisesti loistava, yrittäjälle ystävällinen – Kokkola on paras yrittäjyyden ympäristö		
Osaavan työvoiman saatavuus ja toimivat työmarkkinat	Kehitetään rekrytointia ja sen näkyvyyttä kelpoisten opettajien saamiseksi. Mahdollistetaan osaamisen kehittäminen täydennyskoulutuksella.	Tehdyt toimenpiteet rekrytoinnin kehittämiseksi. Rekrytoitujen päätoimisten opettajien määrä (yli 9kk.) Kelpoisten erityisopettajien määrä.
Elämyksellisyys: Ilmapiiriltään innostava, yhteisöllisyyteen kannustava		
Kokkola-henki - Osallisuuden, yhteistyön ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	Sivistyskeskuksen viranhaltijat toimivat aktiivisesti rakentaen yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa.	Ei mitattavissa, mutta sidosryhmäyhteistyötä arvioidaan sanallisesti.
Lapsiytytyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omaksi itsekseen		
Unicefin lapsiytytyksellinen kaupunki – toimintasuunnitelman mukaisen työn jatkaminen ja statuksen säilyttäminen	Lasten ja nuorten harrastustoiminnan edistäminen hanketoiminnan avulla.	Hanketoimintana tuotettuun harrastustoimintaan osallistuneiden lasten ja nuorten määrä.
Unicefin lapsiytytyksellinen kaupunki – toimintasuunnitelman mukaisen työn jatkaminen ja statuksen säilyttäminen	Edistetään yhteisiin kiusaamisen vastaisiin toimintatapoihin sitoutumista.	Yhteisiin kiusaamisen vastaisiin toimenpiteisiin on sitouduttu kouluissa: <i>kyllä/osittain/ei</i>
Lasten ja nuorten aito osallistaminen	Lapsivaikutusten arviointien laatiminen lapsia koskevassa päätöksenteossa.	Käynnistyneiden ja valmistuneiden lapsivaikutusten arviointien määrä.
Perheiden hyvinvoinnin tukeminen	Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointirahaston hyödyntäminen yhdenvertaisuuden edistämiseksi.	Rahastosta myönnettyjen avustusten rahasumma.

Kukoistava kaupunki - kestävä ja tasapainoinen kuntatalous		
Kukoistava kaupunki – kestävä ja tasapainoinen kuntatalous	Talousarvion toimintakatteen toteuma ja seuranta koko lautakunnan osalta.	Talousarvion seuranta, kuukausikohmainen seuranta vastuualueittain.
Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö		
Työhyvinvointia, turvallista ja terveellistä työtä sekä työkykyä edistävät työyhteisöt	Opetushenkilöstön työn vaativuuden arvioinnin uudistaminen opetuksen hallinto henkilöstön ja vapaan sivistystyön osalta.	Uusi työn vaativuuden arviointi on otettu käyttöön.
Positiivinen työyhteisö ja merkityksellinen työntekijäkokemus. Nämä heijastuvat myös asiakaspalveluun.	Hyvän työhyvinvoinnin ylläpitäminen opetus- ja kasvatuspalveluissa.	Työhyvinvointikyselyn tulokset.
Vastuullinen, uudistuva ja kokeileva toimintakulttuuri	Kehitetään hallinnon ja rehtoreiden yhteistyötä.	Rehtorikokousten määrä.

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26	
OPETUS- JA KASVATUSLAUTAKUNTA					
Opetus- ja kasvatustoimen hallinto					
Myyntituotot	6	0	0		
Maksutuotot	0	0	0		
Tuet ja avustukset	0	0	0		
Vuokratuotot	0	0	0		
Muut toimintatuotot	0	300	300	0,0 %	
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0		
Toimintatuotot yhteensä	6	300	300	0,0 %	
Palkat ja palkkiot	-646 982	-638 761	-676 500	5,9 %	
Henkilöstökorvaukset	15 193	3 900	3 900	0,0 %	
Henkilösivukulut	-144 698	-150 905	-153 333	1,6 %	
Eläkekulut	-128 631	-133 020	-134 391	1,0 %	
Muut henkilösivumenot	-16 067	-17 885	-18 942	5,9 %	
Henkilöstökulut	-776 487	-785 766	-825 933	5,1 %	
Palvelujen ostot	-286 775	-297 505	-256 646	-13,7 %	
Aineet, tarvikkeet ja t	-6 201	-12 700	-12 700	0,0 %	
Avustukset	0	0	0		
Vuokratulut	-71 195	-65 657	-62 007	-5,6 %	
Muut toimintakulut	-13 087	-7 500	-7 500	0,0 %	
Toimintakulut yhteensä	-1 153 745	-1 169 128	-1 164 786	-0,4 %	
Toimintakate	-1 153 739	-1 168 828	-1 164 486	-0,4 %	
Poistot käyttöomaisuudesta	0	0	0		
Tilikauden tulos	-1 153 739	-1 168 828	-1 164 486	-0,4 %	
	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027
Menot	-1 165	-1 154	-1 169 128	-1 164 786	-1 168
Tulot	0	0	300	300	0
Netto	-1 165	-1 154	-1 168 828	-1 164 486	-1 167
Tunnusluvut		TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027
Oppilasmäärä, ei sis.ammattil. oppilaita		6 660	6 697	6 576	6 473
Sivistyskeskuksen henkilömäärä		12	12	12	12
Lautakunnan kokousmäärät		11	11	11	11
Suomenkielisen jaoston kok.m		5	6	6	6
Ruotsinkielisen jaoston kok.m		5	6	6	6

6.14 Opetus- ja kasvatustalouden - Varhaiskasvatuspalvelut

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilötyövuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset	35	35	33
työsuhteiset	448	446	414
muut	128	86	85
yhteensä	611	567	532

Toiminnan yleisperustelut

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu pedagogiikka. Varhaiskasvatuspalveluiden perustana on valtakunnallinen varhaiskasvatussuunnitelma sekä varhaiskasvatustalouden -asetus ja esiopetuksen osalta esiopetuksen opetussuunnitelma sekä perusopetuslaki.

Varhaiskasvatusta on järjestettävä siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa oleva tarve edellyttää. Kaikilla lapsilla on oikeus varhaiskasvatukseen ja huoltajat yhdessä lapsen kanssa päättävät varhaiskasvatuksen tarpeen. Määräajat varhaiskasvatuspaikan järjestämiselle tulee varhaiskasvatustalouden -asetuksen (yleinen-, tehostettu- ja erityinen tuki) ja erityisopetuksen lisäksi varhaiskasvatuksessa tulee huomioida maahanmuuttajien ja eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten tarpeet. Varhaiskasvatuspalvelut järjestävät varhaiskasvatuksen lisäksi esiopetuspalvelut ja siihen liittyvän esikoululaisten varhaiskasvatuksen.

Esiopetus on velvoittava. Lapsella on oikeus edellytystensä mukaiseen opetukseen esiopetuspaikassa. esiopetuksen osalta oppimisen tuen uudistus astui voimaan 1.8.2025, ja sen käyttöönotossa on käynnissä lukuvuoden mittainen siirtymävaihe. Uudistus edellyttää ryhmäkohtaisten tukimuotojen ja niiden resursoinnin arviointia. Oppimisen tuen resursointi lukuvuodelle 2026–2027 tulee tehdä uuden lainsäädännön mukaisesti. Tuki tulee jatkossa toteutua laadukkaasti, oikea-aikaisesti ja ennaltaehkäisevästi. Uudistus haastaa yksiköitä kehittämään toimintakulttuuriaan ja vahvistamaan oppimisen tuen rakenteita esiopetuksen osalta.

Varhaiskasvatus on järjestetty kunnallisena ja palvelusetelimallilla ostettuna toimintana hyväksytyiltä palveluntuottajilta. Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat kunnan järjestämän varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lisäksi myös leikkikenttätoiminta sekä Kelan maksattamat tuet (lasten kotihoidon tuki ja yksityisen hoidon tuki).

Varhaiskasvatuspalvelut jatkaa yksin ja yhdessä opetuspalveluiden kanssa aktiivista ulkoisen hankerahoituksen hakemista kehittämistoimien tueksi, vaikka valtakunnalliset linjaukset ovat supistaneet hanketoiminnan laajuutta merkittävästi.

Yhteenveto talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Varhaiskasvatussopimusten määrä on pysynyt samana muutaman vuoden ajan. Alle kolmivuotiaiden lasten määrä varhaiskasvatuspalveluissa lisääntyi paljon vuonna 2023 ja on pysynyt sillä tasolla. Varhaiskasvatuspaikkojen tasainen kysyntä ja alle kolmivuotiaiden osallistumisasteen nousu on kasvattavat varhaiskasvatuksen menoja.

Varhaiskasvatussopimusten määrän ennakoiminen on haastavaa, koska siihen vaikuttavat useat tekijät. Varhaiskasvatuspalvelun kysyntä on vaatinut uusia paikkoja ja siitä johtuen päiväkotien rakentamista. Tätä on osittain huomioitu aikaisemmissa investointisuunnitelmissa ja tehdyissä päätöksissä.

Päiväkodit alkavat olla 35 - 45 vuotta vanhoja ja peruskorjauksen tarpeessa. Nyt ja tulevaisuudessa päiväkodeille tehdään kuntokartoituksia. Pohdittavaksi tulee päiväkotien remontointi vs. uudelleen rakentaminen.

Varhaiskasvatustalouden myötä varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada yksilöllisen kehityksensä, oppimisensa ja hyvinvointinsa edellyttämää yleistä tukea osana varhaiskasvatuksen laadukasta perustoimintaa. Muut tuen portaat ovat tehostettu- ja erityinen tuki. Viimeisin varhaiskasvatustalouden muutos tuli 1.8.2022, jossa lainsäädännön muutoksen myötä varhaiskasvatukseen osallistuvan lapsen oikeus tukeen vahvistui merkittävästi. Esi- ja perusopetuksen kasvun ja oppimisen tuen laki ja opetussuunnitelma muuttui 1.8.2025 alkaen, joka vaati toimenpiteitä. Uudistuksessa painotetaan konkreettista tukea aiempaa enemmän, erityisopetusta tulee pystyä antamaan myös esiopetuksessa säännöllisesti ja tarvittaessa kokoaikaisesti. Varhaiskasvatuspalvelut tarvitsee jatkossa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen pienryhmiä, joissa tarve kokoaikaiselle erityisopettajan työskentelylle.

Palvelusetelillä on mahdollista lisätä varhaiskasvatuspaikkoja, mutta nopeisiin ratkaisuihin ei tälläkään malli tarjoa ratkaisua. Palvelusetelitoimintaa on laajennettu Norlandian päiväkotiyksikkö Valolla. Tämä tarkoittaa määrärahojen lisäystä palveluiden ostoihin.

Varhaiskasvatussopimusten ja kotihoidon tuen saajien määrää seurataan kuukausittaisilla tilastoilla.

Strategian toimeenpano

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Yrittäjäystävällisyys: Logistisesti loistava, yrittäjälle ystävällinen – Kokkola on paras yrittäjyyden ympäristö		
Osaavan työvoiman saatavuus ja toimivat työmarkkinat	Rekrytoidaan aktiivisesti ja rekrytoinneissa pyritään hyödyntämään henkilöstöpalveluiden ja markkinointitiimin palveluita. Kehitetään yhteistyötä alueen oppilaitosten kanssa.	Pätevän henkilöstön saaminen vakituisiin toimiin ja virkoihin
Kilpailukyvyyn varmistaminen	Laadukkaan varhaiskasvatuksen ylläpitäminen ja kehittäminen.	Asiakastytytyväisyyskyselyiden tulosten pysyminen hyvällä tasolla.
Tavoitteellinen investointien houkuttelu	Osallistutaan ja omalta osalta vaikuttaa investointeihin (Halkokarin hanke ja Kiviniityn päiväkotihanke)	Investointien valmistuminen
Lapsiystävällisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omaksi itsekseen		
Laadukas ja turvallinen varhaiskasvatus ja opetus, joissa tarjotaan kasvun ja oppimisen tuki	Turvallisen kasvuyhteisön edistämisen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa. Varhaiserityiskasvatuksen resursointi lasten tarpeiden mukaisesti ja henkilöstön osaamisen kehittäminen.	Varhaiserityiskasvatuksen resursointi ja esiopetuksen erityisopetuksen toteutuminen. Täydennyskoulutusten määrä.
Unicefin lapsiystävällinen kaupunki – toimintasuunnitelman mukaisen työn jatkaminen ja statuksen säilyttäminen	Lapsiystävällinen kunta toimintasuunnitelma toteuttaminen. Yksiköt tekevät kiusaamisen ehkäisyn ja kiusaamiseen puuttumisen suunnitelman osana vuosittaista toimintasuunnitelmaa	Huomiointi toimintasuunnitelmissa.
Perheiden hyvinvoinnin tukeminen	Kehitetään ja tiivistetään monialaisen yhteistyön käytänteitä lasten arjen palveluissa Lapset Puheeksi -mallin mukaisesti. Koulutetaan omaa henkilöstöä.	Lapset Puheeksi -koulutusten määrä.
Lasten ja nuorten aito osallistaminen	Lapsivaikutusten arviointien tekeminen (LAVA). Lapsia osallistetaan uusien rakennushankkeiden suunnittelu- vaiheessa.	Valmistuneet lapsivaikutusten arvioinnit
Kukoistava kaupunki – kestävä ja tasapainoinen kuntatalous		
Taseen hallinta ja tuottava konsernirakenne	Varhaiskasvatuspalveluiden talousarvion seuranta. Vastuullinen taloudenpito, joka varmistaa talousarviossa ja sille asetetussa kehityksessä pysymisen	Talousarvion pitävyys
Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö		
Työhyvinvointia, turvallista ja terveellistä työtä sekä työkykyä edistävät työyhteisöt	Tuemme henkilöstön ammattiosaamisen ylläpitoa järjestämällä täydennyskoulutusta ja myöntämällä harkinnanvaraisia korvauksia ulkoiseen täydennyskoulutukseen. Mahdollistamme lisäkouluttautumisen osin työajalla aloilla, joissa on suuri tarve.	Täydennyskoulutustarjonta ja -määrä.
Positiivinen työyhteisö ja merkityksellinen työntekijäkokemus. Nämä heijastuvat myös asiakaspalveluun.	Työkuormituksen tasaiseen jakaantumiseen tähtäävä työnjako kaikissa varhaiskasvatuspalveluiden tiimeissä sekä työhyvinvoinnin seuranta	Työtyytyväisyyskyselyjen tulokset.

Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö

Työhyvinvointia, turvallista ja terveellistä työtä sekä työkykyä edistävät työyhteisöt	Tuemme henkilöstön ammattiosaamisen ylläpitoa järjestämällä täydennyskoulutusta ja myöntämällä harkinnanvaraisia korvauksia ulkoiseen täydennyskoulutukseen. Mahdollistamme lisäkouluttautumisen osin työajalla aloilla, joissa on suuri tarve.	Täydennyskoulutustarjonta
Positiivinen työyhteisö ja merkityksellinen työntekijäkokemus. Nämä heijastuvat myös asiakaspalveluun.	Työkuormituksen tasaiseen jakaantumiseen tähtäävä työnjako kaikissa varhaiskasvatuspalveluiden tiimeissä sekä työhyvinvoinnin seuranta	Työtyytyväisyyskyselyjen tulokset.

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26	
OPETUS- JA KASVATUSLAUTAKUNTA Varhaiskasvatuspalvelut					
Myyntituotot	154 860	169 000	167 900	-0,7 %	
Maksutuotot	1 797 481	1 671 500	1 707 400	2,1 %	
Tuet ja avustukset	127 488	16 900	16 900	0,0 %	
Vuokratuotot	7 483	8 500	8 500	0,0 %	
Muut toimintatuotot	2 381	15 000	15 000	0,0 %	
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0		
Toimintatuotot yhteensä	2 089 692	1 880 900	1 915 700	1,9 %	
Palkat ja palkkiot	-21 559 938	-21 118 057	-22 352 557	5,8 %	
Henkilöstökorvaukset	472 777	500 000	500 000	0,0 %	
Henkilösivukulut	-5 039 475	-4 925 528	-5 073 571	3,0 %	
Eläkekulut	-4 448 324	-4 334 223	-4 447 559	2,6 %	
Muut henkilösivukulut	-591 152	-591 306	-626 012	5,9 %	
Henkilöstökulut	-26 126 636	-25 543 586	-26 926 128	5,4 %	
Palvelujen ostot	-6 265 735	-6 924 905	-8 114 831	17,2 %	
Aineet, tarvikkeet ja t	-249 029	-519 345	-457 227	-12,0 %	
Avustukset	-2 832 621	-2 512 000	-2 140 000	-14,8 %	
Vuokrakulut	-6 177 491	-6 298 442	-6 459 332	2,6 %	
Muut toimintakulut	-70 514	-62 500	-62 100	-0,6 %	
Toimintakulut yhteensä	-41 722 025	-41 860 777	-44 159 618	5,5 %	
Toimintakate	-39 632 333	-39 979 877	-42 243 918	5,7 %	
Poistot käyttöomaisuudesta	-51 752	-47 200	-38 600	-18,2 %	
Tilikauden tulos	-39 684 085	-40 027 077	-42 282 518	5,6 %	
	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027
Menot	-44 360	-41 722	-41 860 777	-44 159 618	-44 265
Tulot	1 916	2 090	1 880 900	1 915 700	1 792
Netto	-42 444	-39 632	-39 979 877	-42 243 918	-42 473

	(31.10.2024)	(15.5.2025)			
Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Päiväkotien varhaiskasvatussopimukset (ki (ei sisällä palveluseteliä, eikä eo-lasten vakasopimuksia) Perhepäivähoidon	1 632	1 771	1 631	1 635	1 635
varhaiskasvatussopimukset (kunta)	89	76	68	68	68
Varhaiskasvatussopimukset yhteensä (kunta)	1 721	1 847	1 699	1 703	1 703
Varhaiskasvatuspaikkojen määrä					
palveluseteli	145	195*	306	306	306
Esiopetus (ostopalvelu)	8	11	7	5	8
6-vuot. esiopetusikäiset	542	541	547	518	491
11-v oppivelvollisuus, esiopetus	10	2	13	13	13
Lapsia vakan/esiopet. piirissä (kaikki)	2 408	2 583	2 552	2 527	2 500
Lastenmäärä kuntalisä/Kokkola-tuki (lasten keskimääräinen määrä/kk)	180	0 (156)**	0	0	0
Kotihoidon tuen lasten määrä (kesk.määrin/kk)	547	491	480	480	480

* sopimukset 1.9.2025., kaikkia ryhmiä ei ole vielä avattu Norlandia Valossa

** Kokkola-tuki muuttui 1.3.2024, tukea maksettiin alle 1,5 vuotiaista lapsista.

6.15 Opetus- ja kasvatustaloutta - Perusopetus

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilötyövuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
Opettajat 1-6 luokat	217	217	205
Opettajat 7-9 luokat	149	151	158
Erityisopettajat	79	79	84
Koulunkäynninohjaajat	117 htv	116 htv	111 htv
Iltaopisto- ja koulukäytävämäärä	22 htv	23 htv	19 htv
muut	17	18	18
yhteensä	601	604	595 (465 + 130htv)

Toiminnan yleisperustelut

Perusopetus on maksutonta, yleissivistävää koulutusta, jonka tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Sen järjestämistä ohjaavat perusopetuslaki (628/1998) ja -asetus (852/1998), jotka määrittävät muun muassa opetuksen sisällön, laajuuden ja oppilaan oikeudet.

Kokkolan kaupunki kehittää perusopetusta kaupungin strategian sekä vuoteen 2025 ulottuvan kehittämissuunnitelman mukaisesti. Nykyiselle valtuustokaudelle laadittava uusi kaupunkistrategia ja sen mukainen opetus- ja varhaiskasvatuspalvelujen kehittämissuunnitelma valmistellaan ja hyväksytään vuonna 2026.

Oppilasmäärät ovat kääntymässä laskuun, ja niiden kehitystä seurataan vuosittain koulukohtaisesti. Alkuvaiheessa lasku koskee erityisesti alakouluja, kun taas yläkoulujen oppilasmäärät pysyvät korkealla tasolla vielä useiden vuosien ajan. Valmistavan opetuksen sekä monikielisen joustavan perusopetuksen tarve on kasvanut, sillä kaupunkiin saapuu ennakoi-mattomasti uusia oppilaita eri kieli- ja kulttuuritaustoista.

Oppimisen tuen uudistus astui voimaan 1.8.2025, ja sen käyttöönotossa on käynnissä lukuvuoden mittainen siirtymävaihe. Uudistus edellyttää ryhmäkohtaisten tukimuotojen ja niiden resursoinnin arviointia. Oppimisen tuen resursointi lukuvuodelle 2026–2027 tulee tehdä uuden lainsäädännön mukaisesti. Tuen tarpeessa olevien oppilaiden määrä on kasvanut tasaisesti viime vuosina, minkä vuoksi uudistuksen painopisteenä ovat ryhmäkohtaiset tukimuodot. Näiden tulee jatkossa toteutua laadukkaasti, oikea-aikaisesti ja ennaltaehkäisevästi. Uudistus haastaa kouluja kehittämään toimintakulttuuriaan ja vahvistamaan oppimisen tuen rakenteita.

Laajamittainen kouluverkko-uudistus astui voimaan syksyllä 2025, ja sen toimeenpanoa sekä vakiinnuttamista jatketaan vuoden 2026 aikana. Kouluinvestointeja jatketaan Halkokarin koulun osalta. Lisäksi toteutetaan Mäntykankaan koulun teknisen työn tilat. Suunnittelutyötä jatketaan Sokojan koulun sekä Kälvien alakoulujen osalta.

Opetuspalvelu jatkaa aktiivista ulkoisen hankerahoituksen hakemista kehittämistoimien tueksi, vaikka valtakunnalliset linjaukset ovat supistaneet hanketoiminnan laajuutta merkittävästi.

Yhteenveto talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Perusopetuksen palvelualueella oppivelvollisuus ja maksuton perusopetus koskettavat kaikkia oppilaita. Toiminnan kustannukset muodostuvat pääosin opetushenkilöstön palkoista, oppimateriaalien ja tukipalveluiden järjestämisestä sekä tuen ja valmistavan opetuksen resursoinnista. Valmistavan opetuksen ja monikielisen joustavan perusopetuksen tarve on kasvanut ennakoi-mattomien oppilasmäärien vuoksi. Resurssitarpeen ennakointi on haasteellista. Taloussuunnitelmassa vuosille 2027–2028 varaudutaan oppilasmäärän muutoksiin, oppimisen tuen rakenteiden vakiinnuttamiseen sekä kouluverkko-uudistuksen jatkamiseen.

Strategian toimeenpano

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Elämyksellisyys: Ilmapiihityksen innostava, yhteisöllisyyden kannustava		
Monipuolinen ja omaleimainen kulttuuri-, liikunta- ja tapahtumatarjonta	Toteutetaan Taitojen polku -kulttuuri-kasvatussuunnitelmaa ja järjestetään koulujen yhteisiä liikuntatapahtumia liikuntayhdyskuntien toimista.	Liikuntatapahtumien määrä. Taitojen polku toimintaan osallistuneiden oppilaiden määrä.

Lapsiystävällisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omaksi itsekseen

Laadukas ja turvallinen varhaiskasvatus ja opetus, joissa tarjotaan kasvun ja oppimisen tuki	Teacher Classroom Management (TCM) - sekä Ryhmänhallinta ja myönteinen käyttäytymisen tuki yläkoulussa - koulutuksen käyneiden määrän lisääminen.	Teacher Classroom Management (TCM)- sekä Ryhmänhallinta ja myönteinen käyttäytymisen tuki yläkoulussa (RYMY) koulutettujen määrät. TCM- ja RYMY-kouluttajien määrä.
Laadukas ja turvallinen varhaiskasvatus ja opetus, joissa tarjotaan kasvun ja oppimisen tuki	Oppimisen tuen muutosten haltuunotto ja jalkauttaminen kouluille.	Oppimisen tukeen järjestetyt täydennyskoulutukset.
Laadukas ja turvallinen varhaiskasvatus ja opetus, joissa tarjotaan kasvun ja oppimisen tuki	Vastataan eri kieli- ja kulttuuriryhmien opetuksen tarpeeseen.	Aikuisten perusopetuksen oppilaiden määrä. Valmistavan opetuksen oppilaiden ja ryhmien määrä. Eri kieli- ja kulttuuriryhmiin kuuluvien oppilaiden määrä.
Perheiden hyvinvoinnin tukeminen	Yhteistyön tekeminen ja kehittäminen Hyvinvointialueen opiskeluhoon ja perheiden palveluiden kanssa.	Isokylän, Villan ja Sokojan koulujen Arkitiimien toimivuus. Oppilasmäärä/psykologi. Oppilasmäärä/kuraattori. Oppilasmäärä/terveydenhoitaja. Oppilasmäärä/koululääkäri.
Laadukas ja turvallinen varhaiskasvatus ja opetus, joissa tarjotaan kasvun ja oppimisen tuki	Oppilasmäärän kehitystä ja sen vaikutusta mm. tuen resursointiin ja henkilöstömäärään seurataan koulukohtaisesti vuosittain.	Oppilasennusteiden valmistuminen ja niiden vaikutus resursointiin.
Kestävästi kehittyvä – hiilineutraali Kokkola 2035		
Ilmastotietoisuuden lisääminen ja kotitalouksien tukeminen	Osallistuminen vuosittaiseen Motivan energiansäästöviikkoon syksyllä.	Koulujen informointi ja kannustaminen osallistumaan.
Ilmastotietoisuuden lisääminen ja kotitalouksien tukeminen	Pyöräilyviikon viettäminen perusopetuksen kouluissa.	Pyöräilyviikkoon osallistuvien luokkien määrä.
Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö		
Vastuullinen, uudistuva ja kokeileva toimintakulttuuri	Yhteisövaikuttavuutta kehitetään yhdessä Soiten ja ITLAn kanssa.	Yhteisövaikuttavuutta edistävien toimintamallien käyttöönotto.

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26
OPETUS- JA KASVATUSLAUTAKUNTA				
Perusopetus				
Myyntituotot	1 077 518	1 420 102	1 431 305	0,8 %
Maksutuotot	130 677	115 000	130 000	13,0 %
Tuet ja avustukset	1 090 434	215 000	214 000	-0,5 %
Vuokratuotot	120 268	133 510	125 910	-5,7 %
Muut toimintatuotot	29 071	38 600	39 500	2,3 %
Valmistus omaan käyttöön	19 978	0	0	
Toimintatuotot yhteensä	2 467 945	1 922 212	1 940 715	1,0 %
Palkat ja palkkiot	-29 652 431	-29 478 802	-31 683 110	7,5 %
Henkilöstökorvaukset	504 334	408 260	460 000	12,7 %
Henkilösivukulut	-6 879 742	-6 799 448	-7 107 460	4,5 %
Eläkekulut	-6 066 591	-5 973 888	-6 220 629	4,1 %
Muut henkilösivukulut	-813 151	-825 559	-886 832	7,4 %
Henkilöstökulut	-36 027 839	-35 869 990	-38 330 570	6,9 %
Palvelujen ostot	-8 239 594	-8 126 609	-8 915 665	9,7 %
Aineet, tarvikkeet ja t	-1 330 722	-1 636 730	-1 483 530	-9,4 %
Avustukset	-194 217	-201 000	-185 500	-7,7 %
Vuokrakulut	-14 150 105	-14 690 718	-15 852 453	7,9 %
Muut toimintakulut	-47 943	-47 400	-46 100	-2,7 %
Toimintakulut yhteensä	-59 990 420	-60 572 446	-64 813 818	7,0 %
Toimintakate	-57 522 475	-58 650 234	-62 873 103	7,2 %
Poistot käyttöomaisuudesta	-373 850	-344 074	-671 800	95,2 %
Tilikauden tulos	-57 896 325	-58 994 308	-63 544 903	7,7 %

	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-64 814	-59 990	-60 572 446	-64 813 818	-64 969	-66 420
Tulot	1 941	2 468	1 922 212	1 940 715	1 815	1 871
Netto	-62 873	-57 522	-58 650 234	-62 873 103	-63 154	-64 548

Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Oppilasmäärä/ 1-6 lk sis.erit.opetus	3 707	3 711	3 586	3 482	3 324
Oppilasmäärä/ 7-9 lk sis.erit.opetus	1 939	1 941	1 956	1 956	1 981
Valmistavan opetuksen oppilaat	90	95	75	75	75
Eritynen tuki, 9-v oppivelvollisuus	305	284	284	275	275
11-v oppiv, vaik. kehitysvammaiset	34	38	37	37	37
11-v oppivelvollisuus, muut	84	75	74	75	75
Perusop. aamu- ja iltapv.t. lapsia	641	603	608	600	590
Nettokust./€ oppilas.sis.lp-toiminta	-10 028	-10 205	-11 193	-11 455	-11 998

6.16 Opetus- ja kasvatuslautakunta - Lukiokoulutus

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilötyövuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset	59	60	61
työsuhteiset	3	3	3
muut			
yhteensä	62	63	64

Toiminnan yleisperustelut

Lukio on peruskoulun jälkeinen yleissivistävä, korkeakouluopintoihin johtava toisen asteen koulutuksen oppilaitos, joka antaa lukiolain mukaista koulutusta. Kokkolassa toimivat Kokkolan suomalainen lukio, Karleby svenska gymnasium sekä Kokkolan aikuislukio. Kokkolan suomalaisella lukiolla on myös ollut luonnontiede- ja teknologiapainotteinen erityinen koulutustehtävä vuodesta 2018 alkaen. Suomalaisen lukion erityistehtävässä onnistuminen ja sen vetovoimaisuuden ylläpito edellyttävät jatkuvaa kehittämistyötä.

Lukiot tekevät läheistä yhteistyötä keskenään sekä muiden toisen asteen ja alueen korkea-asteen oppilaitosten kanssa luoden mahdollisuuksia yksilöllisiin opintopolkuihin. Lukiokoulutus yhdessä Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän ja konservatorion kanssa tarjoaa opintoja, joissa nelivuotisen koulutuksen aikana voi suorittaa ammatillisen perustutkinnon, lukion oppimäärän ja ylioppilastutkinnon. Näiden lukio-opintojen järjestäminen näkyy talousarviossa ammatillisen koulutuksen järjestäjien maksamina tuloina. Muuten maakunnan toisen asteen yhteistyöhön osallistutaan aktiivisesti ja koulutusyhteistyösopimuksen mukaisesti syntyy opintokurssien myynnistä vähäisiä tuloja.

Muuttunut lukiolaki on astunut voimaan 1.8.2025. Lakimuutos vahvistaa opiskelijan oikeutta oppimisen tukeen ja erityisopetukseen. Lukion erityisopetusta on tuntekhyksessä vahvistettu lukuvuoden 2025-2026 alkaessa. Määräaikainen ratkaisu tulee talousarviossa vakinaistaa perustamalla erityisopettajan virka.

Kokkolan lukiokoulutuksen tavoitteena opiskelijamäärän kasvu, sillä kaupungin perusopetuksen päättävien ikäluokkien koko kasvaa edelleen.

Yhteenvedo talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Lukiokoulutuksessa oppivelvollisuus ja maksuton toisen asteen koulutus koskettaa lukiokoulutuksen nuoria valtion-osuusopiskelijoita. Kustannukset koostuvat pääsääntöisesti oppimateriaaleista, opiskeluvälineistä ja ylioppilastutkinnon ilmoittautumismaksuista. Suomenkielisen nuorten lukiokoulutuksen käyttämässä kiinteistössä jatkuvat remontti- ja muutostyöt edelleen vuoden 2025 aikana. Karleby svenska gymnasium on muuttanut saneerattuun kiinteistöön. Kiinteistöön kohdistuvia kustannuksia on budjetoitu vuodelle 2025.

Strategian toimeenpano

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Yrittäjyystävällisyys: Logistisesti loistava, yrittäjälle ystävällinen – Kokkola on paras yrittäjyyden ympäristö		
Osaavan työvoiman saatavuus ja toimivat työmarkkinat	Ylläpidetään ja vahvistetaan hyvämaineista toimintakulttuuria. Houkuttelevat virka- ja tehtäväjärjestelyt.	Rekrytoitavien kelpoisten hakijoiden määrä.
Kilpailukyvyyn varmistaminen	Riittävät opetusresurssit ja muut tarvittavat resurssit. Modernien ja ajanmukaisten opetustilojen tarjoaminen. Kokkolan suomalaisen lukion kiinteistön saneerausta jatketaan.	Opetusryhmien määrä ja koko. Toiminnan arvioinnin tulosten seuranta.
Elämyksellisyys: Ilmapiiriltään innostava, yhteisöllisyyteen kannustava		
Monipuolinen ja omaleimainen kulttuuri-, liikunta- ja tapahtumatarjonta	Lukioiden tapahtumajärjestelyt.	Tapahtumien määrä.
Kokkola-henki - Osallisuuden, yhteistyön ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	Lukioiden välinen yhteistyö. Yhteistyö paikallisen yrityselämän, kulttuuri- ja nuorisotoimijoiden sekä liikuntatoimijoiden kanssa.	Yhteisten tapahtumien ja toteutuneen yhteistyön määrä.

Rakennettujen kulttuuriympäristöjen vaaliminen	Vierailut ja tutustuminen paikalliseen kulttuuriympäristöön.	Toteutettujen vierailujen määrä.
Lapsiystävällisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omaksi itsekseen		
Laadukas ja turvallinen varhaiskasvatus ja opetus, joissa tarjotaan kasvun ja oppimisen tuki	Laadukkaan opetuksen ja turvallisten oppimisympäristöjen tarjoaminen.	Toiminnan arvioinnin palautteen seuranta.
Perheiden hyvinvoinnin tukeminen	Opiskelijoiden hyvinvoinnista huolehtiminen. Riittävät opiskelijahuollon ja tuen resurssit. Yhteisöllisten hyvinvointityöryhmien toiminnan kehittäminen.	Kouluterveyskyselyjen tulosten seuranta. Opiskelijoiden poissaolojen määrän seuranta.
Lasten ja nuorten aito osallistaminen	Tuetaan ja rohkaistaan opiskelijoiden osallistamista osallistumista opiskelijakuntien toimintaan.	Opiskelijakuntien aktiivisuus. Kokousten ja tapahtumien määrä.
Kestävästi kehittyvä – hiilineutraali Kokkola 2035		
Kestävän kehityksen ja ilmasto-vaikutusten huomioiminen päätöksenteossa ja resursseissa	Luodaan puitteet kestävän kehityksen elämäntavan toteuttamiseksi. Toistaiseksi riittämättömät esim. oppilaitosten hävikkiruoan hyödyntämiseksi.	Toteutuneet toimenpiteet.
Ilmastotietoisuuden lisääminen ja kotitalouksien tukeminen	Tiedon jakaminen. Teema- ja tapahtumapäiviin osallistuminen. Ohjeistus ja hävikkiruoan hyödyntämisen helpottaminen.	Teematapahtumien määrä.
Kukoistava kaupunki – kestävä ja tasapainoinen kuntatalous		
Taseen hallinta ja tuottava konsermirakenne	Resurssien taloudellinen käyttö.	Talousarvion noudattaminen.
Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö		
Työhyvinvointia, turvallista ja terveellistä työtä sekä työkykyä edistävät työyhteisöt	Edistetään työhyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Tuetaan työssä jaksamista. Kehitetään työyhteisön toimintakulttuuria.	Sairauspoissaolojen määrän seuranta. Toiminnan tulosten arvioinnin seuranta.
Monimuotoisuuden johtaminen	Jaetun johtajuuden vahvistaminen. Tiimien ja aineryhmien vastuiden lisääminen.	Palautteet ja henkilöstön kanssa käytävät kehityskeskustelut.
Vastuullinen, uudistuva ja kokeileva toimintakulttuuri	Rohkaistaan kokeilevaan toimintakulttuurin kehittämiseen.	Uusien ideoiden, käytänteiden ja toimintamallien käyttöönotto.
Työllisyys: Toimivat työmarkkinat		
Työllisyyden hoidon asiakastyön painopiste nuorissa ja nopeasti työhön siirtyvissä	Edistetään opiskelijoiden jatko-opintosuunnitelmia ja työelämä-tietoutta. Tuetaan opiskelijoiden etenemistä opinnoissa ja valmistumisessa. Varmistetaan riittävät ohjauksen resurssit suositusten mukaisiksi.	Määräajassa valmistuneiden ja opintonsa keskeyttäneiden määrä. Opiskelijamäärä suhteessa ohjauksen resursseihin.
Asiakkaille selkeä digitaalinen palvelualusta ja asiointipiste	Kehitetään viestijärjestelmä Wilman käyttöä.	Käyttöön otettujen uusien toimintojen määrä.

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26
OPETUS- JA KASVATUSLAUTAKUNTA				
Lukiokoulutus				
Myyntituotot	631 154	640 242	647 830	1,2 %
Maksutuotot	0	2 000	2 000	0,0 %
Tuet ja avustukset	267 629	23 400	23 400	0,0 %
Vuokratuotot	8 112	5 000	8 300	0,0 %
Muut toimintatuotot	33 970	9 200	24 200	163,0 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	
Toimintatuotot yhteensä	940 865	679 842	705 730	3,8 %
Palkat ja palkkiot	-4 532 833	-4 574 400	-4 809 600	5,1 %
Henkilöstökorvaukset	32 210	17 220	29 900	73,6 %
Henkilösivukulut	-1 050 532	-1 067 046	-1 079 266	1,1 %
Eläkekulut	-928 272	-938 504	-945 818	0,8 %
Muut henkilösivumenot	-122 260	-128 542	-133 448	3,8 %
Henkilöstökulut	-5 551 155	-5 624 226	-5 858 966	4,2 %
Palvelujen ostot	-724 147	-867 120	-944 240	8,9 %
Aineet, tarvikkeet ja t	-438 900	-417 225	-424 725	1,8 %
Avustukset	-86	-28 000	0	-100,0 %
Vuokrakulut	-1 716 524	-1 707 943	-1 837 296	7,6 %
Muut toimintakulut	-3 359	-51 000	-51 000	0,0 %
Toimintakulut yhteensä	-8 434 170	-8 695 513	-9 116 227	4,8 %
Toimintakate	-7 493 357	-8 015 671	-8 410 497	4,9 %
Poistot käyttöomaisuudesta	-156 452	-158 160	-102 000	-35,5 %
Tilikauden tulos	-7 649 809	-8 173 831	-8 512 497	4,1 %

	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-9 116	-8 434	-8 695 513	-9 116 227	-9 138	-9 342
Tulot	706	941	679 842	705 730	660	681
Netto	-8 410	-7 493	-8 015 671	-8 410 497	-8 478	-8 662

Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Lukiokoulutus / Opiskelijamäärä	846	875	885	885	880
Lukiokoulutus yli 18-v aloittaneet	78	75	74	75	75
Ammattilukio opiskelijamäärät	208	218	210	210	210
Nettokust./ € opiskelija	-8 114	-8 438	-8 770	-8 831	-9 070

6.17 Opetus- ja kasvatustaloutta - Kokkolan seudun opisto

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilövuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset	6	6	6
työsuhteiset	8,5	8,5	8,5
muut	n. 18 htv (143)	n. 18 htv (143)	n.18 htv (143)
yhteensä	32,5	32,5	32,5

Toiminnan yleisperustelut

Kokkolan seudun opisto – Karlebynejdens institut toimii yhtenä tuloksikkona, johon kuuluvat suomen- ja ruotsinkielisen osaston, lasten ja nuorten kuvataidekoulun sekä sanataidekoulu Santun toimintayksiköt. Opiston opetustarjontaa muodostuu kansalaisopisto valtionosuustunteihin perustuvasta, yleissivistävästä kurssitarjonnasta, kuva- ja sanataiteen perusopetuksesta lapsille ja nuorille, sekä muista paikallisiin tarpeisiin järjestetyistä opetuksista, jotka toteutetaan erillisillä hankerahjoilla.

Opiston toimintaa ohjaavat laki vapaasta sivistystyöstä, laki taiteen perusopetuksesta, taiteen perusopetuksen opetussuunnitelma ja kaupungin strategia. Elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti opisto tarjoaa kaikenikäisille kuntalaisille mahdollisuuksia oman osaamisen ja kansalaistaitojen kehittämiseen eri elämäntilanteissa.

Yhteenveto talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Taiteen perusopetuksen tunti- ja oppilasmäärät sekä kansalaisopisto-opetuksen määrä pysyvät vakiintuneella tasolla. Toimintavuoden 2026 aikana opisto järjestää myös kotoutumiskoulutuksia työvoimajärjestöjen tarpeisiin.

Avoimen opetuksen tarjonnan monipuolisuuteen ja tarjonnan vastaamiseen paikallisia sivistystarpeita kiinnitetään erityistä huomiota. Kurssi- ja lukuvuosimaksujen lisäksi opisto pyrkii saamaan tuloja tuottamalla myyntipalvelukoulutuksia niin kaupungin sisäisiin kuin työelämän ja kolmannen sektorinkin tarpeisiin. Tuloja sekä opetus ja kulttuuripalveluja opisto tuottaa myös Opistotalon ja Taidetalo Renlundin tilojen vuokraamisella eri toimijaryhmien käyttöön.

Taidetalo kokonaisuus ja taidepiha arvokkaalla toimivalla sijainnillaan sekä kauniina monipuolisena oppimisympäristönä tarvitsee kiinteistön ja tontin esteettömyyteen liittyviä toimenpiteitä. Vanhan tukevarakenteisen kiinteistön kunnostusta on mahdollista toteuttaa edullisemmin siten, että säilytetään mahdollisimman paljon rakennuksen rakenneosia: huonejako, lattiat, puiset sisäovet ym. rakenneosia. Opiston käytössä olevat suojellut puupintaiset arvokorkeudet tarvitsevat vuosittaisia huoltokorjauksia (korjausohjelman tarve). Harkiten toteutettulla vuosittaisella huoltokorjausohjelmalla investointia vaativat mittavat korjaamistarpeet on kiinteistöjen kohdalla mahdollista siirtää pitkälle tulevaisuuteen.

Strategian toimeenpano

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Elämyksellisyys: Ilmapiiriltään innostava, yhteisöllisyyden kannustava		
Monipuolinen ja omaleimainen kulttuuri-, liikunta- ja tapahtumatarjonta	Opisto tarjoaa kuntalaisille monipuolisesti erilaisia kursseja ottaen huomioon alueelliset ominaispiirteet ja tarpeet. Opisto tuottaa myös tapahtumia opetuksellisin keinoin.	Tarjottujen kurssien lukumäärä. Tapahtumien lukumäärä.
Kokkola-henki - Osallisuuden, yhteistyön ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	Opisto luo ja ylläpitää yhteisöllisyyden kannustavaa ilmapiiriä sekä verkostoja.	Yhteistyötoimintojen /verkostotoiminnan määrä.
Monipuoliset asumisen vaihtoehdot, turvalliset ja viihtyisät elinympäristöt sekä elävä kaupunkikeskusta ja aktiiviset kylät	Opisto pitää huolta myös maaseutualueiden ja kylien monipuolisesta kurssitarjonnasta.	Kälviän, Lohtajan, Ullavan alueiden tarjottujen kurssien määrä, sekä ruotsinkielisen osaston tarjoamien kurssien määrä.
Lapsiystävällisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omaksi itsekseen		
Unicefin lapsiystävällinen kaupunki – toimintasuunnitelman mukaisen työn jatkaminen ja statuksen säilyttäminen	Kuvataidekoulu ja sanataidekoulu tukevat lapsiystävällisen kaupungin tavoitteita tarjoamalla lapsille ja nuorille	Kuvataidekoulun ja sanataidekoulun oppilasmäärät.

	mahdollisuuksia taiteelliseen ilmaisuun ja oman ilmaisun löytämiseen.	
Lasten ja nuorten aito osallistaminen	Taiteen perusopetuksen opetus on vuorovaikutteista ja osallistavaa. Yhteistyötä tehdään toimintaa tukevien eri tahojen kanssa ja esimerkiksi näyttelytoiminta on aktiivista.	Näyttelyihin projekteihin ja julkaisuihin osallistuneiden oppilaiden määrä.

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26		
OPETUS- JA KASVATUSLAUTAKUNTA						
Kokkolan seudun opisto						
Myyntituotot	4 998	5 300	5 300	0,0 %		
Maksutuotot	348 529	366 100	380 100	3,8 %		
Tuet ja avustukset	16 444	0	0			
Vuokratuotot	59 537	52 500	62 200	18,5 %		
Muut toimintatuotot	3 114	500	500	0,0 %		
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0			
Toimintatuoot yhteensä	432 623	424 400	448 100	5,6 %		
Palkat ja palkkiot	-1 173 241	-1 243 100	-1 331 500	7,1 %		
Henkilöstökorvaukset	27	12 000	12 000	0,0 %		
Henkilösivukulut	-262 173	-285 717	-300 017	5,0 %		
Eläkekulut	-230 289	-250 911	-262 735	4,7 %		
Muut henkilösivukulut	-31 885	-34 807	-37 282	7,1 %		
Henkilöstökulut	-1 435 387	-1 516 817	-1 619 517	6,8 %		
Palvelujen ostot	-115 581	-136 216	-126 672	-7,0 %		
Aineet, tarvikkeet ja t	-27 633	-34 600	-36 350	5,1 %		
Avustukset	-100	-1 000	-400	-60,0 %		
Vuokratulut	-584 045	-630 762	-666 798	5,7 %		
Muut toimintakulut	-7 596	-7 500	-9 500	26,7 %		
Toimintakulut yhteensä	-2 170 342	-2 326 895	-2 459 236	5,7 %		
Toimintakate	-1 737 720	-1 902 495	-2 011 136	5,7 %		
Poistot käyttöomaisuudesta	0	0	0			
Tilikauden tulos	-1 737 720	-1 902 495	-2 011 136	5,7 %		
	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-2 459	-2 170	-2 326 895	-2 459 236	-2 465	-2 520
Tulot	448	433	424 400	448 100	419	432
Netto	-2 011	-1 738	-1 902 495	-2 011 136	-2 046	-2 088

Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Opisto / Opiskelijamäärä	8 249	7 700	7 800	7 850	7 870
Valtionosuuteen oik.opetustunnit	17 378	17 650	17 450	17 450	17 450
Opetustunnit Kuvataidekoulu	3 380	3 200	3 200	3 200	3 200
Opetustunnit Sanataidekoulu Santtu	422	400	400	400	400
Opetustunnit ruotsinkielinen osasto	2 453	2 250	2 250	2 250	2 250
Myyntipalvelu	104	300	500	520	550
Opetustunnit suomenkielinen osasto	11 545	11 800	11 600	11 600	11 600

6.18 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Riskienhallinta

Riskien määrä alueittain

Riskien määrä alueittain kuvaa riskien lukumäärää alueittain sekä sitä kuinka vakavia alueiden riskit ovat.

Taulukko osoittaa riskien lukumäärät riskialueittain.

Riskialue							Yhteensä
2.1 Strategiset riskit	0	0	0	0	4	0	4
2.2 Taloudelliset riskit	0	0	0	2	3	0	5
2.3 Operatiiviset riskit	0	0	0	5	7	0	12
2.4 Vahinkoriskit	0	0	0	1	2	0	3
Yhteensä	0	0	0	8	16	0	24

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan riskeissä korostuvat sekä taloudelliset että toiminnalliset epävarmuudet. Yksi merkittävimmistä riskeistä liittyy kaupungin esine- ja taidekokoelmien tuhoutumiseen, joka vaarantaisi korvaamattoman kulttuuriperinnön. Samalla on tunnistettu uhkia, jotka liittyvät museoiden arvostuksen puutteeseen yhteisöjen keskuudessa sekä resurssien riittämättömyyteen lakimuutosten mukanaan tuomiin uusiin vastuisiin. Toimitilat muodostavat oman haasteensa, sillä niiden rajoittuneisuus voi vaikeuttaa palvelujen tuottamista ja asiakaspalvelun tasaisen laadun varmistamista.

Taloudelliselta puolelta esiin nousevat kuntatalouden kiristymisen vaikutukset kulttuurirahoitukseen, yleinen taloudellinen paine sekä kansallisen tason ratkaisut, jotka ohjaavat resursointia ja painopisteitä. Toiminnan rahoituksen epävarmuus ja riski siitä, että hintoja joudutaan nostamaan kohtuuttomasti, voivat puolestaan heikentää palvelujen saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta. Myös etsivän nuorisotyön rahoituksen epävarmuus luo painetta nuorten palvelujen jatkuvuudelle.

Henkilöstöön liittyvät riskit ovat laaja kokonaisuus. Niihin kuuluvat osaavan ja pysyvän henkilöstön saatavuus, avainhenkilöiden äkilliset poissaolot, ilta- ja viikonlopputuuraajien vaikea saatavuus sekä yleisesti työvoiman sitoutuminen. Ohut ja haavoittuva organisaatorakenne lisää näiden riskien vaikutusta. Henkilöstön riittävyys ja ammattitaito ovat keskeisiä tekijöitä, jotka määrittävät palvelujen laadun ja toiminnan jatkuvuuden.

Toiminnan käytännön tasolla riskejä liittyy aineistojen digitalisoitumiseen, kirjastojärjestelmän toimivuuteen sekä kiinteistöjen ja liikuntapaikkojen kunnon heikkenemiseen. Nämä voivat heikentää palveluiden laatua ja saavutettavuutta. Lisäksi toimintaympäristön muutokset ja digitalisaation mukanaan tuomat haasteet edellyttävät jatkuvaa sopeutumista ja uuden osaamisen kehittämistä.

Sosiaalisen kestävyysnäkökulmasta erityisen huolestuttavana riskinä on nuorten pahoinvoinnin lisääntyminen, mikä voi heijastua laajemmin koko palvelujärjestelmään. Kokonaisuutena lautakunnan riskit heijastavat tasapainoilua taloudellisten reunaehtojen, henkilöstön riittävyyden ja kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden laadun sekä saavutettavuuden välillä.

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26		
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA						
Myyntituotot	1 128 095	1 244 500	1 026 400	-17,5 %		
Maksutuotot	116 386	136 900	144 700	5,7 %		
Tuet ja avustukset	231 100	143 000	199 000	39,2 %		
Vuokratuotot	1 090 374	924 970	739 470	-20,1 %		
Muut toimintatuotot	91 826	52 100	56 300	8,1 %		
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0			
Toimintatuotot yhteensä	2 657 782	2 501 470	2 165 870	-13,4 %		
Palkat ja palkkiot	-4 241 035	-4 391 540	-4 566 300	4,0 %		
Henkilöstökorvaukset	93 467	32 450	32 450	0,0 %		
Henkilösivukulut	-964 424	-1 019 178	-1 033 312	1,4 %		
Eläkekulut	-851 841	-896 215	-905 565	1,0 %		
Muut henkilösivukulut	-112 584	-122 963	-127 747	3,9 %		
Henkilöstökulut	-5 111 992	-5 378 268	-5 567 162	3,5 %		
Palvelujen ostot	-3 128 930	-3 424 022	-3 058 765	-10,7 %		
Aineet, tarvikkeet ja t	-532 775	-613 970	-609 970	-0,7 %		
Avustukset	-3 479 039	-3 683 550	-3 766 400	2,2 %		
Vuokratulut	-5 637 645	-5 765 545	-8 056 110	39,7 %		
Muut toimintakulut	-27 160	-46 770	-43 520	-6,9 %		
Toimintakulut yhteensä	-17 917 540	-18 912 125	-21 101 927	11,6 %		
Toimintakate	-15 259 758	-16 410 655	-18 936 057	15,4 %		
Poistot käyttöomaisuudesta	-498 834	-540 700	-498 800	-7,7 %		
Tilikauden tulos	-15 758 592	-16 951 355	-19 434 857	14,7 %		
	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-21 102	-17 918	-18 912 125	-21 101 927	-21 152	-21 625
Tulot	2 166	2 658	2 501 470	2 165 870	2 026	2 089
Netto	-18 936	-15 260	-16 410 655	-18 936 057	-19 127	-19 536
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA						
Toimintatuotot ja valmistus omaan käyttöön						
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinto	0	0	0			
Kulttuuripalvelut	93 884	207 000	189 000	-8,7 %		
Kirjastopalvelut	121 092	79 120	82 820	4,7 %		
Museopalvelut	48 231	74 200	115 900	56,2 %		
Nuorisopalvelut	186 982	169 950	174 950	2,9 %		
Liikuntapalvelut	2 207 595	1 971 200	1 603 200	-18,7 %		
yhteensä	2 657 782	2 501 470	2 165 870	-13,4 %		
Toimintakulut						
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinto	-135 026	-180 696	-186 941	3,5 %		
Kulttuuripalvelut	-4 341 326	-4 681 694	-4 768 554	1,9 %		
Kirjastopalvelut	-3 139 649	-3 094 469	-3 134 944	1,3 %		
Museopalvelut	-1 799 603	-1 822 884	-1 909 295	4,7 %		
Nuorisopalvelut	-1 835 249	-2 075 540	-2 113 865	1,8 %		
Liikuntapalvelut	-6 666 687	-7 056 841	-8 988 328	27,4 %		
yhteensä	-17 917 540	-18 912 125	-21 101 927	11,6 %		
Netto						
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinto	-135 026	-180 696	-186 941	3,5 %		
Kulttuuripalvelut	-4 247 443	-4 474 694	-4 579 554	2,3 %		
Kirjastopalvelut	-3 018 557	-3 015 349	-3 052 124	1,2 %		
Museopalvelut	-1 751 372	-1 748 684	-1 793 395	2,6 %		
Nuorisopalvelut	-1 648 267	-1 905 590	-1 938 915	1,7 %		
Liikuntapalvelut	-4 459 092	-5 085 641	-7 385 128	45,2 %		
yhteensä	-15 259 758	-16 410 655	-18 936 057	15,4 %		

6.19 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta - Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinto

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilötyövuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset		0,3	0,3
Kieppi työsuhteiset	2,5	(siirretty museopalveluihin 2024 aikana)	
muut työsuhteiset	1	2	2
yhteensä	3,5	2,3	2,3

Toiminnan yleisperustelut

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan vastuualueiden ja yksiköiden tavoitteena on Kuntalain 1 §:n mukaisesti vahvistaa kaupungin elinvoimaa ja edistää kaupunkilaisten hyvinvointia. Lautakunnan toimintaa sekä tavoitteiden asettelua ja toimenpiteiden valintaa ohjaa Kuntalain ja eri vastuualueiden erityislainsäädännön lisäksi Kokkolan kaupungin strategia. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kannalta keskeisiä tavoitteita ovat *Elämyksellisyys* ja *Lapsiystävällisyys* liittyvät kehittämisenäkökulmat, mutta lautakunnan alaisilla vastuualueilla on liittymäkohtia myös strategian *Yrittäjyystävällisyys* -painopistealueen tavoitteisiin. Myös kaupungin hyvinvointityön koordinoiti kuuluu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan vastuulle.

Kaikkien kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan vastuualueiden yhteisiä tavoitteita ovat myös strategiaan liittyvät kehittämis-tavoitteet ja –toimenpiteet, jotka liittyvät henkilöstön kehittämiseen, vastuulliseen taloudenpitoon, kestäväan kehitykseen ja toimiviin työmarkkinoihin. Edellä mainittujen tavoitteiden lisäksi lautakunnan yhteisenä tavoitteena on kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen hyvinvointi- ja terveysvaikutusten tunnettuuden lisääminen.

Niin lautakunnan ja toimialan vastuualueiden yhteiset kuin myös vastuualueiden omat toiminnalliset tavoitteet ja toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi määritellään strategian pohjalta laaditussa, koko suunnitelmakautta käsittävässä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kehittämissuunnitelmassa. "Hyvinvointia ja aktiivista kuntalaisuutta" -kehittämissuunnitelman pohjalta kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on hyväksynyt ne seurattavat ja mitattavat tavoitteet, joita seurataan vastuualuekohtaisesti. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan alaiset vastuualueet pyrkivät myös tiivistämään yhteistyötään sekä keskenään että muiden toimijoiden kanssa tavoitteenaan on tarjota käyttäjille kokonaisvaltaisia palveluita.

Vastuualueelle kuuluva kaupungin hyvinvointityön koordinoiti sisältää mm. vuosittaisen hyvinvointikertomuksen laadinnan, kaupungin hyvinvointisuunnitelman laadinnan ja sen seurannan sekä yhdyspintayhteistyön hyvinvointialueen kanssa. Kaupungin hyvinvointityöhön sisältyy keskeisenä osana myös Lapsiystävällinen kunta -työ Unicefin Lapsiystävällinen kunta -statuksen säilyttämiseksi edelleen. Vastuualueen palveluksessa hyvinvointityötä koordinoi erillinen hyvinvointikoordinaattori ja lisäksi kaupungin poikkihallinnollinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä (HYTE-työryhmä) ohjaa ja kehittää kaupungin hyvinvointityötä.

Yhteenvedo talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinnon vastuualue käsittää lautakunnan yleiset hallintopalvelut, kuten lautakuntatoiminnan kulut, osan kulttuuri- ja vapaa-aikajohtajan henkilöstökustannuksista, yhden henkilötyövuoden laajuiset sihteeripalvelut, sekä kaupungin hyvinvointityön koordinoitiin ja koordinaattorin henkilöstökustannukset. Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinnon vastuualueen toimenpiteet ja mittarit liittyvät pääosin hyvinvointityön koordinoitiin.

Strategian toimeenpano

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Elämyksellisyys: Ilmapiiriltään innostava, yhteisöllisyyden kannustava		
Monipuolinen ja omaleimainen kulttuuri-, liikunta- ja tapahtumatarjonta	Ylläpidetään ja monipuolistetaan lautakunnan alaisten vastuualueiden kulttuuri-, liikunta- ja tapahtumatarjontaa.	Kuntalaisten tyytyväisyys vastuualueen palveluihin vähintään 3,5 asteikolla 1-5.
Perheiden hyvinvoinnin tukeminen	Kaupungin hyvinvointisuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen ja uuden hyvinvointisuunnitelman laatiminen	Valmiiksi ja toteutuksessa oleviksi arvioitujen hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden osuudet ja onko uusi kaupungin hyvinvointisuunnitelma laadittu ja hyväksytty.

Lapsiystävällisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omaksi itsekseen		
Lapsiystävällisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omaksi itsekseen	Laajennetaan tietoisuutta lapsivaikutusten arvioinnista koko kaupungin toimintaan koulutusten avulla.	Lapsivaikutusten arviointi -koulutusten määrä ja osallistujamäärät
Unicefin lapsiystävällinen kaupunki – toimintasuunnitelman mukaisen työn jatkaminen ja statuksen säilyttäminen	Seurataan ja arvioidaan Kokkolan kaupungin Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman toteuttamista yhdessä Unicefin kanssa.	Onko kaupungin Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa toteutettu suunnitellusti ja onko Unicefin seurantatapaaminen toteutunut hyväksytysti, jotta status voidaan ylläpitää.
Kukoistava kaupunki – kestävä ja tasapainoinen kuntatalous		
Kukoistava kaupunki – kestävä ja tasapainoinen kuntatalous	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan alaisen toiminnan pysyminen talousarvioissa.	Lautakunnan tilikauden tulos

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26		
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA						
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinto						
Myyntituotot	0	0	0			
Maksutuotot	0	0	0			
Tuet ja avustukset	0	0	0			
Vuokratuotot	0	0	0			
Muut toimintatuotot	0	0	0			
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0			
Toimintatuotot yhteensä	0	0	0			
Palkat ja palkkiot	-91 329	-129 931	-133 400	2,7 %		
Henkilöstökorvaukset	0	0	0			
Henkilösivukulut	-18 756	-27 687	-29 970	8,2 %		
Eläkekulut	-14 431	-24 049	-26 235	9,1 %		
Muut henkilösivukulut	-4 325	-3 638	-3 735	2,7 %		
Henkilöstökulut	-110 085	-157 618	-163 370	3,6 %		
Palvelujen ostot	-23 389	-13 758	-15 141	10,1 %		
Aineet, tarvikkeet ja t	-1 029	-2 500	-1 500	-40,0 %		
Avustukset	0	0	0			
Vuokrakulut	0	-6 220	-6 330	1,8 %		
Muut toimintakulut	-524	-600	-600	0,0 %		
Toimintakulut yhteensä	-135 026	-180 696	-186 941	3,5 %		
Toimintakate	-135 026	-180 696	-186 941	3,5 %		
Poistot käyttöomaisuudesta	0	0	0			
Tilikauden tulos	-135 026	-180 696	-186 941	3,5 %		
	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-187	-135	-180 696	-186 941	-187	-192
Tulot	0	0	0	0	0	0
Netto	-187	-135	-180 696	-186 941	-187	-192

Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Lautakunnan kokousmäärät	8	9	9	9	9
Nettomenot/asukas	-3	-4	-4	-4	-4

6.20 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta - Kulttuuripalvelut

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilötyövuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset	1	0,7	0,7
työsuhteiset	3,5	4	4
muut	-	-	-
yhteensä	4,5	4,7	4,7

Toiminnan yleisperustelut

Kulttuuripalvelujen tavoitteena on luoda kaupungin asukkaille monipuoliset mahdollisuudet osallistua kulttuuritoimintaan tuottajana tai vastaanottajana. Vireä ja monipuolinen kulttuuritoiminta sitoo asukkaita lähiyhteisönsä ja kotikaupunkiinsa. Laadukkaat kulttuuripalvelut ja monipuoliset harrastusmahdollisuudet edistävät kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia, ja ehkäisevät syrjäytymistä, koska ne vaikuttavat myönteisesti elämisen laatuun sekä kuntalaisten sosiaaliseen verkostoitumiseen ja osallisuuden kokemuksiin. Laadukas ja monipuolinen kulttuurielämä lisää myös kaupungin vetovoimaa, elinvoimaisuutta ja matkailua. Kaupungin aktiivinen ja tehokas verkostotoiminta kulttuurialalla luo uusia työskentelymahdollisuuksia taiteen ammattilaisille.

Yhteenvedo talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Kulttuuripalvelujen vuoden 2026 talousarvio noudattaa rakenteeltaan vuoden 2025 talousarviota. Kulttuuripalvelujen toimintamuodot ja henkilöstömäärä säilyvät ennallaan. Vuosi 2026 on Musiikkikeskus Snellmanin toinen kokonainen toimintavuosi ja monia sen toimintaprosesseja kehitetään ja vakiinnutetaan edelleen vuonna 2026.

Toiminnassaan kulttuuripalvelujen vastuualue tähtää kaupungin strategisten painopisteiden tukemiseen vastuualueen käytössä olevilla keinoilla:

Yrittäjyystävällisyys

Vahvistamme kulttuurin ammatillisuutta kaupungissa laajentamalla ja monipuolistamalla vastuualueen toimintamutoja siten, että ne palvelevat myös ammattitaiteilijoita. Musiikkikeskus Snellman vahvistaa etenkin Keski-Pohjanmaan Kamariorkesterin toimintaedellytyksiä ja tarjoaa samalla laadukkaat olosuhteet erilaisten tapahtumien, tilaisuuksien ja kokousten järjestämiseen niin yksityisille kuin julkisillekin toimijoille.

Elämyksellisyys

Kulttuuripalvelujen vastuualueen tavoitteena on parantaa kulttuuritoiminnan saatavuutta ja saavutettavuutta kaupungissa. Kulttuuripalvelujen rooli elämyksellisyyden edistämässä liittyy ennen kaikkea kulttuuri- ja taidelaitosten, kulttuurin kansalaistoiminnan ja taiteellisesti tavoitteellisten, paikallisten kulttuuritapahtumien tukemiseen sekä toimivien olosuhteiden tarjoamiseen myös ulkopuolisille tapahtumatoimijoille. Musiikkikeskus Snellman tarjoaa myös tähän hyvät edellytykset. Elämyksellisyyden vahvistamiseksi vastuualue pyrkii ohjaamaan yhteen eri taiteen alojen toimijoita sekä tukemaan myös uusien taide- ja tapahtumamutojen nousua kaupungissa.

Lapsiystävällisyys

Lapsiystävällisyyden edistämässä valtuustokauden tavoitteet kulttuuripalveluissa liittyvät yhteistyöhön varhaiskasvatustalouksien ja opetuspalvelujen kanssa. Koulujen ja varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatustyön tueksi pidämme yllä ja laajennamme verkostoa, jossa opetus- ja kasvatustoimen palvelujen asiantuntijat kehittävät palveluja yhdessä taiteen ammattilaisten, taidekasvatuksen ammattilaisten sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Strategian toimeenpano

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Elämyksellisyys: Ilmapiiriltään innostava, yhteisöllisyyteen kannustava		
Monipuolinen ja omaleimainen kulttuuri-, liikunta- ja tapahtumatarjonta	Monipuolisen kulttuurin kansalaistoiminnan tukeminen ja vahvistaminen	Kulttuuripalvelujen haettujen ja myönnettyjen avustusten määrät ja euro-määrät
Kokkola-henki - Osallisuuden, yhteistyön ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	Aktiivinen yhteydenpito kulttuuritoiminnan paikalliseen yhteistyöverkoston sekä järjestökentän omatoimisuuden tukeminen	Kolmannen sektorin kulttuuritoiminnan aktiivisuuden kehitys; toimintojen ja tapahtumien määrällinen kehitys ja osallistujamäärät
Monipuoliset asumisen vaihtoehdot, turvalliset ja viihtyisät elinympäristöt	Kulttuurin harrastustoiminnan ja kulttuuritapahtumien tukeminen myös	Kulttuuripalvelujen tukeman kulttuuritoiminnan haettujen ja myönnettyjen

sekä elävä kaupunkikeskusta ja aktiiviset kylät	kaupungin keskustaajaman ulkopuolella	avustusten määrät kaupungin keskustaajaman ulkopuolella.
Lapsiystävällisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omaksi itsekseen		
Laadukas ja turvallinen varhaiskasvatus ja opetus, joissa tarjotaan kasvun ja oppimisen tuki	Kulttuurikasvatuksen tukeminen varhaiskasvatus- ja opetuspalveluissa	Kulttuurikasvatussuunnitelmien mukaisen toiminnan toteutuminen ja palvelujen käyttömäärät Kokkolan varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa.
Unicefin lapsiystävällinen kaupunki – toimintasuunnitelman mukaisen työn jatkaminen ja statuksen säilyttäminen	Lasten ja nuorten kulttuuriharrastustoiminnan vahvistaminen yhdessä paikallisen toimijaverkoston kanssa esim. Kulttuurikivaa - Kulturskoj -tapahtumasarjan sekä Loistavaa -lastenkulttuuri viikon muodossa	Lapsille ja nuorille tarjolla olevien kulttuuritapahtumien ja -palvelujen määrä ja osallistujamäärät
Perheiden hyvinvoinnin tukeminen	Taloudellisten kynnysten madaltaminen kulttuuritoimintaan osallistumisessa	Kaikukortti-asiakkaiden ja Kaikukortin käyttökertojen määrät
Kukoistava kaupunki – kestävä ja tasapainoinen kuntatalous		
Vuosikate > poistot	Vastuullinen taloudenpito, joka varmistaa talousarviossa pysymisen. Musiikkikeskus Snellmanin talouden suunnittelun ja seurannan prosessien vakiinnuttaminen	Talousarvion pitävyys, talouden tulos ja Musiikkikeskus Snellmanin nettokustannukset
Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö		
Positiivinen työyhteisö ja merkityksellinen työntekijäkokemus. Nämä heijastuvat myös asiakaspalveluun.	Vastuualueen henkilöstön työhyvinvoinnin seuranta	Vastuualueen henkilöstön tyytyväisyys työhyvinvointikyselyssä sekä henkilöstöltä saatu palaute vuosittaisissa kehityskeskusteluissa.

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26	
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA					
Kulttuuripalvelut					
Myyntituotot	0	70 000	50 000	-28,6 %	
Maksutuotot	1 360	0	0		
Tuet ja avustukset	16 000	0	12 000		
Vuokratuotot	53 288	135 000	125 000	-7,4 %	
Muut toimintatuotot	23 236	2 000	2 000	0,0 %	
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0		
Toimintatuotot yhteensä	93 884	207 000	189 000	-8,7 %	
Palkat ja palkkiot	-236 708	-251 966	-254 700	1,1 %	
Henkilöstökorvaukset	10 148	0	0		
Henkilösivukulut	-53 733	-56 422	-56 333	-0,2 %	
Eläkekulut	-46 569	-49 367	-49 311	-0,1 %	
Muut henkilösivukulut	-7 165	-7 055	-7 022	-0,5 %	
Henkilöstökulut	-280 293	-308 388	-311 033	0,9 %	
Palvelujen ostot	-214 139	-279 326	-268 711	-3,8 %	
Aineet, tarvikkeet ja t	-27 951	-42 700	-37 050	-13,2 %	
Avustukset	-3 157 671	-3 378 500	-3 462 500	2,5 %	
Vuokrakulut	-657 235	-664 780	-681 710	2,5 %	
Muut toimintakulut	-4 038	-8 000	-7 550	-5,6 %	
Toimintakulut yhteensä	-4 341 326	-4 681 694	-4 768 554	1,9 %	
Toimintakate	-4 247 443	-4 474 694	-4 579 554	2,3 %	
Poistot käyttöomaisuudesta	0	0	0		
Tilikauden tulos	-4 247 443	-4 474 694	-4 579 554	2,3 %	
	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027
Menot	-4 769	-4 341	-4 681 694	-4 768 554	-4 780
Tulot	189	94	207 000	189 000	177
Netto	-4 580	-4 247	-4 474 694	-4 579 554	-4 603

Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Vuokratuotot, €	53 288	137 000	127 000	130 000	135 000
Kulttuuritapahtumat, tuotot €		70 000	50 000	55 000	60 000
Kulttuuritapahtumat, €	87 837	90 150	85 109	87 000	89 000
Kulttuurilaitosten avustukset, €	2 868 771	3 120 000	3 193 000	3 225 000	3 258 000
Muut kulttuuriavustukset, €	288 900	287 000	269 500	274 000	279 000
Myönnettyjen avustusten lkm	99	105	105	105	105
Mus.keskus: Snellman-salin käyttöpäivät		150	160	160	160
Mus.keskus: Fordell-salin käyttöpäivät		100	105	105	105
Nettomenot/asukas	-88	-92	-94	-95	-96

6.21 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta - Kirjastopalvelut

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilötyövuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset	3	3	3
työsuhteiset	35	34	34
muut			
yhteensä	38	37	37

Toiminnan yleisperustelut

Kokkolan kaupunginkirjasto tuottaa laadukkaasti ja kattavasti kirjastolain määrittelemät yleisen kirjaston palvelut ja kehittää toimintaansa aktiivisesti ja asiakaslähtöisesti.

Kirjaston tehtävänä on: 1) tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin; 2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa; 3) edistää lukemista ja kirjallisuutta; 4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; 5) tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan; 6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. (Laki yleisistä kirjastoista 29.12.2016/1492)

Kirjastopalvelut koostuu pääkirjastosta, Koivuhaan, Kälviän, Lohtajan ja Ullavan kirjastoista sekä kirjastoautosta. Naapurikuntien kanssa ylläpidetään yhteistä Anders-verkkokirjastoa, johon Kokkolan lisäksi kuuluvat Halsua, Kannus, Kaustinen, Lestijärvi ja Toholampi.

Yhteenvedo talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Kirjastopalvelujen talousarvio ei sisällä merkittäviä muutoksia. Anders-kirjastojen yhteistä kirjastojärjestelmää ei enää kehitetä, joten järjestelmän päivittäminen on ajankohtainen vuonna 2026.

Strategian toimeenpano

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Elämyksellisyys: Ilmapiiriltään innostava, yhteisöllisyyteen kannustava		
Monipuolinen ja omaleimainen kulttuuri-, liikunta- ja tapahtumatarjonta	Toimimme aktiivisena tapahtumaympäristönä, edistämme kaikenikäisten lukemista, kirjallisuutta ja kulttuuria sekä tarjoamme kuntalaisille pääsyn aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin	Kokonaislainausmäärä Fyysisten käyntien määrä Tapahtumien määrä
Monipuoliset asumisen vaihtoehdot, turvalliset ja viihtyisät elinympäristöt sekä elävä kaupunkikeskusta ja aktiiviset kylät	Kehitämme omatoimikirjasto- ja kirjastoautotoimintaa	Omatoimikirjastojen fyysisten käyntien määrä Kirjastoauton fyysisten käyntien määrä Uuden kirjastoauton hankintasuunnitelma vuonna 2026
Lapsiystävällisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omaksi itsekseen		
Laadukas ja turvallinen varhaiskasvatus ja opetus, joissa tarjotaan kasvun ja oppimisen tuki	Järjestämme säännöllistä varhaiskasvatus- ja kouluyhteistyötä sekä vahvistamme monilukutaitoa ja kriittistä lukutaitoa	Peruskoulun sekä varhaiskasvatuksen välisen yhteistyön periaatteiden toteutuksen vuosittainen arviointi
Unicefin lapsiystävällinen kaupunki – toimintasuunnitelman mukaisen työn jatkaminen ja statuksen säilyttäminen	Edistämme lasten ja nuorten lukemista, kirjallisuutta ja kulttuuria	Lasten ja nuorten kirjojen hankintamäärä Lasten ja nuorten kirjojen lainausmäärä Lasten ja nuorten tapahtumien määrä

Kukoistava kaupunki – kestävä ja tasapainoinen kuntatalous		
Vuosikate > poistot	Vastuualueen talousarvion aktiivinen seuranta	Toimintakatteen toteuma ja kehitys osavuositarkastuksissa
Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö		
Työhyvinvointia, turvallista ja terveellistä työtä sekä työkykyä edistävät työyhteisöt	Vastuualueen henkilökunnan työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden seuranta	Työhyvinvointisuunnitelma Vuosittaiset työturvallisuuskävelyt henkilökunnalle
Vastuullinen, uudistuva ja kokeileva toimintakulttuuri	Kehitämme osaamista ja henkilöstön valmiuksia vastata yhteiskunnan muuttuviin tarpeisiin	Koulutuspäivien määrä Henkilökunnan osaamiskartoitus

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26		
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA						
Kirjastopalvelut						
Myyntituotot	3 039	2 500	3 000	20,0 %		
Maksutuotot	18 964	19 000	18 000	-5,3 %		
Tuet ja avustukset	40 611	1 000	1 000	0,0 %		
Vuokratuotot	7 585	7 620	7 620	0,0 %		
Muut toimintatuotot	50 894	49 000	53 200	8,6 %		
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0			
Toimintatuotot yhteensä	121 092	79 120	82 820	4,7 %		
Palkat ja palkkiot	-1 358 977	-1 387 843	-1 430 000	3,0 %		
Henkilöstökorvaukset	10 745	29 150	29 150	0,0 %		
Henkilösivukulut	-312 537	-324 545	-324 484	0,0 %		
Eläkekulut	-279 023	-285 685	-284 444	-0,4 %		
Muut henkilösivukulut	-33 514	-38 860	-40 040	3,0 %		
Henkilöstökulut	-1 660 769	-1 683 238	-1 725 334	2,5 %		
Palvelujen ostot	-351 672	-292 372	-306 253	4,7 %		
Aineet, tarvikkeet ja t	-360 314	-376 200	-363 600	-3,3 %		
Avustukset	0	0	0			
Vuokratulut	-761 915	-738 059	-735 057	-0,4 %		
Muut toimintakulut	-4 979	-4 600	-4 700	2,2 %		
Toimintakulut yhteensä	-3 139 649	-3 094 469	-3 134 944	1,3 %		
Toimintakate	-3 018 557	-3 015 349	-3 052 124	1,2 %		
Poistot käyttöomaisuudesta	-90 707	-70 700	-38 400	-45,7 %		
Tilikauden tulos	-3 109 264	-3 086 049	-3 090 524	0,1 %		
	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-3 135	-3 140	-3 094 469	-3 134 944	-3 142	-3 213
Tulot	83	121	79 120	82 820	77	80
Netto	-3 052	-3 019	-3 015 349	-3 052 124	-3 065	-3 133

Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Lainat 1000	735	700	730	730	730
Lainaajat	14 887	14 500	14 500	14 500	14 500
Uudet kirjat	14 882	15 500	15 000	15 000	15 000
Menot/laina	4	5	5	5	5
Kävijät 1000	485	450	450	450	450
Nettomenot/asukas	-62	-62	-63	-63	-64

6.22 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta - Museopalvelut

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilötyövuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
KHRM virkasuhteiset	2	2	2
KHRM työsuhteiset	14	14	14
Kieppi työsuhteiset (ennen 2025 osana kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan hallintoa)	(2,5)	2,5	2,5
muut	4	3	4,5
yhteensä	20 (22,5)	21,5	23

Toiminnan yleisperustelut

Museopalveluiden tehtävänä on vastata kulttuuri- ja taideperinnön, luonnontieteellisen aineiston sekä näihin liittyvän tiedon keräämisestä, säilyttämisestä, välittämisestä ja tutkimuksesta. Museopalvelut toimii Keski-Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona opetus- ja kulttuuriministeriön määräämällä alueella.

Museopalvelujen toimintaa ohjaavat Kokkolan kaupungin määräysten ja ohjeiden lisäksi:

- Museolaki (314/2019)
- Museoasetus (1192/2005)

Museolain mukaan museotoiminnan tavoitteena on ylläpitää ja vahvistaa väestön ymmärrystä kulttuuristaan, historiastaan ja ympäristöstään. Kokkolan kaupungin museopalvelut toteuttaa annettua tehtävää kokoelmatyön, tutkimuksen, museokasvatuksen sekä näyttely- ja julkaisutoiminnan kautta, ja huolehtii museokokoelmien säilymisestä.

Museopalvelut jakaantuu kahteen palveluyksikköön: K.H.Renlundin museo (KHRM) ja Kieppi, Kokkolan luonnontieteellinen museo.

Ulospäin näkyvimmän osan toiminnasta muodostavat museokohteet, joita KHRM hallinnoimana on kahdeksan ja Kiepin hallinnoimana yksi. Niihin sijoittuvat pää- ja vaihtuvat näyttelyt sekä pedagoginen toiminta, kuten opastukset, tapahtumat, työpajat ja kurssit. Toimipaikkojen asiakaspalvelua ovat myös ulkopuolisille tarjottava mahdollisuus vuokrata tiloja ja KHRMn Roosin talossa museokauppa.

Kokoelmien ylläpito, esine- ja teoslainautointi sekä taiteen talletustoiminta ja julkisen taiteen hankkeet muodostavat keskeisen osan Museopalveluiden toiminnasta, jonka lisäksi Kiepin osalta keskeistä on tieteellisen tiedon vapaan saatavuuden edistäminen. Kokoelmatoimintaa ohjaa päätasolla ICOMin eettinen säännöstö sekä tarkemmalla tasolla K.H.Renlundin museon kokoelmapoliittinen ohjelma ja Kiepin kokoelmaohjesääntö.

K.H.Renlundin museossa kulttuurihistoriallisiin sekä taide-, valokuva- ja arkistokokoelmiin, tutkimukseen ja asiantuntemukseen liittyvä asiakaspalvelutyö sekä palvelumyynti keskittyvät suurelta osin Vingenkatu 18:ään. Siellä sijaitsevat mm. koelma- ja tietopalvelut sekä kulttuuriympäristöön liittyvät palvelut ja neuvonta. Kiepissä luonnontieteellisiin kokoelmiin, tutkimukseen ja asiantuntemukseen liittyvä asiakaspalvelutyö keskittyy Pitkänsillankatu 26:een.

Yhteenvedo talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Museopalveluiden sisällä toimivat K.H.Renlundin museo ja Kieppi, Kokkolan luonnontieteellinen museo.

Kaupungin museaalinen toiminta on keskitetty samalle museopalveluiden vastuualueelle 1.9.2024 alkaen. Tätä ennen Kieppi, Kokkolan luonnontieteellinen museo oli kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan hallinnossa kohdassa "Yhteiset menot ja Kieppi". Muutos on tapahtunut osana sivistystoimialan uudelleenjärjestelyä kahdeksi erilliseksi toimialaksi.

Talousarvioon on siirretty Kiepin talousluvut ja htv-lukuihin on huomioitu molempien palveluyksiköiden vakanssit ja määräaikaisen työvoiman tarpeet.

Talousarvion suurimmat kustannukset muodostuvat palkkakuluista, joiden lisäksi sisäiset vuokrat ja muut kuluerät ovat huomattavia. Käyttötalous kohdentuu asiakasrajapinnassa tapahtuvaan toimintaan, joka kattaa asiakaspalvelun sekä yleisötyön ja näyttelytoiminnan sekä paikallisesti, että alueellisen vastuumuseotoiminnan osalta alueellisesti. Yksittäisiä menovarauksia on kohdennettu mm. Roosin talon uudistamiseen sekä kokoelman hoitovelan pienentämiseen.

Pidemmän taloussuunnitelmakauden 2027-2028 osalta museon toimintaa tullaan kehittämään.

Strategian toimeenpano

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Elämyksellisyys: Ilmapiiriltään innostava, yhteisöllisyyteen kannustava		
Monipuolinen ja omaleimainen kulttuuri-, liikunta- ja tapahtumatarjonta	Museopalvelut toteuttaa kiinnostavia näyttelyjä ja tapahtumia	KHRM: kävijämäärä Kieppi: kävijämäärä KHRM: toteutuneiden tapahtumien määrä Kieppi: toteutuneiden tapahtumien määrä
Kokkola-henki - Osallisuuden, yhteistyön ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	Toteutetaan kaupunkilaisia puhuttelevaa ja osallistavaa tapahtumatoimintaa ja vuorovaikutustyötä, ja mahdollistetaan kulttuuri-, taide- ja luonnonperintösisältöjen saavutettavuus	Asiantuntijapalvelujen määrä Sometilien seuraajamäärät Kokoelmaobjektien määrä Digitaalisesti saavutettavien objektien määrä KHRM: tapahtumien kävijämäärä Kieppi: tapahtumien kävijämäärä
Rakennettujen kulttuuriympäristöjen vaaliminen	Museopalvelut tekee laadukasta ja vastuullista asiantuntija- ja kulttuuriympäristötyötä	Lausuntojen määrä
Lapsiystävällisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omaksi itsekseen		
Unicefin lapsiystävällinen kaupunki – toimintasuunnitelman mukaisen työn jatkaminen ja statuksen säilyttäminen	Museopalvelut osallistuu aktiivisesti toimintasuunnitelman toteuttamiseen	Toimintasuunnitelman mukaiset museopalveluille osoitetut toimenpiteet toteutuvat Kyllä / Ei
Laadukas ja turvallinen varhaiskasvatus ja opetus, joissa tarjotaan kasvun ja oppimisen tuki	Tarjotaan opastuksia ja työpajoja lasten ja nuorten kasvun ja oppimisen tueksi	Kieppi: toteutuneiden opastuksien määrä Kieppi: toteutuneiden työpajojen määrä Kieppi: opastuksiin ja työpajoihin osallistuneiden määrä KHRM: toteutuneiden opastuksien määrä KHRM: toteutuneiden työpajojen määrä KHRM: opastuksiin ja työpajoihin osallistuneiden määrä
Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö		
Vastuullinen, uudistuva ja kokeileva toimintakulttuuri	Uudistutaan ja kehitetään toimintaa ja toimintatapoja huomioiden museoalan yleistä kehitystä sekä kaupunkiorganisaation ja työelämän muutoksia.	Roosin yläkerran uudistus toteutuu: Kyllä / Ei

	Uudistetaan työskentely- ja asiakas- palvelutiloja mahdollistamaan uuden- laista toimintaa ja toimintakulttuuria.	Kokoelmakeskuksen toimintaproses- sien kuvailu aloitettu: Kyllä / Ei Näyttelyprosessi kuvattu ja uudistettu: Kyllä / Ei
--	---	--

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA				
Museopalvelut				
Myyntituotot	5 044	14 000	14 900	6,4 %
Maksutuotot	725	17 600	19 400	10,2 %
Tuet ja avustukset	20 122	37 000	76 000	105,4 %
Vuokratuotot	5 313	5 000	5 000	0,0 %
Muut toimintatuotot	17 027	600	600	0,0 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	
Toimintatuotot yhteensä	48 231	74 200	115 900	56,2 %
Palkat ja palkkiot	-832 648	-813 400	-855 400	5,2 %
Henkilöstökorvaukset	12 009	3 300	3 300	0,0 %
Henkilösivukulut	-187 742	-191 414	-195 018	1,9 %
Eläkekulut	-166 230	-168 639	-171 067	1,4 %
Muut henkilösivukulut	-21 512	-22 775	-23 951	5,2 %
Henkilöstökulut	-1 008 381	-1 001 514	-1 047 118	4,6 %
Palvelujen ostot	-165 697	-155 858	-172 544	10,7 %
Aineet, tarvikkeet ja t	-48 171	-64 610	-80 610	24,8 %
Avustukset	-50	-4 700	-100	-97,9 %
Vuokrakulut	-574 294	-588 452	-601 173	2,2 %
Muut toimintakulut	-3 010	-7 750	-7 750	0,0 %
Toimintakulut yhteensä	-1 799 603	-1 822 884	-1 909 295	4,7 %
Toimintakate	-1 751 372	-1 748 684	-1 793 395	2,6 %
Poistot käyttöomaisuudesta	-29 735	-19 700	-27 500	39,6 %
Tilikauden tulos	-1 781 107	-1 768 384	-1 820 895	3,0 %

	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-1 909	-1 800	-1 822 884	-1 909 295	-1 914	-1 957
Tulot	116	48	74 200	115 900	108	112
Netto	-1 793	-1 751	-1 748 684	-1 793 395	-1 805	-1 845

Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Asiantuntijapalvelujen käyttäjämäärä	264	350	100	100	350
Lausuntojen määrä	485	300	340	300	300
Kokoelmaobjektien määrä (KHRM)	175 794	210 000	210 000	210 000	210 000
Digitaalisesti saavutett. objektien määrä	490	1 500	1 500	2 000	2 500
KHRM Kävijämäärä	41 930	23 500	24 500	26 000	26 000
Kieppi Kävijämäärä	15 272	8 000	9 000	9 000	9 000
KHRM työpajoihin osallistuneiden määrä	1 270	455	600	600	600
Kieppi työpajoihin osallistuneiden määrä	1 127	1 000	1 000	1 100	1 200
Some-tilien seuraajamäärät	4 740	4 700	4 900	5 000	5 050
Nettomenot/asukas	-36	-36	-37	-37	-38

6.23 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta - Nuorisopalvelut

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilötyövuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset	1	1	1
työsuhteiset	25	25	25
muut	0	0	0
yhteensä	26	26	26

Toiminnan yleisperustelut

Nuorisopalveluiden toiminta perustuu laajempaan yhteiskunnalliseen näkemykseen nuorten hyvinvoinnin ja kehityksen tukemisesta. Nuorisopalvelut tarjoaa nuorille mahdollisuuksia kasvaa, oppia ja kehittyä monipuolisesti sekä auttaa heitä kohtaamaan elämässään eteen tulevia haasteita. Nuorisopalvelut edistää nuorten hyvinvointia ja aktiivista osallisuutta yhteiskunnassa. Nuorisopoliittista tehtävää toteutetaan monialaisena yhteistyönä paikallisten viranomaisten kanssa sekä yhteistyönä nuorten, nuorisoyhdistysten ja muiden nuorisotyötä tekevien toimijoiden kanssa. Tavoitteena on edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Nuorisotyön tavoitteena on tukea nuorten kasvu- ja kehitystä monipuolisesti sekä auttaa heitä saavuttamaan tavoitteensa ja unelmansa. Tämä voi tapahtua erilaisten ohjelmien, palveluiden ja toimintojen kautta, jotka on suunniteltu vastaamaan nuorten tarpeisiin ja toiveisiin. Kokkolan nuorisopalveluiden tarjoamat toiminnot rakentuvat nuorisolain määrittelemiin lähtökohtiin, jotka ovat kasvatuksellisuus, yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus, kansainvälisyys, kestävä kehitys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen.

Yhteenveto talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Vuoden 2025 aikana päivitetään nuorisotyön perussuunnitelma (NUPS) ja saatetaan loppuun nuorisopalvelujen pitkän aikavälin kehittämissuunnitelman laatiminen. Lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamiseen panostetaan ja Rokkikoulun toimintaa vahvistetaan kirjaamalla käytänteet toimintaohjeeksi.

Nuorisopalvelujen suurimmat talousarvioon vaikuttavat muutokset liittyvät etsivään nuorisotyöhön saatavaan valtionavustukseen. Valtio myönsi vuonna 2024 avustusta etsivään nuorisotyöhön 100 000 €, kun vielä vuonna 2023 valtionavustusta myönnettiin 150 000 €. Tämän vuoksi talousarviovuonna 2025 valtionavustusta on arvioitu saatavan 100 000 € (TA2024 170 000 €). Etsivän nuorisotyön henkilöstöresurssia on vastaavasti pienennetty viidestä henkilötyövuodesta neljään henkilötyövuoteen.

Toisena muutoksena on Lapsivaltuuston siirtyminen toiminnallisesti nuorisopalvelujen alle. Lapsivaltuuston budjetti talousarviossa on 5 000 €.

Strategian toimeenpano

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Elämyksellisyys: Ilmapiiriltään innostava, yhteisöllisyyteen kannustava		
Monipuolinen ja omaleimainen kulttuuri-, liikunta- ja tapahtumatarjonta	Monipuolisten kulttuuristen ja liikunnallisten tapahtumien tarjoaminen nuorille	Rokkikoulun oppilasmäärä Rokkikoulun käyntimäärä Tapahtumien määrä (omat) Tapahtumien määrä (yhteistyö) Erityisryhmille järjestettyjen tapahtumien määrä (erityisryhmien diskot, Rokkikoulun erityisryhmien vierailuihin osallistuneiden nuorten määrät) Vapaamuotoisen "höntsä" -toiminnan kävijämäärät

Kokkola-henki - Osallisuuden, yhteistyön ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	1. Etsivä nuorisotyö on verkostossa tunnettu menetelmä. 2. Etsivän nuorisotyön ja Kelan yhteistyö vakiintuu.	1. Yhteistyökumppaneilta ohjautuneiden nuorten määrä 2. Kelalta etsivään nuorisotyöhön ohjautuneiden nuorten määrä 2. Kelan kanssa järjestettyjen yhteistyötapaamisten määrä
Monipuoliset asumisen vaihtoehdot, turvalliset ja viihtyisät elinympäristöt sekä elävä kaupunkikeskusta ja aktiiviset kylät	Lasten ja nuorten turvallisen arkiympäristön vahvistaminen	Jalkautumiskertojen määrä Nuorisotilakävijöiden määrä Nuorisotilan käyntikertojen määrä Nuorisotilojen toimintatuntien määrä
Lapsiystävällisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omaksi itsekseen		
Laadukas ja turvallinen varhaiskasvatus ja opetus, joissa tarjotaan kasvun ja oppimisen tuki	Yhteisöllisyyden ja turvallisuuden lisääminen kouluympäristössä nuorisotyön keinoin	Koulunuorisotyön piirissä olevien yläkoulujen määrä
Unicefin lapsiystävällinen kaupunki – toimintasuunnitelman mukaisen työn jatkaminen ja statuksen säilyttäminen	Lasten ja nuorten yhteisöllisyyden ja osallisuuden lisääminen	Nuorisovaltuustolta pyydettyjen lausuntojen/kommenttien määrä Lapsivaltuustolta pyydettyjen lausuntojen/kommenttien määrä Nuorisotilatoiminnan alle 18 -vuotiaiden harrastuskokeilujen määrä Sateenkaariryhmän kokoontumiskertojen määrä Sateenkaariryhmän kävijämäärä
Lasten ja nuorten aito osallistaminen	Lasten ja nuorten osallisuusmahdollisuuksien tunnistaminen, tunnustaminen ja mahdollistaminen	Tapahtumien toteuttamiseen osallistuneiden nuorten määrä Nuorisotilojen talokokouksiin osallistuneiden nuorten määrä
Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö		
Vastuullinen, uudistuva ja kokeileva toimintakulttuuri	1. Tilatyön palveluverkkoselvityksen toteuttaminen 2. Nuorisotilatoiminnan kehittäminen (nuoret aikuiset ja erityisnuoret)	1. Valmis selvitys 2. Valmis toimintamalli

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26	
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA					
Nuorisopalvelut					
Myyntituotot	936	0	0		
Maksutuotot	30 425	50 300	50 300	0,0 %	
Tuet ja avustukset	144 367	105 000	110 000	4,8 %	
Vuokratuotot	11 124	14 150	14 150	0,0 %	
Muut toimintatuotot	129	500	500	0,0 %	
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0		
Toimintatuotot yhteensä	186 982	169 950	174 950	2,9 %	
Palkat ja palkkiot	-864 067	-936 400	-974 800	4,1 %	
Henkilöstökorvaukset	41 156	-4 000	-4 000	0,0 %	
Henkilösivukulut	-196 031	-216 611	-220 282	1,7 %	
Eläkekulut	-174 400	-190 391	-192 988	1,4 %	
Muut henkilösivukulut	-21 632	-26 219	-27 294	4,1 %	
Henkilöstökulut	-1 018 942	-1 157 011	-1 199 082	3,6 %	
Palvelujen ostot	-208 096	-256 491	-263 135	2,6 %	
Aineet, tarvikkeet ja t	-44 988	-50 260	-53 310	6,1 %	
Avustukset	-102 501	-90 350	-90 400	0,1 %	
Vuokratulut	-449 211	-499 709	-489 118	-2,1 %	
Muut toimintakulut	-11 510	-21 720	-18 820	-13,4 %	
Toimintakulut yhteensä	-1 835 249	-2 075 540	-2 113 865	1,8 %	
Toimintakate	-1 648 267	-1 905 590	-1 938 915	1,7 %	
Poistot käyttöomaisuudesta	0	0	0		
Tilikauden tulos	-1 648 267	-1 905 590	-1 938 915	1,7 %	
	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027
Menot	-2 114	-1 835	-2 075 540	-2 113 865	-2 119
Tulot	175	187	169 950	174 950	164
Netto	-1 939	-1 648	-1 905 590	-1 938 915	-1 955

Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Käyntikerrat nuorisotiloilla	15 812	20 000	20 000	20 000	20 000
Yksilöllisesti ja ryhmätoiminnassa tavoitetut nuoret	19 152	14 500	14 500	15 000	15 500
Etsivän nuorisotyön tavoitettujen nuorten määrä	264	250	260	270	280
Etsivän nuorisotyöhön tehtyjen yhteydenottojen määrä	344	300	320	330	350
ENT: tavoitettujen nuorten positiivisten jatkosijoittumisten määrä %	85	80	80	80	80
Rokkikoulun oppilaat	126	150	150	150	150
Nettomenot/asukas	-34	-39	-40	-40	-41

6.24 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta - Liikuntapalvelut

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilötyövuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset	1	1	1
työsuhteiset	23	23	23
muut			
yhteensä	24	24	24

Toiminnan yleisperustelut

Liikuntapalvelujen tavoitteena on luoda kuntalaisille monipuolisia liikuntaedellytyksiä ja siten edistää kaupungin asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia. Järjestämme terveyttä edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Ylläpidämme ja kehitämme monipuolisia liikuntapaikkoja ja liikkumisympäristöjä, jotka lisäävät elämyksellisyyttä sekä kaupungin veto- ja pitovoimaa. Tuemme liikunnan kansalaistoimintaa ja toimimme laajassa yhteistyöverkostossa liikkumisen lisäämiseksi. Toiminta perustuu liikuntalakiin, jossa kunnan vastuut on määritelty sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävän liikunnan valtakunnallisiin linjauksiin. Palvelujen järjestämisen lähtökohtina ovat tasa-arvo, yhdenvertaisuus, yhteisöllisyys, monikulttuurisuus, terveet elämäntavat sekä ympäristön kunnioittaminen ja kestävä kehitys.

Liikkumattomuuden ja paikallaanolon aiheuttamat kansansairauksien kustannukset ovat Kokkolan osalta n. 26-27 miljoonaa euroa vuosittain (UKK-instituutti).

Yhteenvedo talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Vastuualueen talousarvioesitys sisältää merkittäviä muutoksia sekä menoihin että tuloihin aikaisempiin vuosiin verrattuna. Suurin muutos on Kokkolan Urheilupuisto Oy:n osuuden lisäys 2,65 miljoonaa euroa tilojen käyttöön ja kokkolalaisten harrastajien käyttömaksujen subventointiin. Osuudet jakautuvat seuraavasti:

- Kokkola Areena 1,15 M€
- Harjoitusjäähalli 0,9 M€
- Jäähalli 0,6 M€

Toinen isompi menolisäys on Piispanmäen liikuntahallin tilavuokra koko vuoden osalta. Liikuntapaikkojen kunnossapidon ostopalvelussa on vähennystä mm. jäähallin toiminnan ja henkilöstön Oy:lle siirtymisen johdosta. Urheilutalon tilavuokra on jäljellä olevien tilojen osalta pienempi kuin vuoden 2025 vuokra.

Tulotavoitetta on jouduttu laskemaan mm. jäähallin ja harjoitusjäähallin siirtymisen sekä Urheilutalon purettujen tilojen ja epävarman toiminta-ajan takia. Urheilupuiston tilojen käyttöönotto vaikuttaa myös Keskuskentän ja eri liikuntahallien tulokertymiin jonkin verran. VesiVeijarin osalta tulotavoite on +2,25%.

Strategian toimeenpano

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Elämyksellisyys: Ilmapiiriltään innostava, yhteisöllisyyteen kannustava		
Monipuolinen ja omaleimainen kulttuuri-, liikunta- ja tapahtumatarjonta	Kaikenikäisten asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen monipuolisilla liikuntapalveluilla, tavoittaen erityisesti suosituksiin nähden liian vähän liikkuvia	Ohjattujen liikuntaryhmien ja ryhmiin osallistuneiden määrät Erityisliikuntakortti palvelun käyttö, arviointi ja kehittäminen Soveltavan liikunnan tapahtumat ja osallistujamäärät Liikuntaneuvonnan asiakasmäärän ja Hyte-sopimuksen mukaisen palveluprosessin kehitys
Kokkola-henki - Osallisuuden, yhteistyön ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	Aktiivinen yhteistyö urheiluseurojen ja muiden liikuntaa järjestävien toimijoiden kanssa.	Yhteistyöhankkeiden ja -verkostojen aktiivisuus; toiminnot ja tapahtumat sekä niiden osallistujamäärät

		Vapaaehtoisten liikuttajien määrä ja toteutetut koulutukset (esim. Vertaisveturit)
Monipuoliset asumisen vaihtoehdot, turvalliset ja viihtyisät elinympäristöt sekä elävä kaupunkikeskusta ja aktiiviset kylät	Monipuolisten liikkeelle innostavien ja saavutettavien liikuntapaikkojen ylläpitäminen ja kehittäminen käyttäjiä vahvasti osallistaen	Liikuntaolosuhteiden käyttö (mm. käyttötunnit, kävijät) Toteutetut hankkeet ja palautteet Yhteistyö Urheilupuiston tilojen käytön ja tilavuokra osuuksien osalta: kyllä/ei
Rakennettujen kulttuuriympäristöjen vaaliminen	Retkeilyreittien ja -palveluiden kehittäminen hyväksytyn luontoliikunnan kehittämissuunnitelman mukaisesti	Toteutetut toimenpiteet ja hankkeet
Lapsiystävällisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omaksi itsekseen		
Unicefin lapsiystävällinen kaupunki – toimintasuunnitelman mukaisen työn jatkaminen ja statuksen säilyttäminen	Lasten ja nuorten liikunnan tukeminen sekä monipuolisen harrasteliikunnan järjestäminen ja kehittäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa	Avustusmäärärahan kehitys Matalan kynnyksen harrastetoiminnan määrä ja kehitys (esim. perheliikunta, KOHASU, avoimet vuorot) LYK -toimintasuunnitelman muut liikuntapalveluille osoitetuttujen toimenpiteiden toteutus: kyllä/ei
Perheiden hyvinvoinnin tukeminen	Taloudellisten kynnysten madaltaminen liikuntatoimintaan osallistumisessa	Vähävaraisten perheiden lasten ja nuorten liikuntatoimintaan myönnetty tuki Liikuntatilojen vuokratason kehitys
Kestävästi kehittyvä – hiilineutraali Kokkola 2035		
Kestävän kehityksen ja ilmasto vaikutusten huomioiminen päätöksenteossa ja resursseissa	Liikuntaolosuhteiden ympäristökuormitusten seurannan kehittäminen ja ilmastoystävällisten ratkaisujen käyttöönotto yhteistyössä kaupunki ympäristön kanssa	Toteutetut toimenpiteet
Kukoistava kaupunki – kestävä ja tasapainoinen kuntatalous		
Vuosikate > poistot	Vastuualueen talousarvion toteutumisen seuranta ja vastuullinen taloudenpito	Toimintakatteen toteuma ja kehitys Aktiivinen hanketoiminta
Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö		
Työhyvinvointia, turvallista ja terveellistä työtä sekä työkykyä edistävät työyhteisöt	Henkilöstön työhyvinvoinnin seuranta	Palaute kehityskeskusteluissa Työhyvinvointikyselyn tulosten käsittely ja työhyvinvointisuunnitelman laadinta: kyllä/ei
Positiivinen työyhteisö ja merkityksellinen työntekijäkokemus. Nämä heijastuvat myös asiakaspalveluun.	Henkilöstön perehdytykseen, osaamisen kehittämiseen sekä toimivaan ja motivoivaan työnjakoon tiimeissä panostetaan	Koulutuspäivien määrä Asiakas - ja kuntalaiskyselyjen palveluarvioinnit

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26	
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA Liikuntapalvelut					
Myyntituotot	1 119 077	1 158 000	958 500	-17,2 %	
Maksutuotot	64 913	50 000	57 000	14,0 %	
Tuet ja avustukset	10 000	0	0		
Vuokratuotot	1 013 065	763 200	587 700	-23,0 %	
Muut toimintatuotot	540	0	0		
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0		
Toimintatuotot yhteensä	2 207 595	1 971 200	1 603 200	-18,7 %	
Palkat ja palkkiot	-857 306	-872 000	-918 000	5,3 %	
Henkilöstökorvaukset	19 408	4 000	4 000	0,0 %	
Henkilösivukulut	-195 625	-202 499	-207 225	2,3 %	
Eläkekulut	-171 188	-178 083	-181 521	1,9 %	
Muut henkilösivukulut	-24 437	-24 416	-25 704	5,3 %	
Henkilöstökulut	-1 033 522	-1 070 499	-1 121 225	4,7 %	
Palvelujen ostot	-2 165 937	-2 426 217	-2 032 981	-16,2 %	
Aineet, tarvikkeet ja t	-50 322	-77 700	-73 900	-4,9 %	
Avustukset	-218 817	-210 000	-213 400	1,6 %	
Vuokrakulut	-3 194 990	-3 268 325	-5 542 722	69,6 %	
Muut toimintakulut	-3 099	-4 100	-4 100	0,0 %	
Toimintakulut yhteensä	-6 666 687	-7 056 841	-8 988 328	27,4 %	
Toimintakate	-4 459 092	-5 085 641	-7 385 128	45,2 %	
Poistot käyttöomaisuudesta	-378 392	-450 300	-432 900	-3,9 %	
Tilikauden tulos	-4 837 484	-5 535 941	-7 818 028	41,2 %	
	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027
Menot	-8 988	-6 667	-7 056 841	-8 988 328	-9 010
Tulot	1 603	2 208	1 971 200	1 603 200	1 500
Netto	-7 385	-4 459	-5 085 641	-7 385 128	-7 510

Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Ohjaustoiminnan käyntikerrat	31 774	34 000	34 000	34 000	34 000
Uintikeskus VesiVejari käyntikerrat	256 967	240 000	250 000	250 000	250 000
Jäähallin käyttötunnit	3 658	3 800	0	0	0
Best-Hall Areenan käyttötunnit	1 774	1 000	0		
Kipparihallin käyttötunnit	4 900	4 500	4 500	4 500	4 500
Hollihaan liikuntahallin käyttötunnit	1 645	1 900	1 700	1 700	1 700
Isokylän mtt liikuntahallin käyttötunnit	1 779	1 600	1 500	1 500	1 500
Piispanmäen mtt liikuntahallin käyttötunnit		600	1 500	1 500	1 500
Kälviän vapaa-ajan talon käyttötunnit	1 502	1 200	1 200	1 200	1 200
Lohtajan Maininki/käyttötunnit	1 296	1 200	1 200	1 200	1 200
Ulkokenttien käyttötunnit	8 728	8 000	7 500	7 500	7 500
Urheilutalo yläsali käyttötunnit			1 300		
Urheilutalo kuntosali käyntikerrat	63 400	50 000	25 000		
Liikuntajärjestöjen avustukset €	208 137	209 000	212 400	214 000	216 000
Avustettavien järjestöjen määrä	55	52	55	55	55
Nettokustannus euro/asukas	-92	-105	-152	-154	-157

6.25 Kaupunkirakennelautakunta

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilö-työvuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset	26,5	26,5	24,5
työsuhteiset	340,67	339,19	323,23
muut	56	61,7	61,7
yhteensä	423,17	427,39	409,43

Toiminnan yleisperustelut

Tavoitteena on Kaupunkiympäristön jatkuvaan kehittämiseen tähtäävän toimintakulttuurin, kaupungin omia tarpeita palvelevan ja ennakoivan sekä kaupunkilaisten osallisuuteen ja palveluiden parantamiseen keskittyvän toiminnan aikaansaaminen samalla luoden läpinäkyvän toiminnan seurannan, mittarit ja arvioinnin.

Kaupunkirakennelautakunnan yleisenä tehtävänä on:

- huolehtia yhdyskuntateknisistä palveluista mukaan lukien alueidenkäyttölain 103 i, 103 l, 103 m ja 103 o §:ssä mainituista asioista sekä 103 d § hulevesilaskutuksen osalta.
- huolehtia kaupungin toimitiloista annettujen valtuuksien puitteissa
- huolehtia kaupungin maa- ja vesialueista
- huolehtia kaupunkikuvasta ja viihtyvyydestä sekä
- huolehtia asemakaavoituksesta

Kaupunkirakennelautakunnan lakisäätöisenä tehtävänä on:

- toimia asuntoviranomaisena
- toimia kunnan öljyntorjuntaviranomaisena
- huolehtia kaupungin kiinteistö- ja mittaustoiminnan järjestämisestä
- huolehtia kaupungin joukkoliikenneasioista

Kaupunkiympäristö jakautuu kuuteen vastuualueeseen, joista seuraavat viisi toimivat kaupunkirakennelautakunnan alaisuudessa:

- Kaupunkialueet
- Kaupunkisuunnittelu
- Kaupunki-infra
- Kaupunkirakentaminen
- Kaupunkitoimitilat

Vastuualue jakautuu tarvittaessa palveluyksiköihin.

Yhteenveto talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Kaupunkiympäristön tehtävänä on tarjota terveellinen, turvallinen ja viihtyisä elinympäristö, joka tukee kuntalaisten hyvinvointia, kaupungin vetovoimaa sekä kestävästä kehitystä. Epävarmat talousnäkymät ja toimintaympäristön muutokset haastavat perinteisiä toimintamalleja, mutta pitkäjänteisellä suunnittelulla turvataan riittävät palvelut ja resurssit. Nopeat muutokset edellyttävät enenevässä määrin kuntalaisten osallistamista sekä verkostoitumista eri yhteistyötahojen kanssa. Ilmastotavoitteet ja vihreä siirtyminen näkyvät laajasti kaikessa toiminnassa: energiatehokkuudessa, uusiutuvien energialähteiden käytössä, kiertotalouden hyödyntämisessä ja ympäristöystävällisissä ratkaisuissa. Tekoäly ja robotiikka ovat tulleet jäädäkseen.

Tiukka taloudellinen tilanne edellyttää kaiken toiminnan osalta perusteellista harkintaa turvaten kuitenkin kaupungin perustoiminnot. Erityisen haasteellista on perustella valintoja, joiden vaikutukset näkyvät vasta vuosien päästä. Tämä näkyy erityisesti maapolitiikassa ja investointien suunnittelussa. Tulevat elinvoimainvestoinnit ovat luoneet uusia tarpeita maapolitiikalle ja maankäytön suunnittelulle ja mm. tilapäisasumisratkaisujen mahdollistaminen luo uusia haasteita sekä ympäristölle, kuntalaisille että päättäjille. Kaavoituksessa keskustellaan monimuotoisen asumisen ratkaisuista ja luodaan toteutumismahdollisuuksia uusille rakennushankkeille, niin kaupunkikeskustassa kuin tämän ulkopuolellakin. Teollisuuden laajentumisen haasteisiin vastataan luomalla edellytyksiä uusien teollisuusalueiden perustamiselle. Hyvällä maapolitiikalla, kaavoituksella ja alueiden jalostamisella kaupunki ylläpitää riittävää ja kohtuuhintaista tonttitarjontaa sekä kehittää yhdyskuntarakennetta kestävässä suuntaan.

Kaupunkikeskustassa sijaitsevista elinvoimainvestoinneista ja kaupungin kärkihankkeista, asemanseudun sekä Kosilan alueen kehittäminen ovat lähteneet käyntiin ja suunnittelu on jo hyvällä mallilla. Kokkolan asemanseudun kehittämiselle on voimakas tarve sekä keskustan elinvoiman että seudullisen saavutettavuuden näkökulmasta. VT8/13 parantamistoimenpiteet, jotka ovat myös huomioitu investointiesityksessä, linkittyvät kaupungin keskustan logistiikkaratkaisuihin saakka.

Hanke on siinä vaiheessa, että rakentamisen on tarkoitus alkaa vuoden 2026 loppupuolella. Elinvoimainvestointeihin voidaan katsoa kuuluvan myös Kruununportin alueen, sekä logistiikan että infran, suunnittelu- ja rakentamistoimenpiteille suunnatut esitykset. Tämä aiheuttaa painetta erityisesti vuodelle 2027.

Keskusta-alueen kehittäminen ja perusparannustoimet jatkuvat siltojen kunnostamisella, joista Torinkadun silta kaipaa kiipeästi toimenpiteitä. Lisäksi keskusta-alueen kehittämisessä on huomioitu hyvin kevyen liikenteen tehokas käyttö sekä työ- että vapaa-ajan matkoissa. Liikenneväylien osalta keskitytään perusparannus- ja uudiskohteisiin ja suurena kohteena onkin Morsiusaaren infran rakentaminen. Yleissuunnitelmia tarvitaan sekä Lataamon alueelle että Kirkonmäen urheilualueelle. Lisäksi alkaa Piispanmäen puiston rakentaminen koulun yhteyteen.

Kaupungin käynnissä olevista koulurakennuskohteista Kiviniityn uuden päiväkodin rakentaminen on jo käynnissä ja suurin, Halkokarin koulun ja päiväkodin rakentaminen on tarkoitus polkaista käyntiin. Museon varastointitilojen rakentaminen Lataamon upeassa kulttuuriympäristössä käynnistyy. Suomalaisen lukion perusparannustyöt saatetaan loppuun ja Vesiveijarin suunnittelu aloitetaan. Näiden lisäksi kaupungin toimitiloja kunnostetaan ja peruskorjataan yli 50 hankkeessa ympäri Kokkolaa.

Asiakaspalvelun ja sähköisten järjestelmien kehitystyö jatkuu ja palveluissa hyödynnetään yhä enemmän digitalisaatiota. Tekoäly on mukana jokapäiväisessä toiminnassa ja avaa mahdollisuudet uusille työnteon muodoille. Ensimmäiset siivousrobotit ovat käytössä ja robotiikan kehittymistä seurataan.

Kokkolan kaupungin ilmastotavoitteita seurataan Kokkolan Ilmasto Vahti -sivustolta. Kokkolan kaupunki on liittynyt kuntien energiasäästösopimukseen ja kaupungin ilmastosuunnitelma on hyväksytty.

Henkilöstö

Kaupunkiympäristö -toimialalla on viimeisten vuosien aikana tehty merkittäviä organisaatiomuutoksia ja uudistuksia sekä työnteotavoissa että palveluiden tuottamisessa. Henkilöstön osalta ollaan tilanteessa, jossa resurssointi on hyvin tiukkaa ja särkymävaran osalta toimitaan jo hyvin pienellä marginaalilla. Vähentämiseen ei ole enää varaa ilman, että palvelun laatuun tai itse palveluun kosketaan.

Viimeisimpänä uudistuksena on ollut puhtaus- ja ruokapalveluiden merkittävä rakenteellinen muutos, liittyen suurelta osin ruokatuotannon kokonaisuudistukseen Piispanmäen tuotantokeittiön valmistuttua. Kehittämistyön taustalla olivat useat ikääntyneet, peruskorjausta vaativat koulukeittiöt sekä tarve uudistaa ruokatuotantoa laajemmin. Kehittämistyön myötä siirryttiin kohti mallia, jossa ruoka valmistetaan neljässä valmistavassa tuotantokeittiössä ja kypsennetään edelleen koulujen ja päiväkotien palvelukeittiöissä. Lisäksi kehittämistyössä huomioitiin huoltovarmuus ja varautumiskeittiön tarve. Tähän yhdistettiin koko organisaation uudistus, jolloin päästiin täysin uuteen toimintamalliin.

Muita osin Kaupunkiympäristön resursseja on kohdistettu tärkeisiin palveluihin ja osaamiskartoituksia on käytetty tehtävien uudelleen järjestelyiden perustana. Eläköitymiset ja täyttötarve on huomioitu henkilöstösuunnitelmaa laadittaessa. Suurten ikäluokkien eläköitymiset tulevat aiheuttamaan haasteita tulevina vuosina. Palveluista on tunnistettu strategisesti merkittävät ja lakisääteiset toiminnot, joiden tuottaminen, resurssit ja palvelun laatu on pystyttävä varmistamaan. Ostopalveluita hyödynnetään tarpeen mukaan.

Riskienhallinta

Riskien määrä alueittain

Riskien määrä alueittain kuvaa riskien lukumäärää alueittain sekä sitä kuinka vakavia alueiden riskit ovat.

Taulukko osoittaa riskien lukumäärät riskialueittain.

Riskialue							Yhteensä
2.1 Strategiset riskit	1	0	0	5	3	0	9
2.2 Taloudelliset riskit	1	0	0	3	2	0	6
2.3 Operatiiviset riskit	0	0	0	5	1	0	6
2.4 Vahinkoriskit	1	0	0	4	2	0	7
Yhteensä	3	0	0	17	8	0	28

Kaupunkirakennelautakunnan riskeissä korostuvat erityisesti henkilöstöön, hankkeiden toteuttamiseen ja taloudellisiin reunaehtoihin liittyvät tekijät. Merkittävänä haasteena nähdään henkilöstön ikärakenne, henkilöstöresurssien saatavuus ja riittävyys sekä poissaolojen vaikutukset toiminnan jatkuvuuteen. Samalla työhyvinvoinnin heikkeneminen ja työtapaturmien riski muodostavat konkreettisia uhkia arjen turvallisuudelle ja työn sujuvuudelle.

Toiminnan ulkoisista reunaehdoista esille nousevat maanhankinnan rahoituksen väheneminen sekä kaupungin taloudellinen tilanne, jotka vaikuttavat suoraan hankkeiden toteutusmahdollisuuksiin. Hankkeiden viivästyminen, heikkolaatuisuus

tai kokonaan toteutumatta jääminen muodostavat riskejä kaupunkikehityksen tavoitteille. Lisäksi kiinteistöjen kuntoon ja korjausvelkaan liittyvät riskit uhkaavat infrastruktuurin pitkäjänteistä ylläpitoa. Kaupunginvaltuuston linjaukset ja geopoliittiset tekijät voivat luoda epävarmuutta päätöksentekoon ja toimintaympäristöön.

Tietoturva ja tietosuojat nousevat esille toistuvana riskialueena, ja niihin liittyvät myös digitalisaation haasteet sekä tiedonkulun katkokset, esimerkiksi tilanteet, joissa tieto on liiaksi yksittäisten henkilöiden varassa. Näiden ohella asiakastarpeiden tunnistaminen ja niihin vastaaminen nähdään kriittisinä palveluiden laadun ja vaikuttavuuden turvaamiseksi.

Muita riskejä liittyy muun muassa koneiden ja kaluston rikkoutumiseen, ulkopuolisille aiheutuviin vahinkoihin, sopimus- kumppanien mahdollisiin konkursseihin ja lainsäädännön virheellisiin tulkintoihin. Myös saastuminen ja ympäristöön liittyvät uhat on tunnistettu osaksi kokonaisuutta.

Yhteenvedona kaupunkirakennelautakunnan riskit koskevat sekä henkilöstön riittävyyttä ja hyvinvointia että taloudellisia ja teknisiä edellytyksiä. Samalla korostuvat toimintaympäristön epävarmuudet, jotka liittyvät poliittisiin linjauksiin, taloussuhdanteisiin ja ulkoihin shokkeihin. Näiden hallinta edellyttää sekä ennakkoivaa resurssisuunnittelua että jatkuvaa seurantaa, jotta kaupunkikehityksen tavoitteet voidaan turvata.

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26		
KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA						
Myyntituotot	21 464 754	22 439 755	22 401 738	-0,2 %		
Maksutuotot	989 341	937 000	927 000	-1,1 %		
Tuet ja avustukset	398 471	167 000	252 000	50,9 %		
Vuokratuotot	39 742 437	39 702 391	40 973 809	3,2 %		
Muut toimintatuotot	771 414	793 448	777 870	-2,0 %		
Valmistus omaan käyttöön	1 697 618	1 884 000	1 999 000	6,1 %		
Toimintatuotot yhteensä	65 064 035	65 923 594	67 331 417	2,1 %		
Palkat ja palkkiot	-15 710 673	-16 324 188	-16 535 613	1,3 %		
Henkilöstökorvaukset	235 692	163 700	159 440	-2,6 %		
Henkilösivukulut	-3 171 270	-3 392 469	-3 419 060	0,8 %		
Eläkekulut	-2 748 082	-2 935 392	-2 956 064	0,7 %		
Muut henkilösivukulut	-423 188	-457 077	-462 997	1,3 %		
Henkilöstökulut	-18 646 251	-19 552 957	-19 795 233	1,2 %		
Palvelujen ostot	-20 447 950	-21 384 165	-20 849 561	-2,5 %		
Aineet, tarvikkeet ja t	-11 547 890	-11 263 196	-10 868 780	-3,5 %		
Avustukset	-46 416	-180 000	-180 000	0,0 %		
Vuokratulot	-9 034 916	-10 435 367	-11 837 742	13,4 %		
Muut toimintakulut	-651 714	-1 350 550	-1 254 925	-7,1 %		
Toimintakulut yhteensä	-60 375 137	-64 166 235	-64 786 241	1,0 %		
Toimintakate	4 688 898	1 757 359	2 545 175	44,8 %		
Poistot käyttöomaisuudesta	-15 903 025	-12 544 280	-12 855 033	2,5 %		
Tilikauden tulos	-11 214 127	-10 786 921	-10 309 858	-4,4 %		
Poistoeron muutos	329 846	191 479	474 813	148,0 %		
Laskennalliset erät	-2 779 370	-2 783 020	-2 819 340	1,3 %		
Tilikauden yli- alijäämä	-13 663 724	-13 378 462	-12 654 385	-5,4 %		
	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-64 786	-60 375	-64 166 235	-64 786 241	-64 941	-66 392
Tulot	67 331	65 064	65 923 594	67 331 417	66 860	67 525
Netto	2 545	4 689	1 757 359	2 545 175	1 918	1 133

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26
KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA				
Toimintatuotot ja valmistus omaan käyttöön				
Hallinto	523 193	585 648	482 640	-17,6 %
Kaupunkialueet	6 937 608	5 420 700	5 472 500	1,0 %
Kaupunkisuunnittelu	491 155	413 000	409 000	-1,0 %
Kaupunkirakentaminen	742 460	873 700	893 730	2,3 %
Kaupunki-infra	6 430 062	6 256 500	6 431 700	2,8 %
Kaupunkitoimitilat	49 939 559	52 374 046	53 641 847	2,4 %
yhteensä	65 064 035	65 923 594	67 331 417	2,1 %
Toimintakulut				
Hallinto	-478 640	-559 938	-456 022	-18,6 %
Kaupunkialueet	-1 769 373	-1 938 707	-2 056 951	6,1 %
Kaupunkisuunnittelu	-3 059 772	-3 717 565	-3 394 599	-8,7 %
Kaupunkirakentaminen	-946 781	-1 035 439	-1 069 817	3,3 %
Kaupunki-infra	-12 390 270	-12 761 131	-12 422 278	-2,7 %
Kaupunkitoimitilat	-41 730 301	-44 153 456	-45 386 575	2,8 %
yhteensä	-60 375 137	-64 166 235	-64 786 241	1,0 %
netto				
Hallinto	44 553	25 710	26 618	3,5 %
Kaupunkialueet	5 168 235	3 481 993	3 415 549	-1,9 %
Kaupunkisuunnittelu	-2 568 618	-3 304 565	-2 985 599	-9,7 %
Kaupunkirakentaminen	-204 321	-161 739	-176 087	8,9 %
Kaupunki-infra	-5 960 209	-6 504 631	-5 990 578	-7,9 %
Kaupunkitoimitilat	8 209 258	8 220 590	8 255 271	0,4 %
yhteensä	4 688 898	1 757 359	2 545 175	44,8 %

6.26 Kaupunkirakennelautakunta - Kaupunkialueet

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilötyövuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset	6	6	6
työsuhteiset	13	14,6	14,6
muut	3	3,2	3,2
yhteensä	22	23,8	23,8

Toiminnan yleisperustelut

Kaupunkialueet huolehtii maanhankinnasta ja luovutuksesta, maastomittauspalveluista ja kiinteistönmuodostuspalveluista sekä metsien ja muiden luonnonmukaisten viheralueiden hoidosta. Kaupunkialueet edustaa kaupunkia maanomistajana ellei hallinto- tai toimintasäännössä muutoin määrätä.

Yhteenvedo talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Maa- ja vesialueiden oston esitetään perusmäärärahana 1,5 milj. euroa. Summa sisältää esirakentamisen ja tarpeettomien rakennusten purkukustannuksia 200 000 euroa. Epävarmat talousnäkymät ja vuokrauksen suosion lisääntyminen tonttien luovutuksessa aiheuttanee myyntitulojen laskua. Tonttien ja alueiden myyntituloksi arvioidaan 1,5 milj. euroa. Vuokratuloksi arvioidaan 5 milj. euroa, josta Kokkolan Sataman osuus on hieman yli kaksi miljoonaa euroa. Tonttien luovutusmääriä on tietoisesti vähennetty viime vuosina, koska niiden kysyntäkin on vähentynyt. Vaikka uusien alueiden kaavoitusta on vähennetty, niin raakamaan hankintaan tulee edelleen panostaa. Raakamaan hankinta hyvissä ajoin ennen kaavoitusta on edellytys hintatason pitämiseksi kurissa. Kaupungin metsäomaisuus vähenee vuosittain kaavoituksen ja kunnallistekniikan rakentamisen myötä, joten metsän hankkiminen ilman kaavoitustarvettakin voi olla tarpeen. Metsien hankintaa tehdään vain harkiten muiden investointipaineiden ollessa suuri. Yksityisten omistamien rakentamattomien tonttien korotettu kiinteistövero on kaupungilla käytössä ja niissä tapahtuneista muutoksista raportoidaan verottajalle vuosittain.

Viranomaistoimintojen taksoja tarkistetaan säännöllisesti verrokkikaupunkien taksoihin ja korotetaan tarvittaessa. Metsätalouden suunnitelmat perustuvat metsäsuunnitelmaan ja metsien hoidon kokonaiskestävän hakkuu- ja hoitosuunnitelman toteuttamiseen.

Strategian toimeenpano

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Yrittäjyystävällisyys: Logistisesti loistava, yrittäjälle ystävällinen – Kokkola on paras yrittäjyyden ympäristö		
Kilpailukyvyyn varmistaminen	Teollisuustonttien hintataso pidetään kohtuullisena.	Tonttihakemusten määrä.
Tavoitteellinen investointien houkuttelu	Pyritään tarjoamaan teollisuustontteja yrittäjien tarpeet huomioiden.	Tarjolla olevien erityyppisten teollisuustonttien määrän muutos ja lukumäärä.
Kokkola edesauttaa maa- ja metsätaloutta ja edistää kotimaisen ruoan käyttöä	Kaupunki vuokraa omistamiaan pelto-alueita viljelykäyttöön, ellei niitä olla lähiaikoina tarvita kaupungin omaan käyttöön. Ranta-alueita vuokrataan mm. lampaiden laiduntamiseen.	Vuokrattu hehtaarimäärä.
Elämyksellisyys: Ilmapiiriltään innostava, yhteisöllisyyteen kannustava		
Monipuoliset asumisen vaihtoehdot, turvalliset ja viihtyisät elinympäristöt sekä elävä kaupunkikeskusta ja aktiiviset kylät	Luovutetaan tontteja vuosittain 30-50 kpl eri puolelta kaupunkia erityyppiseen rakentamiseen.	Luovutettujen tonttien lukumäärä.

Kukoistava kaupunki - kestävä ja tasapainoinen kuntatalous		
Vuosikate > poistot	Vastuullinen taloudenpito, joka varmistaa talousarviossa ja sille asetetussa kehityksessä pysymisen (K/E)	Talousarvion pysyvyys ja nettokustannusten kehitys.
Kestävästi kehittyvä – hiilineutraali Kokkola 2035		
HINKU verkostoon liittyminen	Ojitettujen turvemaametsien ilmasto-kestävä hoito, soiden ennallistaminen	Ojamatrien vähentäminen % alkupe- räisestä määrästä ojituskohdeissa. Ta- voite -30% / kohde.
Kestävän kehityksen ja ilmastovaiku- tusten huomioiminen päätöksente- ossa ja resursseissa	Metsien hoidon kokonaiskestävä pää- töksenteko ja toteutus, metsien hiilen- sidontakyvyn ylläpitäminen ja sopeu- tuminen ilmastomuutokseen.	Metsien kasvua ylläpitävien metsän- hoitotöiden ja hakkuutöiden määrä ha. Tavoite 250 ha/vuosi.
Uudistuvien energiatuotantomahdoli- suuksien edistäminen	Metsänhoidon yhteydessä muodostu- van energiapuun hyödyntäminen.	Energiapuun myynti m3/vuosi. Tavoite 2500-3000 m3/vuosi.
Ilmatietoisuuden lisääminen ja koti- talouksien tukeminen	Metsien hoidon perusteista ja toteu- tuksesta tiedottaminen.	Asukastiedotteet kpl/v.
Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö		
Työhyvinvointia, turvallista ja terveel- listä työtä sekä työkykyä edistävät työyhteisöt	Huolehditaan työturvallisuudesta	Työtapaturmien määrä.
Vastuullinen, uudistuva ja kokeileva toimintakulttuuri	Rohkaistaan henkilöstöä uusien aja- tusten esittämiseen	Aloitteiden määrä.
Positiivinen työyhteisö ja merkitykselli- nen työntekijäkokemus. Nämä heijas- tavat myös asiakaspalveluun.	Työmotivaation ylläpito monipuolisella tehtävänkuvalla.	Sairauspoissaolojen määrä. Tavoite lähtötaso -10% valtuustokauden lähtö- tasosta.

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26
KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA				
Kaupunkialueet				
Myyntituotot	625 721	480 000	480 000	0,0 %
Maksutuotot	193 362	167 000	157 000	-6,0 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	
Vuokratuotot	6 020 179	4 698 700	4 745 500	1,0 %
Muut toimintatuotot	48 373	50 000	55 000	10,0 %
Valmistus omaan käyttöön	49 972	25 000	35 000	40,0 %
Toimintatuotot yhteensä	6 937 608	5 420 700	5 472 500	1,0 %
Palkat ja palkkiot	-879 020	-995 789	-1 106 593	11,1 %
Henkilöstökorvaukset	5 615	3 000	3 000	0,0 %
Henkilösivukulut	-202 503	-231 549	-251 408	8,6 %
Eläkekulut	-176 497	-203 667	-220 423	8,2 %
Muut henkilösivukulut	-26 006	-27 882	-30 985	11,1 %
Henkilöstökulut	-1 075 907	-1 224 338	-1 355 001	10,7 %
Palvelujen ostot	-439 431	-445 376	-434 079	-2,5 %
Aineet, tarvikkeet ja t	-45 825	-45 850	-43 550	-5,0 %
Avustukset	0	0	0	
Vuokratulot	-187 032	-199 143	-203 021	1,9 %
Muut toimintakulut	-21 178	-24 000	-21 300	-11,3 %
Toimintakulut yhteensä	-1 769 373	-1 938 707	-2 056 951	6,1 %
Toimintakate	5 168 235	3 481 993	3 415 549	-1,9 %
Poistot käyttöomaisuudesta	-2 314	-6 500	0	-100,0 %
Tilikauden tulos	5 165 921	3 475 493	3 415 549	-1,7 %

	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-2 057	-1 769	-1 938 707	-2 056 951	-2 062	-2 108
Tulot	5 473	6 938	5 420 700	5 472 500	5 434	5 488
Netto	3 416	5 168	3 481 993	3 415 549	3 372	3 380

Kaupunkimittaus			
Menot	-898 788	-1 048 076	-1 169 191
Tulot	273 437	242 000	242 000
Toimintakate	-625 351	-806 076	-927 191
Maapolitiikka			
Menot	-343 031	-378 108	-368 405
Tulot	6 085 796	4 698 700	4 745 500
Toimintakate	5 742 764	4 320 592	4 377 095
Metsät			
Menot	-527 553	-512 523	-519 355
Tulot	578 375	480 000	485 000
Toimintakate	50 822	-32 523	-34 355

6.27 Kaupunkirakennelautakunta - Kaupunkisuunnittelu

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilötyövuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset	5	6	6
työsuhteiset	17,85	17,85	17,85
muut			
yhteensä	22,85	23,85	23,85

Selvitys henkilöstömäärästä:

Tammikuussa 2025 rekrytoitiin yleiskaava-arkkitehti, liikenneinsinööri ja liikenneasiantuntija. Vuonna 2025 on kaupunkisuunnittelun kaikki vakanssit olleet täytettyinä. Erityisasiantuntija eläköityy 03/2026 ja jää tätä ennen lomille loppuvuodesta 2025. Talousarvioon 2026 on esitetty, että erityisasiantuntijan toimea ei jatketa. Sen sijaan perustettaisiin johtavan kaavoitusarkkitehdin virka. Johtava kaavoitusarkkitehti toimii kaavoituksen lähiesihenkilönä ja erityisasiantuntijan tehtävät siirtyisivät kaupunkisuunnittelupäällikölle. Erityisasiantuntijan jäädessä eläkkeelle, kokonaispalkkakustannukset eivät nimikkeenmuutoksesta kasva. Kaupunkisuunnittelussa on organisaatiomuutoksen 2015 jäljiltä jäänyt yhdelle kaavasuunnittelijalle virka. Tälle ei ole enää tarvetta, koska tehtävässä ei ole päätöksentekoa. Näin myöskään virkojen määrä ei lisäännä.

Toiminnan yleisperustelut

Kaupunkisuunnittelu huolehtii alueidenkäyttölain mukaisista kaavoitustehtävistä, niihin liittyvien lausuntojen ja päätösten valmistelusta sekä yleisten alueiden kaupunkikuvallisesta suunnittelusta. Kaupunkisuunnittelu osallistuu maakuntakaavoituksen valmisteluun sekä kaupungin kehittämiseen liittyvien, maankäyttöä koskevien hankkeiden suunnitteluun. Kaupunkisuunnittelu huolehtii kaupungin liikennesuunnittelusta sekä joukkoliikenteen suunnittelusta ja kehittämisestä.

Kaupunkisuunnittelu huolehtii kaupungin katujen, torien, liikennealueiden, urheilun ja ulkoliikuntapaikkojen, puistojen- ja viheralueiden sekä muun kunnallisteknisen rakentamisen ja niihin liittyvien laitteiden suunnittelusta sekä edellisiin liittyvien kehittämissuunnitelmien laatimisesta.

Kaupunkisuunnittelu huolehtii yhdyskuntateknisten investointien pitkäjänteisestä suunnittelusta ja ohjelmoinnista yhdessä infrapäällikön ja kaupunkiympäristöjohtajan kanssa.

Kaupunkisuunnittelun alla toimii erillisenä palveluysikkönä paikkatietojärjestelmistä vastaava paikkatietoyksikkö. Paikkatietoyksikön tehtävänä on integroida kansallisia ja kansainvälisiä paikkatietosäädöksiä, standardeja ja suosituksia paikallistason tarpeisiin. Paikkatietoyksikkö vastaa Kokkolan kaupungin paikkatietojärjestelmien hallinnasta ja kehittämisestä, koordinoi paikkatietojen jakelua sekä vastaa tarvittavien paikkatieto- ja kartta-aineistojen hankinnasta ja ylläpidosta siten, että paikkatietoja voidaan käyttää suunnittelun ja päätöksenteon tueksi. Paikkatietoyksikkö vastaa paikkatietoalan lainsäädännön edellyttämien kunnalle kuuluvien velvoitteiden järjestämisestä ja noudattamisesta yhteistyössä vastuualueiden kanssa. Paikkatietoyksikkö toimii seudullisen paikkatietoyhteistyön kehittäjänä yhdessä alueen kuntien kanssa. Palveluysikön toiminnasta vastaava viranhaltija on paikkatietopäällikkö.

Strategian toimeenpano

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Kukoistava kaupunki - kestävä ja tasapainoinen kuntatalous		
Vuosikate > poistot	Vastuullinen taloudenpito, joka varmistaa talousarviossa ja sille asetetussa kehityksessä pysymisen (K/E)	Talousarvion pysyvyys ja nettokustannusten kehitys
Yrittäjäturvallisuus: Logistisesti loistava, yrittäjälle ystävällinen – Kokkola on paras yrittäjyyden ympäristö		
Kilpailukyvyyn varmistaminen	Käynnistetään Keskustaajaman yleiskaava ja Suurteollisuusalueen-Santahaan osayleiskaava. Kruunuportti I alueen jatkovalmistelussa kiinteästi mukana. Edistetään teollisuuden ja työpaikka-alueiden asemakaavatoita.	Keskustaajaman yleiskaava ja Suurteollisuusalueen-Santahaan osayleiskaava käynnistetty (K/E). Kvikantin kautta kulkevan valtatie 8 ja maantien 749 välisen tieyhteyden suunnittelu edennyt loppuvuoteen mennessä

		ehdotusvaiheeseen (K/E). Kruunuportti III asemakaava luonnosvaiheessa (K/E). Kruunuportti - Kipinä kevyenliikenteenväylä suunnittelun käynnistyminen (K/E). Asemakaavan muutos ja laajennus Bolidenin jätealue edustoiheen lainvoimainen (K/E). Sataman alueen asemakaava luonnosvaiheessa (K/E). Yritystoimintaan kaavoitetut alueet (ha) / vapaiden yritystonttien lkm kasvanut (K/E).
Tavoitteellinen investointien houkuttelu	Kruunuportin ja MT 749 väliseen yhteyden asemakaavan ja katusuunnitelman laadinta. VT 8 keskustan kohdan parannustoimenpiteiden rakennussuunnittelu. Asemanseudun alikulun ja pysäköintijärjestelyjen edistäminen.	Kvikantin kautta kulkevan valtatie 8 ja maantien 749 välisen tieyhteyden asemakaava edennyt loppuvuoteen mennessä ehdotusvaiheeseen (K/E) ja katusuunnitelma valmis hyväksymisvaiheeseen (K/E). VT 8 keskustan kohdan parannustoimenpiteiden rakennussuunnitelma valmistunut (K/E). Asemanseudun alikulun ja pysäköintijärjestelyjen suunnitelmat edenneet tavoitteellisesti (K/E).
Kokkola edesauttaa maa- ja metsätaloutta ja edistää kotimaisen ruoan käyttöä	Alueiden käytön suunnittelussa huomioidaan alkutuotannon ja muun elinkeinorakenteen yhteensovittaminen.	Elinkeinotoiminnan huomioivat lausunnot (lkm).
Osaavan työvoiman saatavuus ja toimivat työmarkkinat	Resurssien riittävyys ydintehtävien hoitamiseen varmistetaan vapautuvan resurssin täyttämällä sekä vastuualueen organisaatiomuutoksella. Vakanssit pidetään täytettyinä vahvistamalla henkilöstön sitoutuneisuutta ja asiantuntijuutta.	Eläköitymisen johdosta poistunut resurssi on täytetty (K/E). Sisäiset tehtäväjärjestelyt, joilla ohjattu lähiesihenkilön resursseja ydintehtävien ohjaamiseen, on toteutunut (K/E).
Huoltovarmuuden ylläpitäminen ja lähituotannon tukeminen	Alueiden käytön suunnittelussa huomioidaan huoltovarmuustekijöiden ja muun elinkeinorakenteen yhteensovittaminen.	Huoltovarmuustekijöitä huomioivat lausunnot (lkm).
Elämyksellisyys: Ilmapiiriltään innostava, yhteisöllisyyteen kannustava		
Monipuolinen ja omaleimainen kulttuuri-, liikunta- ja tapahtumatarjonta	Urheilupuiston ulkoalueiden jatko-suunnitelman, Lataamon alueen ja Kirkonmäen urheilualueen yleissuunnitelmien laatiminen.	Em. suunnitelmien valmistuminen (K/E).
Kokkola-henki - Osallisuuden, yhteistyön ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	Maptionnaire (karttapohjaiset) kyselyt. Hankekohtaiset yleisötilaisuudet ja työpajat. Hankkeiden yhteissuunnittelun kehittäminen. Yhteiset maastokäynnit. Vastuualueen asiantuntijuuden antaminen kaupungin hankkeiden mikrotiimityöskentelyyn.	Kyselyjen ja työpajojen lukumäärät. Yhteiset maastokäynnit (lkm). Mikrotiimipalaveri osallistuminen (lkm). Vähintään kahden viimeisimmän vuoden tasolla (K/E).
Monipuoliset asumisen vaihtoehdot, turvalliset ja viihtyisät elinympäristöt sekä elävä kaupunkikeskusta ja aktiiviset kylät	Kaupunkisuunnittelu toteuttaa strategisen aluerakenneyleiskaavan 2040. Teemoja asuminen, liikenne ja viher- ja virkistyskohteet. Keskustaajaman yleiskaavan käynnistäminen, asumiin liittyvien asemakaavojen edistäminen.	Infra- ja vihersuunnitelmien lkm. Keskustan alueelle sijoittuvat asemakaavat (lkm), uusien asuinalueiden asemakaavat (lkm). Raatihuoneen ja Kauppatorin ympäristön asemakaavamuutos ehdotusvaiheessa (K/E). Palmajärven asemakaava hyväksytty (K/E). Mäntykankaan ja Keskuskentän asemakaavamuutokset luonnosvaiheessa (K/E).
Rakennettujen kulttuuriympäristöjen vaaliminen	Kansallisen kaupunkipuiston ja muiden arvokaiden alueiden suunnittelu ja rakentamisen kaupunkikuvallinen ohjaaminen. KKP:n	Ohjauspalaverien lukumäärä. Arvokkaita kohteita ja alueita huomioivat lausunnot lkm.

	huomioiminen Raatihuoneen ja Kaupatorin ympäristön asemakaavamuutoksessa.	
Lapsiystävällisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omaksi itsekseen		
Unicefin lapsiystävällinen kaupunki – toimintasuunnitelman mukaisen työn jatkaminen ja statuksen säilyttäminen	Hankekohtainen LAVA harkinta. Osallistaminen suunnittelussa, kyselyt niissä hankkeissa, joissa vaikutuksia lasten ja nuorten arkeen ja lausunto-pyynnöt lapsi- ja nuorisovaltuustolle. Koulujen ja päiväkotien ympäristöjen liikenneturvallisuuden priorisointi	Kyselyjen ja työpajojen lkm. Lausunto-pyyntöjen lkm. Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen (km). Virkistys- ja puistohankkeiden lkm. Tarkastelut ja kehittämistoimenpiteet koulujen ja päiväkotien ympäristöjen liikenneturvallisuuden parantamiseksi lkm. Vähintään aikaisemmalla tasolla (K/E).
Kestävästi kehittyvä – hiilineutraali Kokkola 2035		
HINKU verkostoon liittyminen	Tuulivoimayleiskaavat. Kaavatason mukaiset ilmastovaikutusten arvioinnit. Seurantaan panostaminen (esim. pyöräilymäärät sovitussa pisteessä). Osallistuminen HINKU -työryhmän toimintaan. Eri kulkumuotojen liikennemäärien seuranta.	Luonnos- tai ehdotusvaiheessa olevat tuulivoimakaavat (lkm). Ilmastovaikutusten arvioinnit (lkm). Eri kulkumuotojen liikennemäärien seurannat lkm (jalankulku, pyöräily, autoliikenne, joukkoliikenne). Jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen liikennemäärät ja käyttöaste nousut (K/E).
Uudistuvien energiatuotantomahdollisuuksien edistäminen	Aktiivinen osallistuminen tuulivoima-, vety-, aurinko- ja muihin uudistuviin energiamuotoihin liittyviin hankkeisiin.	Kokousten ja meneillä olevien hankkeiden lukumäärä.
Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö		
Työhyvinvointia, turvallista ja terveellistä työtä sekä työkykyä edistävät työyhteisöt	Henkilöstön työkyvyn ylläpitäminen, taukojumppa (Cuckoo), tyhy-toimintaan osallistuminen, kehityskeskustelut. Kokousten ja työskentelyajan rytmittäminen. Yhteistyö yksiköiden välillä. Hankeaikataulujen ja priorisoinnin selkeyttäminen.	Cuckoo -mittarit, kehityskeskustelut (lkm), tyhy -toimintaan osallistujien lkm. Yhteisten maastokäyntien ja työpajojen lukumäärä. Työhyvinvointikyselyn vastaukset. Seurataan sairauspoissaolojen kehitystä (tavoite -10% valtuustokauden alusta).
Monimuotoisuuden johtaminen	Koulutuksiin osallistuminen, Kaupunkisuunnittelun toimintatapojen kehittäminen, rekrytoinneissa huomioitava.	Koulutusten lukumäärä. Kehittämistoimenpiteiden ottaminen käyttöön (K/E). Paikkojen täyttäminen (K/E).
Vastuullinen, uudistuva ja kokeileva toimintakulttuuri	Vastuualuepalaverien ja vastuualueiden välisten yhteistyökäytäntöjen kehittäminen. Näissä nousseiden toimintatapojen jalkauttaminen. Rohkaistaan henkilöstöä uusien ajatusten esittämiseen. Mikrotiimityöskentelyn tehokas käyttöönotto.	Aloitteiden, kehittämistoimien ja vastuualuepalaverissa sovittujen toimenpiteiden lukumäärä. Hankkeet, joissa mikrotiimi ja näiden kokoontumisien lukumäärä.
Positiivinen työyhteisö ja merkityksellinen työntekijäkokemus. Nämä heijastuvat myös asiakaspalveluun.	Sitoudutaan viikkopalaveriin, fyysiset tapaamiset (lähipäivät), kalenterivaraukset, töiden ohjaaminen ja työajan rytmitys. Työmotivaation ylläpito monipuolisilla tehtävillä.	Viikkopalaverien toteutuminen (K/E). Projektien valmistumisen huomioiminen yhdessä henkilöstön kanssa (K/E). Sairauspoissaolojen määrä laskenut (K/E). Henkilöstön palaute kehityskeskusteluissa. Työhyvinvointikyselyn tulokset. Kaavoituksen lähiesihenkilön tehtävän perustamisella ja täyttämällä mahdollistettu henkilöstön työnohjaukseen kohdennettavan työajan lisääminen (K/E). Liikenne- ja infrasuunnittelu hankkeiden työnohjaukseen toteutunut riittävästi aikaa vuonna 2025 toteutuneen sisäisen organisaatiomuutoksen johdosta, liikenneinsinööri toimii lähiesihenkilönä töiden ohjauksen osalta (K/E).

Työllisyys: Toimivat työmarkkinat

Asiakkaille selkeä digitaalinen palvelualusta ja asiointipiste	Nettisivuston ylläpito ajan tasalla. Kaavoittajan vastaanotot. Opaskartta-palveluissa olevien tietojen kehittäminen.	Kaikkien hankkeiden löytyminen helposti (K/E). Asiakaskontaktien lkm. Asiakaspalautteen lkm. Kaavoittajan vastaanottojen lkm. Opaskartta-aineistojen päivittäminen ja uusien aineistojen tuottaminen palveluun.
--	--	---

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26		
KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA						
Kaupunkisuunnittelu						
Myyntituotot	5 937	11 000	7 000	-36,4 %		
Maksutuotot	33 216	25 000	25 000	0,0 %		
Tuet ja avustukset	335 689	167 000	167 000	0,0 %		
Vuokratuotot	0	0	0			
Muut toimintatuotot	346	0	0			
Valmistus omaan käyttöön	115 966	210 000	210 000	0,0 %		
Toimintatuotot yhteensä	491 155	413 000	409 000	-1,0 %		
Palkat ja palkkiot	-1 062 289	-1 124 361	-1 212 000	7,8 %		
Henkilöstökorvaukset	3 677	0	0			
Henkilösivukulut	-244 651	-256 996	-273 981	6,6 %		
Eläkekulut	-214 372	-225 514	-240 045	6,4 %		
Muut henkilösivukulut	-30 280	-31 482	-33 936	7,8 %		
Henkilöstökulut	-1 303 263	-1 381 357	-1 485 981	7,6 %		
Palvelujen ostot	-1 580 581	-2 172 396	-1 740 326	-19,9 %		
Aineet, tarvikkeet ja t	-12 211	-12 800	-11 700	-8,6 %		
Avustukset	0	0	0			
Vuokratulot	-161 128	-147 411	-152 992	3,8 %		
Muut toimintakulut	-2 589	-3 600	-3 600	0,0 %		
Toimintakulut yhteensä	-3 059 772	-3 717 565	-3 394 599	-8,7 %		
Toimintakate	-2 568 618	-3 304 565	-2 985 599	-9,7 %		
Poistot käyttöomaisuudesta	-101 705	-85 600	-109 700	28,2 %		
Tilikauden tulos	-2 670 323	-3 390 165	-3 095 299	-8,7 %		
	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-3 395	-3 060	-3 717 565	-3 394 599	-3 403	-3 479
Tulot	409	491	413 000	409 000	406	410
Netto	-2 986	-2 569	-3 304 565	-2 985 599	-2 997	-3 069

Suunnittelu			
Menot	-1 376 737	-1 607 258	-1 683 016
Tulot	174 252	220 000	220 000
Toimintakate	-1 202 486	-1 387 258	-1 463 016
Paikkatiedot			
Menot	-521 672	-601 422	-619 414
Tulot	28 403	26 000	22 000
Toimintakate	-493 269	-575 422	-597 414
Joukkoliikenne			
Menot	-1 161 363	-1 508 885	-1 092 170
Tulot	288 500	167 000	167 000
Toimintakate	-872 863	-1 341 885	-925 170

6.28 Kaupunkirakennelautakunta - Kaupunkirakentaminen

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilötyövuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset		3	3
työsuhteiset		7	7
muut		1	1
yhteensä		11	11

Toiminnan yleisperustelut

Kaupunkirakentamisen tehtävänä on huolehtia kaupungin tarvitsemien toimitilojen ja kiinteistöjen rakentamisen ja rakennusteknisen kunnossapidon, rakennuttamisen, suunnittelun ja toteuttamisen järjestämisestä, tuottamisesta sekä niihin liittyvästä ohjelmoinnista. Tarvittavat toimenpiteet toteutetaan joko omana työnä tai ostopalveluina.

Kaupunkirakentaminen vastaa:

- hankekohtaisesta projektin teknisestä ja taloudellisesta kokonaishallinnasta ja hankinnoista yhteistyössä muiden kaupungin toimialojen kanssa
- hankekohtaisen suunnittelun resursoinnista, hankinnasta ja ohjauksesta
- hankekohtaisesti rakennus-, toimenpide- ym. lupien hakemisesta
- hankekohtaisen toteutuksen vaatimista kilpailutuksista
- hankekohtaisen toteutuksen ja sen vaatiman valvonnan järjestämisestä
- hankekohtaisesta dokumentoinnista ja takuuajan toimenpiteistä

Yhteenvedo talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Rakentamisen tavoitteena on tuottaa käyttäjilleen turvalliset, terveelliset ja asianmukaiset tilat sekä toteuttaa talousarviossa hyväksytyt kohteet siten, että:

- kaupungin rakennuskannan arvo säilytetään
- tilasuunnittelua tehdään yhdessä toimialojen ja muiden sidosryhmien kanssa
- talousarviossa päätetyt kohteet toteutetaan suunnitelmien mukaisesti
- projektit toteutetaan energiatehokkaasti huomioiden energiatehokkuuden parantaminen ja energiakulutuksen pienentäminen ja niiden seurannan tehostaminen käytön aikana.
- henkilöstön osaamista vahvistetaan henkilöstökoulutuksen avulla. Koulutuksessa keskitytään vahvistamaan erityisesti asiantuntijoiden osaamista

Tulevissa rakennushankkeissamme korostuvat erityisesti vihreät tavoitteet, johon myös Kokkolan kaupunki on sitoutunut (HINKU). Näistä keskeisimpiä asioita ovat energiatehokkuus, uusiutuvat energialähteet, kiertotalouden hyödyntäminen ja ympäristöystävälliset innovaatiot.

Merkittävimmät hankkeet:

- Halkokarin koulun ja päiväkodin suunnittelu jatkuu alkuvuoden ja rakentaminen alkaa elokuussa.
- Halkokarin koulun ja päiväkodin kilpailutus tehdään touko-kesäkuussa
- Kiviniityn päiväkodin rakentaminen alkaa marraskuussa 2025 ja jatkuu koko vuoden 2026.
- Piispanmäen koulu ja päiväkotitoimi on otettu käyttöön syksyllä 2025. Vuosi 2026 on ensimmäinen takuvuosi.
- Kokkolan suomalaisella lukiolla remontit jatkuvat.
- Kirjaston ilmanvaihtoremontti tehdään kesän 2026 aikana.
- Lataamoraakennuksen saneeraus ja laajennus toteutetaan vuoden 2026 aikana.

Strategian toimeenpano

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Yrittäjyystavallisuus: Logistisesti loistava, yrittäjälle ystävällinen – Kokkola on paras yrittäjyyden ympäristö		
Osaavan työvoiman saatavuus ja toimivat työmarkkinat	Rekrytoidaan aktiivisesti ja hyödynnetään alueen osaamista (K/E)	Pätevän henkilöstön saaminen vakituksiin toimiin ja virkoihin.

Kilpailukyvyyn varmistaminen	Laadukkaan rakentamisen ylläpitäminen ja kehittäminen urakoiden kilpailuttamisella	Kilpailutettujen urakoiden määrä Urakoitsijoiden yhteismäärä Kilpailutettujen suunnittelutoimeksiantojen yhteismäärä Kehitetään kilpailutusta neuvottelumenettelyllä ja vuosisopimuksilla korjaus- ja kunnossapitohankkeiden osalta. Last-planner menetelmää on käytetty Halkokarin koulu ja päiväkoti -hankkeessa, sekä Kiviniityn päiväkoti -hankkeessa. Ulkoisten ja sisäisten sidosryhmien sitouttaminen suunnittelun ja rakentamisen aikana viikoittaisilla mikrotiimipalavereille ja kuukausittain toteutettavilla lähisuunnittelupäivillä. Yli 3milj. €:n hankkeiden osalta toteutetaan suunnitteluohjausta Last-Planner- menetelmällä, johon sitoutuvat / sitoutetaan hankkeen kaikki sidosryhmät. Merkittävimmät investoinnit: Halkokarin koulun ja päiväkodin kilpailuttaminen alkaa toukokuussa ja rakentaminen elokuussa. Kiviniityn päiväkodin rakentaminen jatkuu koko vuoden 2026. Kokkolan suomalaisen lukion remontti jatkuu koko vuoden 2026 ja jatkuu vielä vuoden 2027.
Tavoitteellinen investointien houkuttelu	Osallistutaan ja omalta osalta vaikutetaan investointeihin ja niiden toteuttamiseen	Investointihankkeiden lukumäärä 6 kpl Investointien valmistuminen ajallaan. Investointisuunnitelman mukaisuus (K/E)
Huoltovarmuuden ylläpitäminen ja lähiuotannon tukeminen	Huoltovarmuustekijöiden huomioiminen uusissa investointihankkeissa (K/E)	Huoltovarmuusinvestointien määrä ja valmistuminen.
Elämyksellisyys: Ilmapiiriltään innostava, yhteisöllisyyteen kannustava		
Kokkola-henki - Osallisuuden, yhteistyön ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	Osallisuutta edistävä toiminta kehitys- ja rakennushankkeissa	Kuntalaisten tyytyväisyys palveluihin, hankkeiden osallistamiskyselyiden

		tulokset vähintään aikaisemmalla tasolla (K/E). Piispanmäen koulu ja päiväkoti on seuraava osallistamiskyselyn kohde. Mittarointi 1/5 lähialuekyselyt.
Lapsiystävällisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omaksi itsekseen		
Laadukas ja turvallinen varhaiskasvatus ja opetus, joissa tarjotaan kasvun ja oppimisen tuki	Laadukkaiden ja turvallisten varhaiskasvatustilojen suunnittelu ja rakentaminen	Investointihankkeiden seuranta. VAKA tilojen prosentuaalinen osuus kaikista investoinneista perustuu Kokkolan kaupunginvaltuuston (2017) hyväksymään varhaiskasvatus- ja opetuspalvelujen palveluverkko suunnitelmaan 2020-luvulle.
Lasten ja nuorten aito osallistaminen	Lapsivaikutusten arviointien tekeminen (LAVA). Lapsia osallistetaan uusien rakennushankkeiden suunnittelu- vaiheessa	Valmistuneet lapsivaikutusten arvioinnit. Kiviniityn päiväkoti on viimeisin kohde mihin arviointi on tehty.
Kestävästi kehittyvä – hiilineutraali Kokkola 2035		
Kestävän kehityksen ja ilmastovaikutusten huomioiminen päätöksenteossa ja resursseissa	Ilmasto- ja kestävän kehityksen mukaisten ratkaisuiden huomioiminen tulevilla investointihankkeissa (K/E)	EU-taksonomia-asetuksen ja Kokkolan kaupungin HINKU-strategian mukainen kokonaissuunnittelu ja rakennushankkeiden toteutus.
HINKU verkostoon liittyminen	Hankinnoissa Hinku- verkoston ohjeistuksen huomiointi (K/E)	Materiaalien hankinnoissa hiilineutraalivaatimukset, esim. pintamateriaalit M1- luokkaa. Suunnittelunohjauksella ja materiaalivalinnoilla huolehditaan, että hiilineutraalivaatimukset täyttyvät.
Uudistuvien energiatuotantomahdollisuuksien edistäminen	Erinomainen energiatehokkuus	Energiatehokkuus A- luokan kansallinen raja on 90 kWh/m²/v. Kokkolan kaupungin uudisrakennuskohteissa on pidetty tavoitteena alle 69 kWh/m²/v.

Ilmastotietoisuuden lisääminen ja kotitalouksien tukeminen	Kiertotalouden ja materiaalien tehokkaan käytön huomiointi suunnittelussa ja toteutuksessa. Pihan- ja lähialueiden sekä kohdetta ympäröivän luonnon huomiointi oppimisympäristönä. Vähähiilisen liikkumisen huomiointi kohteeseen (K/E).	Suositus 11–50 pysäköintipaikkaa: vähintään 2 latauspistevaraus Säilytetään luonnonvaraista tilaa rakennettavalla tontilla vähintään 10 %
Kukoistava kaupunki – kestävä ja tasapainoinen kuntatalous		
Vuosikate > poistot	Vastuullinen taloudenpito, joka varmistaa talousarviossa ja sille asetetussa kehyksessä pysymisen (K/E)	Talousarvion pitävyys ja nettokustannusten kehitys.
Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö		
Työhyvinvointia, turvallista ja terveellistä työtä sekä työkykyä edistävät työyhteisöt	Työhyvinvointiin panostaminen. Koulutus, tehtävänkierro, ennakkoisa aktiivisen tuen kehittäminen. Työpisteiden ergonomia sekä turvallisuuskävelyt	Seurataan sairauspoissaolojen kehitystä (-10% valtuustokauden alusta). Erityisesti seurataan 1 - 3 päivän poissaoloja
Monimuotoisuuden johtaminen	Yksikötason johtamista kehitetään tarjoamalla koulutuksia ja mahdollisuuksia osallistua erityiskoulutuksiin (K/E)	Koulutuksiin osallistumismäärä 5 kpl. - Selvitetään rakennuttajan pätevyyskoulutusta (RAPS) - Selvitetään myös tekoälyn käyttömahdollisuuksia - Kiinnitetään erityistä huomiota tietoturvallisuuteen projektien suunnittelun ja toteutuksen aikana.
Positiivinen työyhteisö ja merkityksellinen työntekijäkokemus. Nämä heijastuvat myös asiakaspalveluun.	Työkuormituksen tasaiseen jakaantumiseen tähtäävä työnjako kaikissa tehtävissä ja työhyvinvoinnin seuranta	Henkilöstön palaute kehityskeskusteluissa. Kehityskeskustelut pidetään vuosittain. Työtyytyväisyyskyselyjen tulokset vähintään aikaisemmalla tasolla. Asiakkaiden palveluarvioinnit kuntalaiskyselyissä vähintään aikaisemmalla tasolla.

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26	
KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA Kaupunkirakentaminen					
Myyntituotot	14 000	44 400	0		
Maksutuotot	0	0	0		
Tuet ja avustukset	0	0	0		
Vuokratuotot	0	0	0		
Muut toimintatuotot	70 000	52 300	66 730	27,6 %	
Valmistus omaan käyttöön	658 460	777 000	827 000	6,4 %	
Toimintatuotot yhteensä	742 460	873 700	893 730	2,3 %	
Palkat ja palkkiot	-538 167	-580 920	-630 600	8,6 %	
Henkilöstökorvaukset	8 336	0	0		
Henkilösivukulut	-103 604	-113 279	-122 967	8,6 %	
Eläkekulut	-92 880	-97 014	-105 310	8,6 %	
Muut henkilösivukulut	-10 724	-16 266	-17 657	8,6 %	
Henkilöstökulut	-633 435	-694 199	-753 567	8,6 %	
Palvelujen ostot	-206 183	-196 585	-219 590	11,7 %	
Aineet, tarvikkeet ja t	-19 005	-13 000	-10 450	-19,6 %	
Avustukset	0	0	0		
Vuokrakulut	-85 748	-82 855	-81 810	-1,3 %	
Muut toimintakulut	-2 410	-48 800	-4 400	-91,0 %	
Toimintakulut yhteensä	-946 781	-1 035 439	-1 069 817	3,3 %	
Toimintakate	-204 321	-161 739	-176 087	8,9 %	
Poistot käyttöomaisuudesta	0	0	0		
Tilikauden tulos	-204 321	-161 739	-176 087	8,9 %	
Poistoeron muutos	0	0	0		
Tilikauden yli-/alijäämä	-204 321	-161 739	-176 087	8,9 %	
	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027
Menot	-1 070	-947	-1 035 439	-1 069 817	-1 072
Tulot	894	742	873 700	893 730	887
Netto	-176	-204	-161 739	-176 087	-185

RAKENTAMINEN JA KUNNOSSAPITO

Toimitilarakennuttaminen

Menot	-860 415	-991 039	-1 069 817
Tulot	728 460	829 300	893 730
Toimintakate	-131 955	-161 739	-176 087

Tilaustyöt/ toimitilat/ sisältää sis. ja ulk.

Menot	-86 395	-44 400	0
Tulot	14 000	44 400	0
Toimintakate	-72 395	0	0

6.29 Kaupunkirakennelautakunta - Kaupunki-infra

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilö-työvuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset	-	7,5	7,5
työsuhteiset	-	38	35
muut	-	52	52
yhteensä	-	97,5	94,5

Toiminnan yleisperustelut

Kaupunki-infran tehtävänä on infrarakentaminen ja kunnossapito. Infrarakentamisen ja kunnossapidon tehtävä on aikaansaada ja ylläpitää turvallinen, toimiva ja taloudellinen väyläverkosto ja viihtyisä elinympäristö laitteineen. Kaupunki-infran vastuualue pitää sisällään infrarakentamisen, puistot ja liikuntapaikat sekä liikenneväylät ja kunnossapito palveluysköt.

Infrarakentamisen palveluysikkö vastaa:

- infrarakentamisesta, -rakennuttamisesta
- liikenneväylien, hulevesi-, katu- ja liikennevaloverkoston hallinnasta mukaan lukien MRL:n 103 i, 103 l, 103 m ja 103 o §:ssä mainituista asioista sekä 103 d § hulevesilaskituksen osalta
- erikseen tilattavien kohteiden rakentamisesta ja rakennuttamisesta
- infrarakentamista varten tarvittavien rakennus-, toimenpide- ym. lupien hakemisesta
- kaupungin ylläpitämien laitureiden ja veneväylien rakentamisesta ja kunnossapidosta sekä venepaikkojen vuokraamisesta
- vesiliikennelain 17 ja 20 §:n mukaisten kielto- ja rajoitusasioiden valmistelusta
- kaupungin alueella öljyvahinkojen jälkitorjuntatoimien suorittamisesta

Puistot ja liikuntapaikat - palveluysikkö vastaa:

- puistojen ja liikuntapaikkojen rakentamisesta, rakennuttamisesta ja kunnossapidosta
- ulkoilu- ja luontoreittien sekä luonnonsuojelualueiden rakentamiseen ja hoitoon liittyvistä tehtävistä
- erikseen tilattavien kohteiden rakentamisesta ja rakennuttamisesta
- puisto- ja liikuntapaikkarakentamista varten tarvittavien rakennus-, toimenpide- ym. lupien hakemisesta
- puutarhajätteen vastaanotosta ja -kompostoinnista
- ruokamullan valmistuksesta

Liikenneväylät ja kunnossapito - palveluysikkö vastaa:

- liikenneväylien, kauppatorin ja muiden yleisten alueiden, hulevesi-, katu- ja liikennevaloverkoston kunnossapidosta
- romuajoneuvolain mukaisista tehtävistä
- lumen- ja maankaatopaikkojen ylläpidosta
- jätehuollon kaupungille kuuluvista tehtävistä
- kaivantovalvonnan suorittamisesta palveluysikön hoidossa olevilla alueilla yhdessä kaupunkiluvituksen vastuualueen kanssa
- kaupungin omien kuljetus-, kalusto- ja korjaamopalveluiden tuottamisesta
- rakentamiseen ja kunnossapitoon liittyvistä tilapäisistä liikennejärjestelyistä liikenne-, puisto- ja muilla yleisillä alueilla

Yhteenveto talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

- infrarakentamisen vuoden työkohteet toteutetaan laaditun ohjelman mukaisesti lisäkohteet huomioiden. Investointikohteiden suunnittelu tehdään 1+2 vuotta periaatteella.
- määrärahojen käyttöön sekä toiminnan taloudellisuuteen panostetaan kustannusseurannalla esim. verrokkikunnat. Kohteille tehdään kustannusten jälkilaskentaa.
- kadut pyritään päällystämään 3 vuoden kuluessa rakentamisesta.
- asuntoalueiden valaiseminen tulee suorittaa välittömästi alueiden tultua muun rakennustoiminnan osalta valmiiksi, joka toteutukseen vaatii n. 300 000 €/v. Lisäksi elohopealamppujen vaihtoon varataan n. 200 000 €/v.
- liikenneväylät ja -alueet pidetään talvikunnossapidon osalta standardien edellyttämässä kunnossa (lumenau-rauksen lähtöraja ajoradoilla 7 cm ja pyöriteillä 3 cm).
- liikenneonnettomuuksia pyritään vähentämään kunnossapidon ja liikennejärjestelyjen avulla.
- hulevesien aiheuttamia haittoja pyritään vähentämään. Vaatii mm. hulevesien hallinnan suunnittelua niin kaavoituksen kuin yhdyskuntateknisen suunnittelun yhteydessä.

- koneiden ja ajoneuvojen käyttöaste pidetään mahdollisimman korkeana huomioiden käytössä olevat resurssit. Käyttöastetta seurataan koneryhmäkohtaisesti.
- puistoja hoidetaan hyväksytyn hoitotasoluokituksen mukaisesti. Tietyillä alueilla nykyisen hoitotason säilyttäminen koetaan haasteelliseksi johtuen käytettävissä olevista määrärahoista.

Strategian toimeenpano

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Yrittäjystävällisyys: Logistisesti loistava, yrittäjälle ystävällinen – Kokkola on paras yrittäjyyden ympäristö		
Kilpailukyvyyn varmistaminen	Urakoitsijoiden aktiivinen kilpailuttaminen sekä puitesopimustoimijoiksi että urakoille	Puitesopimustoimittajien määrä verrattuna aikaisempaan vuoteen kpl. Infraurakoiden määrä kpl.
Tavoitteellinen investointien houkuttelu	Osallistutaan ja omalta osalta vaikuttaa investointeihin ja niiden toteuttamiseen	Investointihankkeiden lukumäärä (elinvoimainvestoinnit eriteltynä) Investointien valmistuminen Investointisuunnitelman mukaisuus (K/E)
Elämyksellisyys: Ilmapiiriltään innostava, yhteisöllisyyteen kannustava		
Kokkola-henki - Osallisuuden, yhteistyön ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	Osallisuutta edistävä toiminta kehitys- ja infrarakennushankkeissa	Kuntalaisten tyytyväisyys palveluihin, hankkeiden osallistamiskyselyiden tulokset vähintään aikaisemmalla tasolla (K/E).
Monipuoliset asumisen vaihtoehdot, turvalliset ja viihtyisät elinympäristöt sekä elävä kaupunkikeskusta ja aktiiviset kylät	Varmistetaan asukkaille viihtyisä ja turvallinen asuinympäristö ylläpitämällä joustavia liikennereittejä, -alueita ja -liikkumismahdollisuuksia	Vuosittaiset liikenneturvallisuustilastot vähintään aikaisemmalla tasolla (K/E) Liikenneväylien kunnossapidon tilastot ylläpidetty (K/E) Hoidetut puistot (ha) ja lähiliikuntapaikat
Lapsiystävällisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omaksi itsekseen		
Lasten ja nuorten aito osallistaminen	Lapsivaikutusten arviointien tekeminen (LAVA). Lapsia osallistetaan uusien hankkeiden suunnitteluvaiheessa.	Valmistuneet lapsivaikutusten arvioinnit

Kestävästi kehittyvä – hiilineutraali Kokkola 2035		
Kestävän kehityksen ja ilmastovaikutusten huomioiminen päätöksenteossa ja resursseissa	Tavoitteena saada hiilijalanjälkilaskenta osaksi jokapäiväistä toimintaa	Hankekohtainen hiilijalanjälkilaskenta (K/E)
HINKU verkostoon liittyminen	Ilmastotavoitteiden huomioiminen hankinnoissa	Materiaalien ja laitteiden hiilineutraalisuusvaatimukset (onnistuminen suhteessa hankintaan)
Ilmastotietoisuuden lisääminen ja kotitalouksien tukeminen	Kiertotalouden ja materiaalien tehokkaan käytön huomiointi suunnittelussa ja toteutuksessa. Pihan- ja lähialueiden sekä kohdetta ympäröivän luonnon huomiointi oppimisympäristönä. Vähähiilisen liikkumisen huomiointi kohteeseen (K/E).	Suositus 11–50 pysäköintipaikkaa: vähintään 1 latauspistevaraus Säilytetään luonnonvaraista tilaa rakennettavalla tontilla noin 10 %
Kukoistava kaupunki – kestävä ja tasapainoinen kuntatalous		
Vuosikate > poistot	Vastuullinen taloudenpito, joka varmistaa talousarviossa ja sille asetetussa kehityksessä pysymisen (K/E)	Talousarvion pitävyys ja nettokustannusten kehitys
Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö		
Työhyvinvointia, turvallista ja terveellistä työtä sekä työkykyä edistävät työyhteisöt	Työhyvinvointiin panostaminen. Koulutus, tehtävänkierro, ennakkoisa aktiivisen tuen kehittäminen. Työpisteiden ergonomia sekä turvallisuuskävelyt.	Seurataan sairauspoissaolojen kehitystä (-10% valtuustokauden alusta). Erityisesti seurataan 1 - 3 päivän poissaoloja.
Monimuotoisuuden johtaminen	Yksikötason johtamista kehitetään tarjoamalla koulutuksia ja mahdollisuuksia osallistua erityiskoulutuksiin (K/E)	Koulutuksiin osallistumismäärät vähintään edellisvuoden tasolla
Positiivinen työyhteisö ja merkityksellinen työntekijäkokemus. Nämä heijastuvat myös asiakaspalveluun.	Työkuormituksen tasaiseen jakaantumiseen tähtäävä työnjako kaikissa tehtävissä sekä työhyvinvoinnin seuranta	Henkilöstön palaute kehityskeskusteluissa. Työtyytyväisyyskyselyjen tulokset. Asiakkaiden palveluarvioinnit kuntalaiskyselyissä vähintään aikaisemmalla tasolla.

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26	
KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA Kaupunki-Infra					
Myyntituotot	4 509 903	4 460 000	4 429 200	-0,7 %	
Maksutuotot	762 763	745 000	745 000	0,0 %	
Tuet ja avustukset	53 143	0	85 000		
Vuokratuotot	51 198	89 500	87 500	-2,2 %	
Muut toimintatuotot	230 383	142 000	210 000	47,9 %	
Valmistus omaan käyttöön	822 671	820 000	875 000	6,7 %	
Toimintatuotot yhteensä	6 430 062	6 256 500,00	6 431 700	2,8 %	
Palkat ja palkkiot	-3 910 569	-3 775 492	-3 787 300	0,3 %	
Henkilöstökorvaukset	32 773	30 200	25 940	-14,1 %	
Henkilösivukulut	-831 124	-870 357	-859 878	-1,2 %	
Eläkekulut	-724 637	-764 644	-753 833	-1,4 %	
Muut henkilösivukulut	-106 487	-105 714	-106 044	0,3 %	
Henkilöstökulut	-4 708 920	-4 615 649	-4 621 238	0,1 %	
Palvelujen ostot	-4 553 906	-4 009 679	-3 857 711	-3,8 %	
Aineet, tarvikkeet ja t	-1 584 602	-1 782 750	-1 665 850	-6,6 %	
Avustukset	-46 416	-180 000	-180 000	0,0 %	
Vuokratulut	-1 412 687	-1 501 203	-1 425 429	-5,0 %	
Muut toimintakulut	-83 739	-671 850	-672 050	0,0 %	
Toimintakulut yhteensä	-12 390 270	-12 761 131	-12 422 278	-2,7 %	
Toimintakate	-5 960 209	-6 504 631	-5 990 578	-7,9 %	
Poistot käyttöomaisuudesta	-4 631 362	-4 814 000	-5 589 583	16,1 %	
Tilikauden tulos	-10 591 571	-11 318 631	-11 580 161	2,3 %	
Poistoeron muutos	0	3 300	3 300		
Tilikauden yli-/alijäämä	-10 591 571	-11 315 331	-11 576 861	2,3 %	
	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027
Menot	-12 422	-12 390	-12 761 131	-12 422 278	-12 452
Tulot	6 432	6 430	6 256 500	6 431 700	6 387
Netto	-5 991	-5 960	-6 504 631	-5 990 578	-6 065

INFRARAKENTAMINEN JA KUNNOSSAPITO

Infrarakentamisen hallinta

Menot	-758 849	-692 590	-757 555
Tulot	528 423	592 000	660 000
Toimintakate	-230 426	-100 590	-97 555

Liikenneväylät

Menot	-3 873 616	-3 897 999	-3 891 251
Tulot	104 157	75 000	105 500
Toimintakate	-3 769 460	-3 822 999	-3 785 751

Liikenneväylien hulevesiverkoston kunnossapito

Menot	-561 637	-469 907	-443 543
Tulot	688 061	660 000	660 000
Toimintakate	126 424	190 093	216 457

Puistot

Menot	-2 049 934	-2 163 051	-2 157 927
Tulot	234 329	170 600	230 100
Toimintakate	-1 815 605	-1 992 451	-1 927 827

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26
<u>Liikuntapaikkojen kunnossapito</u>				
Menot	-1 956 080	-2 032 276	-1 761 298	
Tulot	1 960 606	2 037 200	1 765 600	
Toimintakate	4 526	4 924	4 303	
<u>Kalasatama ja veneily</u>				
Menot	-81 970	-130 285	-131 312	
Tulot	52 997	89 500	87 500	
Toimintakate	-28 973	-40 785	-43 812	
<u>Jätehuolto</u>				
Menot	-274 035	-304 506	-235 323	
Tulot	254 477	60 000	110 000	
Toimintakate	-19 558	-244 506	-125 323	
<u>Infrakeskus</u>				
Menot	-2 340 600	-2 473 644	-2 447 499	
Tulot	2 082 551	1 975 700	2 216 500	
Toimintakate	-258 050	-497 944	-230 999	
<u>Tilaustyöt/ Infra/ sisältää sis. ja ulk.</u>				
Menot	-493 549	-596 874	-596 571	
Tulot	524 462	596 500	596 500	
Toimintakate	30 913	-374	-71	
Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	
<u>Liikenneväylät</u>				
Hoid. tie-km**	469	471	471	
Hoid. tie-km/ tulos	15 585	15 986	17 211	
Hoid.tie-km/tienhoitokust.	15 807	16 145	17 442	
Hoid. tie-km/käyttökust:t	8 254	8 276	8 262	
<u>Puistot</u>				
Hoidettu puisto-ha	172	172	173	
€/hoidettu puisto-ha/tulos	13 090	14 110	14 699	
€/hoid.puisto-ha/t-kate	10 556	11 399	11 144	
<u>Jätehuolto</u>				
Lietteen määrä/tonni	0	0	0	
<u>Konekeskus</u>				
Laskutettu työtunti	36 400	42 000	40 000	
€/laskutettu työtunti*)	50,94	46,54	48,11	
<u>Konekorjaamo</u>				
Laskutettu työtunti	3 130	4 000	3 600	
€/laskutettu työtunti	109,73	90,12	97,75	

6.30 Kaupunkirakennelautakunta - Kaupunkitoimitilat

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilötyö- vuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset	5	4	2
työsuhteiset	264,51	261,74	248,78
muut		5,5	5,5
yhteensä	269,51	271,24	256,28

Toiminnan yleisperustelut

Tulosalueen tehtävänä on tarjota kaupungin toiminnoille asianmukaiset toimitilat, huolehtia tilaomaisuuden säilymisestä ja tehokkaasta käytöstä.

Tavoitteena on, että tilat täyttävät teknisesti, laadullisesti ja määrällisesti käyttäjien tarpeet ja että toimitiloihin sitoutunut kaupungin omaisuus säilyy.

Puhtauspalveluiden tehtävänä on toimitilojen puhtaudesta ja hygieenisyydestä huolehtiminen, mikä tukee kiinteistöomaisuuden ylläpitoa. Ruokapalveluiden tehtävä on tuottaa ravitsemissuositusten mukaista, maittavaa koulu- ja päiväkotiruokaa, mikä osaltaan tukee lasten ja nuorten hyvin vointia.

Yhteenveto talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Tulosalueen tehtävänä on tarjota kaupungin toiminnoille asianmukaiset, toimivat ja turvalliset toimitilat, huolehtia tilaomaisuuden säilymisestä ja tehokkaasta käytöstä. Tavoitteena on, että tilat täyttävät teknisesti, laadullisesti ja määrällisesti käyttäjien tarpeet ja että toimitiloihin sitoutunut kaupungin omaisuus säilyy.

Tavoitteisiin tähdätään seuraavin toimenpitein:

1. Tilasuunnittelu

- Säännöllistä tilasuunnittelua jatketaan yhdessä hallintokuntien kanssa mm. tilatiimissä.
- Tilatiimi kokoontuu kuukausittain ja/tai tarvittaessa.
- Varhaiskasvatuksen tilatarve elää. Tämä asettaa haasteen tilojen suunnittelun osalta.
- Osallistutaan aktiivisesti rakennusten suunnitteluprosessiin työryhmissä kaupunkirakentamisen vastuualueen johdolla.

2. Toimitilojen arvo säilytetään

- Korjausvelkalaskelmien vertailua kaupunkien kesken tehdään 3-5 vuoden välein. Korjausvelkalaskelmat on päivitetty vuonna 2024.
- Rakennusten kunnossapidon resursseja kohdistetaan systemaattisesti ennakoiwaan, oikea-aikaiseen kunnossapitoon.
- Uudisrakennusten rakentamisen aikaista valvontaa ja kunnonvalvontaa kehitetään ja resursoidaan systemaattisesti.

3. Kaupungin omistamien toimitilojen käyttöastetta seurataan ja se pidetään yli 98 %:ssa

- Toimitilasuunnitelman toimenpiteitä edistetään ja toimeenpannaan aktiivisesti mm. myyntien ja purkujen kautta.
- Myynnissä 6 kk ja purussa 9 kk tavoiteajat sen jälkeen, kun kohde on myytävissä tai purettavissa.

4. Toimitilojen ylläpito- ja toimitilapalvelujen tehokkuutta ja tuloksellisuutta parannetaan mm. seuraavasti:

- Kerätään ja ylläpidetään vertailutietoa ylläpito- ja toimitilapalveluista (KTI). Vertailutietoa kerätään ja vertaillaan 2 vuoden välein. Toimitilojen kokonaismenot pyritään pitämään vertailukaupunkien keskiarvon tuntumassa.
- Kerätään ja ylläpidetään vertailutietoa KTI asiakastytytäisyyskyselyyn, joka toteutetaan vuosittain sopimuksen mukaan (2024 toteutettu.)
- Tehostetussa energiaseurannassa on noin 80%:a tilaomaisuudesta (87 kohdetta).
- Kehitetään kiinteistöjen etähallintaan edelleen. Tällä saadaan tehokkuutta talotekniikan optimoituun käyttöön mm. IV:n käyntiaikojen ja lämmityksen optimoinnin osalta.
- Sähköisen huoltokirjan ja tähän liittyvien palvelupyyntöjen käyttöä laajennetaan. Tavoitteena on saada sähköisen huoltokirjan ja palvelupyyntöjen piiriin vuonna 2026 100%:a toimitiloista. Myös palvelupyyntöjen vasteaikoja seurataan.
- Buildercomin ja uuden kiinteistöhallintarekisterin tiedostojen yhteen sovittaminen. (säädot, käyntiajat ym.)
- Kiinteistöjen ennakoiwaan kunnossapidon suunnittelua ja toteutusta kehitetään edelleen.
- Jatketaan kiinteistöpalvelun mitoitusta.
- Henkilöstön ammattitaidon päivittämistä kouluttamalla.
- Kiinteistö ja kunnossapidon tehtävämikkejä on päivitetty vastaamaan nykypäivän nimikkeistöä.

Puhtaus- ja ruokapalvelut

Puhtaus- ja ruokapalveluiden tehtävänä on toimitilojen puhtaudesta ja hygieenisyydestä huolehtiminen, mikä tukee kiinteistöomaisuuden ylläpitoa. Ruokapalveluiden tehtävä on tuottaa ravitsemissuositusten ohjaamaa koulu- ja päiväkotiruokaa, mikä osaltaan tukee lasten ja nuorten hyvinvointia. Yleistä kustannusten nousua kompensoivat – 7 htv henkilöstövähennykset. Henkilöstövähennykset selittyvät puhtaus- ja ruokapalveluiden organisaatiomuutokselle ja siirtymisellä monialaisiin palvelutuotantoalueisiin.

Ruokapalveluiden yleistä kustannusten nousua kompensoivat – 7,85 htv henkilöstövähennykset. Henkilöstövähennykset lasku selittyvät puhtaus- ja ruokapalveluiden organisaatiomuutokselle, ruokatuotannon keskittämisellä ja siirtymisellä monialaisiin palvelutuotantoalueisiin. Vai hienoinen elintarvikekustannusten nousu selittyy ruokatuotannon keskittämisellä neljään tuotanto- ja valmistuskeittiöön.

Puhtaus- ja ruokapalvelut toteutetaan omana työnä ja täydentäen ostopalveluilla.

Kaupunkitoimitiloissa jatketaan henkilöstön työssä jaksamista tukevaa kehittämistoimintaa. Kiinteistöpalveluiden, siivouksen ja keittiöiden mitoituksia päivitetään ja jatketaan mitoittamattomien osalta kiinteistö- ja ruokapalveluissa.

Strategian toimeenpano

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Yrittäjäystävällisyys: Logistisesti loistava, yrittäjälle ystävällinen – Kokkola on paras yrittäjyyden ympäristö		
Osaavan työvoiman saatavuus ja toimivat työmarkkinat	Oppilaitos- ja yritysyhteistyön kehittäminen ja tiivistäminen tukemaan kaupunkitoimitilojen ammattitaitovaatimusten mukaisen työvoiman saatavuutta.	Henkilöstövuokrauksen ja muiden ostopalveluiden kautta ostettu palvelu €/OVK Työssäoppijoiden ja koulutussopimusten määrä / OVK
Huoltovarmuuden ylläpitäminen ja lähi- ja kaukutuotannon tukeminen	Huoltovarmuuden turvaaminen kiinteistöhuollon ja ruokapalveluiden osalta. PURU henkilöstön huoltovarmuuskoulutusten käynnistäminen. PURU valmiussuunnitelman päivittäminen.	Talotekniikkakeskuksella on 4 kpl varavoimayksiköitä. Niitä pidetään toimintavalmiudessa ja testataan säännöllisesti. Niiden avulla voidaan turvata toiminnan kannalta kriittisten kiinteistöjen minimisähköenergian tarve.
Kokkola edesauttaa maa- ja metsätaloutta ja edistää kotimaisen ruoan käyttöä	Voimassa olevien ja tulevan elintarvikesopimuksen puitteissa käytetään paikallistuotteita ja huomioidaan lähiraaka-ainehankinnat ruokalistasuunnittelussa ja kampanjoissa.	Lähi- ja kaukutuotteet ja raaka-aineet kg ja euroa vrt. kokonaishankinnat kg ja euroa / OVK Sopimustuotteiden kotimaisuusaste.
Elämyksellisyys: Ilmapiiriltään innostava, yhteisöllisyyteen kannustava		
Rakennettujen kulttuuriympäristöjen vaaliminen	Arvokiinteistöjen kunnossapito ja korjaaminen määrärahojen puitteissa	Korjaustoimenpiteiden toteutuminen suhteessa suunniteltuihin projekteihin. Tavoitteena on tehdä korjauksia 2-4 kohteeseen/vuosi (2026 - 2028).

Lapsiystävällisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omaksi itsekseen		
Unicefin lapsiystävällinen kaupunki – toimintasuunnitelman mukaisen työn jatkaminen ja statuksen säilyttäminen	Otamme huomioon Lapsiystävällinen kaupunki -toimintasuunnitelman tavoitteita vastualueen toiminnan suunnittelussa ja laadun seurannassa.	Koulukohtaiset vaihtuvat laadunseurantalaitteet (happy or not) Oiva-arvioinnit keittiöissä Insta 800 -laatu tarkastukset puhtauspalveluissa KTI asiakaspalautteen arvoinnit isännöinti- ja puhtauspalveluissa
Lasten ja nuorten aito osallistaminen	Lasten ja nuorten osallistaminen kouluruokatyöpajoihin	Työpajojen määrä, osallistujamäärä / vuosi ja toimenpiteet
Kestävästi kehittyvä – hiilineutraali Kokkola 2035		
HINKU verkostoon liittyminen	Lämmitysenergian kilpailuttaminen jatkuu.	Fossiilisia polttoaineita käyttävistä lämmitysjärjestelmistä luopuminen
Kestävän kehityksen ja ilmastovaikutusten huomiointi päätöksenteossa ja resursseissa	Hinku-työryhmän tavoitteet vastualueen osalta.	Hinku-tavoitteiden seuranta ilmastovahtipalvelusta.
Kukoistava kaupunki – kestävä ja tasapainoinen kuntatalous		
Vuosikate > poistot	Vastuullinen taloudenpito, joka varmistaa talousarviossa ja sille asetetussa kehityksessä pysymisen (K/E)	Talousarvion pysyvyys ja nettokustannusten kehitys, joka kirjataan OVK -tasolla vrt. 2024. Määritettävät tunnusluvut: Puhtauden osalta siivous €/m2. Ruokapalveluiden osalta ateriahinta €/annos ja hävikin määrän seuranta kiloa /OVK jakso vrt. 2024 lähtötaso. Kiinteistömitoituksen saatava neliömäärä €/m2.
Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö		
Työhyvinvointia, turvallista ja terveellistä työtä sekä työkykyä edistävät työyhteisöt	Kokkolan kaupungin henkilöstön työhyvinvointia, työturvallisuutta ja terveellistä työtä sekä hyvää työkykyä tukevien toimintamallien toteuttaminen ja työhyvinvoinnin johtaminen.	Kehityskeskusteluiden toteutuminen 100% vrt 2025. Työhyvinvointikyselyn vastaus -% suhteessa edelliseen vuoteen.

		AinoHealth -raportoinnin kautta pois-saolomäärien kehitys ja vartu-keskus-teluiden toteutuminen 100% Henkilöstösuunnitelman mukaisten rekrytointien toteutuminen OVK ta-solla.
Positiivinen työyhteisö ja merkitykselli-nen työntekijäkokemus. Nämä heijas-tuvat myös asiakaspalveluun.	Työntekijäkokemusta edistävien digi-taalisten alustojen (esim. Pro24) käy-tön tehostaminen	Pro24 omavalvontaosion käyttöönot-tojen lukumäärä/OVK kausi eNPS -luvun kehitys vrt. edellinen vuosi
Monimuotoisuuden johtaminen	Monimuotoisen työyhteisön tukemi-nen ja monimuotoisuutta tukevan joh-tamisen vahvistaminen	Työhyvinvointikyselyn tulos vrt. edelli-seen vuoteen liittyen monimuotoi-nessa työyhteisössä työskentelyyn.
Vastuullinen, uudistuva ja kokeileva toimintakulttuuri	Jatkuvan parantamisen mallin käyttö	Toteutuneiden kehittämisprojektien määrä ja vaikutukset OVK tasolla
Työllisyys: Toimivat työmarkkinat		
Työllisyyden hoidon asiakastyön pai-nopiste nuorissa ja nopeasti työhön siirtyvissä	Koulutussopimukset ja oppisopimus-koulutukset sekä työssäoppijat yhteis-työssä paikallisten oppilaitosten kanssa	Toimenpiteiden kautta vastuualueel-lemme työllistyneet/koulutetut/vuosi
Tuemme työelämään siirtymistä myös osittain sekä luomme konkreettiset toimintatavat heille, joiden työkyky ei riitä työmarkkinoille	Otamme kohteisiimme tukityöllisestet-äviä ja työssäoppijoita	Tukityöllisyystoimenpiteiden kautta tehtyjen sopimusten jatkuminen sopi-muskauden ajan

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26		
KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA						
Kaupunkitoimitilat						
Myyntituotot	16 204 684	17 444 355	17 485 538	0,2 %		
Maksutuotot	0	0	0			
Tuet ja avustukset	9 639	0	0			
Vuokratuotot	33 671 060	34 914 191	36 140 809	3,5 %		
Muut toimintatuotot	54 175	15 500	15 500	0,0 %		
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0			
Toimintatuotot yhteensä	49 939 559	52 374 046	53 641 847	2,4 %		
Palkat ja palkkiot	-9 045 656	-9 529 652	-9 537 720	0,1 %		
Henkilöstökorvaukset	184 801	130 500	130 500	0,0 %		
Henkilösivukulut	-1 739 618	-1 858 282	-1 859 854	0,1 %		
Eläkekulut	-1 495 121	-1 591 452	-1 592 799	0,1 %		
Muut henkilösivukulut	-244 497	-266 830	-267 056	0,1 %		
Henkilöstökulut	-10 600 472	-11 257 435	-11 267 074	0,1 %		
Palvelujen ostot	-13 562 021	-14 437 126	-14 501 298	0,4 %		
Aineet, tarvikkeet ja t	-9 885 098	-9 403 296	-9 135 230	-2,9 %		
Avustukset	0	0	0			
Vuokratulot	-7 141 719	-8 458 199	-9 934 298	17,5 %		
Muut toimintakulut	-540 990	-597 400	-548 675	-8,2 %		
Toimintakulut yhteensä	-41 730 301	-44 153 456	-45 386 575	2,8 %		
Toimintakate	8 209 258	8 220 590	8 255 271	0,4 %		
Poistot käyttöomaisuudesta	-11 167 644	-7 638 180	-7 155 750	-6,3 %		
Tilikauden tulos	-2 958 460	582 410	1 099 521	88,8 %		
Poistoeron muutos	329 846	188 179	471 513	150,6 %		
Laskennalliset erät	-2 779 370	-2 783 020	-2 819 340	1,3 %		
Tilikauden yli-/alijäämä	-5 407 984	-2 012 431	-1 248 306	-38,0 %		
	<i>LTK ES 26</i>	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-45 387	-41 730	-44 153 456	-45 386 575	-45 495	-46 511
Tulot	53 642	49 940	52 374 046	53 641 847	53 266	53 796
Netto	8 255	8 209	8 220 590	8 255 271	7 771	7 285

Tekninen huolto ja talotekniikkakeskus

Menot	-2 751 875	-3 005 179	-3 097 831
Tulot	2 699 831	3 032 900	3 088 200
Toimintakate	-52 044	27 721	-9 631

Rakennusten kunnossapito

Menot	-495 393	-499 006	-549 273
Tulot	281 814	506 000	546 400
Toimintakate	-213 580	6 994	-2 873

Ruokapalvelut

Menot	-7 623 080	-8 247 014	-8 306 811
Tulot	7 617 392	8 286 471	8 300 715
Toimintakate	-5 687	39 457	-6 096

Puhtauspalvelut

Menot	-5 438 923	-5 559 250	-5 622 562
Tulot	5 630 781	5 634 484	5 565 723
Toimintakate	191 858	75 234	-56 839

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26
<u>Toimitilat</u>				
Menot	-25 421 030	-26 843 008	-27 810 099	
Tulot	33 709 741	34 914 191	36 140 809	
Toimintakate	8 288 711	8 071 183	8 330 710	
Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	
Huoneistoala	264 358	272 627	274 225	
Isännöinti eur/huoneistoala	2,20	2,34	2,48	
Lvi-kunnossapito eur/hm2	0,49	0,48	0,48	
Sähkökunnossapito eur/hm2	0,68	0,70	0,73	
Talonmieskeskus eur/huoneistoala	7,03	7,52	7,61	
Rakennusten kp / laskutetut tunnit	7 317	8 500	8 500	
Eur/laskutetut tunnit	67,70	58,69	59,40	
<u>Puhtauspalvelut</u>	<u>TP 2024</u>	<u>TAES 2025</u>	<u>TAES 2026</u>	
Siivousala / kaikki kohteet	162 681,00	176 294	163 064	
Siivous/€/m2/v.kaikki kohteet	29,39	27,93	26,78	
Siivousala / koulut, virastot ja laitokset	146 150,00	159 765	148 696	
Siivous €/m2/v.koulut, virastot ja laitokset	26,38	25,61	24,87	
Siivousala / päiväkodit	16 530,00	16 529	14 368	
Siivous€/m2/v. päiväkodit	54,47	53,07	51,98	
Toimitilat				
Huoneistoala	264 358	272 627	274 225	
€/huon.ala/käyttömenot	96,16	98,46	101,41	
€/huoneistoala	148,92	136,69	137,79	
Tuotantokeittiöt (ulos ja omaan käyttöön)	9,5	4	4	
Valmistuskeittiöt (vain omaan käyttöön)	0	2	2	
Palvelukeittiöt	45	45	38	
Ostopalveluyksikkö	2	2	2	
Suoritteet: Lounaat				
Varhaiskasvatuspalvelut *)	1 175 312	1 173 384	1 166 650	
Opetuspalvelut **)	1 301 106	1 315 640	1 231 470	
Muut laskutettavat ***)	33 252	41 110	32 000	
Kokonaisannosmäärät	2 509 670	2 530 134	2 430 120	
*) sisältää kaikki ateriatyypit (aamupala, lounas, välipala)				
**) sisältää kaikki ateriatyypit (lounas, välipala)				
***) Kokkola Cup				
Kokonaiskustannukset *)	7 623 080	8 247 013	8 306 811	
Varhaiskasvatusp.	3 323 880	3 546 216	3 381 048	
Opetuspalvelut	4 094 137	4 535 857	4 721 472	
Muut laskutettavat	205 063	164 940	204 291	
*) Vuosina 2022-2024 tuotantokeittiöiden kiinteistökustannukset eivät sisälly kokonaiskustannuksiin. Vuonna 2025 tuotantokeittiöiden 6 kk kiinteistökustannukset on sisällytetty ja vuonna 2026 kiinteistökustannukset on sisällytetty koko vuoden osalta kokonaiskustannuksiin. Muutoksen syy ruokapalvelu-uudistus.				
Kesk.arvo kust.€/ateria	3,04	3,27	3,32	
Varhaiskasvatusp. *)	2,83	3,00	2,85	
Opetuspalvelut *)	3,15	3,49	3,87	
Muut laskutettavat/tulot	6,17	4,15	4,51	
*) Sisältää kaikki ateriatyypit, kiinteistökustannukset kohdistuvat vain lounastuotteeseen.				
Elintarvikekustannukset (kaikki)	3 040 205	3 057 990	3 043 100	
Elintarvikekustannukset km. €/ateria	1,21	1,21	1,25	

6.31 Rakennus- ja ympäristölautakunta - Kaupunkiluvitus

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilö- työvuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset	19	19	19
työsuhteiset	5,15	5,15	5,15
muut			
yhteensä	24,15	24,15	24,15

Toiminnan yleisperustelut

Kaupunkiluvitus hoitaa rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisuudessa Rakentamislain ja Alueidenkäyttölain (ent. Maankäyttö- ja rakennuslaki) mukaisia **rakennusvalvontaviranomaiselle** kuuluvia lupa- ja valvonta-asioita sekä poikkeamislupia. Tässä toiminnassa keskeisiä asioita ovat rakentajien neuvonnan ja ohjauksen ohella lupa-asoiden sujuva käsittely sekä rakentamisen valvonta suoritettavien tarkastusten ja yleisvalvonnan avulla.

Kaupunkiluvituksen tehtävänä on hoitaa kunnan **ympäristönsuojeluviranomaiselle** kuuluvia tehtäviä tavoitteena kestävästi kehittyvä, terveellinen, viihtyisä ja luontosuhteiltaan monimuotoinen elin- ja luonnonympäristö. Toiminta perustuu Ympäristönsuojelulain ja monien erityislakien määrittelemiin viranomaistehtäviin. Ympäristönsuojelun päätoimintaperiaatteena on luonnonvarojen säästeliäs käyttö ja ympäristöhaittojen ennaltaehkäiseminen maankäytön suunnittelun, lupa- ja ilmoitusmenettelyiden, valvonnan sekä tiedottamisen ja opastuksen keinoin. Kaupunkiluvitukseen on sijoitettu myös kaupungin ilmastoasiantuntijan tehtävä.

Kaupunkiluvitus huolehtii maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista kaupungin katu- ja muiden **yleisten alueiden lupa-asioista** sekä maisematyölausunnoista ja maisematyöluvista.

Kaupunkiluvituksen tehtävänä on huolehtia kaupungin ja muusta erikseen sovitusta pysäköinninvalvonnasta. **Pysäköinninvalvonta** on kaupungin pysyväisluonteista toimintaa, jota säätelee Laki pysäköinninvalvonnasta. Pysäköinninvalvonnan toiminnassa keskeisiä asioita ovat liikenneturvallisuuden- ja sujuvuuden parantaminen valvonnan ja ohjeistuksen avulla. Kaupunki on ottanut huolehtia alueellaan poliisin ohella pysäköintiä ja pysäyttämistä sekä joutokäyntiä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvonnan, sekä pysäköintivremaksujen ja muiden laissa säädettyjen seuraamusten määräämisen.

Yhteenvedo talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Vastuualueen tavoitteena on hoitaa tehokkaasti ja joustavasti kaikki lakisääteiset ja muut tehtävänsä ja ylläpitää valvonnan taso asiakasystävällisenä, nopeana ja taloudellisena toimintana. Sähköisten lupapalveluiden määrää lisätään. Rakentamisluvat käsitellään ja saatetaan päätökseen nopeasti ja tasokkaasti sekä suoritetaan pyydetty tarkastukset ja katselmukset ilman viivettä. Poikkeamispäätöksiä koskevien hakemusten käsittely on viivytyksettä ja asiakaslähtöistä. Riittäviin selvityksiin perustuva lupaharkinta, valmistelu ja päätöksenteko on laadukasta. Asiakastytyväisyyttä tullaan mittaamaan rakennusvalvonnan kanssa asioineille suunnatulla kyselyllä.

Ympäristönsuojelun osalta keskeisinä tavoitteina ovat erilaisten lupien ja ilmoitusten viivytyksetön käsittely sekä laadukkaat taustaselvitykset ja toteutuksen valvonta. Lupa- ja yleisvalvontaa tehostetaan resurssien puitteissa. Kehittämishankkeisiin osallistutaan mahdollisuuksien mukaan.

Yleisten alueiden sähköiset luvat ja ilmoitukset käsitellään viivytyksettä ja asiakkaille annetaan neuvontaa lupahakemusten laatimisessa.

Pysäköinninvalvonnan asiakastytyväisyyttä pyritään parantamaan ohjeistuksella ja neuvonnalla. Lisätään yhteistyötä liikennesuunnittelun ja katujen kunnossapidon sekä keskustan yritysten kanssa kenttätyössä havaittujen liikenteellisten epäkohtien poistamiseksi. Lisäksi pysäköinnintarkastajat opastavat ja antavat lisätietoja kaupunkiluvituksen tehtävänä olevien katualueilupien hakemiseen.

Koko vastuualueella pyritään edelleen lisäämään sähköisten lupapalveluiden käyttöä. Lupiin liittyvä asiakasneuvonta ja -ohjaus on laaja-alaista ja tasokasta. Asiakaspalvelussa on otettu käyttöön outlook -pohjainen vapaiden asiakaspalveluajien varausjärjestelmä rakennusvalvonnassa. Jalkaudutaan asukastapahtumiin kertomaan kaupunkiluvituksen palveluista ja opastamaan sähköisten hakemusten täyttämässä.

Strategian toimeenpano

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Kukoistava kaupunki - kestävä ja tasapainoinen kuntatalous		
Vuosikate > poistot	Vastuullinen taloudenpito, joka varmistaa talousarviossa ja sille asetetussa kehityksessä pysymisen (K/E)	Talousarvion pitävyys ja nettokustannusten kehitys.
Yrittäjyystavallisuus: Logistisesti loistava, yrittäjälle ystävällinen – Kokkola on paras yrittäjyyden ympäristö		
Tavoitteellinen investointien houkuttelu	Sujuvat ja viivytyksettömät lupapalvelut	Eri lupatyyppien käsittelyaikojen seuranta osavuositarkastuksissa ja tilinpäätöksessä
Kilpailukyvyyn varmistaminen	Rakentamisluvat käsitellään rakentamislain määrittelemässä määräajossa, 3 kk/ 6 kk, (Rakentamislaki 68 a §). Poikkeamisluvissa tavoiteaika on 3 kk tavanomaisten lupien osalta ja 6 kk vaativien lupien osalta.	Lupien käsittelyaikojen seuranta osavuositarkastuksissa ja tilinpäätöksessä.
Asiakkaalle selkeä digitaalinen palvelualusta ja asiointipiste	Asiakaspalvelun kehittäminen sähköisellä ajanvarausjärjestelmällä rakennusvalvonnassa	Kalenterivarausten määrä vuosittain
Elämyksellisyys: Ilmapiiriltään innostava, yhteisöllisyyteen kannustava		
Monipuolinen ja omakeimainen kulttuuri-, liikunta- ja tapahtumatarjonta	Neuvonta ja opastus tapahtumajärjestäjille jouhevan lupakäsittelyn varmistamiseksi ja lupien viivytyksetön käsittely.	Tapahtumalupien määrä/vuosi sekä lupien käsittelyajat
Monipuoliset asumisen vaihtoehdot, turvalliset ja viihtyisät elinympäristöt sekä elävä kaupunkikeskusta ja aktiiviset kylät	Varmistetaan asukkaalle viihtyisä ja turvallinen elinympäristö. Rakennetun ympäristön siisteyden edistäminen, vuosittaiset katselmukset.	Roskaantumislomautusten määrä/vuosi. Lautakunnan ympäristökatselmukset kpl.
Lapsiytyvällisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omaksi itsekseen		
Lasten ja nuorten aito osallistaminen	Luontokouluyhteistyö ja osallistuminen koulujen ympäristötilaisuuksiin ja -projekteihin	Tilaisuuksien, projektien ja osallistuneiden määrä.
Kestävästi kehittyvä – hiilineutraali Kokkola 2035		
Kestävästi kehittyvä – hiilineutraali Kokkola 2035	Kaupungin ilmastosuunnitelmaan kirjattujen ilmastotoimenpiteiden edistymisen ja CO2 -päästöjen seuranta	Toimenpiteiden edistymisen jatkuva seuranta ilmastovahdissa. CO2 -päästöjen seuranta vuositason SYKE:n tuottaman aineiston pohjalta.

Ilmastotietoisuuden lisääminen ja kotitalouksien tukeminen	Ilmasto- ja kestävän kehityksen viestinnän lisääminen asukkaille, yrityksille ja maa- ja metsätalousyrittäjille.	Julkaisuiden ja tiedotteiden määrä, ilmastovahdin kävijämäärät. Kestävän kehityksen tilaisuuksiin osallistuneiden määrä.
Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö		
Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö	Pulssi hyvinvointikysely henkilöstölle otetaan käyttöön kaupunkiluvituksessa	Kyselyn tulokset ja niiden säännöllinen läpikäynti vastuualue- ja yksikköpalaverissa kuukausittain
Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehityskeskustelut koko henkilöstön kanssa käydään vuosittain	Kehityskeskustelut on käyty (K/E)
Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö	Säännölliset vastuualue- ja yksikköpalaverit viikoittain	Vastuualueen ja toimintayksiköiden viikkopalaverit on järjestetty säännöllisesti (K/E)
Työllisyys: Toimivat työmarkkinat		
Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön ja lautakunnan jatkuva kouluttaminen	Lautakunnan koulutustilaisuuksien määrä (kpl) koulutuksiin osallistuneiden luottamushenkilöiden määrä. Henkilöstön koulutuksiin osallistuminen (kpl koulutustilaisuuksia).

Riskienhallinta

Riskien määrä alueittain

Riskien määrä alueittain kuvaa riskien lukumäärää alueittain sekä sitä kuinka vakavia alueiden riskit ovat.

Taulukko osoittaa riskien lukumäärät riskialueittain.

Riskialue						Yhteensä
2.1 Strategiset riskit	0	0	1	0	0	1
2.2 Taloudelliset riskit	0	0	1	0	0	1
2.3 Operatiiviset riskit	0	0	0	2	0	2
2.4 Vahinkoriskit	0	0	1	0	0	1
Yhteensä	0	0	3	2	0	5

Rakennus- ja ympäristölautakunnan vastuualueilla riskit liittyvät ensisijaisesti henkilöstöön, toiminnan sujuvuuteen sekä palveluiden luotettavuuteen. Henkilöstön saatavuus on tunnistettu keskeiseksi riskiksi, mutta sen hallintaan on löydetty ratkaisuja ja se on katsottu valmiiksi hallituksi. Sen sijaan henkilöstön jaksamisen ongelmat vaativat vielä seurantaa, mikä

kertoo jatkuvasta kuormituksen hallinnan tarpeesta. Myös sähköisiin lupapalveluihin liittyvät haasteet – kuten ohjelmistojen ja tietotekniikan toimivuus sekä lakimuutosten tuomat muutospaineet – on arvioitu, ja niihin on varauduttu, jotta palvelujen jatkuvuus säilyisi. Lisäksi valvontatehtäviin liittyy tapaturmariski, erityisesti pysäköinninvalvonnassa sekä ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan tarkastuksissa, mikä voi johtaa pitkiin poissaoloihin ja heijastua toiminnan resursseihin. Lopuksi riskinä on nähty voimassa olevien vakuuksien ajantasaisuuden ja valvonnan puutteet, joiden seurauksena voi syntyä hallinnollisia ja taloudellisia haasteita, mikäli niitä ei seurata riittävän tarkasti.

KOKKOLA	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	muutos% .25/.26	
RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA Kaupunkiluvitus					
Myyntituotot	148 989	164 000	140 000	-14,6 %	
Maksutuotot	864 496	620 000	645 000	4,0 %	
Tuet ja avustukset	47 660	0	0		
Vuokratuotot	-335	0	0		
Muut toimintatuotot	313 014	300 000	350 000	16,7 %	
Valmistus omaan käyttöön	23 993	0	0		
Toimintatuotot yhteensä	1 397 817	1 084 000	1 135 000	4,7 %	
Palkat ja palkkiot	-1 216 595	-1 233 897	-1 328 400	7,7 %	
Henkilöstökorvaukset	11 888	3 470	3 400	-2,0 %	
Henkilösivukulut	-274 035	-278 516	-298 586	7,2 %	
Eläkekulut	-236 625	-243 967	-261 391	7,1 %	
Muut henkilösivukulut	-37 410	-34 549	-37 195	7,7 %	
Henkilöstökulut	-1 478 743	-1 508 943	-1 623 586	7,6 %	
Palvelujen ostot	-386 204	-483 470	-417 592	-13,6 %	
Aineet, tarvikkeet ja t	-28 463	-19 200	-22 450	16,9 %	
Avustukset	0	0	0		
Vuokratulut	-133 605	-138 384	-142 380	2,9 %	
Muut toimintakulut	-30 201	-38 600	-38 600	0,0 %	
Toimintakulut yhteensä	-2 057 215	-2 188 597	-2 244 608	2,6 %	
Toimintakate	-659 398	-1 104 597	-1 109 608	0,5 %	
Poistot käyttöomaisuudesta	0	0	0		
Tilikauden tulos	-659 398	-1 104 597	-1 109 608	0,5 %	
	LTK ES 26	TP 2024	TA 2025	TAES 2026	TS 2027
Menot	-2 245	-2 057	-2 188 597	-2 244 608	-2 250
Tulot	1 135	1 398	1 084 000	1 135 000	1 062
Netto	-1 110	-659	-1 104 597	-1 109 608	-1 188

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Yhteiset menot

Menot	-260 519	-334 995	-400 947
Tulot	96 804	50 000	75 000
Toimintakate	-163 714	-284 995	-325 947

Rakennusvalvonta

Menot	-881 016	-831 902	-837 926
Tulot	717 726	510 000	510 000
Toimintakate	-163 290	-321 902	-327 926

Ympäristö

Menot	-596 862	-651 867	-639 916
Tulot	184 051	144 000	120 000
Toimintakate	-412 811	-507 867	-519 916

Pysäköinninvalvonta

Menot	-318 819	-369 833	-365 820
Tulot	399 236	380 000	430 000
Toimintakate	80 418	10 167	64 180

6.32 Liikelaitos - Kokkola vesi

Yleiset tavoitteet

Vastuualueen henkilötyövuodet	2024 Toteuma	2025 Talousarvio	2026 Talousarvio
virkasuhteiset	8	4	2
työsuhteiset	27	30	30
muut	-	-	-
yhteensä	35	34	32

Toiminnan yleisperustelut

Vesilaitos toimii itsenäisenä kunnallisena liikelaitoksena. Sen johtokuntana toimii vesilaitosjohtokunta. Vesilaitoksen tehtävänä on toiminta-alueellaan veden hankinta, puhdistus ja jakelu kuluttajille sekä jätevesien johtaminen ja puhdistaminen. Vesilaitoksen tulee kattaa omalla rahoituksellaan kunnossapito-, käyttö- ja investointimenonsa sekä maksaa kaupungille peruspääomasta tuottoa.

Yhteenveto talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2027–2028

Tavoitteet

- Jakaa häiriöttömästi asiakkailleen hyvää ja terveellistä talousvettä
- Mahdollistaa myös teollisten toimijoiden liittyminen Kokkolan Veden verkostoihin
- Parantaa jätevesiverkoston kuntoa siten, että vuotovesien osuus saadaan vähenemään
- Jätevedenpuhdistamon purkuputki ja typenpoisto luvan mukaisiksi
- Vesi- ja jätevesimaksutulot, perusmaksut sekä liittymismaksutulot ovat yht. 9 127 100 € ja muut toimintatulot n. 435 000 €
- Karhinkankaan vedenhankintaprosessin jatkaminen -> talousveden varmistaminen Kokkolan alueella pitkälle tulevaisuuteen, huoltovarmuus
- Patamäen uuden vedenkäsittelylaitoksen käyttöönotto ja vanhan laitoksen käytön lopettaminen
- Ylikunnallisen vesihuoltoyhteistyön kehittäminen
- Oman huoltovarmuusvaraston ja ennakoivan kunnossapidon kehittäminen
- Panostaminen huoltovarmuuteen, turvallisuuteen ja lakimuutoksen tuomiin uusiin tehtäviin
- Panostaminen hyvinvoivaan ja osaavaan henkilöstöön, mm. koulutukset ja yhteistapaamiset

Strategian toimeenpano

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Yrittäjyysturvallisuus: Logistisesti loistava, yrittäjälle ystävällinen – Kokkola on paras yrittäjyyden ympäristö		
Kilpailukyvyyn varmistaminen	Kehitetään vesi- ja jätevesiverkostoja yritystoimijat huomioiden	Yritystoimintaa palvelevat verkostot • vesijohto, metri • jätevesiviemäri, metri Yrittäjien tyytyväisyys vesihuoltopalve- luihin Hankintaosaamisen lisääminen • henkilöstön hankintakoulu- tukset
Huoltovarmuuden ylläpitäminen ja lähi- tuotannon tukeminen	Puhtaan talousveden saatavuuden varmistaminen sekä terveyden ja ympäristönsuojelun kannalta asianmu- kainen jätevesihuolto.	Vedenoton lisääminen • Patamäki; käyttöönoton aika- taulu

		• Karhinkangas; vedenoton aikataulu Jätevedenpuhdistamon lupaehtojen täyttäminen • purkputkiprojektin aikataulu • typenpoistoselvitys Häiriötön vesihuolto • vedenjakelun katkokset, kpl • viemäriverkoston häiriöt, kp
Huoltovarmuuden ylläpitäminen ja lähituotannon tukeminen	Vesihuollon huoltovarmuusvaraston kehittäminen	Varaston arvo ja tuotenimikkeet
Huoltovarmuuden ylläpitäminen ja lähituotannon tukeminen	Alueellisen vesihuollon kehittäminen	Yhteiset kehittämishankkeet Yhteiset valmiusharjoitukset
Elämyksellisyys: Ilmapiiriltään innostava, yhteisöllisyyteen kannustava		
Monipuoliset asumisen vaihtoehdot, turvalliset ja viihtyisät elinympäristöt sekä elävä kaupunkikeskusta ja aktiiviset kylät	Puhtaan talousveden saatavuuden varmistaminen sekä terveyden ja ympäristönsuojelun kannalta asianmukainen jätevesihuolto.	Kuntalaisten tyytyväisyys vesihuoltopalveluihin • asukastyytyväisyyskysely Kokkolan Veden vesihuoltopalvelut yleisillä alueilla • vesipostit / -pisteet • tapahtumien vesihuolto
Kestävästi kehittyvä – hiilineutraali Kokkola 2035		
Kestävän kehityksen ja ilmastovaikutusten huomioiminen päätöksenteossa ja resursseissa	Vuotovesien (hulevesien) määrän vähentäminen jätevesiverkostosta -> Viemärisaneeraukset sekä kiinteistöjen hulevesien ohjaaminen kaupungin hulevesiverkoston.	Puhdistettu jätevesi / laskutettu jätevesi (nyk. suhdeluku 1,50, tavoite 10 %:n pienennys / vuosi) Kokkolan Veden päästövähennystoimenpiteet
Kestävän kehityksen ja ilmastovaikutusten huomioiminen päätöksenteossa ja resursseissa	Laitosten, pumppaamoiden ja verkostojen ennakoiva huolto- ja kunnossapito	Huolto- ja kunnossapitopäiväkirjat
Ilmastotietoisuuden lisääminen ja kotitalouksien tukeminen	Etäluettavien vesimittareiden vaihtaminen kotitalouksiin. Tällä tuetaan kotitalouksien omaehtoista vedenkulutuksen seurantaa.	Etäluettavien mittareiden määrä (Tavoite 1000 mittarin vaihto/vuosi)
Kukoistava kaupunki – kestävä ja tasapainoinen kuntatalous		
Vuosikate > poistot	Vastuullinen taloudenpito	Talousarvion toteutumisen säännöllinen seuranta ja arviointi • osavuositarkastukset / tilinpäätös

		Käyttömaksut (vesi- ja jätevesimaksut) Perusmaksut (vesi- ja jätevesimaksut) (Tavoite: Kokkolan Veden tavoitteena on vesihuollon käyttö- ja perusmaksuissa olla keskimääräistä edullisempi verrattuna Vesilaitosyhdistyksen jäsenlaitoksiin)
Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö		
Työhyvinvointia, turvallista ja terveellistä työtä sekä työkykyä edistävät työyhteisöt	Sisäisen tiedonkulun parantaminen	Teams-ryhmät Whatsapp-ryhmät Sähköpostijakeluryhmät Viikkopalaverit Koko henkilöstön yhteiset tapaamiset
Monimuotoisuuden johtaminen	Avoin, keskusteleva johtaminen	Käydyt kehityskeskustelut (tavoite 100%)
Positiivinen työyhteisö ja merkityksellinen työntekijäkokemus. Nämä heijastuvat myös asiakaspalveluun.	Työhyvinvoinnin tukeminen mm. tyhytoiminnalla	Työhyvinvointikyselyn tulokset Työntekijäkokemuksen mittaaminen -> eNPS-indeksi (suosittelevaindeksi) (Tavoite: yli 20, Lähtötaso (koko kaupunki) v. 2020: +12)
Lapsiystävällisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omaksi itsekseen		
Lasten ja nuorten aito osallistaminen	Koulutus ja vesihuollon tietoisuuden lisääminen	Kouluvierailut -> vesihuollon opetus Vierailut laitoksilla (Patamäki, Hopeakivenlahti) Harjoittelupaikat Stipendit / palkitseminen

Riskienhallinta

Riskien määrä alueittain

Riskien määrä alueittain kuvaa riskien lukumäärää alueittain sekä sitä kuinka vakavia alueiden riskit ovat.

Taulukko osoittaa riskien lukumäärät riskialueittain.

Riskialue							Yhteensä
2.1 Strategiset riskit	0	0	0	2	1	0	3
2.2 Taloudelliset riskit	0	0	0	2	0	0	2
2.3 Operatiiviset riskit	0	0	1	13	0	0	14
2.4 Vahinkoriskit	0	0	0	6	1	0	7
Yhteensä	0	0	1	23	2	0	26

Liikelaituksen riskit liittyvät ennen kaikkea vedenhankinnan ja jätevedenkäsittelyn toimintavarmuuteen sekä turvallisuuteen. Yhtenä keskeisimmistä riskeistä on raakavesilähteen pilaantumisen mahdollisuus, mikä voisi vaarantaa koko vesihuollon perustan. Myös kyberturvallisuus ja verkkoon kohdistuvat asiattomat pääsyt muodostavat vakavan uhan, sillä ne voisivat lamauttaa kriittisiä prosesseja ja vaarantaa vedenlaadun sekä palveluiden jatkuvuuden. Taloudellisia epävarmuuksia lisäävät korkojen nousu ja laskutetun vesimäärän väheneminen, jotka heikentäisivät laitoksen tulopohjaa.

Teknisellä puolella merkittäviä riskejä liittyy jätevedenpuhdistamon prosessien häiriöihin, lietepumppujen toimintahäiriöihin sekä biologisen ja jälkikäsittelyn prosessien mahdollisiin ongelmiin. Vastaavasti vedenjakeluun kohdistuvat uhat, kuten vesijohtoverkoston likaantuminen korjaustöiden yhteydessä, veden saastuminen verkostossa tai vesitornissa sekä vakavat putkirikot, voivat vaarantaa veden laadun ja toimitusvarmuuden. Lisäksi sähkönjakelun keskeytykset ja materiaalitoimitusten ongelmat voivat häiritä kriittisiä toimintoja.

Henkilöstöön liittyvät riskit koskevat sekä äkillisiä poissaoloja että vakavia onnettomuuksia, mutta myös väkivalta- ja uhkatilanteita, jotka kohdistuvat työntekijöihin. Tämä korostaa henkilöstön turvallisuuden ja osaamisen turvaamisen merkitystä. Ilkivalta ja ulkoiset uhkat ovat oma riskikokonaisuutensa: vedenkäsittelylaitokseen, vesijohtoverkostoon, paineenkorottamoihin ja vesitorneihin kohdistuva vandalismi tai sabotaasi voi aiheuttaa merkittäviä vahinkoja. Lisäksi on tunnistettu riskejä, jotka liittyvät jätevesiverkostoon pääseviin vaarallisiin aineisiin, jätevesipumppaamojen rikkoutumisiin sekä tulipaloihin vedenkäsittelylaitoksissa. Myös poikkeukselliset tilanteet, kuten säteilylaskeuma, on huomioitu osana varautumista. Kokonaisuutena liikelaituksen riskit heijastavat kriittisen infrastruktuurin haavoittuvuuksia: vedenhankinnan ja jätevesihuollon häiriöt voivat nopeasti eskaloitua laajamittaisiksi ongelmiksi, joilla on sekä terveys- että ympäristövaikutuksia. Hallintakeinojen kehittäminen, varautumissuunnitelmien selkeyttäminen ja toimintaohjeiden täsmentäminen ovat keskeisiä teki-
jöitä riskienhallinnan vahvistamisessa.

KOKKOLAN VESI/ TALOUSARVIO 2025

VESILAITOS	TP 2024 €	TA 2025 €	TA 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	25/26 Muutos %	25/26 Muutos €
TOIMINTATUOTOT	3 481 948	3 681 600	3 896 800	4 101 590	4 319 100	5,8 %	215 200
Henkilöstökulut	1 243 893	1 145 994	1 157 660	1 182 854	1 229 649	1,0 %	11 666
Palvelujen ostot	459 185	424 790	543 994	560 314	577 123	28,1 %	119 204
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	412 763	369 800	404 100	416 223	428 710	9,3 %	34 300
Vuokrat	91 320	72 987	73 347	75 547	77 814	0,5 %	360
Muut toimintakulut	3 159	16 400	4 300	4 366	4 434	-73,8 %	-12 100
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	2 210 320	2 029 971	2 183 401	2 239 304	2 317 730	7,6 %	153 430
TOIMINTAKATE	1 271 628	1 651 629	1 713 399	1 862 286	2 001 370	3,7 %	61 770
Korkotuotot	80 635	40 000	20 000	20 000	20 000	-50,0 %	-20 000
Muut rahoitustuotot	20 307	35 000	18 000	18 000	18 000	-48,6 %	-17 000
Korkokulut	-14 398	-50 000	-75 000	-67 500	-60 750	50,0 %	-25 000
Muut rahoituskulut	-247 708	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000	0,0 %	0
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-161 164	-225 000	-287 000	-279 500	-272 750	27,6 %	-62 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	1 078 961	1 097 500	1 451 500	1 451 500	1 451 500	32,3 %	354 000
POISTOERON MUUTOS	15 429	15 500	15 500	15 500	15 500	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	46 932	344 629	-9 601	146 786	292 620	-102,8 %	-354 230

TUNNUSLUVUT

Laskutettu m3	2 107 458	2 200 000	2 200 000	2 200 000	2 200 000	0,0 %	0
Toimintamenot €/m3	1,05	0,92	0,99	1,02	1,05	7,6 %	0,07
Kaikki menot €/m3	1,69	1,56	1,80	1,82	1,85	15,4 %	0,24
Vesimaksu/m3	1,20	1,30	1,40	1,50	1,60	7,7 %	0,10

VIEMÄRILAITOS	TP 2024 €	TA 2025 €	TA 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	25/26 Muutos %	25/26 Muutos €
TOIMINTATUOTOT	5 242 614	5 417 000	5 725 300	6 025 965	6 345 678	5,7 %	308 300
Henkilöstökulut	1 081 769	1 104 415	1 167 788	1 193 908	1 241 664	5,7 %	63 373
Palvelujen ostot	1 012 572	1 024 421	1 095 818	1 128 693	1 162 553	7,0 %	71 397
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	795 442	790 177	809 900	834 197	859 223	2,5 %	19 723
Vuokrat	60 639	75 965	72 293	74 462	76 696	-4,8 %	-3 672
Muut toimintakulut	2 560	14 500	3 900	3 954	4 010	-73,1 %	-10 600
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	2 952 982	3 009 478	3 149 699	3 235 214	3 344 146	4,7 %	140 221
TOIMINTAKATE	2 289 632	2 407 522	2 575 601	2 790 751	3 001 532	7,0 %	168 079
Korkotuotot	86 449	40 000	20 000	20 000	20 000	-50,0 %	-20 000
Muut rahoitustuotot	-20	0	0	0	0		0
Korkokulut	-24 538	-11 000	-15 000	-13 500	-12 150	36,4 %	-4 000
Muut rahoituskulut	-252 659	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000	0,0 %	0
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-190 768	-221 000	-245 000	-243 500	-242 150	10,9 %	-24 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	1 728 233	1 748 500	1 661 500	1 661 500	1 661 500	-5,0 %	-87 000
POISTOERON MUUTOS	174 000	174 000	174 000	174 000	174 000	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	544 631	612 022	843 101	1 059 751	1 271 882	37,8 %	231 079

Laskutettu m3	1 960 626	2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000	0,0 %	0
Toimintamenot €/m3	1,51	1,43	1,50	1,54	1,59	4,9 %	0,07
Kaikki menot €/m3	2,53	2,39	2,42	2,46	2,51	1,3 %	0,03
Jätevesimaksu/m3	1,83	1,93	2,03	2,13	2,23	5,2 %	0,10

KOKKOLAN VESI YHTEENSÄ	TP 2024 €	TA 2025 €	TA 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	25/26 Muutos %	25/26 Muutos €
TOIMINTATUOTOT	8 724 562	9 098 600	9 622 100	10 127 555	10 664 778	5,8 %	523 500
Henkilöstökulut	2 325 662	2 250 409	2 325 448	2 376 762	2 471 313	3,3 %	75 039
Palvelujen ostot	1 471 757	1 449 211	1 639 812	1 689 007	1 739 676	13,2 %	190 601
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 208 205	1 159 977	1 214 000	1 250 420	1 287 933	4,7 %	54 023
Vuokrat	151 959	148 952	145 640	150 009	154 510	-2,2 %	-3 312
Muut toimintakulut	5 719	30 900	8 200	8 320	8 444	-73,5 %	-22 700
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	5 163 302	5 039 449	5 333 100	5 474 518	5 661 876	5,8 %	293 651
TOIMINTAKATE	3 561 260	4 059 151	4 289 000	4 653 037	5 002 902	5,7 %	229 849
Korkotuotot	167 084	80 000	40 000	40 000	40 000	-50,0 %	-40 000
Muut rahoitustuotot	20 287	35 000	18 000	18 000	18 000	-48,6 %	-17 000
Korkokulut	-38 936	-61 000	-90 000	-81 000	-72 900	47,5 %	-29 000
Muut rahoituskulut	-500 367	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	0,0 %	0
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-351 932	-446 000	-532 000	-523 000	-514 900	19,3 %	-86 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	2 807 194	2 846 000	3 113 000	3 113 000	3 113 000	9,4 %	267 000
POISTOERON MUUTOS	189 429	189 500	189 500	189 500	189 500	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	591 563	956 651	833 500	1 206 537	1 564 502	-12,9 %	-123 151

TALOUSARVIO 2026 JA SUUNNITELMA 2027-2028

KOKKOLAN VESI	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
	1 000 €	1 000 €	1 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	8 725	9 099	9 622 100	10 127	10 665
Toimintakulut	-5 163	-5 039	-5 333 100	-5 475	-5 662
	3 562	4 060	4 289 000	4 652	5 003
Poistot	-2 807	-2 846	-3 113 000	-3 113	-3 113
LIIEKEYLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	755	1 214	1 176 000	1 539	1 890
Rahoitustuotot	187	115	58 000	58	58
Rahoituskulut	-39	-61	-90 000	-81	-73
Korvaus peruspo:sta	-500	-500	-500 000	-500	-500
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN	403	768	644 000	1 016	1 375
Satunnaiset erät					
TILIKAUDEN TULOS	403	768	644 000	1 016	1 375
Varausten muutos	189	189	189 500	189	189
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	592	957	833 500	1 205	1 564
INVESTOINNIT brutto	7 092	15 627	2 750 000	4 150	2 910
UUDET LAINAT	0	0	0	0	0

KOKKOLAN VESI	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
	1000 €	1000 €	€	1000 €	1000 €
RAHOITUSLASKELMA					
Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikeliijäämä (-alijäämä)	755	1 214	1 176 000	1 539	1 890
Poistot ja arvonalentumiset	2 807	2 846	3 113 000	3 113	3 113
Rahoitustuotot ja kulut	-352	-446	-532 000	-523	-515
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	0	0
	3 210	3 614	3 757 000	4 129	4 488
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-7 092	-15 627	-2 750 000	-4 150	-2 910
Rahoitusosuudet investointim	0	0	0		
Käyttöomaisuuden myyntituotot					
	-7 092	-15 627	-2 750 000	-4 150	-2 910
Varsin. toim. ja inv. netto	-3 882	-12 013	1 007 000	-21	1 578
Rahoitustoiminnan rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Muilta saat. pitkäaik.lainojen lis.+	0	0	0	3 000	0
Muilta saat. pitkäaik.lainojen väh.-	-400	0	0	-300	-300
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Pitkä. ja lyhytaik.saam.muutokset kunnalta	0				
Pitkä. ja lyhytaik.saam.muutokset muilta	-342				
Korott.pitkä- ja lyhytaik.velk. muutos	1 167				
Rah.toiminnan nettorahavirta	425	0	0	2 700	-300
Vaikutus maksuvalmiuteen	-3 457	-12 013	1 007 000	2 679	1 278

KOKKOLAN VESI / INVESTOINNIT	Kustannus- arvio	Aik. käyttö Tilanne 31.8.2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Hankkeen nimitiedot					
VESILAITOS					
UUDISRAKENTAMINEN					
Suunnittelu ja tutkimukset (Karhinkangas)		1 003 765		100 000	200 000
Vedenjakeluverkosto, uudisrakentaminen			300 000	300 000	300 000
Uudisrakentaminen yhteensä			300 000	400 000	500 000
KORVAUSRAKENTAMINEN					
Vedenjakeluverkosto, saneeraus			1 200 000	700 000	1 000 000
Verkostojen suorituskvyn hallinta (aluemittaus)				100 000	100 000
Etäluettavat vesimittarit		25 701	150 000	150 000	150 000
Korvausrakentaminen yhteensä			1 350 000	950 000	1 250 000
Vesilaitos investoinnit yhteensä			1 650 000	1 350 000	1 750 000
VIEMÄRILAITOS					
UUDISRAKENTAMINEN					
Jätevesiverkosto, uudisrakentaminen			100 000	300 000	300 000
Uudisrakentaminen yhteensä			100 000	300 000	300 000
KORVAUSRAKENTAMINEN					
Jv-pumppaamojen ja sähkökeskusten saneeraus			50 000	50 000	50 000
Jätedenpuhdistamon saneeraukset			50 000	100 000	100 000
Jätevedenpuhdistamon purkuputki			0	1 650 000	0
Jätevesiverkosto,saneeraus			800 000	400 000	600 000
Kalustohankinnat (huoltovarmuus)			0	60 000	60 000
Kriittisen infran turvaaminen			50 000	50 000	50 000
Venuksen paineenkorottamon saneeraus			0	150 000	0
Vesitornin ja Ventuksen kuntokartoitus			50 000	0	0
Vesitornin saneeraus			0	40 000	0
Korvausrakentaminen yhteensä			1 000 000	2 500 000	860 000
Viemärilaitos investoinnit yhteensä			1 100 000	2 800 000	1 160 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ			2 750 000	4 150 000	2 910 000
Tulot			0	0	0
Nettomenot			2 750 000	4 150 000	2 910 000

7 Käyttötalousyhdistelmä ja sitovuustasot

KOKKOLAN KAUPUNKI

KÄYTTÖTALOUS 2026 YHDISTELMÄ	MENOT		muutos%		TULOT		muutos%		NETTO		muutos%
	€				€				€		
TARKASTUSLAUTAKUNTA	-178 298		2,9 %		0				-178 298		2,9 %
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	0		-100,0 %		0		-100,0 %		0		-100,0 %
KAUPUNGINHALLITUS	-29 193 636		5,6 %		6 519 723		2,5 %		-22 673 913		6,6 %
YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKUNTA	-3 492 230		7,1 %		2 075 933		0,7 %		-1 416 297		18,1 %
TYÖLLISYYSLAUTAKUNTA, TE-Palvelut	-6 979 888				6 979 888				0		
TYÖLLISYYSLAUTAKUNTA, Kotoutumispa-	-489 105				1 800 000				1 310 895		
OPETUS- JA KASVATUSLAUTAKUNTA	-121 713 686		6,2 %		5 010 545		2,1 %		-116 703 141		6,4 %
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNT	-21 101 927		11,6 %		2 165 870		-13,4 %		-18 936 057		15,4 %
KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	-64 786 241		1,0 %		67 331 417		2,1 %		2 545 176		44,8 %
RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNT/	-2 244 608		2,6 %		1 135 000		4,7 %		-1 109 608		0,5 %
YHTEENSÄ	-250 179 619		5,0 %		93 018 376		3,3 %		-157 161 244		6,0 %

Kokkolan kaupungin hallintosäännön § 66 mukaisesti valtuusto määrittelee talousarviosta päättäsään, mitkä ovat valtuuston sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet. Valtuusto voi päättää muutoksista talousarvioon talousarviovuoden aikana.

Talousarvion sitovia eriä ovat valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Toimielimellä on valtuutus käyttää sille talousarviossa osoitettu määräraha määrättyyn käyttötarkoitukseen tai määrätyn tavoitteen toteuttamiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu.

Hyväksyessään vuoden 2026 talousarvion valtuusto hyväksyy talousarvion sitovuusmäärittelyn seuraavasti:

Käyttötalousosa

Numero-osan sitovuudet	Vuosi 2026 Menot	EUR Tulot	Netto
KÄYTTÖTALOUS			
TARKASTUSLAUTAKUNTA	-178 298	0	-178 298
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	0	0	0
KAUPUNGINHALLITUS YHTEENSÄ	-29 193 636	6 519 723	-22 673 913
Kaupungin johtaminen	-3 749 983	1 501 500	-2 248 483
Kaupungin kanslia	-1 395 636	482 280	-913 356
Elinkeinot ja kaupunkikehitys	-14 415 882	35 000	-14 380 882
Henkilöstöpalvelut	-4 388 228	723 300	-3 664 928
Taloushallintopalvelut	-2 164 373	1 614 373	-550 000
Tietohallintopalvelut	-2 231 048	2 163 270	-67 778
KAUPUNGINHALLITUS ILMAN NETTOSITOVIA	-848 486	0	-848 486
YMPÄRISTÖTERVEYSLTK	-3 492 230	2 075 933	-1 416 297
TYÖLLISYYSLAUTAKUNTA, TE-Palvelut	-6 979 888	6 979 888	0
TYÖLLISYYSLAUTAKUNTA, Kotoutumispalvelut	-489 105	1 800 000	1 310 895
OPETUS- JA KASVATUSLAUTAKUNTA	-121 713 686	5 010 545	-116 703 141
Lukiokoulutus	-9 116 227	705 730	-8 410 497
Kokkolan seudun opisto	-2 459 236	448 100	-2 011 136
OPETUS- JA KASVATUSLTK ILMAN NETTOSITOVIA	-110 138 223	3 856 715	-106 281 508
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA	-21 101 927	2 165 870	-18 936 057
KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	-64 786 241	67 331 417	2 545 176
RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLTK	-2 244 608	1 135 000	-1 109 608
KÄYTTÖTALOUS SITOVAT YHTEENSÄ	-124 370 838	15 847 536	-108 523 302
KÄYTTÖTALOUS NETTOSITOVAT YHTEENSÄ			-48 637 941
KÄYTTÖTALOUS	-250 179 619	93 018 376	-157 161 243

Investointiosa

Poistosuunnitelman mukaan investointien aktivointiraja on 10 000 euroa. Sitä pienemmät hankinnat kirjataan hankintavuoden kuluksi. Vuoden aikana investointiosaan budjetoituihin menokohtiin saat-
taa kertyä menoja, jotka alittavat tämän aktivointirajan. Nämä menot kirjataan käyttötalouden ku-
luiksi. Myös vastaavat määrärahat siirretään investointiosasta käyttötalouteen. Asia voi esiintyä
myös päinvastaisena. Toisin sanoen käyttötalouden puolella on menoja, jotka aktivointirajan ylitty-
essä tulee aktivoida ja kirjata investointeihin. Kyseessä on määrärahojen tekninen muutos, johon ei
sisälly asian eikä sisällön muutosta. Edellä mainitut määrärahasiirrot käyttötalouden ja investointien
välillä tekee talousjohtaja.

Talousarviokirjassa esitetyt erilliset investointikohteet ovat sitovia valtuustoon nähden.

Rahoitusosa

Hyväksyessään vuoden 2026 talousarvion valtuusto oikeuttaa kaupunginhallituksen tai määrää-
mänsä päättämään talousarviolainojen ottamisesta ja nykyisten lainojen lyhentämisestä.

8 Investoinnit ja investointiperustelut

KOKKOLAN KAUPUNKI INVESTOINNIT						
	TP 2024	TA 2025	LTK ES 2026	KJ-esitys 2026	TS 2027 (1000)	TS 2028 (1000)
KAUPUNGINHALLITUS						
Microsoft office lisenssit	-247 575,64	-330 000,00	-330 000,00	-330 000,00	-330	-330
Kara ohjelmistohankinnat	-89 450,00	-80 000,00	-80 000,00	-80 000,00	-80	-80
Sähköinen asiointi	0,00	-30 000,00	-60 000,00	-60 000,00	-25	-25
Henkilöstöpalvelut HR-ohjelmisto	0,00	-30 000,00	0,00	0,00	0	0
Asianhallinnan ohjelmistohankinnat	-9 400,00	-25 000,00	-25 000,00	-25 000,00	-25	-25
IDM-ympäristön kehitys	-6 545,00	0,00	-60 000,00	-60 000,00	0	0
TOIMINTAKULUT	-352 970,64	-495 000,00	-555 000,00	-555 000,00	-460	-460
AINEETON KÄYTTÖMAISUUS	-352 970,64	-495 000,00	-555 000,00	-555 000,00	-460	-460
Aineettomat oikeudet yhteensä	-352 971	-495 000	-555 000	-555 000	-460	-460
Maa- ja vesialueet osto ja myynti	1 075 276,00	1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	1 500	1 500
Rakennusten myynti	201 612,90	0,00	0,00	0,00	0	0
TOIMINTATUOTOT	1 276 888,90	1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	1 500	1 500
Maa- ja vesialueet osto ja myynti	-1 090 758,46	-1 200 000,00	-1 200 000,00	-1 200 000,00	-1 200	-1 200
Rakennusten purku	-164 508,00	-200 000,00	0,00	0,00	0	0
TOIMINTAKULUT	-1 255 266,46	-1 400 000,00	-1 200 000,00	-1 200 000,00	-1 200	-1 200
KIINTEÄN OMAISUUDEN OSTO	21 622,44	100 000,00	300 000,00	300 000,00	300	300
Maa- ja vesialueet yhteensä	21 622	100 000	300 000	300 000	300	300
Palvelimien ja tietoliikennelaitteiden uusiminen	-52 679,60	-80 000,00	-160 000,00	-160 000,00	-80	-80
TOIMINTAKULUT	-52 679,60	-80 000,00	-160 000,00	-160 000,00	-80	-80
Tietokonelaitteet	-52 679,60	-80 000,00	-160 000,00	-160 000,00	-80	-80
Muut koneet ja kalusto yhteensä	-52 680	-80 000	-160 000	-160 000	-80	-80
Käyttöomaisuusarvoparerien myynti	333 710,00	0,00	0,00	0,00	0	0
TOIMINTATUOTOT	333 710,00	0,00	0,00	0,00	0	0
Käyttöomaisuusarvoparerien hankinta KUP pääomittaminen 7,5 milj. (yht. 27,5 milj.)	-10 012 960,00	-10 500 000,00	-8 000 000,00	-8 000 000,00	-500	-500
TOIMINTAKULUT	-10 012 960,00	-10 500 000,00	-8 000 000,00	-8 000 000,00	-500	-500
Käyttöomaisuusarvopaperit	-9 679 250,00	-10 500 000,00	-8 000 000,00	-8 000 000,00	-500	-500
Osakkeet ja osuudet yhteensä	-9 679 250	-10 500 000	-8 000 000	-8 000 000	-500	-500
KAUPUNGINHALLITUS YHTEENSÄ	-10 063 278	-10 975 000	-8 415 000	-8 415 000	-740	-740
OPETUS- JA KASVATUSLAUTAKUNTA						
Kiviniityn päiväkodin kalustamisen suunnittelu	0,00	0,00	-15 000,00	-15 000,00	0	0
Piispanmäki suunnittelu	-27 159,53	0,00	0,00	0,00	0	0
TOIMINTAKULUT	-27 159,53	0,00	-15 000,00	-15 000,00	0	0
Suunnittelu ja kehittämismenot yhteensä	-27 160	0	-15 000	-15 000	0	0
Päiväkodit ulko- ja sisäileikkivälineet Ulkoleikkivälineiden hankinta ja uusiminen	0,00	-30 000,00	-30 000,00	-30 000,00	-30	-30
Koulut pihaleikkivälineet Ulkoleikkivälineiden hankinta ja uusiminen	-13 432,97	-35 000,00	-35 000,00	-35 000,00	-35	-35
Villan koulun kalustaminen	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
Päiväkotien kalustus Kaluston hankinta ja uusiminen	-2 164,61	-30 000,00	-60 000,00	-60 000,00	-30	-30
Oppimisympäristöjen ja kaluston uudistaminen Kaluston hankinta ja uusiminen	-15 823,56	-75 000,00	-75 000,00	-75 000,00	-75	-75
Donnerskan koulun kalustaminen Uusien tilojen kalustaminen ja opetusvälineiden hankinta	-672 257,96	-50 000,00	0,00	0,00	0	0
Kokkolan suomalainen lukio Oppimisympäristön uusiminen, kaluston hankinta	-29 087,43	-40 000,00	-82 000,00	-82 000,00	0	0
Kiviniityn koulun kalustaminen Uusien tilojen kalustaminen ja opetusvälineiden hankinta	-7 441,10	0,00	0,00	0,00	0	0
Piispanmäen monitoimitalon kalustaminen hankinta	0,00	-1 250 000,00	-150 000,00	-150 000,00	0	0
Halkokarin koulun ja päiväkodin kalustaminen	0,00	0,00	0,00	0,00	0	-1 200
Kiviniityn päiväkodin kalustaminen Uusien tilojen kalustaminen	0,00	0,00	0,00	0,00	-200	0
TOIMINTAKULUT	-740 207,63	-1 510 000,00	-432 000,00	-432 000,00	-370	-1 370
Muut koneet ja kalusto yhteensä	-740 208	-1 510 000	-432 000	-432 000	-370	-1 370
OPETUS- JA KASVATUSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ	-767 367	-1 510 000	-447 000	-447 000	-370	-1 370
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA						
Kirjastoauton hankinta	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
TOIMINTAKULUT	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
Kuljetusvälineet yhteensä	0	0	0	0	0	0
Kokoelmakeskus Lataamon kalustus ja hyllyjärjestelmät	0,00	0,00	15 000,00	15 000,00	53	0
TOIMINTATUOTOT	0,00	0,00	15 000,00	15 000,00	53	0
Kälvien omatoimikirjaston kalustaminen	-68 519,88	0,00	0,00	0,00	0	0
Kokoelmakeskus Lataamon kalustus ja hyllyjärjestelmät	0,00	0,00	-60 000,00	-60 000,00	-210	0
Anders-kirjastojen kirjastojärjestelmän uusiminen	0,00	0,00	-42 000,00	-42 000,00	0	0
Roosin talon sähkösuunnittelu ja valaistus	0,00	0,00	-20 000,00	-20 000,00	-9	0
TOIMINTAKULUT	-68 519,88	0,00	-122 000,00	-122 000,00	-219	0
Kunu - muut koneet ja kalusto	-68 519,88	0,00	-107 000,00	-107 000,00	-166	0
Koneet ja kalusto yhteensä	-68 520	0	-107 000	-107 000	-166	0

KOKKOLAN KAUPUNKI INVESTOINNIT

		TP 2024	TA 2025	LTK ES 2026	KJ-esitys 2026	TS 2027 (1000)	TS 2028 (1000)
Lähiliikuntapaikat		50 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Ulkouitreitit ja palvelut		31 700,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOIMINTATUOTOT		81 700,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vararaha	Lähiliikuntapaikkojen pienemmät korjaus- ja kehittämistoimenpiteet	-83 136,55	-80 000,00	-80 000,00	-80 000,00	-80	-80
Lähiliikuntapaikat		-300 816,89	0,00	0,00	0,00	0	0
Ulkouitreitit- ja palvelut	Luontoliikuntaselvityksen mukaiset perusrakennus- ja kehittämishankkeet mm. Perhonjoki, Karipolku ja Palma sekä lintutornien toimenpiteet.	-217 072,99	-150 000,00	-180 000,00	-180 000,00	-150	-150
Ulkoliikuntapaikkaverkoston kehittäminen	Kestävän ulkokenttäverkoston kehittämissuunnitelman mukaiset toimenpiteet.	0,00	-150 000,00	-300 000,00	-300 000,00	-300	-300
Uimarannat	Peruskunnostus ja kehittäminen hyväksytyn suunnitelman mukaan mm. esteetön uimaremppe sopivaan kohteeseen, pukukoppien kunnostus sekä turvallisuustoimenpiteitä eri rannoilla.		-70 000,00	-50 000,00	-50 000,00	-50	-50
Kuntoradat	Peruskunnostus ja kehittäminen hyväksytyn suunnitelman mukaan mm. Köykärin peruskunn. jatko, sekä eri kuntoratojen opasteet, valaistus sekä purutus.	-104 509,23	-100 000,00	-100 000,00	-100 000,00	-100	-100
TOIMINTAKULUT		-705 535,66	-550 000,00	-710 000,00	-710 000,00	-680	-680
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä		-623 835	-550 000	-710 000	-710 000	-680	-680
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALTK YHTEENSÄ		-692 355	-550 000	-817 000	-817 000	-846	-680
KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA							
Marinkaisten päiväkotit		0,00	-100 000,00	-700 000,00	-700 000,00	0	0
	Päiväkodin suunnittelu ja toteutus.						
Kiviiniityn päiväkotit	Kokonaiskustannusarvio 8,2 milj.	-20 873,48	-2 700 000,00	-5 200 000,00	-5 200 000,00	-2 100	0
Marinkaisten varhaiskasvatustilojen suunnittelu		-6 830,00	0,00	0,00	0,00	0	0
TOIMINTAKULUT		-27 703,48	-2 800 000,00	-5 900 000,00	-5 900 000,00	-2 100	0
Päiväkodit - rakennukset yhteensä		-27 703	-2 800 000	-5 900 000	-5 900 000	-2 100	0
Korjausmäärärahat/päiväkodit		-472 007,71	-450 000,00	-550 000,00	-550 000,00	-550	-550
Peurankadun päiväkotit		0,00	0,00	0,00	0,00	-100	0
Tulliharjun päiväkotit		0,00	0,00	0,00	0,00	-100	0
Koivurinteen päiväkotit		0,00	0,00	-400 000,00	-400 000,00	0	0
TOIMINTAKULUT		-472 007,71	-450 000,00	-950 000,00	-950 000,00	-750	-550
Päiväkodit - korjausmäärärahat yhteensä		-472 008	-450 000	-950 000	-950 000	-750	-550
TOIMINTATUOTOT		0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
	Kokonaiskustannusarvio n. 28 milj., investointivaraus 5 milj.euroa.						
Halkokarin koulu ja päiväkotit		0,00	-970 000,00	-5 200 000,00	-5 200 000,00	-15 700	-5 780
Villan koulu		-1 541,64	0,00	0,00	0,00	0	0
	Peruskorjaustyöt: auditorio, 2krs loppuosa sekä vesikatto, että julkisivut.						
Kokkolan suomalainen lukio		-962 835,54	-1 000 000,00	-2 000 000,00	-2 000 000,00	-1 000	0
Donnerska ja KSG		-5 830 242,80	0,00	0,00	0,00	0	0
Piispanmäen monitoimitalo		-395 930,61	-60 000,00	0,00	0,00	0	0
Halkokarin monitoimitalo, suunnittelu ja toteutus		-428 653,79	0,00	0,00	0,00	0	0
	Teknisen työn uudisrakennus. Kokonaiskustannus 1,2 milj.						
Mäntykankaan koulun teknisen työn tila		-17 830,00	-1 200 000,00	-800 000,00	-800 000,00	0	0
Mäntykankaan koulu, teknisen työn uudisrakennus		-3 524,99	0,00	0,00	0,00	0	0
Sokojan koulu		0,00	0,00	0,00	0,00	-400	0
TOIMINTAKULUT		-7 640 559,37	-3 230 000,00	-8 000 000,00	-8 000 000,00	-17 100	-5 780
Koulut - rakennukset yhteensä		-7 640 559	-3 230 000	-8 000 000	-8 000 000	-17 100	-5 780
Korjausmäärärahat/koulut		-276 169,60	-850 000,00	-950 000,00	-950 000,00	-950	-950
Kiviiniityn koulu		0,00	0,00	-200 000,00	-200 000,00	-300	-3 000
TOIMINTAKULUT		-276 169,60	-850 000,00	-1 150 000,00	-1 150 000,00	-1 250	-3 950
Koulut - korjausmäärärahat yhteensä		-276 170	-850 000	-1 150 000	-1 150 000	-1 250	-3 950
Draken talon kunnostaminen		377,31	0,00	0,00	0,00	0	0
TOIMINTATUOTOT		377,31	0,00	0,00	0,00	0	0
Draken talon kunnostaminen		-377,31	0,00	0,00	0,00	0	0
Kaupunginkirjaston muutostyöt	Ilmastointi, valaistus ja toimiston muutostyöt	-126 298,97	-550 000,00	-700 000,00	-700 000,00	0	0
Kälviän kirjasto		-68 140,51	0,00	0,00	0,00	0	0
Näyttelyhalli ITE, mallihuoneen rakentaminen		0,00	0,00	0,00	0,00	0	-50
	Vanhan osan saneeraus ja vuodelle 2027:						
Lataamo, rakennus 504	uudisrakennus	-20 980,00	-150 000,00	-2 000 000,00	-2 000 000,00	-500	0
TOIMINTAKULUT		-215 796,79	-700 000,00	-2 700 000,00	-2 700 000,00	-500	-50
Kultturi ja nuoris - rakennukset yhteensä		-215 419	-700 000	-2 700 000	-2 700 000	-500	-50
Korjausmäärärahat/ kultturi ja nuoris		-128 515,13	-100 000,00	-150 000,00	-150 000,00	-150	-150
TOIMINTAKULUT		-128 515,13	-100 000,00	-150 000,00	-150 000,00	-150	-150
Kultturi ja nuoris - korjausmäärärahat yhteensä		-128 515	-100 000	-150 000	-150 000	-150	-150
TOIMINTAKULUT		0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
Liikunta - rakennukset yhteensä		0	0	0	0	0	0

KOKKOLAN KAUPUNKI INVESTOINNIT

		TP 2024	TA 2025	LTK ES 2026	KJ-esitys 2026	TS 2027 (1000)	TS 2028 (1000)
Korjausmäärärahat/ liikunta		-38 000,21	-100 000,00	-150 000,00	-150 000,00	-150	-150
Uintikeskus Vesiveijari	Peruskorjauksen suunnittelu sekä 2028 toteutus.	0,00	0,00	-500 000,00	-500 000,00	-500	-10 000
Kipparihalli		0,00	0,00	0,00	0,00	-300	0
TOIMINTAKULUT		-38 000,21	-100 000,00	-650 000,00	-650 000,00	-950	-10 150
Liikunta - korjausmäärärahat yhteensä		-38 000	-100 000	-650 000	-650 000	-950	-10 150
Energiatehokkuussopimuksen pohj. toimenpiteet	KETS-sopimukseen pohjautuvat työt	0,00	-150 000,00	-150 000,00	-150 000,00	-150	-150
Puistotoimitilan muutos		-335 781,43	0,00	0,00	0,00	0	0
TOIMINTAKULUT		-335 781,43	-150 000,00	-150 000,00	-150 000,00	-150	-150
Kaupunkirakenne - rakennukset yhteensä		-335 781	-150 000	-150 000	-150 000	-150	-150
Keittiölaitteet		-150 943,97	-150 000,00	-150 000,00	-150 000,00	-150	-150
TOIMINTAKULUT		-150 943,97	-150 000,00	-150 000,00	-150 000,00	-150	-150
Keittiölaitteet yhteensä		-150 944	-150 000	-150 000	-150 000	-150	-150
HAJA-ASUTUSALUEIDEN VIEMÄRÖINTI		0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
Vartiolinna		-28 909,73	0,00	0,00	0,00	0	0
Suojeltujen ja kulttuuri hist. merkit. raken. korjaus	Korjausmäärärahat	-9,35	-50 000,00	-100 000,00	-100 000,00	-100	-100
TOIMINTAKULUT		-28 919,08	-50 000,00	-100 000,00	-100 000,00	-100	-100
Suojeltujen ja kulttuuri hist. merkit. rakennusten korjaus yhteensä		-28 919	-50 000	-100 000	-100 000	-100	-100
Kaupungintalo		-165 876,48	-30 000,00	0,00	0,00	0	0
Konservatorio		-11 249,90	0,00	0,00	0,00	0	0
Korjausmäärärahat		-281 136,48	-600 000,00	-880 000,00	-880 000,00	-880	-880
Yllättävät sisäilmakorjaukset		0,00	-200 000,00	0,00	0,00	0	0
Yllättävät sisäilmakorjaukset kaupungintalon D-siven ilmastoinnin muutostyöt		-3 141,94	0,00	0,00	0,00	0	0
TOIMINTAKULUT		-461 404,80	-830 000,00	-880 000,00	-880 000,00	-880	-880
Korjausmäärärahat yhteensä		-461 405	-830 000	-880 000	-880 000	-880	-880
Rakennusten purku		0,00	0,00	-200 000,00	-200 000,00	-200	-200
TOIMINTAKULUT		0,00	0,00	-200 000,00	-200 000,00	-200	-200
Rakennusten purku yhteensä		0	0	-200 000	-200 000	-200	-200
Rakennukset yhteensä		-9 775 424,26	-9 410 000,00	-20 980 000,00	-20 980 000,00	-24 280	-22 110
Liikenneväylät		18 961,44	0,00	0,00	0,00	0	0
TOIMINTATUOTOT		18 961,44	0,00	0,00	0,00	0	0
Kara - liikenneväylät		-3 891 864,12	-3 000 000,00	-3 200 000,00	-3 200 000,00	-3 300	-3 500
Piispanmäen liikennejärjestelyt		-177 174,69	0,00	0,00	0,00	0	0
VT8 kaupungin osuudet	Kokonaiskustannusarvio 5,9 milj. euroa.	0,00	-590 000,00	-630 000,00	-630 000,00	-3 500	-1 770
Kruununportin liittymät ja kadut		0,00	-4 300 000,00	0,00	0,00	-4 500	-3 500
Kruununportti - kipinä kevyenliikenteen väylä	Kokonaiskustannusarvio 2,4 milj.euroa.	-164 747,46	-200 000,00	-300 000,00	-300 000,00	0	0
VT8 ja kruunupynttien liittymä		-50 967,04	-50 000,00	0,00	0,00	-500	-1 000
Kruununportti pistoraide		0,00	0,00	0,00	0,00	-500	0
MT yhteys VT8 - MT749 (Kvikant yhteys)		0,00	0,00	-350 000,00	-350 000,00	0	0
Kaarlelankadun kiertoliittymä		0,00	0,00	0,00	0,00	0	-600
VT8 - VT13 yhteysväli		0,00	0,00	0,00	0,00	-400	0
VT8 Kosila - kaupungin osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0	-2 000
TOIMINTAKULUT		-4 284 753,31	-8 140 000,00	-4 480 000,00	-4 480 000,00	-12 700	-12 370
Liikenneväylät - kiinteät rakenteet yhteensä		-4 265 792	-8 140 000	-4 480 000	-4 480 000	-12 700	-12 370
Hulevesi		-823 058,19	-500 000,00	-500 000,00	-500 000,00	-500	-500
TOIMINTAKULUT		-823 058,19	-500 000,00	-500 000,00	-500 000,00	-500	-500
Liikenneväylät - hulevesi yhteensä		-823 058	-500 000	-500 000	-500 000	-500	-500
Urheilupuiston ulkoalueet		833,60	0,00	0,00	0,00	0	0
Taidetalo Renlundin piha (Brita Maria -avustus)		530 580,00	0,00	0,00	0,00	0	0
TOIMINTATUOTOT		531 413,60	0,00	0,00	0,00	0	0
Puistot	Rakentamishojelman mukaiset työt	-243 571,27	-255 000,00	-255 000,00	-255 000,00	-255	-255
Urheilupuiston ulkoalueet		-684 718,38	-1 500 000,00	-1 200 000,00	-1 200 000,00	-1 100	0
Piispanmäen puisto		0,00	0,00	-350 000,00	-350 000,00	0	0
Kirkonmäen urheilualan yleissuunnitelma		0,00	0,00	-150 000,00	-150 000,00	0	0
Lataamo- vanha varikkoalue, suunnittelu		0,00	0,00	-120 000,00	-120 000,00	0	0
Taidetalo Renlundin piha (Brita Maria -avustus)		-569 029,91	0,00	0,00	0,00	0	0
TOIMINTAKULUT		-1 497 319,56	-1 755 000,00	-2 075 000,00	-2 075 000,00	-1 355	-255
Puistot yhteensä		-965 906	-1 755 000	-2 075 000	-2 075 000	-1 355	-255

KOKKOLAN KAUPUNKI INVESTOINNIT

	TP 2024	TA 2025	LTK ES 2026	KJ-esitys 2026	TS 2027 (1000)	TS 2028 (1000)
Pilaantuneiden maiden kunnostus	-53 318,89	-80 000,00	0,00	0,00	0	0
TOIMINTAKULUT	-53 318,89	-80 000,00	0,00	0,00	0	0
Jätehuolto yhteensä	-53 319	-80 000	0	0	0	0
Rantojen kunnostus	95 427,20	0,00	0,00	0,00	0	0
TOIMINTATUOTOT	95 427,20	0,00	0,00	0,00	0	0
Väylämerk./linjataulujen uusiminen/veneväylät/ladut	-19 233,48	-40 000,00	0,00	0,00	0	0
Torin perusparannus	-212 620,73	0,00	0,00	0,00	0	-500
Siltojen peruskorjaus	-17 323,25	-500 000,00	-800 000,00	-800 000,00	0	-800
Rantojen kunnostus	-153 837,17	-100 000,00	0,00	0,00	0	0
Olemassaolevien laitureiden ja laituriirakenteiden kunnostus	-2 162,40	-90 000,00	0,00	0,00	0	0
Väylämerk./linjataulujen uusiminen sekä lakisäät. tark.	-5 000,00	0,00	0,00	0,00	0	0
Rantojen kunnostus/ Helmi hanke	-15 804,94					
Suntin reunamuurit	-291 235,57	-600 000,00	0,00	0,00	-100	0
Morsiusaaren silta	0,00	-300 000,00	0,00	0,00	0	0
Asemaseudun liikukku ja pysäk. järjestelyt	0,00	-250 000,00	-1 000 000,00	-1 000 000,00	-8 000	-5 000
Perusparannus ja katurakennemuutokset, kokonaiskustannusarvio 0,9 milj. euroa.						
Rautatietoriin liittyvä infra	-17 430,35	-1 000 000,00	-600 000,00	-600 000,00	-300	
TOIMINTAKULUT	-734 647,89	-2 880 000,00	-2 400 000,00	-2 400 000,00	-8 400	-6 300
Muut yhdyskuntapalvelut yhteensä	-639 221	-2 880 000	-2 400 000	-2 400 000	-8 400	-6 300
	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
Kaupunkirakenne - muut koneet ja kalusto yhteensä	0	0	0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-6 747 295,60	-13 355 000,00	-9 455 000,00	-9 455 000,00	-22 955	-19 425
KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA YHTEENSÄ	-16 522 720	-22 765 000	-30 435 000	-30 435 000	-47 235	-41 535
KAUPUNKI investoinnit yhteensä						
TOIMINTATUOTOT	2 338 479	1 500 000	1 515 000	1 515 000	1 553	1 500
TOIMINTAKULUT	-30 384 199	-37 300 000	-41 629 000	-41 629 000	-50 744	-45 825
NETTO	-28 045 720	-35 800 000	-40 114 000	-40 114 000	-49 191	-44 325
KOKKOLAN VESI investoinnit yhteensä						
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-7 092 367	-15 627 000	-2 750 000	-2 750 000	-4 150	-2 910
NETTO	-7 092 367	-15 627 000	-2 750 000	-2 750 000	-4 150	-2 910
KOKO KAUPUNKI investoinnit yhteensä						
TOIMINTATUOTOT	2 338 479	1 500 000	1 515 000	1 515 000	1 553	1 500
TOIMINTAKULUT	-37 476 566	-52 927 000	-44 379 000	-44 379 000	-54 894	-48 735
NETTO	-35 138 087	-51 427 000	-42 864 000	-42 864 000	-53 341	-47 235

INVESTOINTIOSA 2025-2028

1 000 €

TA 2025

TA 2026

TS 2027

TS 2028

Kokkolan kaupunki ilman liikelaitosta

Aineettomat hyödykkeet				
Menot	-495	-570	-460	-460
Tulot	0	0	0	0
Netto	-495	-570	-460	-460
Maa- ja vesialueet				
Menot	-1 400	-1 200	-1 200	-1 200
Tulot	1 500	1 500	1 500	1 500
Netto	100	300	300	300
Rakennukset				
Menot	-9 410	-20 980	-24 280	-22 110
Tulot	0	0	0	0
Netto	-9 410	-20 980	-24 280	-22 110
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Menot	-13 905	-10 165	-23 635	-20 105
Tulot	0	0	0	0
Netto	-13 905	-10 165	-23 635	-20 105
Osakkeet ja osuudet				
Menot	-10 500	-8 000	-500	-500
Tulot	0	0	0	0
Netto	-10 500	-8 000	-500	-500
Koneet ja kalusto				
Menot	-1 590	-714	-669	-1 450
Tulot	0	15	53	0
Netto	-1 590	-699	-616	-1 450
Kokkolan Vesi				
Menot	-15 627	-2 750	-4 150	-2 910
Tulot	0	0	0	0
Netto	-15 627	-2 750	-4 150	-2 910
INVESTOINNIT YHTEENSÄ				
Menot	-52 927	-44 379	-54 894	-48 735
Tulot	1 500	1 515	1 553	1 500
Netto	-51 427	-42 864	-53 341	-47 235

Leasing-hankinnat käyttötaloudesta

Kaupunginhallitus

	Hankinta-hinta	Vuokra eur/v	Arvioitu osuus TAE 2026
Korvaavat hankinnat:			
ICT-laitteiden uusiminen.	88 000	21 996	16 497
Uushankinnat:			
ICT-laitteiden hankinta.	70 000	17 500	13 122
Yhteensä	158 000	39 496	29 619

Opetus- ja kasvatuslautakunta

	Hankinta-hinta	Vuokra eur/v	Arvioitu osuus TAE 2026
Perusopetus			
Koulujen tietokoneiden uusiminen (opettajat ja oppilaat), ipadit ja kannettavat tietokoneet (48kk). Koulut 1-9 vuosiluokat. Korvaava hankinta.	340 530	93 493	46 746
Lukiokoulutus			
Opiskelijoiden tietokonehankinnat lukuvuodelle 2026-2027 (36 kk). Korvaava hankinta.	174 000	62 636	31 318
Yhteensä	514 530	156 129	78 064

Kaupunkirakennelautakunta ja Rakennus- ja ympäristölautakunta

	Hankinta-hinta	Vuokra eur/v	Arvioitu osuus TAE 2026
Uushankinnat:			
Laajakulmanäytöt	11 000	3 048	1 524
3D-koneenohjausjärjestelmä tiehöylään	50 000	13 800	6 900
Konekorjaamo laitteita	10 000	2 760	1 380
Yhteensä	71 000	19 608	9 804
Korvaavat hankinnat:			
Pakettiauto (korvaushankinta, puistot)	40 000	11 040	5 520
Työlaitteita puistot ja liikunta (jääsiklit, kauhat, hiekoituslaitteet, pienkoneet)	40 000	11 040	5 520
Päältä ajettava ruohonleikkuri (korvaushankinta, Kälviä)	15 000	3 360	1 680
Traktori (korvaushankinta, Lohtaja)	120 000	20 280	10 140
Monitoimikone (korvaushankinta, Kälviä)	150 000	25 320	12 660
Moottorikelkka (korvaushankinta, liikunta)	25 000	6 900	3 450
Kaksoiskelamurskain (korvaushankinta, liikunta)	40 000	11 040	5 520
Työlaitteita (aura, harjakone, hiekoitin)	50 000	13 800	6 900
Yhteensä	480 000	102 780	51 390
KAIKKI YHTEENSÄ	551 000	122 388	61 194

9 Konsernin tytäryhteisöjen tavoitteet

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 12.12.2022 § 119 omistajapolitiittiset linjaukset ja konserniohjeen. Omistajapolitiittisissa linjauksissa ja konserniohjeessa on linjattu omistajaohjauksen organisointi, tehtävät ja toimivalta. Omistajaohjauksen tueksi on päätetty laatia Kokkolan kaupungin tytäryhteisöille yhteisökohtaiset omistajakortit.

Omistajakortit määrittelevät omistuksellisesta näkökulmasta yhteisön tehtävän, omistusrakenteen ja omistusrakennetta koskevat järjestelyt, strategisen tahtotilan tavoitteet ja kehittämislinjaukset sekä yhteisön hallituksen osaamisvaatimukset ja palkkiot. Lisäksi yhteisöille asetetaan keskeiset tavoitteet, mahdolliset tuottovaatimukset ja niitä koskevat mittarit.

Omistajakorttien tavoiteasetannassa huomioidaan konserniyhteisöjen moninaisuus. Yhteisöille, joille ei voida määrittää taloudellisia tuottovaatimuksia, asetetaan kaupungin strategiaa tukevat selkeät mitattavat tavoitteet. Lähtökohtana tavoitteiden asettamisessa on se, että yhteisöjen toiminta on kannattavaa ja niiden talous on tasapainossa.

Omistajakorttien laatimisen käytännön valmistelusta vastaa konsernivalvontaryhmä. Omistajakortit laaditaan yhteistyössä tytäryhteisöjen hallitusten puheenjohtajan, toimitusjohtajan ja konsernivalvontaryhmän kanssa. Valmiit omistajakorttiesitykset viedään konserni- ja kaupunkikehitysjaoston käsiteltäväksi. Jaoston hyväksymät omistajakortit saatetaan tiedoksi kunkin tytäryhteisön hallitukselle. Omistajakorteilla on korvattu aikaisemmin käytössä olleet Kokkolan kaupunkikonsernin salkkukohdattaiset tavoitteet.

Konsernin tytäryhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet asetetaan nykyisin yhteisökohtaisesti omistajakorttien mukaisesti. Yhteisöjen omistajakorttien tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain osavuositarkastusten ja tilinpäätösten yhteydessä. Omistajakortit laaditaan valtuustokaudelle ja niiden välitarkastelu tehdään valtuustokauden puolesta välissä. Omistajakorttien päivittäminen tai tarkistaminen on mahdollista myös valtuustokauden aikana, mikäli omistaja katsoo sen tarpeelliseksi.

Konsernin tytäryhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Talousarviossa esitetään yhteisökohtaiset omistajakorttien mukaiset mittarit ja tavoitteet kaupungin tytäryhteisöille. Yhteisöt on ryhmitelty niiden toiminnan ja merkittävyyden mukaan kiinteistöyhteisöihin, liiketoimintayhteisöihin ja palvelut ja neuvonta -yhteisöihin. Ryhmitys selkiyttää omistuksen tavoitteita ja terävöittää riskien analysointia.

Yhteisökohtaiset tavoitteet: Kiinteistöt

Asunto Oy Lohtajan Hakapuisto

Vuokrausaste %	Kiinteistön kunto asteikolla 1-5	Tiliakuden tulos
100 %	4	0 €
Toteuma 2024: 100 %	Toteuma 2024: 4,0	Toteuma 2024: 244 €

Kiinteistö Oy Kokkolan Innogate

Vuokrausaste %	Kiinteistön kunto asteikolla 1-5	Suhteellinen velkaantuneisuus
Väh. 95 %	Yli 4	Alle 200 %
Toteuma 2024: 78 %	Toteuma 2024: 4,0	Toteuma 2024: 238 %

Kiinteistö Oy Kokkolan Pikkuruukki

Tilikauden ylijäämä	Kiinteistön kunto asteikolla 1-5	
Yli 0 €	Yli 4	
Toteuma 2024: Vähän alle 0 €	Toteuma 2024: 4,0	

Kiinteistö Oy Kokkolan Snellman

Tilojen käyttöaste	Kiinteistön kunto asteikolla 1-5	Musiikkikeskushankkeen kustannusten toteuma
90 %	Yli 4	8 220 000 €
Toteuma 2024: 100 %	Toteuma 2024: 4,0	Toteuma 2024: 8 301 488 €

Kiinteistö Oy Tankkari

Vuokrausaste %	Tilikauden ylijäämä	Asukastyytyväisyys asteikolla 1-5
90 %	Yli 0 €	Yli 4
Toteuma 2024: 93 %	Toteuma 2024: 0 €	Toteuma 2024: 4

Koivuhaan Palvelukeskus Oy

Vuokrausaste %	Suhteellinen velkaantuneisuus	Kiinteistössä olevien työpaikkojen määrä
95 %	250 %	250 kpl
Toteuma 2024: 96 %	Toteuma 2024: 282 %	Toteuma 2024: 300

Kiinteistö Oy Kälviän Virastotalo

Kiinteistön kunto asteikolla 1-5	Hoitovastikejäämä	
4	> 0 €	
Toteuma 2024: 4,0	Toteuma 2024: 13 655 €	

Kokkolan Vuokra Asunnot Oy

Vuokrausaste %	Maksuvalmius (Quick ratio)	Asiakastyytyväisyys asteikolla 1-5
95 %	> 1	4
Toteuma 2024: 95 %	Toteuma 2024: 1,56	Toteuma 2024: Ei mitattu

Kokkolan Urheilupuisto Oy

Hanke toteutuu asetetun budjetin mukaisesti	Hanke toteutuu asetetussa aikataulussa	Hanke saavuttaa sille asetetut tavoitteet
74,9 milj. €	Valmis 2026	KAS1, KAS2 ja KAS3 suunnitelmien mukaisesti.
Toteuma 2024: 22,4 milj. €	Toteuma 2024: Hanke on aikataulussa	Toteuma 2024: TAS1 ja TAS2 käynnissä.

Yhteisökohtaiset tavoitteet: Liiketoiminta

Kokkolan Energia Oy -konserni

Sijoitus referenssiyhtiöiden joukossa	Sijoitetun pääoman tuotto -%	Lämmöntuotannon päästökerroin
Parhaassa neljänneksessä	5,00 %	Päästökerroin -10% vuosittain
Toteuma 2024: Kaukolämpö 4/229 Verkkoyhtiöt 28/75	Toteuma 2024: 7,8 %	Toteuma 2024: -28 % 43g CO2/kWh

Työplus Yhtiöt Oy -konserni

Liikevoitto-%	Liikevaihdon kehitys ilman hinnoittelun vaikutusta	Asiakastyytyväisyys
3,2 %	0,6 %	Henkilö NPS > 80 % Yritys NPS > 35 %
Toteuma 2024: 4,0 %	Toteuma 2024: 0,7 %	Toteuma 2024: Henkilö NPS: 77 % Yritys NPS: 67 %

Kokkolan Satama Oy

Asiakastyytyväisyys asteikolla 1-5	Omavaraisuusaste	Liikevoitto-%
3	Yli 50 %	Yli 5 %
Toteuma 2024: 4,1	Toteuma 2024: 69,6 %	Toteuma 2024: -3,0 %

KIP Infra Oy

Liikevoitto-%	Vuokrausaste	Sijoitetun pääoman tuotto-%
30,0 %	90 %	5,0 %
Toteuma 2024: 25,5 %	Toteuma 2024: 90 %	Toteuma 2024: 4,2 %

KIP Service Oy

Hälytysten määrä suhteessa vierailijoihin	Liikevoitto-%	Asiakastyytyväisyys asteikolla 1-5
0,4	5 %	4
Toteuma 2024: 0,4	Toteuma 2024: 0 %	Toteuma 2024: 4

Kokkolan Matkailu Oy

Ulkoisen liikevaihdon osuus	Verkkosivujen kävijämäärä	Majoitusvuorokaudet
40 %	125 500	120 000
Toteuma 2024: 49 %	Toteuma 2024: 127 335	Toteuma 2024: 169 000

Kokkolan Talohoito Oy

Asiakastyytyväisyys asteikolla 1-5	Omavaraisuusaste	Liikevoitto-%
4	40 %	4,0 %
Toteuma 2024: Ei mitattu	Toteuma 2024: 51 %	Toteuma 2024: 5,6 %

Yhteisökohtaiset tavoitteet: Palvelut ja neuvonta

Kokkolanseudun Kehitys Oy (KOSEK)

Asiakaskontaktien määrä vuosittain / yrityskehittäjä	Asiakastytyväisyys asteikolla 1-5	Uusyritysneuvonnan asiakasmäärä
250 kpl	Väh. 4	105 kpl/vuosi
Toteuma 2024: 251 kpl	Toteuma 2024: 4,4	Toteuma 2024: 161 kpl

Nuorisokeskus Villa Elba Oy

Liikevoitto-%	Asiakasmäärä	Asiakastytyväisyys asteikolla 1-5
2,0 %	Nuoriso: 15 600 Muut: 10 000	5,0
Toteuma 2024: 1,7 %	Toteuma 2024: Nuoriso: 12 082 Muut: 12 209	Toteuma 2024: 4,5

Kokkolan kaupunginteatterin kannatusyhdistys ry

Asiakastytyväisyys asteikolla 1-5	Kulttuuritilaisuuksiin osallistuvien määrä	Teatterin toiminnan korkea taiteellinen taso
4	21 000	VOS rahoitus pysyy nykyisellä tasollaan
Toteuma 2024: 4,8	Toteuma 2024: 20 426	Toteuma 2024: VOS -91 600 €

Pohjoismainen Taidekoulusäätiö

-	-	-
-	-	-
Tavoite: -	Tavoite: -	Tavoite: -